
Jaarstukken 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
Leeswijzer	5
2. In één oogopslag.....	6
3. Programmaverantwoording 2021.....	8
Programma 1. Openbaar bestuur.....	9
Programma 2. Klimaat en Milieu.....	23
Programma 3. Ruimte en Water	39
Programma 4. Bereikbaarheid	65
Programma 5. Groen.....	86
Programma 6. Economie, Cultuur en Welzijn	104
Programma 7. Financiën en Bedrijfsvoering.....	121
Programma 8. Economisch herstel en duurzaamheid.....	128
4 Paragrafen	132
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	133
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	148
4.3 Financiering	154
4.4 Bedrijfsvoering.....	157
4.5 Verbonden partijen	164
4.6 Grondbeleid	182
4.7 Provinciale heffingen	186
5. Jaarrekening.....	194
5.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting	194
5.2 Balans en toelichting.....	234
5.3 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	311
5.4 Overzicht van specifieke uitkeringen (art. 58)	313
6. Bijlagen	326

1. Inleiding

Inleiding

In het afgelopen jaar 2021 is het dagelijks leven van de Noord-Hollandse bevolking sterk ontwricht geraakt door de coronapandemie. De inhoudelijke ambities uit het provincieakkoord bleven actueel, zij het dat de coronabeperkingen vanzelfsprekend ook het provinciaal functioneren hebben beïnvloed. Het provinciale Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds, dat is opgezet om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten en de verduurzaming van de bouwde omgeving te versnellen, is dit jaar verder uitgebouwd. Er zijn maatregelen genomen of voorbereid om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te stimuleren, de culturele sector te steunen en de arbeidsmarkt voor de techniek te verbeteren.

Tegen die achtergrond is ook gedurende het coronajaar 2021 verder gewerkt aan provinciale kernthema's als duurzaamheid, schone energie, bereikbaarheid, cultuurhistorie, natuur en een gezonde leefomgeving. Uit de midterm review van het coalitieakkoord, die medio 2021 is uitgevoerd, blijkt dat de uitvoering van het coalitieakkoord Duurzaam Doorpakken! ondanks een aantal ingrijpende nieuwe ontwikkelingen, zoals de corona en stikstofcrisis, goed op koers ligt. In de afgelopen is hard gewerkt om het beleid en het instrumentarium vorm te geven. De nadruk komt nu sterk te liggen op de uitvoering van de plannen en het realiseren van de provinciale opgaven.

Het stikstofvraagstuk blijft één van de grote uitdagingen voor de provincie. Om natuurherstel en stikstofreductie mogelijk te maken, is vanuit onze rol als gebiedsautoriteit gekozen voor een provinciebrede en gebiedsgerichte aanpak. De uitvoering van het beleid wordt in nauwe samenwerking met de partners in de regio en het Rijk vormgegeven. Dat geldt ook voor het thema wonen, dat eveneens aan urgentie heeft gewonnen. In 2021 is het tekort aan woningen alleen maar nijpender geworden. Daarom is een Masterplan Wonen opgesteld om te onderzoeken welke extra maatregelen de provincie kan treffen om meer en betaalbare woningen te realiseren. Op het gebied van energietransitie zijn in 2021 enkele belangrijke mijlpalen bereikt. De RES 1.0 is aangenomen en er is een uitvoeringsprogramma RES opgesteld. De Taskforce Energie-infrastructuur is opgericht – een samenwerkingsverband dat in eerste instantie gericht is op het aanpakken van de meest urgente knelpunten in het elektriciteitsnet.

Het nieuwe Regeerakkoord en het 'Fit for 55' pakket van de Europese Commissie om CO₂-uitstoot verder te verlagen, zijn kaderstellend voor het provinciale beleid en daarmee van groot belang voor de uitvoering van dat beleid in de komende jaren. Hoewel de concrete uitwerking van deze Europese en landelijke plannen nog vorm moet krijgen, zijn ze gericht op een versnelling van de grote transitie. Dat zal voor Noord-Holland nog geen gemakkelijke opgave zijn, gezien het feit dat zich in deze provincie veel opgaven van nationaal belang bevinden.

De provincie Noord-Holland beschikt over sturend vermogen op basis van geldmiddelen en een eigen juridisch instrumentarium. Als middenbestuur heeft Noord-Holland telkens partners nodig. Succesvol provinciaal beleid bestaat uit constructief samenwerken, uitgaande van de juiste beleidskeuzes. Daarbij lijkt de regionale schaal steeds meer het dominante schaalniveau te zijn waarop maatschappelijke vraagstukken aan de orde zijn, waar bedrijven opereren en waar gemeenten en andere overheden onderling samenwerken. Voor de uitvoering van het provinciale beleid zijn wij sterk afhankelijk van deze regionale en gebiedsgerichte samenwerking.

Als we vinden dat onze ambities onvoldoende waargemaakt zijn, of als we worden geconfronteerd met onverwachte ontwikkelingen, dan zullen we ons er als provinciebestuur hard

voor maken dat de uitvoering van de acties wordt versterkt. Daarbij nemen we nieuwe externe inzichten mee. Dit kan leiden tot een aangepaste inzet van onze middelen. Hiervoor is de jaarlijkse begroting het instrument om bij te kunnen sturen wanneer dat nodig is.

Leeswijzer

In deze leeswijzer geven wij u een overzicht van de opbouw van de jaarstukken en lichten we een aantal algemene onderdelen toe.

Het "Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)" schrijft voor welke onderdelen verplicht moeten zijn opgenomen in de jaarstukken van een provincie. Onze jaarstukken voldoen aan die voorschriften.

De jaarstukken 2021 van de Provincie Noord-Holland zijn als volgt opgebouwd:

Inleiding en leeswijzer

Jaarverslag

- Programmaverantwoording
- Paragrafen

Jaarrekening

- Overzicht van baten en lasten en toelichting
- Balans en toelichting
- Sisa-verantwoording

Bijlagen

Jaarverslag

Het jaarverslag sluit qua opbouw verplicht aan bij de programmabegroting.

De jaarrekening

De financiële jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de balans. Dit is het onderdeel waar de accountant het grootste deel van zijn controle op richt. Hij beoordeelt daarbij of de getallen en toelichtingen een getrouwe weergave zijn van de werkelijkheid en of ons financieel handelen rechtmatig (volgens de regels) tot stand is gekomen.

2. In één oogopslag

In één oogopslag (x 1.000 euro)

	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil
Lasten	550.369	574.153	532.091	42.062
Baten	-463.501	-515.857	-518.012	2.155
Saldo van baten en lasten	86.868	58.296	14.079	44.216
Stortingen reserves	206.200	484.610	483.304	1.306
Onttrekking reserves	-300.427	-549.667	-515.270	-34.397
Resultaat	-7.359	-6.762	-17.887	11.125

(een positief verschil is voordelig)

Analyse van het resultaat

Resultaat

Het rekeningresultaat 2021 bedraagt € 17,9 miljoen voordelig. Het begrote resultaat na de laatste begrotingswijziging bedroeg € 6,8 miljoen voordelig. Dit betekent dat het resultaat € 11,1 miljoen voordeliger is dan verwacht bij de laatste begrotingswijziging.

Uitgaven (lasten)

De provincie heeft in 2021 € 532,1 miljoen uitgegeven ten behoeve van de beleidsterreinen Openbaar bestuur, Klimaat en Milieu, Ruimte en Water, Bereikbaarheid, Groen, Economie Cultuur en Welzijn, Financiën en Bedrijfsvoering. De uitgaven zijn € 42,1 miljoen lager dan begroot. Het grootste verschil in de uitgaven ten opzichte van de begroting zit in de programma's Bereikbaarheid, Ruimte en Water en Klimaat en Milieu, Financiën en Bedrijfsvoering. Binnen het programma Bereikbaarheid zijn de voornaamste oorzaken voor de lagere uitgaven een lagere besteding aan subsidies Mobiliteitsbeleid Fiets, op verzoek van enkele gemeentes zijn subsidies doorgeschoven naar 2022. Daarnaast is minder groot onderhoud gepleegd aan wegen, verzoek tot wijzigingen vanuit gebiedscontracten waarvan de uitvoering naar 2022 wordt doorgeschoven van onder meer de Leeghwaterbrug, Weg & Waterhuis.

Binnen programma Ruimte en Water zijn in 2021 geen aanvragen binnengekomen voor de uitvoeringsregeling APRK. De verwachting is dat deze aanvragen wel in 2022 worden gedaan. Daarnaast zijn voor de SOK HHNK minder kosten gemaakt. Door administratieve wijzigingen die aan het eind van 2021 aan het licht kwamen, komt een deel van de realisatie bij een nieuw ondertekeningmoment en dat is in 2022. Dan zullen deze kosten betaald worden.

Binnen programma Klimaat en Milieu zijn de lasten voor Gebiedsgericht Grondwaterbeheer het Gooi lager uitgevallen. Door de BBV verslagregelgeving mag de afkoopsom niet ten laste van 2021 gebracht. Daarnaast zijn voor enkele uitvoeringsregelingen minder aanvragen binnen gekomen en een aantal aan het eind van 2021 waardoor de verlening pas in 2022 kan plaatsvinden.

Binnen programma Financiën en Bedrijfsvoering is de post afrekeningsverschillen in 2021 hoger uitgevallen dan gedacht. Dit heeft te maken met de eindafrekening van een aantal subsidies waar

de werkelijke lasten lager zijn uitgevallen dan de verleende subsidie. Daarnaast zijn de kosten voor bedrijfsvoering in 2021 lager uitgevallen.

Inkomsten (baten)

De provincie heeft in 2021 € 518,0 miljoen aan inkomsten(baten) ontvangen. De grootste bronnen van inkomsten voor de provincie zijn:

- Lokale heffingen, provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting): € 226,3 miljoen;
- Algemene uitkering vanuit het Rijk, Provinciefonds: € 223,5 miljoen;
- Ontvangen dividend: € 14,4 miljoen.

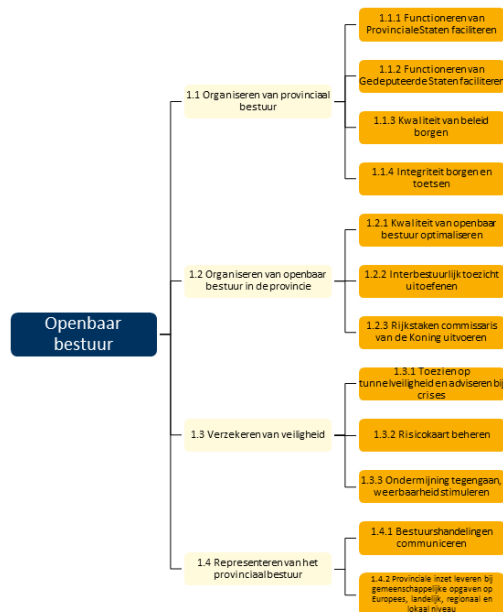
Reservemutaties

Vanuit de reserves is in 2021 € 231,3 miljoen onttrokken ten behoeve van uitgaven in 2021. Er is in 2021 € 424,0 miljoen gestort in de reserves ten behoeve van uitgaven in toekomstige jaren. Het resterende deel van de totale storting van € 483,3 miljoen en de totale onttrekkingen van € 515,3 miljoen zoals weergegeven in de tabel "in 1 oogopslag" bestaat uit een vrijval van reserves van € 224,7 miljoen en € 59,3 miljoen overheveling tussen verschillende reserves in het kader van de herschikking van de bestemmingsreserves in 2021.

3. Programmaverantwoording 2021

Programma 1. Openbaar bestuur

Doelenboom

Maatschappelijk doel

Inwoners van Noord-Holland moeten kunnen rekenen op een goed functionerend bestuur. Wij zetten daar op in door de financiële handel en wandel van gemeenten strak te volgen, regelmatig te overleggen met gemeentebesturen, duidelijk te communiceren over wat we zelf doen en door het vertegenwoordigen van de Noord-Hollandse belangen in Europa en Den Haag.

Wettelijk beleidskader

- [Gemeentewet](#)
- [Provinciewet](#)
- [Wet algemene regels herindeling](#)
- [Beleidskader gemeentelijke herindeling](#)

Provinciaal beleidskader

- [Evaluatiekader Subsidies 2018](#)
- [MRA agenda 2020-2024](#)
- [Europastrategie Noord-Holland 2017-2021](#)
- [IBT-beleid 2018-2021, inclusief Uitvoeringsplan 2018 en 2019/2020](#)
- [Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland](#)
- [Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht](#)
- [Beleidskader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing](#)
- [Instellingsbesluit Eenheid Screening en Bewakingsaanpak 2019](#)
- [Beleidsregel Wet Bibob Noord-Holland 2019](#)

- [Gedragcode integriteit voor Statenleden, duo-commissieleden, gedeputeerden en de commissaris van de Koning van de provincie NH 2012](#)
- [Regeling gedragscode ambtelijke integriteit](#)
- [Regeling melden vermoeden misstand](#)
- [Agenda toekomst van het toezicht](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 1			Openbaar bestuur	
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	21.542	21.592	19.955	1.637
Baten	-93	-157	-145	-12
Saldo van baten en lasten	21.449	21.435	19.810	1.625
Storting reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	-1.604	-2.217	-2.740	523
Resultaat	19.845	19.218	17.070	2.148

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
1.1.1	Randstedelijke Rekenkamer	Rekenkamerfunctie
1.4.2	Interprovinciaal Overleg	Belangenbehartiging provincies

(Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen)

1.1 Organiseren van provinciaal bestuur

Toelichting

Prioriteiten:

In de begroting 2021 zijn binnen dit beleidsdoel geen prioriteiten benoemd.

1.1.1 Functioneren van Provinciale Staten faciliteren

Toelichting

De Statengriffie ondersteunt Provinciale Staten (PS) onder meer bij het voorbereiden en afhandelen van vergaderingen, het verwerken van schriftelijke vragen, besluitvorming openbaar maken en het organiseren van diverse bijeenkomsten. Vanwege de coronamaatregelen vond veel online plaats. De Statenvergaderingen vonden hybride plaats, uitgezonderd de vergadering in Egmond aan Zee. Dankzij digitale aanpassingen en extra ondersteuning verliepen de vergaderingen goed. Ook vonden stemmingen, installatie van Statenleden en technische briefings vaak online plaats.

De voorgenomen ‘Gast van de Statenbijeenkomsten’ voor gemeenteraadsleden gingen niet door en het aantal werkbezoeken was beperkt. Wel vonden in Pakhuis de Zwijger 3 online te volgen gesprekken plaats over mobiliteit, wonen en de stikstofcrisis. Alle jeugdparticipatie-activiteiten van PS gingen door, soms op alternatieve wijze. Een online debatwedstrijd van ‘Op Weg naar Het Lagerhuis’ werd uitgezonden vanuit de Statenzaal maar het Jeugddebat vond wel fysiek plaats. Een tweede serie Whats Next was te zien op AT5 en NH-media en werd gedeeld op diverse social

media. Bij de Willem Arondéuslezing was het aantal bezoekers beperkt tot 200. De 16e Willem Arondéuslezing en de uitreiking van Ribbius Peletierpenning waren wel voor iedereen online te volgen. Tijdens de Statendag spraken PS over het effectief inzetten van stateninstrumenten en gingen PS en GS in op hun samenwerking en bevoegdheden. De werkgroep burgerparticipatie keek naar de uitgangspunten voor burgerparticipatie en stelde een concept plan van aanpak op met uitgangspunten voor een pilot burgerparticipatie.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Organiseren en afhandelen van vergaderingen voor Provinciale Staten	Aantal	12	11	
Organiseren van de uitreiking van de Ribbius Peletierpenning	Aantal	1	1	
Organiseren van "Gast van de Staten" bijeenkomsten	Aantal	6	0	In het jaar 2021 zijn door corona wijzigingen in de indicatoren opgetreden. Er zijn geen Gast van de Staten bijeenkomsten georganiseerd.
Rapporten van de Randstedelijke Rekenkamer	Aantal	3	3	
Opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen 2022 (BBV indicator)	Percentage			Geen cijfers bekend van Noord-Holland voor de verkiezingen in 2022
Opkomst bij Tweede Kamerverkiezingen 2021 (BBV indicator)	Percentage		79%	Betreft het opkomstpercentage in Noord-Holland. Opkomstpercentage Nederland: 79%
Opkomst bij Provinciale Statenverkiezingen 2019 (BBV indicator)	Percentage		56%	Betreft het opkomstpercentage in Noord-Holland Opkomstpercentage Nederland: 56%

1.1.2 Functioneren van Gedeputeerde Staten faciliteren

Toelichting

Hier worden de kosten van het faciliteren van Gedeputeerde Staten verantwoord. Het betreft onder meer secretariële en administratieve ondersteuning, het vervoer van de GS-leden, en het organiseren en uitvoeren van representatieve bijeenkomsten.

1.1.3 Kwaliteit van beleid borgen

Toelichting

Onderzoeken, evaluaties en monitoring vinden plaats om inzicht te krijgen in de effectiviteit van het gevoerde beleid, om te leren, om beleid tussentijds bij te sturen en om verantwoording af te leggen.

De volgende beleidsonderzoeken en -evaluaties zijn in 2021 onder meer uitgevoerd:
Opvolgingsonderzoek boekjaarsubsidie Fauna Beheereenheid Noord-Holland, Bevolkingsprognose Noord-Holland 2021-2050, Deelevaluatie Cultuurbeleid 2017 - 2020: Erfgoed en Herbestemming,

Evaluatie eenmalige subsidies Solar lab.

In 2021 zijn onder meer de volgende viewers en dashboards opgesteld en/of geactualiseerd: OV-knooppunten planviewer, Detailhandel dashboard, Dashboard Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving, Dashboard Verblijfsrecreatie, Dashboard Wonen, viewer Kleine Infrastructuur, viewer Klimaatadaptatie.

De belangrijkste in 2021 uitgevoerde/geactualiseerde monitors zijn: Coronamonitor, Brede Basismonitor (nieuw), Monitor Wonen, Monitor kantoren en bedrijventerreinen en Monitor detailhandel.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Uitgevoerde beleidsonderzoeken en -evaluaties	Aantal	5	5	
Opgestelde en geactualiseerde op data- en gis-analyse gebaseerde viewers en dashboards	Aantal	5	5	
Uitgevoerde monitors	Aantal	5	5	

1.1.4 Integriteit borgen en toetsen

Toelichting

GS onderzoeken de integriteit van partners van de provincie Noord-Holland. Het gaat om ontvangers van subsidies, aanvragers en houders van vergunningen, kopers van provinciaal vastgoed en winnaars van aanbestedingen. GS onderzoeken de integriteit van deze betrokkenen, en hun zakelijke relaties, met behulp van open en gesloten bronnen. Zo minimaliseren GS het risico dat deze partners de samenwerking met de provincie misbruiken voor het plegen van strafbare feiten, zoals witwassen en milieucriminaliteit. De Eenheid Screening en Bewakingsaanpak (Eenheid SBA) voert deze onderzoeken op verzoek ook uit voor de provincies Utrecht en Flevoland.

In 2021 heeft de Eenheid SBA in totaal 188 toetsen uitgevoerd op grond van de wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob). Door een risicogerichte benadering zijn dit er aanzienlijk meer dan begroot. Voor de provincie Noord-Holland zijn 171 Bibob-toetsen uitgevoerd, verdeeld in 60 aanbestedingen, 20 vergunningaanvragen, 88 subsidies en 3 vastgoedtransacties. Dit is met name een stijging in het aantal onderzoeken bij het werkveld aanbestedingen ten opzichte van vorig jaar, omdat alle partijen van de raamovereenkomst Ingenieurs- en adviesdiensten zijn onderzocht. Voor de provincies Utrecht en Flevoland zijn in totaal 17 toetsen uitgevoerd. Tot slotte zijn er ook 17 overige integriteitsonderzoeken uitgevoerd die niet onder de Wet Bibob vallen.

Voor de provinciale organisatie is een coördinator integriteit aangesteld, 2 interne vertrouwenspersonen en 1 externe vertrouwenspersoon. De coördinator integriteit stelt een Jaarverslag Integriteit op dat ter verantwoording voor het gevoerde integriteitsbeleid wordt aangeboden aan PS. De vertrouwenspersonen verantwoorden hun werkzaamheden jaarlijks in het Jaarverslag vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen en integriteit.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Aantal uitgevoerde Bibobtoetsen	Aantal	100	188	De stijging van het aantal toetsen is onder andere een gevolg van het aanpassen van de werkwijze op meerdere werkvelden door structureel onderzoek uit te voeren met een risicogerichte benadering

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 1.1		Organiseren van provinciaal bestuur			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
1.1.1	Functioneren van Provinciale Staten faciliteren	4.060	4.110	3.932	178
1.1.2	Functioneren van Gedeputeerde staten faciliteren	3.912	3.417	2.708	709
1.1.3	Kwaliteit van beleid borgen	3.288	3.268	2.999	269
1.1.4	Integriteit borgen en toetsen	697	749	636	113
Totaal lasten		11.957	11.544	10.275	1.269
Totaal baten		-50	-20	-15	-5
Totaal saldo		11.907	11.524	10.260	1.264
Storting					
		0	0	0	0
Onttrekking					
		0	0	0	0
Resultaat		11.907	11.524	10.260	1.264

(een positief verschil is voordelig)

1.2 Organiseren van openbaar bestuur in de provincie

Toelichting

Prioriteiten:

Om de regionale samenwerking te versterken zijn we in 2019 begonnen met de verkenning naar regionale samenwerkingsagenda's tussen provincie en bestuurlijke deelregio's. In 2021 hebben deze verkenningen geresulteerd in 2 regionale samenwerkingsagenda's, namelijk met de Gooi- en Vechtstreek en met de regio Zuid-Kennemerland. Daarnaast zijn de bestuurlijke samenwerkingsafspraken in de Metropoolregio Amsterdam (MRA), op basis waarvan de samenwerking tussen de MRA-partners plaatsvindt, vernieuwd. Verder is met de gemeenten in regio's West-Friesland, Alkmaar en Zaanstreek Waterland het gesprek gevoerd over de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio. Tot slot was de provincie medeopdrachtgever voor het onderzoek naar de Bestuurlijke Regionale Ecosystemen in Noord-Holland Noord.

1.2.1 Kwaliteit van openbaar bestuur optimaliseren

Toelichting

De provincie heeft in 2021 diverse overleggen gevoerd over bestuurskracht, de bestuurlijke toekomst, en de regionale samenwerking met de gemeenten in regio West-Friesland, regio Alkmaar, regio Zaanstreek Waterland.

Daarnaast zijn de gemeenten Zandvoort, Medemblik een Oostzaan door de provincie ondersteund bij hun onderzoek naar hun bestuurlijke toekomst. Ook zijn de regio Kop van Noord-Holland, de regio West-Friesland geholpen bij de organisatie van hun regionale raadsledenbijeenkomsten en regio Zuid-Kennemerland bij de voorbereiding daartoe in 2021. Verder was de provincie medeopdrachtgever voor het onderzoek naar de Bestuurlijke Regionale Ecosystemen in Noord-Holland Noord. De onderzoeksresultaten zijn in december 2021 opgeleverd.

De 3 herindelingen Amsterdam-Weesp, Langedijk-Heerhugowaard, en Beemster-Purmerend zijn in de Eerste Kamer vastgesteld. Gedeputeerde Staten hebben vervolgens de grensbeschrijvingen, de overzichten voor de data herindelingsverkiezingen, en een rechtspositioneel besluit ter afronding van de herindeling vastgesteld. Eind december 2021 is het verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken, naar aanleiding van de Tweede Kamermotie, ontvangen. De Minister verzoekt de herindeling Langedijk-Heerhugowaard binnen 2 jaar te evalueren en te bezien of een grenscorrectie voor Sint Pancras en Koedijk een duurzame oplossing is.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Bestuurlijke gesprekken gevoerd	Aantal	20	20	
Adviezen over herindelingen aan minister van BZK gegeven	Aantal	0	0	

1.2.2 Interbestuurlijk toezicht uitoefenen

Toelichting

GS zijn verantwoordelijk voor het interbestuurlijk toezicht (IBT) op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast houden GS ook toezicht op de waterschappen. GS kunnen in het kader van generiek (algemeen) toezicht als interbestuurlijk toezichthouder ingrijpen wanneer een gemeente, waterschap of gemeenschappelijke regeling de wettelijke taken niet goed uitvoert.

Via het financieel (specifiek) toezicht bevorderen GS een gezond en evenwichtig financieel beleid en beheer bij gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. GS kunnen zo nodig gemeenten onder preventief toezicht plaatsen (gemeenten hebben vooraf goedkeuring van GS nodig).

Eind 2021 is er nieuw IBT Beleid voor de periode 2022-2025 door GS vastgesteld. Het nieuwe kader geeft de wijze aan waarop binnen de provincie Noord-Holland het interbestuurlijk toezicht wordt uitgevoerd. Voor 2021 is geen afzonderlijk Uitvoeringsplan IBT opgesteld. Aan de hand van een activiteitenlijst is aan de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht vormgegeven voor dat jaar.

De provincie Noord-Holland maakt jaarlijks de beoordelingsresultaten van het Interbestuurlijk Toezicht openbaar. De resultaten van de beoordelingen van alle gemeenten over 2021 worden op www.noord-holland.nl/ibt en in het Jaarverslag 2021 vermeld. Om de beoordelingen van alle gemeenten inzichtelijk te maken, zijn de gegevens ook verwerkt in de interactieve kaart.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Alle gemeenten/gemeenschappelijke regelingen beoordeeld a.d.h.v. vastgesteld toezichtregime en waterschappen beoordeeld	Percentage	100%	89%	In 2021 hebben de COVID omstandigheden druk gezet op het halen van het jaarlijkse doel (alle gemeenten, gemeenschappelijke regelingen). Er is prioriteit gegeven daar waar de meeste aandacht nodig was. De overige niet (volledig) behandelde gemeenten, regelingen worden in 2022 in ieder geval aan nader onderzoek onderworpen. De 3 waterschappen zijn in 2021 beoordeeld.
In Uitvoeringsplan bepaalde verdiepingsonderzoeken en praktijktoetsen uitgevoerd	Percentage	100%	100%	Het verdiepingsonderzoek 'evenementen' is afgerond. Verder zijn er in 2021 geen extra praktijktoetsen uitgevoerd.
Toezichtoordelen over voorgaand jaar gepubliceerd	Percentage	100%	100%	

1.2.3 Rijkstaken commissaris van de Koning uitvoeren

Toelichting

Als rijksheer heeft de commissaris van de Koning (cvdK) diverse taken die zijn vastgelegd in de ambtsinstructie. Over de uitvoering van zijn rijkstaken is de cvdK verantwoording verschuldigd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Op het gebied van burgemeesterszaken zijn in 2021 8 kroonbenoemde burgemeesters door de cvdK beëdigd in de gemeenten Den Helder, Waterland, Landsmeer, Oostzaan, Alkmaar, Opmeer, Heiloo en Bergen. Daarnaast zijn er door de cvdK 5 waarnemers benoemd in de gemeenten Oostzaan, Opmeer, Heemskerk, Hilversum en Dijk en Waard. Ook zijn er in het afgelopen jaar 2 burgemeesters herbenoemd in de gemeenten Purmerend en Diemen. In het kader van functieonderhoud houdt de cvdK volgens een vaste cyclus in het eerste, derde en vijfde jaar van de ambtstermijn voortgangsgesprekken (zogenaamde jaargesprekken) met de burgemeesters in Noord-Holland. In 2021 zijn alle geplande jaargesprekken gevoerd.

Verder heeft de commissaris 2 inhoudelijke burgemeestersbijeenkomsten georganiseerd. De een over de actuele ontwikkelingen in het burgemeestersambt, naar aanleiding van de door het kabinet opgestelde beschouwing *Begin zonder einde? Beschouwing van de discussie over de spanningen binnen het burgemeestersambt*. De tweede bijeenkomst stond in het teken van integriteit en weerbaarheid in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen.

De cvdK heeft in zijn rol als rijksheer in 2021 12 ambtsbezoeken afgelegd aan de volgende gemeenten: Beverwijk, Castricum, Amstelveen, Beemster, Langedijk, Stede Broec, Schagen, Gooise Meren, Heerhugowaard, Enkhuizen, Texel en Bloemendaal. In geval van een bestuurlijke integriteitswestie kan de cvdK besluiten tot een zelfstandig integriteitsonderzoek. In 2021 zijn

geen integriteitsonderzoeken door de cvdK geïnitieerd. In 2021 zijn 34 bemiddelingsverzoeken aan de cvdK afgehandeld.

Vanwege de coronamaatregelen vonden er in 2021 minder bezoeken van het Koninklijk Huis plaats, ook in Noord-Holland. Het Koninklijk Huis heeft wel bezoeken afgelegd, maar vanwege de geldende corona-maatregelen zijn veel evenementen klein gehouden. De cvdK of de loco-commissaris hebben in 2021 in totaal 8 bezoeken begeleid. Voor een koninklijke onderscheiding werden 527 adviezen afgegeven aan de Kanselarij der Nederlandse Orde. De cvdK heeft voorts over 16 aanvragen voor (bestending van) het predicaat Koninklijk en over 12 aanvragen voor het predicaat Hofleverancier geadviseerd. 27 verenigingen hebben een Koninklijke Erepennen aangevraagd, waarover de cvdK heeft geadviseerd aan de Dienst van het Koninklijk Huis.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Ambtsbezoeken in alle gemeenten Noord-Holland tot einde ambtsperiode in 2025	Aantal	9	12	

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 1.2		Organiseren van openbaar bestuur in de provincie			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
1.2.1	Kwaliteit van openbaar bestuur optimaliseren	1.874	2.006	2.025	-19
1.2.2	Interbestuurlijk toezicht uitoefenen	1.547	1.667	1.402	265
1.2.3	Rijkstaken commissaris van de Koning uitvoeren	1.054	1.103	905	198
Totaal lasten		4.475	4.776	4.332	444
Totaal baten		-43	-43	-41	-2
Totaal saldo		4.432	4.733	4.292	441
Storting					
		0	0	0	0
Onttrekking					
		0	0	0	0
Resultaat		4.432	4.733	4.292	441

(een positief verschil is voordelig)

1.3 Verzekeren van veiligheid

Toelichting

Prioriteiten:

Coronacrisis: in 2020 is in het verlengde van het Bestuurlijk overleg veiligheid en crisisbeheersing (BOVC) ook een bestuurlijke netwerktafel mitigatie en herstel corona opgericht die in 2021 2 keer bij elkaar is geweest onder voorzitterschap van de cvdK. Hierbij is gesproken met de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) over de langetermijneffecten van de

coronacrisis en er is gekeken naar het veranderende risicolandschap en wat dat betekent voor risico- en crisismanagement en het versterken van de veerkracht.

De prioriteiten op het ondermijningsgebied hebben betrekking op het vergroten van de interne weerbaarheid door in te zetten op een brede bewustwording van de eigen kwetsbaarheid op integriteitsgebied en op het bevorderen van de lokale weerbaarheid.

1.3.1 Toezien op tunnelveiligheid en adviseren bij crises

Toelichting

Tunnelveiligheid is een verantwoordelijkheid van GS. Om de advisering en het toezicht te organiseren is bij de sector Kabinet een tunnelveiligheidsbeambte benoemd. Deze geeft onafhankelijk (on)gevraagd advies aan de tunnelbeheerder werkzaam bij de directie Beheer en Uitvoering.

Sinds de komst van de veiligheidsregio's in 2010, hebben geen incidenten plaatsgevonden waarin acuut optreden van de cvdK vereist was. De cvdK organiseert voor de bestuurders van overheden, vitale infrastructuur en bedrijven jaarlijks nog wel 2 netwerkbijeenkomsten onder de titel 'Bestuurlijk overleg veiligheid en crisisbeheersing' (BOVC). In deze bijeenkomsten bespreken de deelnemers thema's rond veiligheid en crisisbeheersing. In 2021 heeft er één (digitale) bijeenkomst van het BOVC plaatsgevonden. Een tweede (fysieke) bijeenkomst die gepland stond in het laatste kwartaal is vanwege de aangescherpte corona-maatregelen uitgesteld naar een later moment in 2022.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Organisatie netwerkbijeenkomsten ambtelijk en bestuurlijk	Aantal	4	3	Een geplande bijeenkomst is vanwege aangescherpte coronamaatregelen verplaatst naar 2022
Vergaderingen van het Algemeen Bestuur van veiligheidsregio's in NH zijn door liaison van de commissaris van de Koning bijgewoond	Percentage	100%	100%	

1.3.2 Risicokaart beheer

Toelichting

Met de Risicokaart krijgen burgers een overzicht van risico's in hun omgeving die kunnen leiden tot rampen en ongevallen. Voor de productie en vormgeving van de Risicokaart wordt in IPO-verband samengewerkt met de andere provincies. Voor het technische beheer en de doorontwikkeling van de Risicokaart wordt een jaarlijkse bijdrage aan het IPO verstrekt. Voor het actueel houden van de gegevens in de Risicokaart werkt de provincie samen met gemeenten en omgevingsdiensten.

Er zijn op landelijk niveau beveiligingsproblemen met de Risicokaart, waardoor actualisatie voor invoerders alleen mogelijk is vanuit vaste IP-adressen van geautoriseerde organisaties. In verband met het vele thuiswerken (en daarmee andere of variabele IP-adressen) was het voor veel

invoerders daardoor niet altijd mogelijk om toegang te krijgen. Desondanks is de behaalde actualiteit van de Risicokaart in 2021 op orde en beter dan in 2020.

1.3.3 Ondermijning tegengaan, weerbaarheid stimuleren

Toelichting

De provincie Noord-Holland wil met de Agenda Weerbaar Noord-Holland (hierna: Agenda) een bijdrage leveren aan de preventieve aanpak van ondermijning. Hoofddoel van de Agenda is om binnen de geografische grenzen van Noord-Holland de weerbaarheid te vergroten. Op bestuurlijk alsook op maatschappelijk vlak; binnen en buiten de eigen organisatie. De rol die de provincie daarmee inneemt, is die van facilitator en regisseur. In september 2021 is PS geïnformeerd over de voortgang van de Agenda.

In april 2021 is het rapport Werkbaar Weerbaar opgeleverd: het weerbaarheidsbeeld van de provinciale organisatie en de verbonden partijen. Het onderzoek is in november 2021 aangevuld met een overzicht van kwetsbare processen. De aanbevelingen die uit het onderzoek voortkomen zijn niet alleen gericht op de werkzaamheden van het team Weerbaar Noord-Holland, maar raken (naast de verbonden partijen) ook nadrukkelijk aan de werkzaamheden van meerdere sectoren binnen de provincie. De aanbevelingen worden in 5 separate projecten uitgewerkt en hebben een doorlooptijd tot in 2022:

1. Vergroot kennis en bewustzijn van medewerkers,
2. Organiseer het verwerken van signalen,
3. Versterk de functie van HRM,
4. Voer een APK-controle meest kwetsbare processen uit en
5. Haak de weerbaarheid van verbonden partijen aan.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Activiteiten conform actieplan interne weerbaarheid (als vervolg op het provinciale weerbaarheidsbeeld) uitgevoerd	Percentage	100%	100%	
Bij gemeenten uitgevoerde quick scans	Aantal	10	7	Bij gemeentelijke samenwerkingsorganisaties wordt 1 onderzoek uitgevoerd.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 1.3		Verzekeren van veiligheid		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
1.3.1 Toezien op tunnelveiligheid en adviseren bij crises	177	132	109	23
1.3.2 Risicokaarten beheren	132	126	107	19
1.3.3 Ondermijning tegengaan, weerbaarheid stimuleren	450	305	307	-2
Totaal lasten	759	563	524	39
Totaal baten		-87	-83	-4
Totaal saldo	759	476	441	35
Storting	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Resultaat	759	476	441	35

(een positief verschil is voordelig)

1.4 Representeren van provinciaal bestuur

Toelichting

Prioriteiten:

In de begroting 2021 zijn binnen dit beleidsdoel geen prioriteiten benoemd.

1.4.1 Bestuurshandelingen communiceren

Toelichting

De provincie wil haar zichtbaarheid vergroten, zodat bekendheid met en vertrouwen in het werk van de provincie toenemen. Zo zijn de Noord-Hollanders goed geïnformeerd over wat de provincie doet. Zij kunnen zo het beleid en de uitvoering daarvan beoordelen en beïnvloeden.

De provincie heeft daartoe in 2020 een nieuwe communicatiestrategie opgesteld. De belangrijkste ontwikkeling die zij deze coalitieperiode centraal stelt, is verbinding. Samen aan de slag. Voortdurend in gesprek, zodat iedereen gehoord wordt en zijn inbreng kan leveren. Met deze communicatiestrategie groeit de provincie door van een zendende organisatie naar een organisatie die in gesprek is. Zij vergroot de participatie van haar bewoners, verstevigt haar ambassadeurschap, en monitort actiever wat er speelt en vertaalt dat naar concrete acties.

In deze coalitieperiode gaat de provincie zowel online als offline continu in gesprek, bijvoorbeeld via sociale media, tijdens bijeenkomsten op door de provincie gesponsorde evenementen, en door bij scholen op bezoek te gaan. De provincie vergroot de participatie van bewoners, bijvoorbeeld door middel van inwonerspanels, participatiecampagnes en (online) platforms. Een andere ambitie is om de communicatie beter te laten aansluiten op wat Noord-Hollanders bezighoudt. Daarvoor is de provincie gestart met een newsroom. Op basis van data van onder meer sociale

media, website, pers en het Servicepunt van de provincie wordt 2 keer per week bepaald over welke onderwerpen communicatie nodig is. Redacteuren en filmmakers gaan hier dan meteen mee aan de slag. Ook wordt de communicatie meer geconcentreerd rond 5 thema's, waarvan uit onderzoek blijkt dat Noord-Hollanders die het belangrijkste vinden.

2021 was mede door corona een jaar waarin fysieke bijeenkomsten vaak niet georganiseerd konden worden. Zowel voor participatiebijeenkomsten als voor gesponsorde evenementen had dit een flinke impact. Daardoor is het hiervoor beschikbare budget voor 2021 niet compleet benut. Dankzij aangepaste sponsorvoorwaarden hebben desondanks veel evenementen toch door kunnen gaan. Deze bijdrage is onder meer gebruikt voor verduurzaming van evenementen en activiteiten die specifiek gericht zijn op jongeren.

1.4.2 Provinciale inzet leveren bij gemeenschappelijke opgaven op Europees, landelijk, regionaal en lokaal niveau

Toelichting

Regionale samenwerking krijgt op verschillende niveaus vorm. De provincie is deelnemer in de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam. Gedurende het jaar 2021 zijn de bestuurlijke samenwerkingsafspraken vernieuwd en bekrachtigd door raden en Staten. Vanaf 2022 zal op basis van deze nieuwe bestuurlijke spelregels samengewerkt gaan worden.

Het onderzoek Bestuurlijk Regionale Ecosystemen in Noord-Holland Noord (NHN) toont dat de bestuurlijke samenwerking in de beginfase van haar ontwikkeling staat. Aanbevelingen zijn onder andere meer gezamenlijke focus en prioriteiten stellen op NHN-schaal en afspraken maken over de capaciteit. Onderkend wordt dat het van belang is om het bovenregionale perspectief te blijven borgen.

De verkenningen naar regionale samenwerkingsagenda's tussen provincie en bestuurlijke deelregio's hebben in 2021 geresulteerd in 2 regionale samenwerkingsagenda's, een regionale samenwerkingsagenda met de Gooi- en Vechtstreek en 1 met de regio Zuid-Kennemerland. Een regionale samenwerkingsagenda tussen provincie en regio en de uitvoering daarvan past binnen de door PS gestelde kaders. Het gaat dus niet om nieuwe programma's, maar om het regionaal bij elkaar brengen en centraal stellen van bepaalde opgaven in de onderlinge samenwerking.

Ook leggen GS regiobezoeken af. Als gevolg van COVID zijn er bezoeken verplaatst waardoor er vertraging is ontstaan. GS hebben 1 fysiek regiobezoek kunnen afleggen in 2021 (regio Zuid-Kennemerland).

De provincie is in Den Haag vertegenwoordigd door 2 adviseurs Public Affairs, die Haagse ontwikkelingen volgen en delen met het provinciaal bestuur en de ambtelijke organisatie. Ook hebben de adviseurs actief actuele Noord-Hollandse dossiers onder de aandacht van Tweede Kamerleden gebracht, onder meer door (digitale) werkbezoeken aan Noord-Hollandse projecten te organiseren en gesprekken te arrangeren tussen Kamerleden en gedeputeerden.

Ook volgt de provincie actief Europese wet- en regelgeving en is daarvoor ambtelijk vertegenwoordigd in Brussel. Daarnaast is de provincie bestuurlijk vertegenwoordigd in relevante Europese netwerken. In december 2021 heeft de provincie de Europastrategie 2022-2030 vastgesteld, waarin de prioriteiten voor Europese activiteiten voor de komende jaren zijn vastgelegd. De provincie Noord-Holland is actief betrokken bij de uitvoering van het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkelingen (EFRO); hieronder vallen Kansen voor West (KvW) en

Interreg. In 2021 zijn in het kader van het Europese Corona Herstelfonds extra middelen toegevoegd aan KvW voor steun aan het MKB op het gebied van digitalisering en duurzaamheid. Voor de provincie Noord-Holland was circa 11 miljoen euro beschikbaar. Dit bedrag is in 2021 volledig aangevraagd. Informatie over KvW en Interreg in de periode 2014-2021 wordt u medio 2022 aangeboden. Ook vonden in 2021 de voorbereidingen plaats voor de nieuwe EFRO programma's. Deze beginnen in 2022.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Aantal (regionale) regionale samenwerkingsagenda's (afhankelijk van afspraken met regio's)	Aantal (cumulatief)	2	2	April 2021 is door GS ingestemd met een regionale samenwerkingsagenda tussen provincie Noord-Holland en Gooi en Vechtstreek en juni 2021 met een regionale samenwerkingsagenda tussen provincie en Zuid-Kennemerland .

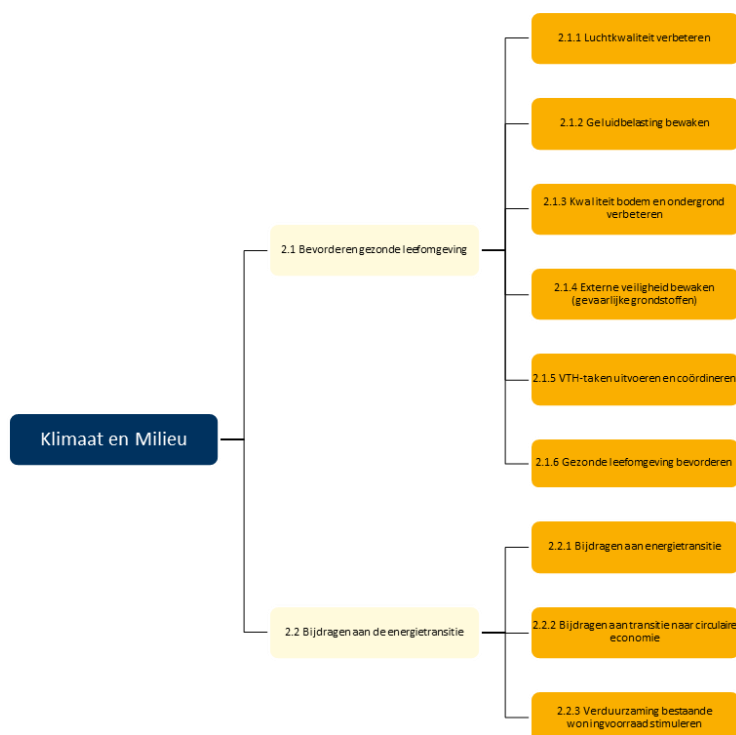
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 1.4		Representeren van het provinciaal bestuur			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
1.4.1	Bestuurshandelingen communiceren	1.318	1.357	1.063	294
1.4.2	Provinciale inzet leveren bij gemeenschappelijke opgaven op Europees, landelijk, regionaal en lokaal niveau	3.033	3.352	3.761	-409
Totaal lasten		4.351	4.709	4.824	-115
Totaal baten			-7	-7	
Totaal saldo		4.351	4.702	4.817	-115
Storting					
		0	0	0	0
Onttrekking					
1.4.2	Reserve Cofinanciering Europese projecten	-1.604	-2.217	-2.740	523
Resultaat		2.747	2.485	2.077	408

(een positief verschil is voordelig)

Programma 2. Klimaat en Milieu

Doelenboom

Maatschappelijk doel

Met het programma Gezonde Leefomgeving worden activiteiten uitgevoerd die zowel de gezondheid van de inwoners van Noord-Holland beschermen als deze bevorderen. De aanscherping van de milieuvergunningen is onderdeel van het programma en ook het monitoren van de luchtkwaliteit en het stimuleren van bovenwettelijke milieumaatregelen door bedrijven. Daarnaast wordt in gebiedsprocessen zoals nieuwe woningbouwprojecten het belang van een gezonde leefomgeving meegenomen in de plannen. De provincie en de gemeenten in de IJmond hebben een gezamenlijke aanpak met als doel concrete gezondheidswinst te behalen in de IJmond, met het programma Tata Steel 2020-2050 “Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond”. Deze programmatische aanpak heeft als doel om zo veel mogelijk de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond te verminderen. Door het formuleren en uitvoeren van een samenhangend pakket aan bestaande en nieuwe acties, zowel voor de korte als lange(re) termijn. Daarmee draagt het programma bij aan het een gezondere en veiligere leefomgeving in de IJmond.

De provincie is, net als de IJmondgemeenten, ondertekenaar van het Schone Luchtakkoord.

Begin 2021 is het Actieprogramma Klimaat vastgesteld. Dit programma loopt tot en met 2023 en is een vertaling van de klimaat-, duurzaamheid- en energietransitie ambities uit het Coalitieakkoord van de provincie. In het Actieprogramma scherpt de provincie de klimaatmaatregelen aan die de provincie neemt. Deze dragen bij aan het Noord-Hollandse doel om in 2030 op 49 procent reductie van CO₂-uitstoot uit te komen. Dat doel sluit aan bij zowel het Parijsakkoord (2015) als de Nederlandse bijdrage gedaan in de vorm van het Klimaatakkoord (2019). Als aanscherping op het akkoord van Parijs heeft de Europese Commissie op 14 juli 2021

een groot pakket aan maatregelen gepresenteerd met de naam 'Fit for 55', om het doel in 2050 klimaatneutraal te zijn te behalen.

Met het Actieprogramma houdt de provincie de regie over de invulling van de specifieke acties in en door de provincie. Aandachtspunt is het verdelen van de lusten en lasten, gelet op het maatschappelijk draagvlak en de financiële consequenties. Het Actieprogramma Klimaat sluit aan bij de 5 thema's uit het nationale Klimaatakkoord: duurzame elektriciteit, gebouwde omgeving, industrie, landbouw en landgebruik, en mobiliteit.

In 2021 heeft de provincie een nieuwe Actieagenda Circulaire Economie vastgesteld. In plaats van de 6 creatiesporen is een nieuwe doelenboom opgesteld. De ambitie dat Noord-Holland in 2050 volledig over is naar een circulaire economie en er in 2030 een reductie van 50% in het gebruik van primaire grondstoffen is, is gelijk gebleven. Deze nieuwe Noord-Hollandse doelenboom laat zien wat de provincie in de periode 2021-2025 wil bereiken op deze ambitie. Door in te zetten op deze doelen draagt de provincie bij aan het wegnemen van de barrières die de transitie naar een circulaire economie op dit moment in de weg staan.

De acties richten zich op 2 inhoudelijke sporen: circulair ondernemerschap en innovatie en grondstoffen. Daarnaast draagt de provincie vanuit de eigen organisatie bij door circulaire inkoop en aanbesteding en circulaire aanleg, beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur via het programma Duurzame Infrastructuur. Een deel van de bestaande activiteiten is doorgezet, waaronder het MRA-platform belemmerende regelgeving en bepaalde trainingen voor ondernemers (CIRCO-tracks). Daarnaast zijn en worden nieuwe acties uitgevoerd waaronder een matchmaking programma voor MKB'ers en innovatieve start-ups en scale-ups.

Wettelijk beleidskader

- [Klimaatwet](#)
- [Wet Milieubeheer](#)
- [Monitoring Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit NSL](#)
- [Kaderrichtlijn Water](#)

Provinciaal beleidskader

- [Omgevingsvisie](#)
- [Omgevingsverordening](#)
- [Verkenning ondergrondvisie](#)
- [Beleidsregel geurhinder](#)
- [Actieplan geluid](#)
- [Actieprogramma klimaat](#)
- [Bouwstenen voor een adaptieve Uitvoeringsstrategie energie-infrastructuur 2020-2024](#)
- [PVA waterstof](#)
- [Actieagenda Circulaire Economie](#)
- [Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant 2016-2020](#)
- [RES Noord-Holland 1.0](#)
- [Programma Gezonde Leefomgeving](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 2			Klimaat en Milieu	
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	48.320	53.522	47.895	5.626
Baten	-2.635	-3.230	-3.736	506
Saldo van baten en lasten	45.685	50.292	44.160	6.132
Storting reserves	14.169	19.134	19.526	-392
Onttrekking reserves	-15.901	-19.202	-13.545	-5.657
Resultaat	43.953	50.224	50.141	83

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
2.2.2	Omgevingsdienst Flevoland Gooi- en Vechtstreek	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.
2.2.2	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.
2.2.2	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.
2.2.2	Omgevingsdienst IJmond	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.
2.2.2	Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Holland	Beheer fonds ten behoeve van de nazorg stortplaatsen.
2.1.1	Alliander N.V.	Energievoorziening
2.1.1	N.V. Afvalzorg Holding	Efficiënt gebruik stortplaatsen
2.1.1	Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Provincie Noord-Holland B.V. (ODENH)	Stimulering duurzame energie en ontwikkeling economie
2.1.1	SolaRoad B.V.	Verduurzaming van de energiesector

(Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen)

2.1 Bevordering gezonde leefomgeving

Toelichting

Prioriteiten:

In het coalitieakkoord was reeds aangekondigd dat er een Programma Gezonde Leefomgeving zou worden ontwikkeld. Met het programma Gezonde Leefomgeving (zie programma Gezonde Leefomgeving - Provincie Noord-Holland) worden activiteiten uitgevoerd die zowel de gezondheid beschermen als de gezondheid bevorderen van de inwoners van Noord-Holland. Dit programma is in uitvoering.

De regels ten behoeve van het beschermen van de inwoners tegen negatieve gezondheidseffecten in hun fysieke leefomgeving zijn opgenomen in de provinciale verordening. In 2021 heeft de eerste partiële herziening ter inzage gelegen, wat leidde tot veel reacties over het proces van de RES. Vaststelling is voorzien in 2022.

Een onderdeel van het milieubeleid dat met de invoering van de Omgevingswet wijzigt, is het bodembeleid. Een deel van de bodemtaken gaat met een “warme overdracht” over naar gemeenten, waarmee de taakverdeling tussen provincie en gemeente verandert.

Omgevingsfactoren:

De milieudruk in steden is hoog. Gemeenten behoren via hun Omgevingsvisie en omgevingsplannen aandacht te besteden aan de aspecten van een gezonde leefomgeving. Gemeenten kunnen vrijwillig het Schone Luchtakkoord (SLA) tekenen en eigen doelstellingen verbinden en vastleggen in een SLA uitvoeringsplan. Om deze instrumenten zinvol in te zetten vraagt een visie van een gemeente op de gezonde leefomgeving en kennis om doelen te bereiken. Daarbij kijkt een gemeente zowel naar de fysieke leefomgeving als naar de individuele gezondheid van de inwoners. Om gemeenten te ondersteunen in het proces om de belangen van een gezonde leefomgeving gelijkwaardig mee te nemen in plannen en in de participatie, ontwikkelt de provincie Noord-Holland samen met het RIVM en de 5 GGD'en in de provincie het kennischakelpunt. Een virtuele ontmoetingsplaats waar kennisvragen kunnen worden gesteld en waar antwoorden vanuit het netwerk van deelnemende organisaties worden gegenereerd. Het kennischakelpunt is in ontwikkeling, in 2021 is een eerste bijeenkomst gehouden met betrokken partners. De provincie wil met dit kennischakelpunt de transitie te bevorderen richting een duurzame en gezonde leefomgeving.

2.1.1 Luchtkwaliteit verbeteren

Toelichting

Als mede-ondertekenaar van het Schone Lucht Akkoord (SLA) heeft de provincie haar eerste uitvoeringsplan vastgesteld, met diverse maatregelen, waarbij de eigen inzet centraal staat om de emissies van fijnstof en NOx te verlagen en de WHO advieswaarden (uit 2005) te behalen in 2030. Samen met de IJmond gemeenten heeft de provincie de IJmond regio aangedragen bij het Rijk voor een subsidie voor het onderzoek 'hoogblootgestelden' in het kader van het SLA. Immers, er is weinig bekend over de effecten van cumulatie van diverse vormen van hinder in één gebied. Bij toekenning start het onderzoek in 2022.

De monitoringsresultaten over 2020 van het luchtmeetnet op de 3 locaties in de provincie (Haarlemmermeer, Haven Amsterdam, IJmond) zijn in juni 2021 gepubliceerd. In 2021 is in samenwerking met de OD NZKG en de GGD Amsterdam begonnen met het vernieuwen van de monitoring hardware. Uit de datarapporten blijkt dat de luchtkwaliteit in Noord-Holland structureel verbetert. De maatregelen die worden genomen in het kader van diverse luchtkwaliteitsprogramma's zoals NSL en SLA dragen hieraan bij.

In 2021 heeft de provincie, in samenwerking met het Havenbedrijf Amsterdam, een aanbesteding afgerond, waarmee voor de aankomende jaren opnieuw e-Noses in het Noordzeekanaalgebied en het Amsterdam Rijnkanaal worden geplaatst. Elk jaar wordt er een jaarverslag gemaakt van de e-Noses, in 2021 is het jaarverslag over 2020 van het e-Nose-netwerk in het NZKG en Amsterdam-Rijnkanaal gepubliceerd. Van het e-Nose-netwerk in de IJmond is elke 3 maanden de data gepubliceerd, de pilot is in de IJmond afgerond en met de samenwerkingspartijen wordt gewerkt aan een doorstart. In december 2021 heeft de provincie een convenant ondertekend, net als het Havenbedrijf Amsterdam, de OD NZKG en ORAM, om samenwerking vast te leggen en duidelijke afspraken te maken over het gebruik van de data van de e-Noses in het Westelijk Havengebied.

Als onderdeel van het Programma Tata Steel 2020-2050 zijn in 2021 2 Ontwerp geurbesluiten genomen voor Tata Steel. Door de geurbesluiten wordt de vergunning aan het staalbedrijf aangescherpt en moet Tata Steel doorlopend werken aan de vermindering van de geuruitstoot en ernstige geuroverlast in de IJmond. Verder is de vergunning voor de zwavelzuurfabrieken van de

Kooksfabrieken aangescherpt waardoor o.a. de uitstoot van zwaveldioxide wordt verminderd, is een definitief besluit genomen over het verminderen van NOx emissies bij Hoogoven 7 en is het voorschrift voor het optreden van zogenoemde deuremissies (zichtbaar in de vorm van rook) bij de Kooksfabriek 2 aangescherpt.

De provincie heeft het verbod op varend ontgassen opgenomen in de Omgevingsverordening NH2020. In december 2021 heeft de provincie de beleidsregel 'gecontroleerd stilliggend ontgassen' vastgesteld. Met deze beleidsregel wordt het schepen makkelijker gemaakt om gecontroleerd te ontgassen, hier wordt milieuwinst geboekt ten opzichte van het varend ontgassen. De provincie loopt met dit beleid vooruit op internationale en nationale wetgeving. Op basis van het eNose netwerk registreert de OD NZKG het varend ontgassen en worden meldingen doorgezet naar de politie en ILT.

In 2021 is de inventarisatie naar zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) voor de niet- afvalbedrijven afgerond, waaronder Tata Steel. De inventarisatie is uitgevoerd door de OD NZKG en de omgevingsdienst IJmond (ODIJ). Het doel van deze inventarisatie is om een zo volledig mogelijk beeld en een actueel inzicht te verkrijgen in het gebruik en de uitstoot van ZZS naar lucht- en water (indirecte lozingen[1]), en te bepalen of er humanitaire risico's zijn. Daarnaast heeft deze uitvraag als doel om te inventariseren welke vergunningen op basis van de actuele (emissie)gegevens aangepast moeten worden. De inventarisaties hebben, samen met de RIVM gezondheidsonderzoeken in de IJmond (Programma Tata Steel), veel inzicht opgeleverd. Dit inzicht heeft de provincie ingebracht in de landelijke ZZS evaluatie, die momenteel plaats vindt. Daarnaast heeft de provincie via een brief aan het ministerie van I & W en via de Tweede Kamer lobbystandpunten ingebracht, met als doel om de wet- en regelgeving voor ZZS te verbeteren.

2.1.2 Geluidbelasting bewaken

Toelichting

Geluidbelasting provinciale wegen

In het Actieplan 2018-2022 heeft de provincie haar ambities vastgelegd met betrekking tot het terugdringen van de geluidbelasting door provinciale wegen. Dit gebeurt op 2 manieren:

1. Het toepassen van geluidreducerend asfalt op aangegeven wegvakken door de gebiedsaannemers. Dit wordt gedaan volgens de door hen gevolgde onderhoudsplanning. Door wijzigingen in de onderhoudsplanning zijn er in 2021 geen wegvakken met geluidreducerend asfalt aangelegd. Ook is vanwege de overdracht van een wegvak aan de gemeente de toepassing van geluidreducerend asfalt voor dit wegvak komen te vervallen. In 2022/2023 staat een aantal wegvakken in de planning voor de aanleg van geluidreducerend asfalt.
2. Het waarborgen van een acceptabel binnenniveau bij hoogbelaste solitair gelegen woningen door middel van het aanbrengen van gevelisolatie. In 2021 zijn de woningen bezocht en is de nader geïnventariseerd. Voor 16 (van de 84) woningen zijn er maatregelen noodzakelijk. De bewoners van deze woningen krijgen gevelisolatie aangeboden. De uitvoering hiervan staat gepland voor 2022.

[1] Lozingen richting openbaar vuilwaterriool

Industrieterreinen van regionaal belang

De in de Provinciale Milieuverordening aangewezen 5 industrieterreinen 'van regionaal belang' zijn in 2021 beleidsneutraal overgenomen in de Omgevingsverordening 2022. De aanwijzing houdt in dat de provincie bevoegd gezag is voor het geluidzonebeheer binnen de vastgestelde geluidzones van deze industrieterreinen. Het geluidzonebeheer van deze 5 industrieterreinen wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

In samenwerking met alle betrokken partijen (provincie, Port of Amsterdam, gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) hebben in 2021 de voorbereidingen plaatsgevonden voor een actualisatie van het bestemmingsplan geluidverdeelplan industrieterrein Westpoort.

Stiltegebieden zijn bedoeld om onze inwoners plekken te bieden waar ze kunnen ontsnappen aan de drukte van alledag en kunnen genieten van natuurlijke stilte. Het beschermen van de stilte in de stiltegebieden vindt plaats met de bestaande regelgeving. De provincie is in 2021 gestart met de verkenning hoe de gebieden beter benut kunnen worden als waardevolle plek voor beleving en waardering van de relatieve stilte.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroet	Gerealiseerd	Toelichting
Sanering geluidbelaste woningen boven 63 dB	Aantal	59	0	Uitvoering in 2021 t/m 2025
Extra stil asfalt (in km)	Aantal	1,8	0	Uitvoering in 2022

2.1.3 Kwaliteit bodem en ondergrond verbeteren

Toelichting

Mijnbouwwet

In 2021 heeft de provincie verschillende adviezen op het gebied van opsporingsvergunningen en opslagplannen voor geothermie (aardwarmte) in het kader van de mijnbouwwet uitgebracht aan het Rijk.

Bodemconvenant

De provincie heeft besloten (961796/1744292) de afspraken uit het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 in 2022 deels voort te zetten en de Uitvoeringsregeling subsidie Bodemsanering tot 1 juli 2022 te verlengen in verband met de uitgestelde voorziene inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. Dit doet de provincie omdat zij ook in de eerste helft van 2022 het bevoegd gezag is voor de taken die vallen onder de Wet bodembescherming en de opgaven doorlopen in 2022, waarvoor zij een Specifieke uitkering (SPUK) bodem ontvangt van het Rijk.

In 2021 heeft de provincie op diverse manieren gemeenten verder voorbereid op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De gemeenten zijn per brief geïnformeerd over de stand van zaken van de Warme Overdracht bodemtaken, we hebben informatie over ons bodembeleid overgedragen aan gemeenten, we hebben zowel een bestuurlijk als een ambtelijk, gezamenlijke bodemberaad met alle gemeenten en omgevingsdiensten georganiseerd, we hebben digitale voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, en we zijn samen met de omgevingsdiensten verder

gegaan met de screening van de bodeminformatiesystemen en afstemming daarvan met gemeenten.

Voor PFAS (PerFluor-Alkyl stoffen, waaronder PFOS en PFOA) en de afspraken uit het 'Convenant Bodem en Ondergrond 2022 en verder' vertegenwoordigt Noord-Holland bestuurlijk het IPO in overleggen met Rijk, VNG en UvW. Het doel is het vinden van oplossingen voor korte en langere termijn knelpunten, zowel op landelijk als op provinciaal niveau.

De provincie heeft een SPUK regeling bodem voor onderzoek en aanpak van PFAS- en loodverontreinigingen bij het Rijk aangevraagd. De aanvraag is ten dele gehonoreerd.

Spoedlocaties bodemsanering

De provincie Noord-Holland heeft 98 spoedlocaties bodemsanering. In 2021 zijn er 2 locaties bijgekomen. Op 52 locaties is de sanering volledig afgehandeld. Op 31 locaties is een sanering gaande en op 15 locaties lopen onderzoek of onderhandelingen. De provincie heeft ervoor gezorgd dat op alle locaties de risico's in ieder geval beheerst zijn. De sanering van 2 spoedlocaties met loodverontreiniging op speelplaatsen is afgerond. Een derde sanering wordt voorbereid. De provincie heeft een SPUK bodem voor onderzoek en aanpak van PFAS- en loodverontreinigingen bij het Rijk aangevraagd. De aanvraag is deels gehonoreerd. Ook is voor spoedlocatie Cindu te Uithoorn een SPUK aangevraagd bij het Rijk.

De provincie is samen met de partners, de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren, de drinkwaterbedrijven Vitens en PWN, en het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, begonnen met de uitvoering van het nieuwe convenant Gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi 2021-2030. Omdat grondwaterbeheer nog langer nodig is, is ervoor gezorgd dat er voldoende financiën zijn om het beheer nog 30 jaar te kunnen continueren en is het beheer voor 30 jaar ondergebracht bij Afvalzorg Bodemservice BV. (zie ook www.gwbeheergooi.nl). Het grondwaterbeheer is op 103 locaties afgehandeld. De prognose voor 2021 bedroeg 95 locaties.

Stortplaatsen Wet milieubeheer

De provincie is in 2021 een juridisch onderzoek gestart voor de sluiting van de stortplaats Insteekhaven in Den Helder. Omdat dit onderzoek nog loopt, heeft sluiting in 2021 nog niet plaatsgevonden. Verwacht wordt dat de Insteekhaven in 2022 zal worden gesloten, evenals de stortplaats Hollandse Brug.

De provincie heeft de jaarlijkse monitoring laten uitvoeren van stortplaats De Poel.

De herijking van de rekenrente van het vermogen in het Nazorgfonds vraagt meer tijd. Verlaging heeft grote financiële gevolgen voor de exploitanten. Daarom is niet alleen naar de financiële risico's gekeken, maar ook naar de effecten op het doelvermogen dat de exploitanten moeten opbrengen in het Nazorgfonds. Op 5 januari 2021 is besloten om in te stemmen met de beleidslijn voor maatwerk voor de rekenrente voor de sluiting van de stortplaats Insteekhaven.

Er wordt meegewerkt aan een tienjarige pilot op stortplaats Wieringermeer naar verduurzaming van stortplaatsen. De resultaten hiervan worden in 2028 verwacht en in 2021 heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden. Deze zal in 2022 beschikbaar worden gesteld.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Locaties grondwaterbeheer afgehandeld	Aantal	95	103	Op een aantal locaties bleek na onderzoek het probleem met verontreinigd grondwater beperkt en kon afsluiting van het dossier plaatsvinden
Gesloten stortplaatsen Wet milieubeheer	Aantal	2	1	Juridisch onderzoek kost meer tijd
Spoedlocaties bodemsanering beheerst en/of aangepakt	Aantal	80	83	In begroting zijn abusievelijk getallen voor locaties grondwaterbeheer opgenomen. Aanpak ging in de praktijk op enkele locaties sneller dan verwacht.

2.1.4 Externe veiligheid bewaken (gevaarlijke grondstoffen)

Toelichting

De provincie is nog steeds in afwachting op de berekening van de zogenaamde aandachtsgebieden. De provincie heeft, in IPO verband, het belang benadrukt dat deze berekening op korte termijn wordt afgerond en dat er vanuit een Rijk een communicatiestrategie wordt opgesteld. In 2021 heeft de provincie, in voorbereiding op de aandachtsgebieden, een informatie webinar georganiseerd voor gemeenteambtenaren met als doel om het bewustzijn en de kennis onder gemeenten te vergroten. In het Noordzeekanaalgebied wordt via het platform Energietransitie NZKG ingezet op de verwezenlijking van een waterstofeconomie. In 2021 heeft de provincie voorbereidend werk verricht om deze veiligheidscontouren inzichtelijk te maken, waardoor hier in de ruimtelijke ordening van dit gebied rekening gehouden kan worden met deze contouren.

2.1.5 VTH-taken uitvoeren en coördineren

Toelichting

De VTH-taken op het gebied van water, milieu, groen, natuur, bodem en bereikbaarheid zijn door de omgevingsdiensten uitgevoerd. Dit betreft onder andere het verlenen van vergunningen en ontheffingen voor industrie, flora en fauna, (zwem)water en de controle op de naleving ervan. De omgevingsdiensten voeren soortgelijke taken uit namens gemeenten. Samen met deze gemeenten en andere zogenoemde 'ketenpartners' in Noord-Holland, zoals het Rijk, de waterschappen, de terreinbeherende organisaties, het Openbaar Ministerie en de politie, werkt de provincie op een netwerkende wijze samen om maatschappelijke doelen in het fysieke domein te realiseren. De maatschappelijke en politieke aandacht voor een gezonde leefomgeving zorgt voor extra druk op de uitvoering van VTH-taken. Dit is vooral te merken op dossiers als Tata Steel, stikstof en Formule 1. Deze aandacht vertaalt zich in meer inzet voor VTH-taken en in meer inzet voor handhavings- en Wob-verzoeken, bezwaar- en beroepszaken.

De omgevingsdiensten hebben de VTH-taken namens ons college uitgevoerd op basis van de doelen, prioriteiten en kwaliteitseisen die door ons college zijn vastgelegd. In 2021 hebben de omgevingsdiensten deze VTH-taken uitgevoerd volgens de door ons vastgestelde uitvoeringsprogramma's. In het bijzonder de dossiers Tata Steel en stikstof hebben daarbij extra

aandacht gevraagd. Ook voor de toekomst zal de inzet op deze dossiers een aandachtspunt blijven. Hierover zijn en blijven we met de omgevingsdiensten in overleg.

De spanning tussen het vergroten van de leefbaarheid en het verder ontwikkelen van de economie is goed merkbaar bij de uitvoering van de VTH-taken. Na de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) meer aanvragen voor vergunningen en verzoeken om handhaving. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) heeft structureel te maken met extra inzet op complexe dossiers zoals Harsco Metals en Tata Steel. Deze omgevingsdienst ziet een structurele toename van het aantal juridische procedures en de vraag naar milieu-specialistisch advies.

De coördinatie van de VTH-taken in Noord-Holland hebben we verdeeld tussen de beleidsvelden 'groen' (natuur) en 'grijs' (milieu). Voor 'groen' heeft de provincie met betrokken partijen zoals gemeenten, waterschappen, terreinbeherende organisaties en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) handavingsuitvoeringsprogramma's voor de Natura 2000-gebieden uitgevoerd.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
VTH taken uitgevoerd conform Uitvoeringsprogramma's	Percentage	100%	100%	
Prioriteiten uitgevoerd conform afspraak/ uitvoeringsprogramma	Percentage	100%	100%	
Coördinatie uitgevoerd conform programma's	Percentage	100%	100%	

2.1.6 Gezonde leefomgeving bevorderen

Toelichting

Op 9 juli 2021 zijn Provinciale Staten geïnformeerd over de voortgang van het Programma Tata Steel 2020-2050 en van het bijbehorende Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving Tata Steel 2020 - 2022 (kenmerk 1641018/1641 138).

Verschillende acties zijn uitgevoerd van het Programma Tata Steel 2020-2050. Zo zijn er in 2021 2 gezondheidsonderzoeken van het RIVM gepubliceerd. De provincie was daar opdrachtgever van (samen met IJmondgemeenten). In april 2021 is het briefrapport 'Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond' gepubliceerd. Het onderzoek laat niet alleen zien welke klachten mensen ervaren in de IJmond, maar kijkt ook naar de pieken in de luchtkwaliteit. In september 2021 is het Depositieonderzoek IJmond 2020 gepubliceerd. Beide onderzoeken hebben aanleiding gegeven om het Rijk aan te spreken op zijn verantwoordelijkheid voor het stelsel, koers te blijven houden op de uitvoering van het Programma Tata Steel, te blijven inzetten op scherp vergunnen en de samenwerking met de IJmondpartners te verstevigen. De provincie heeft in 2021 ook een overzicht gepubliceerd van alle onderzoeken, die zijn uitgevoerd naar de leefomgeving en de gezondheid in de IJmond.

Samenwerken doet de provincie onder andere in het bestuurlijk overleg Industrie en Gezondheid IJmond, dat in 2021 meer dan 15 keer bij elkaar gekomen is. Om de samenwerking vanuit een gezamenlijk visie te blijven voortzetten, hebben de provincie en de IJmondgemeenten in 2021 een 'onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond' vastgesteld. IJmondgemeenten hebben daarnaast een eigen programma Gezondheid en Luchtkwaliteit vastgesteld. Samenwerken doet

de provincie ook met het Rijk, waaronder het ministerie van I & W. Naar aanleiding van het Depositieonderzoek IJmond 2020 heeft het ministerie van I & W een plan van aanpak opgesteld, waarin een sterke verwijzing en samenwerking naar voren komt met het bevoegd gezag van Tata Steel, de provincie Noord-Holland.

Tata Steel heeft voor de realisatie van 'groen staal' in september 2021 de keuze gemaakt om af te zien van de eerder ingezette route van CO₂ opslag en direct te werken aan een productieproces op basis van waterstof. Dit is een belangrijke stap, zowel voor de energietransitie als voor een gezondere leefomgeving in de IJmond. De gezondheidsonderzoeken en de continue aandacht en druk vanuit de bewoners van de IJmond, de provincie, de drie IJmondgemeenten en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hebben bijgedragen aan deze stap. Er wordt vanuit het Programma Tata Steel nauw samengewerkt met het Programma Energietransitie en het platform Energietransitie NZKG, omdat de realisatie van deze route gaat bijdragen aan een gezondere leefomgeving IJmond.

In 2021 is een eerste stap gezet in de opdracht om "scherper te vergunnen" door een uitvraag te doen aan de OD NZKG waarbij 4 verschillende casussen worden bestudeerd om vervolgens te bepalen of en zo ja hoe een brede aanpak voor scherp vergunnen kan worden uitgerold.

Om gemeenten te ondersteunen om de belangen van een gezonde leefomgeving gelijkwaardig mee te nemen in hun plannen en in de participatie, ontwikkelt de provincie Noord-Holland samen met het RIVM en de 5 GGD'en in de provincie het kennisschakelpunt. Een virtuele ontmoetingsplaats waar kennisvragen kunnen worden gesteld en waar antwoorden vanuit het netwerk van deelnemende organisaties worden gegenereerd. Het kennisschakelpunt is in ontwikkeling, in 2021 is een eerste bijeenkomst gehouden met betrokken partners. De provincie wil met dit kennisschakelpunt de transitie te bevorderen richting een duurzame en gezonde leefomgeving.

Het citizen science project Hollandse Luchten zit, na een pilotfase, nu in een doorstartfase. Partijen als GGD Amsterdam, TNO, RIVM en vooral inwoners doen actief mee in 3 meetgemeenschappen. Met kastjes met relatief goedkope sensoren meten zij de waarden van fijnstof en NO_x in hun leefomgeving en over hun bevindingen vinden gesprekken plaats, samen met de experts van de genoemde organisaties. In 2022 komen er nieuwe meetgemeenschappen bij. In 2021 zijn de verzamelde en gevalideerde data verhuisd van een externe partner naar een dataserver van de provincie. Dit ondersteunt de provinciale ambitie voor het werken met open data.

In 2021 is een stimuleringsregeling opengesteld voor bedrijven die vallen onder het toezicht van de provincie om bovenwettelijke maatregelen te onderzoeken en toe te passen. De animo bleek in de verkenningsfase aanwezig bij de bedrijven, maar men heeft geen gebruik gemaakt van de regeling. Belangrijkste reden is dat bedrijven bang zijn dat de eenmaal vrijwillig bereikte verbetering zal leiden tot 'de nieuwe norm', waardoor eventuele ontwikkelruimte bij bedrijven kan afnemen. De regeling komt terug in aangepaste vorm (openstelling verruimen) waarbij het doel onveranderd blijft: het vrijwillig (extra) verlagen van de milieudruk en het stimuleren van innovatie in productieprocessen.

Vanuit het ambitiespoor in het programma Gezonde Leefomgeving wordt zowel voor de gezondheid beschermende als bevorderende aspecten ambtelijk en bestuurlijk 'aan de voorkant' het gesprek aangegaan, zowel intern als extern, en in diverse projecten en programma's. Voorbeelden zijn de RES en de windmolens, de CES, NOVI in het NZKG, de woonakkoorden, (verstedelijingsstrategie van) de MRA, Schiphol en versnellingsopgave voor de woningbouw. Zo

is in de gebiedsprocessen voor de Spoorzone in Beverwijk, Ter Syde in Wijdmeren en Sloterdijken in Amsterdam vanuit het programma kennis ingebracht ten behoeve van een integrale afweging. Tevens worden meekoppelkansen in lopende provinciale opgaven aangejaagd, zoals het stimuleren van actieve mobiliteit, het koppelen van klimaatadaptatie en hittestress aan groene en relatief stille plekken in woonwijken en het meenemen van geluidhinder in de iNHi.

Om de aspecten voor Gezonde Leefomgeving gelijkwaardig af te wegen in bijvoorbeeld gebiedsprocessen, is er behoefte aan een afwegingsmodel oftewel een integratiekader. In 2021 is in IPO-verband samengewerkt aan dit kader. Deze inzet wordt voortgezet.

In de Brede Basismonitor, gelanceerd in december 2021, zijn indicatoren opgenomen waarmee de ontwikkelingen op het gebied van Gezonde Leefomgeving kunnen worden gevolgd. Het betreffen met name de gezondheidsbeschermende aspecten waaronder luchtkwaliteit, geluidsbelasting, externe veiligheid en kwaliteit oppervlaktewater. Indicatoren voor de gezondheid en vitaliteit van de individuele inwoner zijn ook opgenomen in de Brede Basismonitor, maar daar richt het provinciale beleid zich niet op; dit is meer het beleidsterrein van gemeenten.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 2.1		Bevorderen gezonde leefomgeving			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
2.1.1	Luchtkwaliteit verbeteren	559	912	757	155
2.1.2	Geluidbelasting bewaken	505	308	253	55
2.1.3	Kwaliteit bodem en ondergrond verbeteren	6.007	7.639	3.916	3.723
2.1.4	Externe veiligheid bewaken (gevaarlijke grondstoffen)	64	65	48	17
2.1.5	VTH-taken uitvoeren en coördineren	27.686	29.176	29.197	-21
2.1.6	Gezonde leefomgeving bevorderen	3.220	2.239	1.961	278
Totaal lasten		38.041	40.339	36.133	4.205
Totaal baten		-2.635	-2.647	-3.062	415
Totaal saldo		35.406	37.692	33.072	4.620
Storting					
2.1.3	Reserve Bodemsanering	319	3.843	4.235	-392
2.1.6	Reserve Gezonde Leefomgeving	3.300	3.500	3.500	0
Onttrekking					
2.1.3	Reserve Bodemsanering	-5.169	-6.567	-3.190	-3.377
2.1.6	Reserve Gezonde Leefomgeving	-3.400	-2.230	-1.516	-714
Resultaat		30.456	36.238	36.101	138

(een positief verschil is voordelig)

2.2 Bijdragen aan een circulaire economie en energieneutraal in 2050

Toelichting

Prioriteiten:

- Minimaal 25.000 particuliere woningeigenaren hebben duurzaamheidsmaatregelen getroffen. Met het programma Verduurzaming bestaande woningvoorraad ondersteunt de provincie gemeenten bij het stimuleren van particuliere woningeigenaren om te verduurzamen. In de periode van 2018 tot en met 2021 hebben meer dan 140.000 woningeigenaren 1 of meer maatregelen laten uitvoeren. Daarmee is het oorspronkelijke doel van het programma ruimschoots gehaald. Zie ook paragraaf 2.2.3
- In februari 2021 is de nieuwe Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025 vastgesteld. Via deze actieagenda is een nieuwe structuur aangebracht in de doelen en activiteiten. Via deels nieuwe acties is aan deze prioritaire thema's gewerkt.
- Regionale Energie Strategieën (RESSen): het realiseren van de RES 1.0, zodat de uitvoering van de voorstellen kan starten. In 2021 is de RES 1.0 aangenomen en is er een uitvoeringsprogramma RES opgesteld.
- No regret-maatregelen energie-infrastructuur: zorg dragen dat de no regret-maatregelen op het gebied van energie-infra kunnen aanvangen (uitvoering ligt niet bij de provincie Noord-Holland). Eind 2020 is de Taskforce Energie-infrastructuur opgericht. Hierin werken Liander, TenneT en de provincie Noord-Holland samen om als eerste de meest urgente knelpunten in het elektriciteitsnet aan te pakken. In 2021 heeft de taskforce een stevige start gemaakt met deze no-regret maatregelen t.b.v het oplossen van urgente knelpunten.
- SCAN-onderzoek MRA als basis voor geothermie afronden. In 2021 is al het veldwerk voor van het SCAN-onderzoek afgerond. De geanalyseerde data volgen in het eerste kwartaal van 2022. Het onderzoek heeft te kampen gehad met vertragingen. Deze vertragingen hadden onder andere te maken met seizoensgebonden verboden. Bijvoorbeeld een broedgebied dat niet verstoord mocht worden. Een ander voorbeeld is de afhankelijkheid van medewerking van grondbezitters op de borings-lijn.
- In 2021 is een extra prioriteit toegevoegd. Deze prioriteit is gericht op het benutten van het besparingspotentieel bij bedrijven en is in lijn met het actieprogramma klimaat (APK). Het energie besparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025 is in oktober goedgekeurd en ondertekend. Het akkoord heeft als doel in 2025 te voldoen aan alle wettelijke besparingsverplichtingen.
- In september 2021 hebben de overheden en het bedrijfsleven in het Noordzeekanaalgebied met het Cluster Energie Strategie (CES 1.0) de ambitie van het NZKG geformuleerd dat de CO₂-uitstoot in 2030 gehalveerd is en in 2050 vrijwel is verdwenen. Hiervoor zijn een verbetering van het elektriciteitsnet, een regionaal netwerk voor waterstof, en goede (rest)warmtenetwerken nodig. Het aanpakken en verduurzamen van het energiesysteem betekent ook een verbetering van de luchtkwaliteit en heeft een positief effect op gezondheid en leefbaarheid in het hele Noordzeekanaalgebied. De provincie Noord-Holland is om die reden ook positief over de plannen van Tata Steel om staal te gaan produceren met waterstof.

2.2.1 Bijdragen aan energietransitie

Toelichting

De provincie levert een bijdrage aan de energietransitie door het uitvoeren van de activiteiten zoals opgenomen in de beleidsagenda energietransitie 2020-2024 en in het Actieprogramma Klimaat 2021-2025, dat in het najaar aan PS wordt aangeboden. Alle activiteiten in dit Actieprogramma dragen bij aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs en de uitvoering van de Rijksambities: 49% (Deze doelstelling wordt aangescherpt naar 55-60 procent) minder CO₂uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990 en de ambitie om per 2050 energieneutraal te zijn. Ook draagt de provincie bij aan de landelijke doelstelling om 1,5 miljoen woningen voor 2030 te verduurzamen.

Onderdelen hiervan zijn onder andere:

- De Regionale Energiestrategie (RES) de 1.0 versie is afgelopen jaar vastgesteld, het uitvoeringsprogramma RES voor Noord-Holland Zuid en voor Noord-Holland Noord is opgesteld.
- Een meerjaren-uitvoeringsprogramma waterstof. Dit is onder de noemer Noord-Hollandse waterstofstrategie eind 2020 goedgekeurd. Op basis van deze strategie is in 2021 een aantal onderzoekenuitgevoerd, bijvoorbeeld het opstellen van positionpapers voor NHN en NHZ: hoe gaat de waterstofeconomie er concreet uitzien? Daarnaast hebben we subsidies verstrekt, onder ander aan Investa voor off shore waterstofproductie (Poshydon) en aan FME voor het oprichten en exploiteren van het makersplatform Electrolyzers. Ook zijn er netwerkbijeenkomsten georganiseerd.
- Het verder ontwikkelen van de energie-infrastructuur. In 2021 is er een samenwerkingsverband met netbeheerders TenneT en Alliander gestart in de vorm van een Taskforce. Via deze Taskforce Energie Infra wordt gewerkt aan het oplossen van de knelpunten in de energie-infrastructuur en een toekomstbestendig energienetwerk. De uitwerking vindt op de volgende niveaus plaats:
 - Korte termijn: De no-regret maatregelen om de korte termijn knelpunten op te lossen en zorg te dragen voor ruimtelijke inpassing aanlanding Wind-op-Land.
 - Lange termijn: Het ontwerpen en ontwikkelen van een hybride energie-infra van de toekomst en Ontwikkeling H₂ productie- en transportnetwerk.
 - Het ondersteunen en stimuleren van slimme oplossingen (Smart Energy Systems)
- Een uitvoeringsprogramma warmtetransitie. De provincie ondersteunt gemeenten zoveel mogelijk bij het uitvoeren van de warmtetransitie om tot realisatie van de doelstellingen op dit gebied te komen. De Noord-Hollandse aanpak warmtetransitie is in het eerste kwartaal van 2022 afgerond. Deze nota geeft een overzicht van alle activiteiten op het gebied van warmtetransitie: kennis ontwikkelen en delen, financiële stimuleringsmaatregelen, inhuur van expertise en het beschikbaar maken van data die helpen keuzes te maken bij verdelingsvraagstukken van vraag naar en aanbod van nieuwe warmtebronnen.

2.2.2 Bijdragen aan transitie naar circulaire economie

Toelichting

Op 9 februari 2021 is de Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025 door GS vastgesteld. De ambitie om in 2050 100% circulair te zijn en in 2030 halverwege bleef ongewijzigd. Onderdeel van de agenda 2021-2025 is de nieuwe Noord-Hollandse doelenboom. Deze doelenboom laat zien wat de provincie in de periode 2021-2025 wil bereiken met de uitvoering van de Actieagenda. Door in te zetten op deze doelen draagt de provincie bij aan het wegnemen van de barrières die de transitie naar een circulaire economie in de weg staan. De provincie richt zich op 2 inhoudelijke sporen: 'circulair ondernemerschap en innovatie' en 'grondstoffen'. Daarnaast draagt de provincie vanuit de eigen organisatie bij door circulaire inkoop en aanbesteding en circulaire aanleg, beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur. Dit laatste wordt gestimuleerd via het programma Duurzame Infrastructuur, onderdeel van begrotingsprogramma 4.

In 2021 werden voor de 2 inhoudelijke sporen onder meer de volgende resultaten behaald:

Circulair ondernemerschap en innovatie:

- De provincies sloot een contract tot en met 2023 met de Noord-Hollandse Circo Hub waarmee trainingen kunnen worden georganiseerd voor ondernemers uit een specifiek gekozen sector die circulair willen gaan ondernemen;
- Het matchmaking programma dat op actieve wijze MKB'ers aan circulaire startups en scale-ups koppelt werd gelanceerd;
- Impact Hub stimuleerde en faciliteerde in opdracht van de provincie het netwerk van circulaire bedrijven onder meer via netwerk- en kennisbijeenkomsten en masterclasses;

Grondstoffen:

- In opdracht van de provincie werd een project uitgevoerd waarin individuele bedrijfsafvalprofielen werden opgesteld die hebben gediend voor het uitgebreide gesprek van de Omgevingsdienst met bedrijven om de bestaande circulaire kansen van efficiënter en circulair grondstofgebruik binnen bedrijven duidelijk te maken en (beter) te benutten;
- Het Handboek Circulair Renoveren voor woningcorporaties in opdracht van het ministerie van BZK en provincie Noord-Holland werd uitgebracht;
- Het Circulaire bouwprogramma mede gefinancierd door de provincie, werd uitgevoerd door stichting C-creators. Circulair bouwen werd eveneens opgenomen in de regionale woonakkoorden.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Aantal bedrijven deelgenomen aan onze stimuleringsprogramma's	Aantal	60	39	De CIRCO-track biomassa is naar 2022 verplaatst.
Icoonketens in de vorm van Living labs	Aantal	2	4	2 aanvragen om een reservering en 1 subsidieaanvraag voor integrale knooppuntontwikkeling, 1 aanvraag om reservering voor ketenreismaatregelen.
Luchtverontreiniging: CO2 emissie in ton (BBV indicator)	Aantal		17.857.600	Betreft de totaal bekende CO2 uitstoot (Aardgas, elektriciteit, stadswarmte, voertuigbrandstoffen) in 2019 in de provincie Noord-Holland. Bron: De Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
Energieneutraliteit: productie van energie in petajoule (BBV indicator)	Aantal		20.359	Betreft de totale productie van hernieuwbare energie in petajoule in 2019 (2020 ten tijde van opstellen nog niet beschikbaar). Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

2.2.3 Verduurzaming bestaande woningvoorraad stimuleren

Toelichting

Met het programma Verduurzaming bestaande woningvoorraad stimuleert de provincie particuliere woningeigenaren en corporaties om verduurzamingsmaatregelen te treffen. Diverse activiteiten van het programma zijn reeds afgerond en in 2021 liepen de nog de volgende 3 activiteiten:

1. Regionaal energiebesparingsprogramma: Loopt via gemeenten waarbij energieloket woningeigenaren gratis en onafhankelijk adviseert over aantrekkelijke woningverduurzamingsmaatregelen, regelingen waar men gebruik van kan maken en de bedrijven die de geadviseerde maatregelen kunnen uitvoeren;
2. Met de uitvoeringsregeling Duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven, zetten energie coöperaties samen met burgers projecten op voor energiebesparing en voor het opwekken van duurzame energie;
3. Met de uitvoeringsregeling Verduurzamingsinitiatieven woningcorporaties stimuleert de provincie woningcorporaties om door gezamenlijk te innoveren de kosten voor woningverduurzaming te laten dalen.

De oorspronkelijke looptijd van het programma was tot en met 2021. Vanwege de Coronapandemie hebben GS besloten het programma te verlengen.

Voor activiteit 1 loopt het programma tot het einde van 2022. Doel van dit programma is om binnen een periode van 3 jaar minimaal 25 duizend woningeigenaren te stimuleren verduurzamingsmaatregelen te treffen. Deze paramater blijkt in de praktijk niet meetbaar, doordat partners gegevens op verschillende manieren bijhouden. Er is op basis van andere

gegevens wel een schatting van te maken. In de periode van 2018 tot en met 2021 is er naar schatting met 365 duizend huishoudens contact geweest, zijn er minimaal 145.000 maatregelen getroffen waarbij de totaal geschatte investering uitkomt op circa 390 miljoen euro. Stel dat een huishouden gemiddeld 4 maatregelen treft, dan hebben 36.250 huishoudens maatregelen getroffen. Daarmee is het oorspronkelijke doel van het programma ruimschoots gehaald.

Voor activiteit 2 was begin 2021 het subsidieplafond van de regeling voor energie coöperaties bereikt. Totaal is aan 114 projecten subsidies verleend. Uit een evaluatie onder energie coöperaties bleek dat de regeling voorzag in een behoefte. Daarom hebben GS begin 2021 opnieuw 1 miljoen euro voor deze regeling beschikbaar gesteld.

Tot slot hebben we voor activiteit 3 in 2021 3 subsidies verleend aan initiatieven van woningcorporaties.

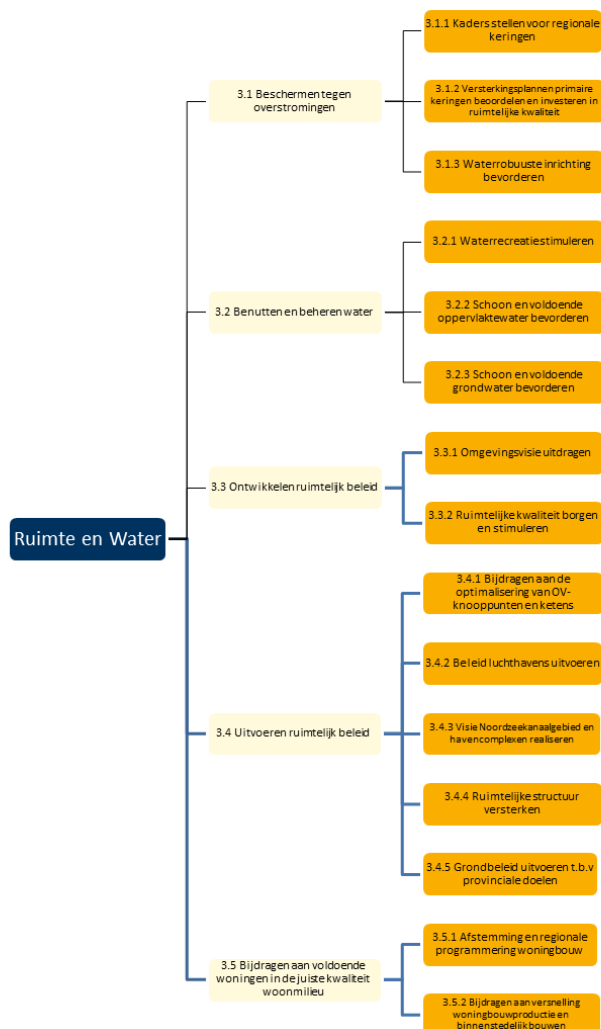
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 2.2		Bijdragen aan de energietransitie		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
2.2.1 Bijdragen aan energietransitie	8.676	11.513	10.417	1.096
2.2.2 Bijdragen aan transitie naar circulaire economie	1.079	1.143	1.064	79
2.2.3 Verduurzaming bestaande woningvoorraad stimuleren	524	527	281	246
Totaal lasten	10.279	13.183	11.762	1.421
Totaal baten		-583	-674	91
Totaal saldo	10.279	12.600	11.088	1.512
Storting				
2.2.1 Reserve Energietransitie	10.200	10.200	10.200	0
2.2.2 Reserve Circulaire economie	350	1.591	1.591	0
Onttrekking				
2.2.1 Reserve Energietransitie	-6.484	-9.510	-8.255	-1.255
2.2.2 Reserve Circulaire economie	-473	-520	-453	-67
2.2.3 Reserve Verduurzaming bestaande Woningvoorraad	-375	-375	-131	-244
Resultaat	13.497	13.986	14.040	-54

(een positief verschil is voordelig)

Programma 3. Ruimte en Water

Doelenboom

Maatschappelijk doel

De provincie zorgt samen met andere overheden voor een goede ruimtelijke inrichting van de leefomgeving. Duurzaam ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en klimaatbestendigheid zijn daarvoor de leidende principes. De provincie streeft een aantrekkelijke leefomgeving na, waar de inwoners van Noord-Holland op een zo prettig mogelijke manier kunnen wonen, werken en recreëren. Diverse functies vragen om ruimte in Noord-Holland. De provincie bekijkt deze zaken in samenhang, maakt ruimtelijk-economisch beleid en coördineert bij vraagstukken die de gemeentegrenzen overstijgen.

De Omgevingsverordening Noord - Holland 2022 (OV NH2022) is in 2021 opgesteld en ter inzage gelegd. Als gevolg van het uitstel van het in werking treden van de Omgevingswet, de grondslag van de OV NH2022, is de vaststelling uitgesteld en voorzien voor het 2e kwartaal van 2022. Om de OV NH actueel te houden is een partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland 2020 (OV NH2020) opgesteld en ter inzage gelegd inclusief een wijzigingsronde van de werkingsgebieden in de OV NH2020.

De provincie zet zich in voor voldoende bescherming tegen overstromingen, schoon water en voldoende zoet water. Hierbij sluiten we tevens aan op de doelen van 2 Europese richtlijnen: de ROR (Richtlijn Overstromingsrisico's en de KRW (Kaderrichtlijn Water) en landelijke afspraken en samenwerking in het kader van onder andere het Deltaprogramma.

Bij het beschermen tegen overstromingen staan 3 doelen centraal bij de inzet van de provincie: primaire en regionale keringen die aan de wettelijke norm voldoen, een robuuste ruimtelijke inrichting van onze provincie en effectieve calamiteitenplannen.

Bij schoon water gaat het om een duurzaam gebruik van het water en gaat het om een zorgvuldig beheer van grond en oppervlaktewater.

Voldoende zoet water betekent dat de provincie samen met haar water-partners afspraken maakt over het opvangen, vasthouden, gebruiken én afvoeren van het zoete water dat via neerslag respectievelijk de rivieren binnenkomt.

De provincie zet zich in om de keten-samenwerking tussen de water-organisaties in onze provincie te versterken waarbij een ieder zijn rol en bijdrage levert in het bereiken van de doelen voor veilig, schoon en voldoende water.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen en transities zorgt de provincie ervoor dat deze doelen worden meegenomen in haar strategie en beleid, in de uitvoering van haar beleid en in de provinciale verordening.

De beschikbaarheid en de kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater én de waterveiligheid vragen om een gezamenlijke inspanning van overheden (Rijk, waterschappen, provincie, gemeenten), drinkwaterbedrijven en stakeholders in de provincie.

De ondertekening in 2021 van de leeragenda "Ruimtelijke Ordening met water" is één van de daden waaruit blijkt dat de samenhang van ruimtelijke ordening met watervraagstukken prominent op de agenda staat van de provincie en ook van haar RO- en Waterpartners. Het hoofdwatersysteem moet op orde zijn en de Noord-Hollandse bodem moet in tijden van droogte en bij (piek) buien afdoende in staat zijn om de gevolgen op te vangen. Dit geldt ook voor de voorwaarden voor ruimtelijke ontwikkelingen; deze moeten voldoende klimaatadaptief zijn.

De provincie zet voor het bereiken van deze doelen diverse instrumenten in, zoals beleidsafspraken met andere partijen én eigen beleid (regionaal waterprogramma, bouwstenen klimaatadaptatie, et cetera), subsidies en toezicht en uiteraard bij onze eigen projecten en het beheer en ontwikkeling van eigen assets.

Wettelijk beleidskader

- [Woningwet/Huisvestingswet](#)
- [Wet ruimtelijke ordening](#) (incl. [Besluit algemene regels ruimtelijke ordening](#) (Barro) en [Besluit ruimtelijke ordening](#))
- [Wet algemene bepalingen omgevingsrecht](#)
- [Luchthavenindelingsbesluit \(LIB\) Schiphol](#)
- [Omgevingswet](#) (in ontwikkeling)
- [Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte](#)
- [Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer](#)

- [Luchthavenindelingsbesluit \(LIB\) Schiphol](#)
- [Wet luchtvaart](#)
- [Luchthavenverkeersbesluit \(LVB\) Schiphol](#)
- [Wet regelgeving burgerluchtvaart en militaire luchthavens \(RBML\)](#)

Provinciaal beleidskader

- [Provinciale Ruimtelijke Verordening \(PRV\)](#)
- [Provinciale Woonvisie 'Goed wonen in Noord-Holland'](#)
- [Programma OV-knooppunten \('Maak Plaats!'\)](#)
- [Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijk Bouwen en Versnellen Woningbouw](#)
- [Provinciale Omgevingsvisie NH2050](#)
- [Strategisch Beleidskader Economie](#)
- [Uitvoeringsagenda Economie 2016-2019](#)
- [Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt](#)
- [Visie Noordzeekanaalgebied 2040](#)
- [5e Nota Grondbeleid](#)
- [Omgevingsverordening Noord-Holland 2020](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 3			Ruimte en Water	
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	30.073	37.990	32.172	5.818
Baten	-10.110	-15.442	-14.893	-549
Saldo van baten en lasten	19.963	22.548	17.279	5.269
Storting reserves	8.862	24.334	23.409	925
Onttrekking reserves	-18.438	-29.570	-22.237	-7.333
Resultaat	10.387	17.312	18.450	-1.138

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
3.1.2	Schadeschap Luchthaven Schiphol	Bevordering afwikkeling schadevergoedingen uitbreiding Schiphol.
3.1.2	Stichting bevordering kwaliteit leefomgeving Schipholregio	Verbeteren leefkwaliteit Schipholregio.
3.2.3	Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied	Versterken van de internationale concurrentiepositie van het gebied.
3.1.1	Zeestad Beheer B.V.	Stadsvernieuwing Den Helder
3.1.2	Zeestad C.V.	Stadsvernieuwing Den Helder
3.5.2	N.V. Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN)	Drinkwatervoorziening en natuurbeheer

(Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen)

3.1 Beschermen tegen overstromingen

Toelichting

Prioriteiten

- Aanpassen aan klimaatverandering

Uit klimaatonderzoeken komt naar voren dat de temperatuur wereldwijd sneller stijgt dan eerder geprognosticeerd. Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), stelde in hun rapport in 2021 dat we in 2100 rekening moeten houden met 2 graden Celsius opwarming van de atmosfeer. Het KNMI heeft hiervoor een eerste doorvertaling gemaakt voor Nederland. Daaruit komt dat we voor de Nederlandse kust rekening moeten houden met een zeespiegelstijging van misschien wel 2 meter in 2100 en met extreme droogte en neerslagpatronen. In de meest recente zomerperiodes hebben beide patronen zich ook voorgedaan: extreme droogte en -regionaal- extreme neerslag.

Binnen provincie Noord-Holland heeft dit in 2021 geleid tot extra inzet op het vergroten van kennis over wat er in de toekomst op ons af kan komen. Hoe werken deze extremen door op thema's als wateroverlast, hittestress, droogte en het beperken van overstromingsrisico? Wat kan dit dan betekenen voor de transitieopgaven en de ruimtelijke keuzes in de provincie?

In 2021 heeft de provincie gewerkt aan het Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022-2027. Hierin heeft de provincie extra doelen en maatregelen opgenomen om aan de korte termijn nationale en Europese doelen te kunnen voldoen, maar ook te bedenken hoe voor te sorteren op klimaatsverandering.

- Omgevingswet en Deltaprogramma

Het nationale beleid staat in het teken van decentralisatie en het vergroten van doelmatigheid en efficiency van beleid. Provincies zijn verantwoordelijk voor integraal ruimtelijk-economisch beleid, waar water onderdeel van uitmaakt. Hiermee wordt voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet, die naar verwachting in 2023 van kracht zal worden. Het Deltaprogramma heeft als doel om ervoor te zorgen dat Nederland nu en in de toekomst is beschermd tegen hoogwater en beschikt over voldoende zoetwater. Met de minister van Infrastructuur & Waterstaat en de Deltacommissaris zijn door het IPO afspraken gemaakt over acties die worden uitgevoerd door provincies.

- Klimaatadaptatie

Binnen de provincie Noord-Holland is gewerkt aan activiteiten zoals neergelegd in notitie Klimaatadaptatie Noord-Holland: bouwstenen voor de provinciale aanpak (2020-2023) en zijn de meeste activiteiten uitgevoerd volgens planning.

3.1.1 Kaders stellen voor regionale keringen

Toelichting

De provincie is bevoegd gezag voor het aanwijzen en normeren van regionale waterkeringen (dijken, sluizen en dergelijke). De beheergebieden van de waterschappen overschrijden de provinciegrenzen. Om het toezicht per waterschap op eenzelfde manier invulling te geven, zijn er op het niveau West-Nederland afspraken gemaakt tussen 3 provincies en 8 waterschappen, vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014.

In 2021 heeft de provincie ervoor gezorgd dat de gemaakte afspraken in het uitvoeringsbesluit werden nageleefd. De inliggende waterschappen (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Amstel Gooi en Vecht) hebben ook dit jaar afzonderlijk een voortgangsrapportage regionale keringen opgeleverd. Dit is besproken en beoordeeld en bekrachtigd met een goedkeuring door GS en PS. In de voortgangsrapportage rapporteren de afzonderlijke waterschappen hun voortgang met betrekking tot de periodieke toetsing van de regionale waterkeringen, beoogde planning wanneer afgekeurde keringen weer op orde zijn, en hoe is omgegaan met de risicobeheersing.

Verder heeft de provincie Noord-Holland in gesprekken met de inliggende waterschappen geconcludeerd dat de normeringen van regionale keringen opnieuw beoordeeld moeten worden. Er zijn nieuwe ontwikkelingen en inzichten rondom overstromingsscenario's, directe en indirecte schade, en nieuwe en verwachte ruimtelijke ontwikkelingen. Van 2022-2025 zal hieraan samen met de waterschappen gewerkt worden.

In 2021 zijn in gesprekken met Waterschappen de kaarten en teksten verder aangescherpt richting de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2022.

Verder heeft de provincie haar verantwoordelijkheden genomen in landelijke samenwerkingen op het gebied van regionale keringen. Zo speelden er landelijk discussies over een nieuwe veiligheidsbenadering voor regionale keringen, de implementatie van de Omgevingswet, de evaluatie van de Waterwet en het ook toepassen van een zorgplicht voor regionale keringen. Al deze issues worden onder ander samen met de overige provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat verder uitgewerkt in het doorlopend Ontwikkelprogramma Regionale Keringen (ORK) onder de paraplu van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer). Andere van belang zijnde onderwerpen zijn meerlaagse veiligheid en de kennisontwikkeling ten aanzien van toetsing van dijken, kunstwerken en niet-waterkerende werken. We participeerden in het begeleidingsteam Visie en de werkgroepen veiligheidsbenadering en zorgplicht binnen ORK. Ook is provincie Noord-Holland één van de trekkers van het IPO-veiligheidsberaad. De provincie is samen met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een landelijke pilot begonnen omtrent de mogelijke invoering van de zorgplicht voor regionale keringen.

3.1.2 Versterkingsplannen primaire keringen beoordelen en investeren in ruimtelijke kwaliteit

Toelichting

De provincie heeft in 2021 de dijkversterkingsplannen voor Kunstwerken Hollands Noorderkwartier goedgekeurd. Tegen de goedkeuringsbesluiten van GS zijn geen beroepen aangetekend bij de Raad van State. In 2021 is gewerkt aan de volgende versterkingsopgaven, die in 2022 ter vaststelling worden voorgelegd:

- IJburg 2e fase, het Zeeburgereiland;
- de primaire waterkering tussen Den Oever en Den Helder (Balgzanddijk, Waddenzeedijk Wieringen, Amsteldiepdijk);
- Voorpolder Katwoude.

Ambitieprogramma ruimtelijke kwaliteit Markermeerdijken

De provincie heeft initiatiefnemers die projecten ontwikkelen in relatie tot dijkversterkingen ondersteund. Dit is gebeurd in de vorm van bijdragen en subsidieregelingen. Lopende ruimtelijke kwaliteitsprogramma's zijn: de Afsluitdijk, het eiland Marken en de Markermeerdijken. In 2021 is de provincie met circa 15 regionale partijen met de uitvoering van het Ambitieprogramma Ruimtelijke Kwaliteit Kustzone Hoorn-Amsterdam (APRKK Hoorn-Amsterdam) gestart na de ondertekening van de Bestuursovereenkomst APRK en de openstelling van de uitvoeringsregeling subsidies APRK. Het gaat hierbij om recreatie-, natuur- en cultuurhistorische projecten. Inmiddels zijn verschillende projecten reeds in uitvoering genomen, waaronder het [stadsstrand Hoorn](#).

De provincie heeft een inhoudelijke bijdrage geleverd aan de MIRT verkenning voor het rijksproject Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Het Rijk wil hierbij samen met ons extra investeren in al de door ons aangereikte natuurprojecten. Deze projecten zijn tevens belangrijk voor de ecologische kwaliteit van het Markermeer-IJmeer. Hiermee wil de provincie de kansen benutten om werk met werk te maken. De gesprekken hierover in 2021 moeten leiden tot een samenwerkingsovereenkomst met RWS en Staatsbosbeheer.

In 2021 hebben GS ingestemd met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Meekoppelkansen Markermeerdijken. Daarmee is een start gemaakt met het realiseren van een

doorlopende fietswandelverbinding tussen Hoorn en Amsterdam, een vijftal dijkplaatsen die het beleven van de dijk en zijn omgeving mogelijk maken en extra ringslangwinterverblijven.

Van het programma ruimtelijke kwaliteit dat is gekoppeld aan de versterking van de Afsluitdijk - het zogenoemde Uitvoeringsprogramma Afsluitdijk - is in 2021 verder uitvoering gegeven aan de aanleg van een nieuw fietspad langs de Waddenzee en de vismigratierivier bij Kornwerderzand. De renovatie en uitbreiding van het Vlietmonument op de Afsluitdijk is nog niet in uitvoering genomen, omdat er nog geen besluit was genomen over de verduurzaming van het Monument.

De provincie heeft in 2021 met de gemeenten Hollands Kroon, Medemblik, Enkhuizen, en met HHNK, PWN en RWS samengewerkt aan de ontwikkeling van de Noord-Hollandse IJsselmeerkust (op basis van een intentieovereenkomst, september 2020). Samen met de gemeenten en het gebied is een integrale kustvisie IJsselmeer opgesteld als strategisch koersdocument voor ruimtelijke samenhang in het gebied. Er worden verkenningen, onderzoeken en projecten gestart die onder de kustvisie vallen, waaronder een MIRT-verkenning Wieringerhoek (RWS). Die verkenning betreft ecologische versterking van water- en natuurdoelen (PAGW) in het IJsselmeer, waar de provincie vanuit integrale opgaven een bijdrage aan levert voor recreatie en toerisme, landbouw, (drink)water en energie. Dit traject loopt nog. Tegelijkertijd werkt de provincie in hetzelfde gebied (Wieringerhoek) aan de energieopgave in het IJsselmeer, waarvoor een zoekgebied is aangewezen (RES NHH, juli 2021) voor duurzame energieopwekking.

3.1.3 Waterrobuuste inrichting bevorderen

Toelichting

In 2021 heeft de provincie verder gewerkt aan de ambities van de notitie Klimaatadaptatie Noord-Holland, Bouwstenen voor een provinciale aanpak 2020-2023 ([Klimaatadaptatie - Provincie Noord-Holland](#)). Er is vooral veel bereikt op de ambities klimaatadaptatie en toekomstbestendige nieuwbouw ([Afspraken-klimaatbestendige-nieuwbouw-MRA-Intentieovereenkomst-concept-juli-2021](#)). De MRA heeft een “basisveiligheidsniveau Klimaatbestendige Nieuwbouw” ontwikkeld. Met dit pakket aan ontwikkelingsvoorwaarden kunnen overheden bovenwettelijke minimumeisen stellen. Deze overeenkomst wordt samen met gemeenten, waterschappen, provincies en een aantal ontwikkelaars begin 2022 ondertekend. Vervolgens zullen betrokken overheden dit vertalen in eigen beleid en/of regelgeving.

Ook heeft de provincie in 2021 veel bereikt op de ambitie om klimaatadaptatie te integreren in andere opgaven. Zo is klimaatadaptatie ingebracht bij diverse gebiedsprogramma's, zijn gemeenten ondersteund bij het opstellen van hun uitvoeringsprogramma's klimaatadaptatie door de provinciale subsidie Klimaatadaptatie, maar ook door provinciale kennis en expertise, zoals voor de opgave Vitaal en kwetsbare infrastructuur.

De ambities voor 2021 zijn grotendeels behaald. Klimaatadaptatie is een complexe opgave, omdat het veel partijen en ook sectoren treft.

Het tempo van de partners en ook van samenhangende gebiedsprogramma's en beleidsprocessen loopt niet gelijk. Er zijn koplopers, maar ook gemeenten of programma's die nog helemaal niet bekend zijn met de opgave. Dat maakt dat een aantal ambities dat voor 2021 gesteld is een langere doorlooptijd nodig zal hebben, terwijl sommige weer een versnelling hebben gehad in 2021.

De werkregio's klimaatadaptatie hebben uitvoering gegeven aan de ambities uit het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie, maar zijn bij de uitwerking vooral gericht op de gemeentelijke opgaven van wateroverlast. De andere thema's van het klimaatadaptatie die veelal geen primaire gemeentelijke taken zijn, zoals hitte, droogte en overstromingen zijn beperkt opgepakt, en ook regionale ambities komen moeilijk van de grond. Het in deze zomer verschenen [IPPCrapport](#) (en [het KNMIsignaal](#)) is duidelijk geworden dat de zeespiegelstijging sneller zal gaan dan gedacht en dat de gevolgen van de verdere opwarming van de aarde extremer zullen zijn. De noodzaak voor het ontwikkelen van klimaatadaptief beleid voor de middellange en langere termijn is urgenter geworden daarom is daar in 2021 aan gewerkt. In 2022 zal hierop dan ook meer de focus komen te liggen.

Wat hebben we in 2021 bereikt?

De activiteiten die in de begroting 2021 waren voorzien t.b.v. het verwezenlijken van de ambities uit de notitie Klimaatadaptatie Noord-Holland zijn grotendeels geëffectueerd. Klimaatadaptatie is een complexe opgave, omdat zij veel partijen en ook sectoren treft en de kennis en inzichten over de gevolgen steeds meer impact heeft. Ook loopt het tempo van de partners en van samenhangende gebiedsprogramma's en beleidsprocessen niet gelijk. Er zijn koplopers, maar ook gemeenten of programma's die nog helemaal niet bekend zijn met de opgave. En ook bij gemeenten zijn er capaciteitsproblemen. Dat maakt dat een aantal ambities die voor 2021 zijn gesteld een langere doorlooptijd nodig hebben, terwijl sommige weer een versnelling hebben gehad in 2021. Ambities die in 2021 niet zijn gehaald staan voor begin 2022 op de planning. Voorbeelden van opgaven die in 2022 doorlopen zijn de stresstest Cultuurhistorie en het verbinden van de klimaatadaptatieopgave met die van de energietransitie. Activiteiten die de provincie zelf meer kon doen zijn onder andere het opstellen van de basisveiligheidsniveau klimaatadaptatieve nieuwbouw MRA, en een verkenning naar een signaleringskaart voor klimaatadaptatie.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 3.1		Beschermen tegen overstromingen		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
3.1.1 Kaders stellen voor regionale keringen	270	276	274	2
3.1.2 Versterkingsplannen primaire keringen beoordelen en investeren in ruimtelijke kwaliteit	2.590	7.578	2.819	4.759
3.1.3 Waterrobuuste inrichting bevorderen	1.854	1.339	1.086	253
Totaal lasten	4.714	9.193	4.180	5.013
Totaal baten		-935	-587	-348
Totaal saldo	4.714	8.258	3.593	4.665
Storting				
3.1.2 Reserve Meekoppelkansen	100	1.035	109	926
3.1.3 Reserve Klimaatadaptatie	1.000	1.000	1.000	0
Onttrekking				
3.1.2 Reserve Meekoppelkansen	-3.090	-8.049	-2.620	-5.429
3.1.3 Reserve Klimaatadaptatie	-1.600	-1.050	-787	-263
Resultaat	1.124	1.194	1.295	-101

(een positief verschil is voordelig)

3.2 Benutten en beheren water

Toelichting

Prioriteiten:

Het regionaal KRW programma en het Grondwaterprogramma zijn als deelprogramma's in het Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022-2027 opgenomen. Dit programma is op 31 januari 2022 door PS vastgesteld. Vanwege landelijke afspraken is dit 2 maanden later dan aanvankelijk gepland.

3.2.1 Waterrecreatie stimuleren

Toelichting

Waterrecreatie bevindt zich op het raakvlak van waterkwaliteit, economie, mobiliteit, recreatie en toerisme. De reserve waterrecreatie heeft als doel het realiseren van de Visie op de Waterrecreatie Noord-Holland 2030, 'Water, bron van recreatie'. Deze is vastgesteld door Provinciale Staten op 3 oktober 2016.

Naast een drietal subsidieregelingen, zet de provincie in op het realiseren van Aquapunctuurpunten (opgaven van groot regionaal belang), samenwerking met andere provincies voor de bestrijding van waterplanten, zonering voor de durfsporten, innovatie en meekoppelkansen.

Er is een subsidieregeling 'Innovatie en Duurzaamheid 2021' ter stimulering van ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en innovatie in de waterrecreatiesector. Er is een tweede regeling, 'Kleine voorzieningen en diensten Noord-Holland 2021' die tot doel heeft de kleinere

voorzieningen verder uit te breiden en diensten verder te ontwikkelen. De laatste regeling is een tender voor de uitbreiding van het vaarnetwerk voor de kleine pleziervaart in Noord-Holland. Het doel van deze regeling is om meer openbaar water bevaarbaar of toegankelijk te maken voor kleine tot middelgrote recreatieve pleziervaartuigen.

In 2021 is € 500.000,- opgenomen in de begroting voor Stadsstrand Hoorn, ervan uitgaande dat de subsidieaanvraag nog hetzelfde jaar zou plaatsvinden. Het is begunstigde gemeente Hoorn echter niet gelukt in 2021 een subsidieaanvraag in te dienen. Deze aanvraag is toegezegd voor 2022. Het stadsstrand biedt mogelijkheden voor de hele regio voor een grote variatie in waterrecreatie, zoals oeverrecreatie, zwemmen, durfsport, suppen, (kiten)surfen, kanovaren. Maar ook landgebonden vormen van recreatie worden gefaciliteerd, zoals sport- en spelmogelijkheid (kleine activiteiten), fietsen en wandelen.

In 2021 is in samenwerking met de gemeenten de Ambitiekaart Waterrecreatie geactualiseerd en deze zal met ingang van 2022 jaarlijks verder bijgehouden worden.

De Samenwerkingsovereenkomst 'Maaien waterplanten IJmeer Markermeer' is op 14 juli 2021 in werking getreden met de gemeente Hoorn als coördinerend gemeente. Deze gemeente heeft het maaien aanbesteed voor 10 gemeenten aan het IJmeer en Markermeer. Daarom is dit jaar subsidie verleend aan de gemeente Hoorn voor het maaien van waterplanten. Ook is subsidie verleend aan het bedrijf Techmaps voor een haalbaarheidsstudie. Het doel hiervan is om te onderzoeken of waterplanten frequent en op grote schaal gemonitord kunnen worden door middel van satellieten en kunstmatige intelligentie.

In 2021 is het rapport 'Toekomstbeeld Kitesurfen in het IJsselmeergebied' gepubliceerd. Dit rapport geeft een goed beeld van de huidige situatie en de verbetermogelijkheden voor het kitesurfen, rekening houdend met de natuur.

GS hebben op basis van de position paper 'Waterrecreatie zuidelijk IJsselmeergebied' besloten een brede lobby vanuit de regio richting Tweede Kamer te starten voor rijksmiddelen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroet	Gerealiseerd	Toelichting
Aantal subsidies voor het starten van onderzoek naar nieuwe zwemwaterlocaties	Aantal			

3.2.2 Schoon en voldoende oppervlaktewater bevorderen

Toelichting

Kwaliteit oppervlaktewater/KRW

In 2021 heeft gedurende 6 weken het ontwerp regionaal waterprogramma 2022 - 2027 ter visie gelegen. In het deelprogramma oppervlaktewater zijn de ecologische KRW-doelen voor de regionale KRW-waterlichamen vastgelegd en zijn maatregelen beschreven die de waterkwaliteit moeten gaan verbeteren. In 2021 is aan het Hoogetheemraadschap van Rijnland een subsidie toegezegd voor het project baggeren Amstelveense Poel, een onderdeel van de KRW-pilot zoals genoemd in het coalitieakkoord.

Zwemwater

Gedeputeerde Staten wijzen jaarlijks zwemlocaties in oppervlaktewater aan. Hierbij wordt rekening gehouden met het te verwachten aantal zwemmers, de kwaliteit van het water en de veiligheid van de zwemlocatie. Voor zwemseizoen 2021 zijn 153 locaties aangewezen, waaronder 2 nieuwe. Daarnaast stimuleert de provincie het ontwikkelen van nieuwe zwemplekken en het verbeteren van de waterkwaliteit met een subsidieregeling. Locatiebeheerders en waterbeheerders konden subsidie aanvragen voor onderzoek, beheermaatregelen en/of investeringsmaatregelen. Het subsidieplafond in 2021 was € 180.000,- en is volledig uitgeput. De kwaliteit van het zwemwater was in 22 van de 153 locaties nog niet 'goed' of 'uitstekend', maar 'aanvaardbaar' of 'slecht'.

Zoetwater

In 2021 is het Deltaprogramma Zoetwater 2021-2027 vastgesteld. De maatregelpakketten van beide zoetwaterregio's waar Noord-Holland deel van uitmaakt, zijn daarmee vastgesteld. Komende planperiode worden deze uitgevoerd met 25 % cofinanciering uit het Deltafonds. De provincie draagt financieel bij aan enkele van deze maatregelen. Het budget hiervoor is afkomstig uit verschillende bronnen: grondwaterheffing en klimaatadaptatie. In 2021 is de uitwerking van de aanbevelingen voortkomend uit de Beleidstafel Droogte afgerond. Een belangrijk resultaat is het bestuursakkoord Watervredeling regio IJsselmeergebied. In december 2021 hebben GS hiermee ingestemd en zal de regionale verdringsreeks regio IJsselmeergebied in de volgende provinciale omgevingsverordening worden opgenomen. Verder draagt de provincie financieel bij aan de ondersteuning van de regio's en projecten als Zoete Toekomst Texel en het Zoet Zout Knooppunt. Voor zoetwater is bij de ruimtelijke inrichting meer rekening gehouden met waterbeschikbaarheid en met watervragende ontwikkelingen. Een voorbeeld daarvan is de aandacht voor het watergebruik van datacenters van afgelopen jaar. Deze heeft een plek gekregen in de datacenterstrategie.

BBV indicator oppervlaktewater

Waterkwaliteit: % van de waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit (oppervlaktewater)	Goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Hollands Noorderkwartier	0%	12%	30%	9%
Rijnland	0%	14%	15%	11%
Amstel, Gooi en Vecht	0%	10%	12%	8%
Peildatum	2019			

Bron: <http://www.waarstaatjeprovincie.nl>

Toelichting BBV indicator

De indicator geeft de ecologische kwaliteit van het water per waterschap weer, onderverdeeld in vier categorieën. De beoordeling is conform de systematiek van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW heeft als doel de kwaliteit van de oppervlakte- en grondwateren te verbeteren en in stand te houden, zowel ecologisch als chemisch. De ecologische toestand wordt onder andere bepaald door de concentratie van stikstof en fosfaat en vier biologische kwaliteitselementen (macrofauna, overige waterflora, vis en fytoplankton). De beoordeling vindt plaats op basis van het 'one out-all out principe': indien één kwaliteitselement niet aan de eisen voldoet wordt de toestand van het waterlichaam niet als goed beoordeeld.

3.2.3 Schoon en voldoende grondwater bevorderen

Toelichting

Het maatregelenprogramma dat is opgenomen in Watervisie 2021, bijlage 1 is afgerond. Aanpak van verontreiniging, bestrijding van verdroging van natuurgebieden en bescherming van drinkwaterwinningen zijn belangrijke onderdelen van dit programma. Een aantal langjarige maatregelen wordt komende jaren voortgezet, zoals gebiedsbeheer het Gooi (om verontreiniging van drinkwaterbronnen te voorkomen) en natuurprojecten waarbij grondwater wordt vastgehouden. Deze projecten zijn opgenomen in Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022-2027, deelprogramma grondwater.

In 2021 zijn 61 vergunningen verleend. Het betrof hier allemaal vergunningen voor warmte-koudeopslag. Met deze bodemenergiesystemen wordt een bijdrage geleverd aan de energietransitie.

In 2021 zijn de grondwaterstanden gemeten in het provinciaal meetnet. De grondwaterkwaliteit is bepaald voor bijna 300 verschillende stoffen, waarbij onder andere naar bestrijdingsmiddelen, geneesmiddelen en poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) is gekeken. In 2022 wordt hierover gerapporteerd.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Vergunningverlening grondwateronttrekking	Aantal	25	61	Oorzaak is een sterke toename van het aantal bodemenergiesystemen.
KRW projecten (aantal afgerond)	Aantal	15	15	

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 3.2		Benutten en beheren water			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
3.2.1	Waterrecreatie stimuleren	1.780	2.247	1.662	585
3.2.2	Schoon en voldoende oppervlaktewater bevorderen	931	1.232	1.175	57
3.2.3	Schoon en voldoende grondwater bevorderen	612	617	867	-250
Totaal lasten		3.323	4.096	3.704	392
Totaal baten		-938	-1.139	-1.389	250
Totaal saldo		2.385	2.957	2.315	642
Storting					
3.2.1	Reserve waterrecreatie	1.562	1.562	1.562	0
Onttrekking					
3.2.1	Reserve waterrecreatie	-1.562	-2.024	-1.442	-582
Resultaat		2.385	2.495	2.435	60

(een positief verschil is voordelig)

3.3.Ontwikkelen ruimtelijk beleid

Toelichting

De provincie Noord-Holland is verantwoordelijk voor het afwegen van mogelijkheden om wel of niet te bouwen in het buitengebied via onze ruimtelijke verordening. De provincie heeft hiervoor kaders gesteld en via onze instrumenten het gedachtengoed van de Omgevingsvisie ingebracht bij de visie- en planvorming van gemeenten en waterschappen. Deze instrumenten zijn de Omgevingsverordening NH 2020, regionale samenwerkingsagenda's en integrale programma's. Bij het vormgeven en behouden van de ruimtelijke kwaliteit in de provincie zijn Gedeputeerde Staten bijgestaan door het ontwerpteam (intern), het Adviesteam Ruimtelijke Kwaliteit (ARK/intern), de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO/extern) en de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK/extern).

Prioriteiten

- De provincie voert veelvuldig gesprekken met alle gemeenten over hun ruimtelijk beleid, gemeentelijke Omgevingsvisies, bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In die gesprekken worden de uitgangspunten van de Omgevingsvisie uitgedragen, zodat deze vroegtijdig kunnen worden meegenomen in de plannen.

- De Omgevingsverordening NH 2022 is voorbereid in 2021.
- Het stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit door advisering door de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling, agendering van onderwerpen door de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit en inzet van eigen ontwerpdeskundigheid bij ruimtelijke opgaven.

3.3.1 Omgevingsvisie uitdragen

Toelichting

Het gedachtengoed van de Omgevingsvisie is binnen en buiten de provinciale organisatie levend gehouden. Intern door advisering vanuit de vastgestelde visie aan GS, PS en de ambtelijke organisatie, bij de uitwerking en het bepalen van activiteiten die bijdragen aan het behalen van door PS in de visie gestelde ambities en doelen. Extern door voorlichting, informatie en advisering.

In 2021 is bovendien gewerkt aan de verdere vertaling van de Omgevingsvisie in ons juridisch instrumentarium, dat onder meer bestaat uit de Omgevingsverordening 2022 (die tegelijk met de Omgevingswet in werking zal treden, naar verwachting op 1 juli 2022), het Projectbesluit, het voorbereidingsbesluit, diverse Programma's conform Omgevingswet en de Omgevingsvergunning. Verder zijn werkprocessen opgesteld die ervoor moeten zorgen dat het gedachtengoed van de Omgevingswet wordt ingebracht in de visie- en planvorming van gemeenten en waterschappen. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Het bestaat uit lokale systemen van overheden en de onderdelen van de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals het Omgevingsloket. In 2021 is provincie Noord-Holland op 3 punten aangesloten op de pre-omgeving van het DSO en zijn de eerste ervaringen opgedaan met de producten van het DSO.

3.3.2 Ruimtelijke kwaliteit borgen en stimuleren

Toelichting

Gedeputeerde Staten hebben meerdere instrumenten om ruimtelijke kwaliteit bij nieuwe ontwikkelingen in het landschap te borgen ingezet, waaronder de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) en de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO). Zo heeft de PARK als onafhankelijk ruimtelijk expert 7 adviezen aan Gedeputeerde Staten uitgebracht. Deze adviezen zijn openbaar toegankelijk via de website. Daarnaast heeft de PARK een rol vervuld in het publieke debat door onder andere de organisatie van het congres 'Dag van Ruimtelijke Kwaliteit Noord-Holland' op 15 september jl., door (online) lezingen en presentaties te geven en door deelname aan diverse (panel)discussies over ruimtelijke regionale ontwikkelingen in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit in Noord-Holland.

De [ARO](#) is 7 keer in een openbaar toegankelijke online vergadering bij elkaar geweest en er zijn 22 adviezen uitgebracht. Daarbij zaten ook plannen die 2, of in een enkel geval 3 keer behandeld zijn. Het ging daarmee in feite om 15 afzonderlijke vraagstukken. De adviezen zijn te vinden op de [website](#). Over de adviezen die in 2020 zijn gegeven is een jaarverslag opgeleverd in de vorm van een online [magazine](#).

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 3.3		Ontwikkelen ruimtelijk beleid		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
3.3.1 Omgevingsvisie uitdragen	1.638	1.537	1.422	115
3.3.2 Ruimtelijke kwaliteit borgen en stimuleren	453	430	403	27
Totaal lasten	2.091	1.967	1.825	142
Totaal baten				
Totaal saldo	2.091	1.967	1.825	142
Storting				
	0	0	0	0
Onttrekking				
	0	0	0	0
Resultaat	2.091	1.967	1.825	142

(een positief verschil is voordelig)

3.4 Uitvoeren ruimtelijk beleid

Toelichting

Prioriteiten:

- De ontwikkeling van de bestemming van de Averijhaven tot Energiehaven.

Het afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar de meest wenselijke samenwerkingsvorm tussen Zeehaven IJmuiden, Port of Amsterdam, gemeente Velsen en de provincie. Ook is onderzoek gedaan naar de toepasbaarheid van staatslakken bij de realisatie van de energiehaven. Hierover zijn nog geen definitieve besluiten genomen.

- Stimuleren van het verbeteren van de leefbaarheid in de omgeving van Schiphol.

Er zijn ambtelijk en bestuurlijk overleggen gevoerd over de leefbaarheid rond Schiphol. Tevens zijn zienswijzen ingediend (via de Bestuurlijke Regie Schiphol). De Staten zijn over de stand van zaken geïnformeerd via brieven en technische briefings.

- De ruimtelijke inpassing van energietransitie in Noord-Holland, waaronder het Noordzeekanaalgebied.

Voor het NZKG is het Cluster Energie Strategie opgeleverd en ingediend bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Hierin staan de plannen van de industrie in dit gebied. De ruimtelijke consequenties worden nog onderzocht, onder andere in het kader van de NOVI-NZKG aanpak. Voor heel Noord-Holland is samen met de energienetwerkbedrijven een taskforce opgericht, onder voorzitterschap van de provincie Noord-Holland. Deze taskforce stelt samen met de gemeenten vast waar problemen zich voordoen in de energie-infrastructuur en bepaalt hoe die zijn op te lossen. Daarbij speelt ook de ruimtelijke inpassing een belangrijke rol.

- De provincie Noord-Holland heeft in 2021 binnen het programma OV-knooppunten prioriteit gegeven aan knooppunten die bijdragen aan de woningbouwopgave, waarbij er ook afstemming is met het traject Bereikbare Steden (SBaB) binnen de MRA. Zo is onder andere samengewerkt met Alkmaar, Haarlem, Hilversum, Hoorn, Hoofddorp, Purmerend en Zaanstad. De ontwikkeling van deze knooppunten draagt ook bij aan opgaven op het gebied van Mobiliteit, Economie en Klimaatadaptatie.
- In de samenwerking binnen de MRA afspraken maken met het Rijk over de Verstedelijkingsstrategie tot 2050. In 2021 is in de samenwerking tussen Rijk en MRA-regio het Verstedelijkingsconcept gereedgekomen en aan de gemeenteraden en GS en PS ter onderschrijving aangeboden. GS hebben PS hierover positief geadviseerd. (N.B. op 31 januari 2022 hebben PS conform besloten). Het proces rond de Verstedelijkingsstrategie is zodanig aangepast, dat de beoogde afspraken nu in 2022 worden voorzien.
- Opstellen van een Omgevingsagenda Landsdeel Noordwest, met provincies Utrecht en Flevoland en het Rijk. Er is een Plan van Aanpak opgesteld en er heeft een aanbesteding plaatsgevonden. Ook zijn er 2 verkennende ateliers gehouden. Dit met als doel om een eerste beeld te krijgen van de grensoverschrijdende samenhang en opgaven binnen het Landsdeel Noordwest.

3.4.1 Bijdragen aan de optimalisering van OV-knooppunten en ketens

Toelichting

Algemeen

Op 5 oktober 2021 heeft de provincie Noord-Holland de [Voortgangsrapportage OV-fonds 2021](#) vastgesteld. Hierin staat de stand van zaken beschreven van de projecten op de Investeringsagenda, behorende bij het op 14 september 2020 door Provinciale Staten vastgestelde Bestedingsplan OV-fonds.

Ketenmobiliteit

- Regionaal OV Toekomstbeeld 2040: in 2021 heeft het onderzoek naar de corridor Schiphol/Amsterdam (HOV HSA) plaatsgevonden, waarbij in de analyse de ketenreis belangrijk onderdeel is. Voor de corridor is een [Ontwikkelperspectief voor 2040](#) opgesteld, wat een Bus Rapid Transit Systeem (snelbussysteem) betreft. Vervolgonderzoek volgt in 2022.
- Verkenning OV-knooppunt Muiden is uitgevoerd in 2021 (zie programma 4).
- Start met het meenemen van verbeteringen van het OV-product in de hele keten in de transitieplannen van de verschillende busconcessies.
- Voor de concessie Gooi&Vechtstreek is sinds juli 2021 een eigen MaaS-app operationeel.
- Voor de gemeente Huizen is in 2021 een subsidie buiten uitvoering van € 2,3 miljoen toegekend. In dit integrale plan is expliciet aandacht voor de ketenreis (o.a. verbetering fietspaden, ov-infrastructuur en voorzieningen bij haltes) en het aantrekkelijk maken van het OV-product. (zie ook paragraaf 4.1.1.)

Programma OV-knooppunten

Met het programma OV-knooppunten draagt de provincie Noord-Holland vanuit verschillende rollen bij aan de ontwikkeling van knooppunten.

Expertrol: in 2021 zijn onder andere de volgende onderzoeken uitgevoerd en instrumenten ontwikkeld of geactualiseerd:

- Lancering geactualiseerde en meer gebruiksvriendelijker [Kennisportaal OV-knooppunten](#)
- [Monitor OV-knooppunten 2019-2021](#)
- Geactualiseerde [OV-knooppuntenviewer](#) <https://geoapps.noord-holland.nl/app/ovknooppunten>
- Afronding [Onderzoek naar invloedsgebieden](#) van verschillende typen knooppunten. Dit onderwerp wordt in 2022 verder uitgewerkt samen met regionale en landelijke partners.
- [Onderzoek haalbaarheid van \(buitenlandse\) financieringsmodellen voor toepassing bij knooppuntontwikkeling](#)
- Start onderzoek gentrificatie bij OV-knooppunten “Thesis TOD and gentrification”) (afronding 1e kwart 2022)

In 2021 is in dit kader een aantal experimenten gestart:

- Ontwikkeling hubs in relatie tot OV-knooppunten (Alkmaar en Alkmaar Noord, Zaandam Kogerveld, Muiden, Uitgeest). Daarnaast is een relatie gelegd met de rapportage “Werkspoor hubs van Multimodaal OV-Toekomstbeeld MRA 2040”.

Versterking relatie smart mobility (door aansluiting bij beleidstrajecten op provinciaal, regionaal, landelijk niveau en bij trajecten van kennispartners en door de voorbereiding van een concrete casus die in 2022 van start gaat bij OV-knooppunt Nieuw-Zuid in samenwerking met TNO en gemeente Haarlem).

- Het onderzoek ‘stimuleren van tegenspits en dalurenvulling van de treinen’ (Regionale Ontwikkelagenda) wordt verder uitgewerkt in de betreffende Actieagenda’s (zie onder coördinerende en verbindende rol)
- De eerste stap voor het onderzoek ‘bouwen voor de doelgroep ouderen en verkenning van het thema Smart Cities in relatie tot OV-knooppunten’ ligt bij gemeenten.

Coördinerende en verbindende rol: in 2021 is gewerkt aan regionale strategieën en actieprogramma’s voor 6 corridors. Afgerond zijn: [Actieprogramma Gooicorridor](#), [Actieprogramma OV-knooppunten IJmond Zuid-Kennemerland](#) en het [Ontwikkelbeeld Zaancorridor](#).

Voortgang in dit kader in 2021:

De in 2020 opgestelde Ontwikkelagenda voor de Hoornse Lijn is verder uitgewerkt, resulterend in een actieprogramma (gereed 2022) en een 10-puntenplan opgesteld voor de Helderse Lijn (Heerhugowaard-Den Helder). Eind 2021 is gestart met een strategie voor de Westfriese Lijn (Hoorn-Enkhuizen). De strategieën met actieprogramma’s vormen samen de Regionale Ontwikkelagenda Noord-Holland, die de provincie samen met NS, ProRail, de betreffende gemeenten en overige partijen opstelt. De agenda bevat maatregelen op het gebied van

knooppuntontwikkeling, OV-bereikbaarheid en ketenmobiliteit. In 2021 is voor maatregelen (boven het Noordzeekanaal) op het gebied van ketenreis een subsidiebudget van € 2.000.000,- gereserveerd binnen het OV-fonds. NS heeft hetzelfde bedrag gereserveerd. Het concrete maatregelenpakket waarvoor de verschillende actieprogramma's de basis vormen is naar verwachting medio 2022 gereed. Naast het werk op de corridors zorgt de provincie voor het verbinden van OV-knooppunten aan verschillende provinciale, regionale en landelijke beleidstrajecten.

Stimulerende rol: De provincie Noord-Holland ondersteunde in 2021 circa 25 knooppunten met kennis en procesinstrumenten, waaronder 3 buitenpoorten op de Zaancorridor (Wormerveer en Castricum) en de Gooicorridor (Bussum Zuid). De provincie stimuleert daarnaast knooppuntontwikkeling door cofinanciering van projecten die bijdragen aan de doelstellingen van het programma. In 2021 is positief besloten over 3 aanvragen om cofinanciering voor projecten op de Investeringsagenda van het Bestedingsplan OV-fonds: reserveringsaanvragen voor knooppunten Hilversum en Haarlem Nieuw Zuid en de concrete subsidieaanvraag voor de Poort van Hoorn. Verder heeft de provincie Noord-Holland binnen het OV-fonds een reservering van 2 miljoen euro gemaakt voor maatregelen op het gebied van Ketenmobiliteit (zie onder coördinerende rol).

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Coördineren van (delen van) corridors	Aantal	5	5	Plus start Westfriese Lijn eind 2021.
Stimuleren knooppunten door de inzet van kennis en proces-instrumenten	Aantal	25	25	
Stimuleren knooppuntontwikkeling door financiële bijdrage aan integrale gebiedsontwikkelingen (aantal aanvragen)	Aantal	3		

3.4.2 Beleid luchthavens uitvoeren

Toelichting

Het Rijk is ten aanzien van Schiphol bevoegd gezag en zal hier in de komende jaren verder richting aan geven in de luchtvaartnota en in een Luchthavenverkeersbesluit voor Schiphol. In 2021 heeft de luchtvaart te maken gehad met corona en een demissionair kabinet, waardoor de besluitvorming is opgeschort. Achter de schermen liepen de gesprekken over inzet van de regio en het Rijk wel gewoon door. Het belang van luchtvaart en Schiphol als onderdeel van de internationale connectiviteit van onze provincie en de MRA staat niet ter discussie. Maar naast aandacht voor de lusten vraagt de provincie het Rijk ook om bij de keuzes voor verdere ontwikkeling van de luchthaven meer aandacht te hebben voor de belasting op de omgeving. Ofwel, te sturen op duurzame connectiviteit en een gezonde leefomgeving. Dit sluit ook aan bij de ambities in de Europese Green deal om te streven naar zero emissions in 2050 (dat is dus breder dan alleen CO2 en geluid).

Als provincie proberen we actief sturing te geven aan deze discussie door de impact van de luchtvaart op de diverse (ruimtelijke) belangen uit onze Omgevingsvisie scherp te agenderen. Dat doet de provincie gezamenlijk met de regionale partners in de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS). Centraal staat de balans tussen het maatschappelijke belang van duurzame connectiviteit (economisch, sociaal en cultureel) én de kwaliteit van de leefomgeving, zoals dit in de provinciale

Omgevingsvisie is vastgesteld. Kunnen we die slag die we nu moeten gaan maken richting klimaat niet aangrijpen om ook actief op gezondheid te sturen?

Bijzondere aandacht gaat uit naar de multimodale mogelijkheden om de internationale connectiviteit vorm te geven. De discussie over de bereikbaarheid van de luchthaven beziet de provincie in samenhang met de bereikbaarheidsvraagstukken vanuit de verstedelijkingsopgave. Het gaat om, een complexe puzzel, die integrale wegen vraagt.

Governance

De integrale opgaven vragen een goede interbestuurlijke afstemming tussen Rijk in regio. Daarover heeft de BRS met de ministerie van IenW eind 2021 werkafspraken gemaakt. Ook voor de participatie rond luchtvaarttrajecten komt er een nieuwe structuur. Het ligt niet voor de hand dat daaraan vanuit de regio nog financieel blijft worden bijgedragen.

Wonen-Vliegen

De provincie houdt toezicht op de uitvoering van de regionale afspraken 'wonen en vliegen' en voert regie in de monitoring van de uitvoering van de informatievoorziening binnen de 20 Ke[1]contour. Daarnaast heeft de provincie continu gesprekken gevoerd met het Rijk (IenW en BZK) om ook binnen de beperkingencontouren van Schiphol de vitaliteit te kunnen borgen.

Leefbaarheid

De 2e tranche van de Stichting Leefomgeving Schiphol liep in 2020 af, de uitvoering liep in 2021 nog door. Conform het statuut is in 2021 gekeken naar hoe de resterende middelen worden ingezet in de interim-periode in de aanloop naar het nieuwe Omgevingsfonds dat de minister wil gaan instellen. Als provincie richten we ons op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waarin het thema gezonde leefomgeving een prominente plaats inneemt. Hoe zorgen we dat de samenhang tussen bron en ontvanger in het luchtvaartdossier op alle emissies goed wordt geborgd?

Regionale luchtvaart

Naast de ontwikkeling van Schiphol is de provincie zelf bevoegd gezag voor regionale luchthavens in de provincie. Dit betekent dat de provincie besluit over de milieugebruiksruimte (geluid en externe veiligheid) en de ruimtelijke inpassing van deze vliegvelden. In 2021 hebben we in de concept Omgevingsverordening NH2022 in overeenstemming met het uitgangspunt uit de Omgevingsvisie "Lokaal wat kan, regionaal wat moet" de bovenwettelijke geluidscontouren uit de luchthavenbesluiten geschrapt. Hierdoor wordt de afweging of bij een ontwikkeling in de omgeving van een luchthaven sprake is van een gezonde leefomgeving bij de gemeenten neergelegd.

Verder verleent de provincie ontheffingen voor het starten vanaf en landen op terreinen die niet als luchthaven zijn aangewezen. Een deel van de provinciale luchtvaarttaken wordt in opdracht van de provincie uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Zij hebben in 2021 maximaal 10 ontheffingen Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik (TUG) luchtvaartuigen afgegeven. Als gevolg van coronamaatregelen en hoge legeskosten zijn het er minder dan in 2020.

Het Rijk heeft aangegeven het RBML (Regeling Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens) te evalueren. Daaraan gekoppeld wordt het provinciale regionale luchtvaartbeleid geëvalueerd en

waar nodig geactualiseerd. Ook autonome nieuwe ontwikkelingen en de ambities uit het collegeprogramma en de Omgevingsvisie worden daarin meegewogen.

Verder is in 2021 het luchthavenbesluit voor de luchthaven Amsterdam Heliport vastgesteld en gepubliceerd. Dit luchthavenbesluit geeft ruimte om de standplaats van de traumahelikopter te verplaatsen vanaf het dak van het VUmc naar Amsterdam Heliport. Er is ook overeenstemming bereikt over de daadwerkelijke verplaatsing, die nu is voorzien voor september 2022.

3.4.3 Visie Noorzeekanaalgebied en havencomplexen realiseren

Toelichting

Noordzeekanaalgebied (NZKG) Secretariaat Bestuursplatform

Informatie over het Bestuursplatform en de uitvoering van de projecten in het programma NZKG zijn te vinden op de website <https://www.noordzeekanaalgebied.nl>.

Er is een start gemaakt met de NOVI-aanpak van het Noordzeekanaalgebied (NZKG). Tevens zijn er vorderingen gemaakt bij de realisatie van de transformatie van de Averijhaven tot een energiehaven. De milieutechnische aspecten stonden daarbij centraal, met speciale aandacht voor het gebruik van staalslakken. Hierover is nog geen definitief besluit genomen.

Voor de opgaven van de energietransitie van de industrie in het Noordzeekanaalgebied is een Cluster Energie Strategie (CES) opgesteld en ingediend bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Hierin worden de energietransitieplannen van de bedrijven vertaald in de benodigde energie-infrastructuur.

Voor het havencomplex van Den Helder zijn in 2021 voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor besluitvorming over de integrale ruimtelijke ontwikkelrichting voor de haven, stad, bereikbaarheid en energietransitie. Koninklijke Marine, Defensie en Rijksvastgoedbedrijf, gemeente en provincie werken nauw samen om een Visie Den Helder 2050 op te stellen.

Het Sluis Haven Informatie Punt (SHIP)

In 2021 is SHIP beperkt open geweest in verband met corona.

Verduurzamen havencomplexen

In 2020 is begonnen met de subsidieregeling duurzame zeehavens voor het NZKG en Den Helder met als doel de bedrijven en de havenbeheerders te stimuleren om verder te verduurzamen. Deze subsidieregeling liep tot 1 januari 2022. Er was een budget beschikbaar van ongeveer € 4,3 miljoen. De aanvragen konden worden ingediend tot 31 december 2021, voor 4 verschillende categorieën:

1. maatregelen die de emissies verminderen;
2. maatregelen die leiden tot vermindering van het fysieke ruimtebeslag van bestaande functies op de milieuruimte;
3. haalbaarheidsonderzoek naar deze maatregelen onder 2;
4. overschakelen naar duurzame energiebronnen voor binnenvaartschepen.

Er zijn in totaal 18 aanvragen ontvangen op deze 4 categorieën.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Onderbouwing voor de benodigde ruimte voor energietransitie en circulaire economie	Aantal	1	1	
Uitwerking NOVI-gebied waarbij ook overeenstemming wordt bereikt over mogelijke aanpassing wet en regelgeving in relatie met de leefbaarheids- en gezondheidsdoelstellingen voor het NZKG	Aantal	1	0	Voorbereidingen zijn gestart
Vaststellen integrale ruimtelijke ontwikkelrichting havencomplex Den Helder	Aantal	1	0	Voorbereidingen zijn getroffen voor besluitvorming in 2022

3.4.4 Ruimtelijke structuur versterken

Toelichting

Ten aanzien van ruimtelijke ordening is in 2021 uitvoering gegeven aan het volgende:

- De provincie waarborgt onze provinciale doelstellingen door in een zo vroeg mogelijk stadium in gesprek te gaan met gemeenten en regio's over hun ruimtelijke plannen en lokale, regionale en bovenregionale visies. Deze gesprekken zijn op ambtelijk niveau met alle gemeenten en regio's gevoerd en in sommige gevallen heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden. De provincie heeft diverse zienswijzen ingediend. Er zijn 2 reactieve aanwijzingen gegeven (Hotel Kom A7 Beusebos/Purmerend en Agriport/datacentrum) en er is eenmaal beroep ingesteld (Aldi/Bergen).
- In 2021 zijn financiële bijdragen geleverd aan het programma De Kop Werkt en aan studies Guisweg en 'Building with Nature' in het waddengebied. Tevens is gewerkt aan het opstellen van een Provinciaal Inpassing Plan voor de aanlanding van windenergie bij Beverwijk (PIP Beverwijk-Oterleek). De provincie heeft bijgedragen aan de interprovinciale samenwerking in het IJsselmeergebied. In dit verband is tevens een bijdrage geleverd aan de Verkenning Recreatie en Toerisme IJsselmeergebied. Ook is een bijdrage geleverd aan de verkenning Wieringermeer.

In 2021 is voor het programma Bloemendalerpolder de resterende financiële bijdrage geleverd voor de ontwikkeling van de faunapassage.

3.4.5 Grondbeleid uitvoeren t.b.v. provinciale doelen

Toelichting

Voor diverse beleidsdoelen -met name [Bereikbaarheid: verbeteren en aanleggen infrastructuur](#) en [Groen: beschermen en ontwikkelen van de groenstructuur](#)- koopt, ruilt en verkoopt de provincie grond en vastgoed. Indien noodzakelijk, wordt het onteigeningsinstrument toegepast. Ook zorgt de provincie voor het efficiënt beheren, verhuren en verpachten van gronden in eigendom van de provincie. Een beschrijving van de ontwikkelingen binnen de projecten, de financiële mutaties en de boekwaarden van de gronden per 31-12-2021 staat in de [paragraaf Grondbeleid](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
MJOP-uitvoering (gerealiseerd onderhoud panden)	Aantal	PM	6	MJOP loopt conform planning.
Uitvoering pachtprogramma (klanttevredenheid pachters)	Cijfer 1-10	nvt	nvt	Klanttevredenheid wordt om het jaar getoetst, niet in 2021
Verkoop t.b.v. Groen (verkopen strategische gronden Groen, behaalde opbrengst)	Bedrag	4 mln	1,5 mln	Door verwachting dat deze gronden nodig zijn als (ruil)grond in gebiedsprocessen is verkoopdoelstelling naar beneden bijgesteld in begroting 2022 e.v.
Aankoop NNN	Hectare	400	66	Door de keuze om meer tijd te nemen voor de verkenningsfase in de gebiedsprocessen, vertraagd de grondverwerving. Doelstelling naar beneden bijgesteld in begroting 2022 e.v.
Ontpachting NNN	Hectare	75		Doelstelling is met de begroting 2022 vervallen, omdat deze indicator geen toegevoegde waarde biedt.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 3.4		Uitvoeren ruimtelijk beleid		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
3.4.1 Bijdragen aan de optimalisering van OV-knooppunten en ketens	6.242	1.231	1.055	176
3.4.2 Beleid luchthavens uitvoeren	729	636	587	49
3.4.3 Visie Noorzeekanaalgebied en havencomplexen realiseren	657	2.880	2.048	832
3.4.4 Ruimtelijke structuur versterken	2.944	3.900	3.854	46
3.4.5 Grondbeleid uitvoeren t.b.v. provinciale doelen	6.435	7.548	8.633	-1.085
Totaal lasten	17.007	16.195	16.177	18
Totaal baten	-9.172	-10.368	-10.114	-254
Totaal saldo	7.835	5.827	6.063	-236
Storting				
3.4.1 Reserve OV-fonds	5.000	5.000	5.000	0
3.4.1 Reserve subsidies OD 3.4.1	0	5.500	5.500	0
3.4.3 Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	0	522	523	-1
3.4.4 Reserve verleende subsidies OD 3.4.4	0	1.818	1.818	0
3.4.5 Reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen	0	6.697	6.697	0
Onttrekking				
3.4.1 Reserve OV-fonds	-5.530	-5.880	-5.718	-162
3.4.3 Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	-3.929	-6.122	-5.414	-708
3.4.3 Reserve Kapitaallasten Investerings Havencomplexen	-140	-140	-140	0
3.4.3 Reserve Investeringsimpuls Duurzame Zeehavens	0	-522	-523	1
3.4.4 Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling	-342	-2.842	-2.842	0
Resultaat	2.894	9.858	10.964	-1.106

(een positief verschil is voordelig)

3.5 Bijdragen aan voldoende woningen in de juiste kwaliteit woonmilieu

Toelichting

Prioriteiten:

In de begroting 2021 zijn binnen dit beleidsdoel geen prioriteiten benoemd.

3.5.1 Afstemming en regionale programmering woningbouw

Toelichting

In de provinciale [Woonagenda 2020-2025](#) staat dat alle regio's een woonakkoord opstellen waarin afspraken staan met de provincie over aantallen, opgaven en acties.

In 2021 kwamen vrijwel alle regio's die nog geen woonakkoord hadden een woonakkoord overeen, met uitzondering van de Kop, waar dit gepland staat voor begin 2022.

Regio's kunnen subsidie aanvragen voor de uitvoering van afspraken uit het woonakkoord. Voor de regeling is in totaal € 2.635.000,- beschikbaar tot en met 2025. Er is in 2021 voor circa € 550.000,- subsidie verleend aan 12 uiteenlopende projecten (10 keer voor het uitvoeren van activiteiten uit het woonakkoord, 2 keer voor het opstellen van een woonakkoord). Dit is zoals verwacht in het eerste jaar waarin de woonakkoorden waren afgesloten.

In de [Monitor Woningbouw](#) zijn afspraken uit de vroegere Regionale Actieprogramma's Wonen (RAP's) en huidige woonakkoorden gemonitord. De voortgang is besproken in bestuurlijke overleggen met de regio's. In diverse regio's zijn projecten gestart om op basis van het instrument [WoonZorgwijzer](#) afspraken te maken over de kwaliteit van woningen en over welzijn, zorg en voorzieningen.

In 2021 zijn 2 digitale Woonakkoordoverleggen georganiseerd met de regionale ambtelijke coördinatoren van de woonakkoorden. Daarin kunnen regio's kennis uitwisselen met elkaar, bijvoorbeeld over het Masterplan wonen of over gezond, duurzaam en toekomstbestendig wonen, met informatie over klimaatadaptief, circulair, natuurinclusief, gezond en klimaatneutraal wonen.

De provincie heeft in beeld gebracht wat de stikstofbehoefte is van de woningbouw tot 2050. Daaruit blijkt dat de woningbouw beperkt stikstof nodig heeft, maar dat wel bijna alle plannen ermee te maken hebben. De resultaten van het onderzoek zijn met gemeenten besproken en de provincie biedt indien gewenst ondersteuning bij het zoeken naar oplossingen. Daarnaast hebben GS een stikstofbank voor de woningbouw ingesteld. Stikstofruimte die vrijkomt en die daarin opgeslagen wordt, is exclusief beschikbaar voor woningbouwplannen die nu geen stikstofruimte hebben.

Met de MRA is er in 2021 een toetsingskader voor duurzaam, gestandaardiseerd, prestatiegericht en integraal bouwen opgesteld. Met het Convenant Toekomstbestendig Bouwen worden er afspraken gemaakt over de toepassing en implementatie van dit kader.

De [Viewer woningbouwlocaties](#) is in 2021 voor zowel de [MRA](#) als voor [Noord-Holland Noord](#) geactualiseerd. Het [Dashboard Wonen](#) is ook geactualiseerd.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
-----------	-------------	---------	--------------	-------------

3.5.2 Bijdragen aan versnelling woningbouwproductie en binnenstedelijk bouwen

Toelichting

Vanuit het [Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijk bouwen en versnellen woningbouw](#) is uitvoering gegeven aan diverse maatregelen om de woningbouwproductie te versnellen.

De provincie heeft in 2018 subsidie beschikbaar gesteld aan de MRA, voor het inrichten en in stand houden van een zogenaamde flexibele schil. Gemeenten kunnen via deze flexibele schil MRA cofinanciering krijgen voor het inhuren van extra expertise voor woningbouwprojecten.

Vanuit deze flexibele schil zijn in 2021 diverse experts ingehuurd om gemeenten te helpen in projecten en planeconomen die helpen bij aanvragen voor nieuwe tranches van de Woningbouwimpuls van het Rijk. Tevens worden vanuit het budget van het Uitvoeringsprogramma de in 2020 aangestelde Bouwambassadeur en diens secretaris ingehuurd. In 2021 is het budget voor de flexibele schil MRA aangevuld, omdat het oorspronkelijke budget uitgeput dreigde te raken, terwijl steeds meer gemeenten er gebruik van maakten. Hiervoor is subsidie van het Rijk ingezet, aangevuld door de provincie.

Het uitvoeringsprogramma bevat tevens een knelpuntenbudget, beschikbaar voor financiële knelpunten bij gemeentelijke woningbouwprojecten. Vanuit dit knelpuntenbudget is in 2021 subsidie verleend voor versnelling van de woningbouw in de projecten stationsgebied Hoofddorp en het Koepelterrein in Haarlem. Aanvragen voor andere knelpunten, ter ondersteuning van aanvragen voor de Woningbouwimpuls, zijn in 2021 in voorbereiding genomen. Bij de vaststelling van de eerste versie van het [Masterplan Wonen](#) in 2021 is tevens besloten om uit dit budget een subsidie te verstrekken voor een gerichte opleiding voor gemeenteambtenaren die werken aan woningbouw en gebiedsontwikkeling in Noord-Holland.

Voor Noord-Holland Noord en de kleinere gemeenten in de MRA is - in aanvulling op de flexibele schil MRA, die op de grote opgaven is gericht, ook in Alkmaar, Hoorn en Heerhugowaard - de subsidieregeling '[Uitvoeringsregeling versnelling woningbouw 2021](#)' gestart. Via deze regeling kunnen gemeenten subsidie aanvragen voor het co-financieren van extra inhuur om de woningbouwopgave in kleinere projecten te versnellen.

De provincie heeft binnen de MRA een actieve rol in de nadere uitwerking van sleutelgebieden, in de aanpak Bereikbare steden, en in afspraken met het Rijk over de benodigde woningbouwproductie en het in beeld brengen van de plancapaciteit voor korte, middellange en lange termijn. In 2021 zijn hiertoe, samen met de gemeenten, gebiedsplannen uitgewerkt.

De provincie werkt via diverse bouwtafels samen met marktpartijen. Vanuit haar rol als kennismakelaar heeft de provincie in 2021 tweemaal een Klankbordgroep Marktpartijen georganiseerd om kennis en ervaring te delen.

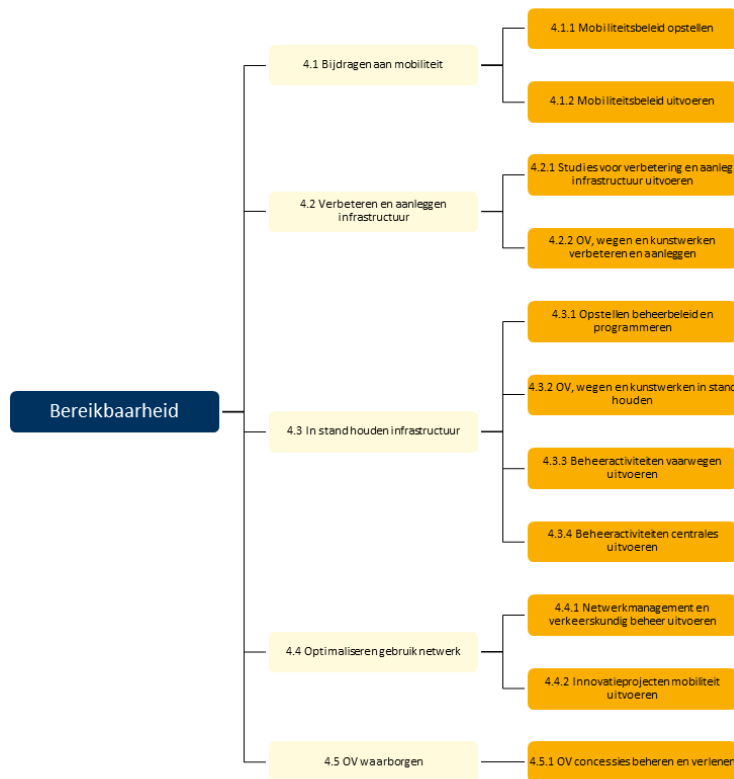
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 3.5		Bijdragen aan voldoende woningen in de juiste kwaliteit woonmilieu			
	Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
3.5.1	Afstemming en regionale programmering woningbouw	1.739	2.057	1.890	167
3.5.2	Bijdragen aan versnelling woningbouwproductie en binnenstedelijk bouwen	1.199	4.482	4.397	85
	Totaal lasten	2.938	6.539	6.287	252
	Totaal baten		-3.000	-2.804	-196
	Totaal saldo	2.938	3.539	3.483	56
Storting					
3.5.2	Reserve Woningbouw	1.200	1.200	1.200	0
Onttrekking					
3.5.1	Reserve Woonbeleid	-1.100	-1.515	-1.200	-315
3.5.2	Reserve Woningbouw	-1.145	-1.426	-1.551	125
	Resultaat	1.893	1.798	1.932	-134

(een positief verschil is voordelig)

Programma 4. Bereikbaarheid

Doelenboom

Maatschappelijk doel

Duurzame bereikbaarheid en verstedelijking zijn belangrijke opgaven voor de provincie Noord-Holland. De omgevingsvisie geeft aan dat de provincie streeft naar een balans tussen leefbaarheid en economische groei. De sterke groei van het aantal inwoners en banen, de grote woningbouwopgave en de groei van de economie op steeds dichter bebouwde plaatsen in vooral de Metropoolregio, leiden tot een grote toename van de vraag naar mobiliteit.

Bij elkaar zijn deze opgaven groot en complex. In 2021 hebben wij daarom het Perspectief Mobiliteit opgesteld. Hierin heeft de provincie aangegeven hoe de toekomstige mobiliteit wordt gekoppeld aan de verstedelijkingsopgave. Hierbij geven wij de voorkeur aan investeringen in actieve mobiliteit en het openbaar vervoer (OV).

In 2021 is samen met onze partners verder gewerkt aan verschillende thema's, zoals de Actieagenda Actieve Mobiliteit, het Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP) en de Agenda Slimme en Schone Logistiek. Verder hebben wij in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) gewerkt aan het voorstel om budget te verkrijgen voor het doortrekken van de Noord-Zuidlijn naar Schiphol en Hoofddorp.

Ook hebben we geïnvesteerd in de verbetering van de provinciale infrastructuur, bijvoorbeeld om de verkeersveiligheid te verbeteren. Bestaande infrastructuur is op het gewenste kwaliteitsniveau gehouden door het uitvoeren van vast- en variabel onderhoud. Ook zijn er in 2021 meerdere vervangingsprojecten uitgevoerd.

Door de Coronacrisis is in 2021 het gebruik van het OV drastisch afgenomen. Toch hebben we de dienstregeling in onze OV-concessiegebieden met behulp van de Rijksbijdrage kunnen handhaven. Onze ambities voor zero emissie in de OV-concessies zijn hetzelfde gebleven.

Wettelijk beleidskader

- [Omgevingswet \(2016\)](#)
- [Wet Personenvervoer 2000](#)
- [Wegenverkeerswet \(1994\)](#)
- [Wegenwet \(1930\)](#)

Provinciaal beleidskader

- [Omgevingsvisie NH2050](#)
- [Investeringsstrategie NH infrastructuur](#)
- [Investeringsagenda doorstroming OV 2015-2020](#)
- [Beleidskader Verkeersmanagement 2015-2020](#)
- [Uitvoeringsprogramma Smart Mobility 2018-2019](#)
- [Actieplan geluid](#)
- [Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen\(NIKG\) 2020-2023](#)
- [OV2020](#)
- [Perspectief Fiets](#)
- [Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 4				Bereikbaarheid
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	246.189	245.617	235.354	10.263
Baten	-9.026	-23.514	-22.576	-938
Saldo van baten en lasten	237.163	222.103	212.779	9.324
Storting reserves	123.229	171.494	166.107	5.387
Onttrekking reserves	-170.534	-391.413	-374.236	-17.176
Resultaat	189.858	2.184	4.649	-2.465

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
4.2.1	Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A.	Ontwikkelen van een beter mobiliteitsbeleid van de leden en het realiseren van een doeltreffend en efficiënt openbaar vervoer voor de reiziger.
4.3.1	Beheersregeling Amstel	Beheer van de Amstel is overgedragen van de provincie aan het Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vechtstreek.

(Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen)

4.1 Bijdragen aan mobiliteit

Toelichting

We staan voor een transitie in de mobiliteit. Er dienen zich nieuwe vraagstukken aan op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid en energie. Samen met partners (andere overheden, maatschappelijke organisaties en inwoners) werkt de provincie aan een toekomstbestendig mobiliteitssysteem. In 2021 is het Perspectief Mobiliteit opgesteld en door Provinciale Staten vastgesteld. Het is een uitwerking van de [Omgevingsvisie NH2050](#). Het biedt een overzicht van de inzet van de provincie Noord-Holland op mobiliteit in relatie tot grote opgaven als bereikbaarheid, verstedelijking, leefbaarheid, gezondheid, klimaatverandering en energietransitie. Het vormt daarmee een belangrijk kader voor onze beleidsuitwerkingen en samenwerkingen (zie hiervoor ook 4.1.1).

Prioriteiten:

Ten aanzien van de in de begroting aangegeven prioriteiten is de volgende voortgang te melden:

Rijk-regio programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid MRA (SBaB): Ook in 2021 heeft de provincie Noord-Holland volop geparticipeerd in alle programmaonderdelen van het programma SBaB, met daarin onder meer de projecten en verkenningen Regionaal OV Toekomstbeeld (ROVT), netwerkstrategie, MASH/ZWASH en Bay area. Daarbij zijn diverse onderzoeken afgerond, zoals de onderzoeksagenda vervolg ROVT Noord-Holland en Flevoland (Voordracht 13-2021).

Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP) Noord-Holland en Flevoland (klimaatakkoord): In 2021 is het Regionaal Mobiliteitsprogramma Noord-Holland en Flevoland (RMP) vastgesteld (GS-besluit 18

mei 2021: [Regionaal Mobiliteitsprogramma](#)). Het RMP maakt onderdeel uit van SBaB. In het RMP is de basis voor de samenwerking, governance en ambities vastgelegd. Daarnaast is de huidige stand van zaken van onze regionale ambities in kaart gebracht en is een menukaart met een 20-tal maatregelen gemaakt, op basis waarvan gemeenten afwegingen kunnen maken over te nemen maatregelen.

Regionale Uitvoeringsprogramma's Verkeersveiligheid: In het voorjaar van 2021 zijn door alle gemeenten en de provincie regionale intentieverklaringen verkeersveiligheid ondertekend. Deze dienen als opmaat naar regionale uitvoeringsprogramma's. In het kader daarvan hebben de betrokken regionale partijen in 2021 intensief samengewerkt aan het analyseren van de grootste regionale verkeersrisico's en het definiëren van prioritaire maatregelen tot aan 2030.

Update Koers Smart Mobility: De Koers Smart Mobility heeft in 2021 een update gekregen in de vorm van de Focus Smart Mobility. Deze is door PS vastgesteld (Voordracht 20-2021).

Actualiseren van de investeringsstrategie Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi): De afgelopen jaren is de iNHi inhoudelijke geactualiseerd. In 2021 is ook de werking geactualiseerd ter voorbereiding van de inzet van de iNHi in de nieuwe bestuursperiode 2023-2027. Dit is in 2021 nader toegelicht aan GS en de commissie M&B, met afvaardiging vanuit de commissies NLG en RWK.

Omgevingsfactoren:

Geen

4.1.1 Mobiliteitsbeleid opstellen

Toelichting

In 2021 werkten we samen met andere overheden in de regio aan ruimtelijke ontwikkelingen en de aanleg van infrastructuur. Daarvoor bestaan verschillende samenwerkingsverbanden, zoals het Rijk-regio programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB). Ten aanzien van de in de begroting genoemde activiteiten is de volgende voortgang te vermelden:

- Multi Modaal Toekomstbeeld: In 2021 is gestart met de uitwerking van de netwerkstrategie van SBaB in een Multi Modaal Toekomstbeeld 2040 (MTB2040). Hierin worden de mobiliteitsopgaven voor de verstedelijkingsstrategie uitgewerkt. Het MTB2040 wordt naar verwachting in 2022 opgeleverd.
- Regionale Ontwikkelagenda Spoor: De provincie heeft in 2021 met NS afgesproken om voor een aantal spoorcorridors Actieprogramma's op te gaan stellen. Tezamen vormen deze actieprogramma's de Regionale Ontwikkelagenda Noord-Holland. Het stadium waarin iedere corridor zich bevindt verschilt.
- MRA-Elektrisch: In 2021 zijn in het MRA-gebied Noord-Holland, Flevoland en Utrecht 2.124 laadpunten gerealiseerd. Volgens de prognose uit het Plan van aanpak 2020-2024 zouden er 3.000 nieuwe laadpunten nodig zijn in 2021. Het daadwerkelijk geplaatste aantal palen is lager dan voorspeld, omdat MRA-Elektrisch plaatst op basis van de vraag naar publieke laadinfrastructuur. De vraag komt voort uit het groeiende aantal elektrische auto's en die was lager dan verwacht. De prognoses zijn bedoeld om een perspectief te bieden op de benodigde inkoop van laadinfrastructuur en de capaciteitsplanning.

- Tweede Kamerverkiezingen 2021: De mobiliteitsbelangen van Noord-Holland zijn onder de aandacht gebracht van de formerende regeringspartijen. In nationaal verband is dat via het Interprovinciaal Overleg (IPO) gebeurd en in regionaal verband via de MRA.
- Financieringsstrategie langjarige ambities: De Statencommissies M&B en EFB zijn in 'een benen op tafel' bijeenkomst geïnformeerd over de financiële opgaven voor Mobiliteit. In 2021 is aan scenario's gewerkt die in 2022, gezamenlijk met het Financieel Meerjarig Beeld, aan PS zullen worden gepresenteerd.
- HOV-netwerk op de ZaanIJ-corridor tussen Zaanstad/Purmerend en Amsterdam: Een probleemanalyse naar de huidige en toekomstige capaciteit en kwaliteit van het HOV-netwerk op de ZaanIJ-corridor tussen Zaanstad/Purmerend en Amsterdam is opgeleverd in 2021. Uit de probleemanalyse blijkt dat de kwaliteit tussen Purmerend en Amsterdam met lichte ingrepen voldoende blijft, maar dat tussen Zaanstad en Amsterdam al op korte termijn maatregelen nodig zijn om de benodigde capaciteit en kwaliteit te kunnen bieden.
- OV-knooppunt Muiden: In 2021 is een verkenning uitgevoerd en opgeleverd. Het aantal reizigers per fiets, OV en auto op OV-knooppunt Muiden neemt de komende jaren flink toe. Opgaven zijn verkend en inzichtelijk is gemaakt wat toekomstbestendige ruimtelijke en programmatische (on)mogelijkheden zijn om het knooppunt duurzaam te ontwikkelen. Budget Muiden: GV Knooppunten (Conform GS-besluit PvE Gooi en Vechtstreek).
- Investeringsagenda Openbaar Vervoer 2015-2020: In 2021 is de eindverantwoording door GS vastgesteld. Op 22 april 2021 is het onderwerp behandeld in de Statencommissie Mobiliteit & Bereikbaarheid en zijn PS geïnformeerd d.m.v. een brief. De [Investeringsagenda](#) droeg bij aan de verhoging van de snelheid en betrouwbaarheid, alsmede aan te verwachten besparingen in de dienstregelingsuren van het openbaar vervoer.
- OV-toekomstbeeld: Op 8 maart 2021 is de onderzoeksagenda vervolg Regionaal OV Toekomstbeeld (ROVT) Noord-Holland en Flevoland (Voordracht 13-2021) vastgesteld door PS. Voor de provincie Noord-Holland staan hierin 17 bus- en tramambities centraal voor de periode tot en met 2023. In 2021 heeft het onderzoek naar de corridor Hoogwaardig Openbaar Vervoer Haarlem-Schiphol/Amsterdam (HOV HSA) plaatsgevonden. Samen met de omgeving is een brede probleemanalyse uitgevoerd naar knelpunten en opgaven aan de Westkant van de MRA. Daarnaast is voor de corridor HOV HSA een ontwikkelperspectief voor 2040 opgesteld.

Het in 2021 vastgestelde Perspectief Mobiliteit (zie toelichting onder 4.1) vormde een belangrijk kader voor deze activiteiten. Een beschrijving van de activiteiten rondom het Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP) is te vinden onder 4.1.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroet	Gerealiseerd	Toelichting
PS worden aan het eind van het jaar geïnformeerd over het BO MIRT	Aantal	1	n.v.t.	Bestuurlijk overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) is uitgesteld vanwege de kabinetsformatie

4.1.2 Mobiliteitsbeleid uitvoeren

Toelichting

Samen met de bestuurlijke regio's is gewerkt aan strategische agenda's en uitvoeringsprogramma's voor slim, schoon en veilig vervoer. Naast de Regionale intentieverklaringen verkeersveiligheid (zie 4.1) gaat het hierbij om:

- Regionale Samenwerkingsagenda's: In 2021 is de regionale samenwerkingsagenda met regio Zuid-Kennemerland/IJmond vastgesteld. Op het gebied van bereikbaarheid wordt daarin de nadruk gelegd op samenwerking en investeringen op het gebied van fiets, OV en ketenreis.
- OV-knooppunten en Ketenaanpak: In 2021 is gewerkt aan regionale strategieën en actieprogramma's voor vijf corridors. Afgerond zijn: het Actieprogramma Gooicorridor, Ontwikkelbeeld Zaancorridor en Actieprogramma OV-knooppunten IJmond-Zuid-Kennemerland. Daarnaast is verder gewerkt aan het actieprogramma voor de Hoornse Lijn (Alkmaar-Hoorn) en is een 10-puntenplan opgesteld voor de Helderse Lijn (Heerhugowaard- Den Helder). Eind 2021 is gestart met een strategie en actieprogramma voor de Westfriese Lijn (Hoorn-Enkhuizen). De strategieën met actieprogramma's worden onderdeel van de Regionale Ontwikkelagenda Noord-Holland, die de provincie samen met NS, ProRail, de betreffende gemeenten en overige partijen opstelt. De agenda bevat maatregelen op het gebied van knooppuntontwikkeling, OV-bereikbaarheid en ketenmobiliteit. Zie ook 3.4.1.

Daarnaast zijn aan de hand van verschillende (uitvoerings)regelingen subsidies verstrekt:

- Subsidieregeling Gedragsbeïnvloeding Verkeersveiligheid: In 2021 (schooljaar 2021-2022) is subsidie gegeven aan projecten voor verkeerseducatie in het basisonderwijs (20 projecten) en het voortgezet onderwijs (15 projecten).
- Subsidieregeling Spaarpalen: In 2021 zijn in nauwe samenwerking met gemeenten 5 pilots gestart waarbij zogeheten spaarpalen zijn ingezet.
- Subsidieregeling Doortrappen: In 2021 hebben twaalf Noord-Hollandse gemeenten het programma met subsidie van de provincie kunnen starten of voortzetten. In die gemeenten werden voor ouderen diverse activiteiten en trainingen georganiseerd.
- Subsidieregeling Kleine Infrastructuur: In 2021 zijn 44 projecten gesubsidieerd. Hiermee worden onder meer veilige oversteekplaatsen voor fietsers en voetgangers gerealiseerd, evenals gescheiden fietspaden, veilige rotondes en doorfietsroutes.
- Subsidieregeling Verkeersveilige Uitwegen: Deze regeling is in 2021 gestart, en is bedoeld voor het veiliger inrichten of verwijderen van particuliere uitwegen die aansluiten op de provinciale weg. Vanuit deze subsidieregeling zijn in 2021 8 projecten gesubsidieerd.
- Subsidies buiten uitvoeringsregeling: In 2021 hebben we een bijdrage geleverd voor de realisatie van de Uithoornlijn.

Met subsidies werken we indirect aan de uitvoering van ons mobiliteitsbeleid en het realiseren van provinciale doelen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Jaarlijkse subsidie vaststelling betrokken regelingen	Aantal	4	5	De subsidieregeling Regionaal fietsverkeer is geïntegreerd in de regeling Kleine Infrastructuur en daarmee in 2021 vervallen. Nieuw in 2021 waren de regelingen voor Spaarpalen en Veilige Uitwegen

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 4.1		Bijdragen aan mobiliteit			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
4.1.1 Mobiliteitsbeleid opstellen		2.453	3.272	4.257	-985
4.1.2 Mobiliteitsbeleid uitvoeren		63.469	54.080	48.348	5.732
Totaal lasten		65.922	57.352	52.605	4.747
Totaal baten		-2.212	-4.265	-4.560	295
Totaal saldo		63.710	53.087	48.045	5.042
Storting					
4.1.1 Reserve Mobiliteitsbeleid		205	1.505	1.505	0
4.1.2 Reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door derden		26.246	39.671	39.671	0
4.1.2 Reserve verleende subsidies OD 4.1.2		0	4.093	4.093	0
Onttrekking					
4.1.1 Reserve Mobiliteitsbeleid		-1.274	-2.000	-1.687	-313
4.1.2 Reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door derden		-64.857	-58.465	-53.520	-4.944
4.1.2 Reserve verleende subsidies OD 4.1.2		0	-495	-764	269
Resultaat		24.030	37.397	37.343	54

(een positief verschil is voordelig)

4.2 Verbeteren en aanleggen infrastructuur

Toelichting

In 2021 is het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2022-2029 vastgesteld, inclusief vernieuwde werkafspraken met Provinciale Staten. Er is een financiële opgave om alle geprogrammeerde projecten uiteindelijk te kunnen realiseren, dit is bestuurlijk toegelicht.

Prioriteiten:

Ten aanzien van de in de begroting aangegeven prioriteiten is de volgende voortgang te melden:

- Doorontwikkeling iMPI: De werkafspraken met PS zijn vernieuwd. Ook is geëxperimenteerd met een technische briefing en informatiebladen van de projecten die promoveren en/of waarvoor krediet is aangevraagd. Tenslotte is een nieuwe weergave van de geprogrammeerde projecten gelanceerd in de vorm van een kaartviewer.
- Studie naar verbinding A8-A9: Op 14 december 2021 hebben GS een besluit genomen over het landschapsplan Stelling van Amsterdam (SvA)/A8-A9 en aangeboden aan PS. Het landschapsplan is een pakket van 40 maatregelen voor het herstel en versterken van de SvA en het inpassen van de verbinding in het plangebied. Daarmee is de afspraak over de Verbinding A8-A9 uit het coalitieakkoord afgerond. GS hebben besloten om het landschapsplan - na vaststelling door PS - aan de Minister van OCW te sturen en om met het Rijk en andere partners te komen tot een strategie voor de financieringsmogelijkheden van het project. Pas als er zicht is op financiering kan de volgende fase van het project starten.
- Studie naar onderdoorgang Broek in Waterland: De co-creatie studie naar een onderdoorgang van de N247 met de Dorpsraad Broek in Waterland is in 2021 gegund. Er zijn met bewoners verschillende atelierbijeenkomsten, een inloopavond en stakeholdergesprekken gehouden. Met de samenwerkingspartners zijn in 2021 afspraken gemaakt over het verkeersmodel dat in 2022 moet resulteren in uitgewerkte ontwerpen en een gedegen advies in voorbereiding op een besluit door PS over de aanleg.
- Verduurzaming in de infraketen: In 2021 zijn er 5 duurzaamheidskredieten aangevraagd en beschikbaar gesteld. Dit betreft het vervangen Zaanbrug, HOV in 't Gooi (Huizen-Hilversum), HOV Aalsmeer-knooppunt Schiphol-Zuid(HOVASZ), Bereikbaarheid Waterland (maatregelen N247, gedeelte A10-Edam) en de reconstructie kruispunt N525 Westerheide/Oude Postweg.

Omgevingsfactoren:

Markt: In 2021 is het uitdagend gebleken om geschikte mensen (vast- en inhuurkrachten) aan de provincie te binden om de studiefase van verbeter- en uitbreidingsprojecten iMPI uit te voeren.

4.2.1 Studies voor verbetering en aanleg infrastructuur uitvoeren

Toelichting

De provincie verbetert binnen het iMPI de bestaande provinciale infrastructuur en breidt haar infrastructuur uit om de mobiliteitsdoelen van de provincie te behalen, zoals het verbeteren van

de verkeersveiligheid, stimuleren van actieve mobiliteit en het ontsluiten van ruimtelijke ontwikkelingen. Een overzicht van alle projecten en projectfases (studie-, plan- en realisatiefase) is terug te vinden in de digitale versie van het [IMPI2022-2028](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Voortgang studies en projecten (aantal faseaf rondingen)	Aantal	10	3	Toegenomen complexiteit maakt studiefase lastig planbaar en uitdagingen met capaciteit hebben voor vertragingen gezorgd
Afronding projecten (aantal gerealiseerd)	Aantal	9	6	Tegenvallers in de realisatie van een aantal projecten hebben tot vertragingen geleid.

4.2.2 OV, wegen en kunstwerken verbeteren en aanleggen

Toelichting

De provincie Noord-Holland werkt continu aan het verbeteren van de infrastructuur op het gebied van openbaar vervoervoorzieningen (OV), (vaar)wegen, fietspaden en kunstwerken. Doelstellingen hierbij zijn het optimaliseren van de doorstroming, veiligheid en leefbaarheid. De voortgang van enkele uitgelichte activiteiten voor 2021 is als volgt:

- Hoogwaardige Openbaar Vervoer verbinding (HOV) in 't Gooi: Om filevrij te kunnen reizen, leggen verschillende overheden gezamenlijk tussen Huizen en Hilversum een HOV-busverbinding aan. HOV in 't Gooi is een gezamenlijk project van de gemeenten Huizen, Blaricum, Laren, Eemnes, Hilversum en de provincie Noord-Holland. Ook ProRail, het Goois Natuurreservaat en Rijkswaterstaat zijn nauw betrokken bij dit HOV-project. Begin 2019 is het contract voor de bouw van een busbaan, een spoorwegonderdoorgang, een fly-over en een natuurbrug voor het deeltracé Laren-Hilversum gegund. De uitvoering verloopt over het algemeen voorspoedig en de mijlpaal van ingebruikname van de busbaan wijzigt dan ook niet. De ingebruikname van de onderdoorgang snelverkeer is 6 tot 10 maanden vertraagd. Ook bij de deeltracés in Huizen, Blaricum en Eemnes is enige vertraging ontstaan in de voorbereiding als gevolg van aanvullende wensen of zorgen vanuit projectpartners en omwonenden. De ontwerpen zijn waar nodig aangepast en in 2022 kunnen deze deeltracés verder worden uitgewerkt en aanbesteed. Onderdeel van de uitwerking is een claim met betrekking tot verleggen van kabels en leidingen en vertraging als gevolg van Covid.
- Koopvaardersschutsluis: De Koopvaardersschutsluis in Den Helder is niet alleen dringend aan onderhoud toe, ook de kolk van de sluis wordt verlengd tot 115 meter. Het project is in het najaar van 2021 gegund. Samen met de aannemer wordt het ontwerp verder uitgewerkt naar een contract dat gereed is voor uitvoering.
- N241 A.C.de Graafweg: Ter verbetering van de verkeersveiligheid en het garanderen van de doorstroming reconstrueert de provincie de A.C. de Graafweg (N241). In 2021 is het project aanbesteed en wordt samen met de aannemer en PWN het ontwerp en het uitvoeringsplan verder uitgewerkt.
- HOV Aalsmeer-knooppunt Schiphol Zuid: De aanleg van de hoogwaardige openbaarvervoerverbinding tussen Aalsmeer en Schiphol-Zuid (HOVASZ) is in 2021 nagenoeg afgerond. Naast de busbaan is de N196 in de Haarlemmermeer, de Burgemeester Kasteleinweg in Aalsmeer en de Koningin Maximalaan in Uithoorn, inclusief

de fietspaden, opnieuw ingericht. De busbaan is op 12 december 2021 in gebruik genomen.

- Haukessluis: Omdat de sluis er is voor de vaarwegbelangen moet de provincie bijdragen aan de vervanging van de sluis. Over de hoogte hiervan wordt nog gesproken met de eigenaar van de sluis, het HHNK. De benodigde middelen hiervoor moeten worden aangevraagd.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 4.2		Verbeteren en aanleggen infrastructuur		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
4.2.1 Studies voor infrastructuur uitvoeren	14.388	15.198	14.236	961
4.2.2 OV, wegen en kunstwerken verbeteren en aanleggen	292	320	314	6
Totaal lasten	14.680	15.518	14.551	967
Totaal baten		-990	-344	-646
Totaal saldo	14.680	14.528	14.207	321
Storting				
4.2.1 Reserve Kapitaallasten Wegen	0	2.182	2.664	-482
4.2.1 Reserve Kapitaallasten OV	0	20.292	18.550	1.742
4.2.1 Reserve Ontwikkelen van Provinciale Infrastructuur	19.824	20.024	20.024	0
Onttrekking				
4.2.1 Reserve Kapitaallasten Wegen	-2.661	-116.137	-116.145	8
4.2.1 Reserve Kapitaallasten OV	-95	-28.716	-28.716	0
4.2.1 Reserve Ontwikkelen van Provinciale Infrastructuur	-6.201	-58.635	-57.550	-1.085
Resultaat	25.547	-146.463	-146.966	503

(een positief verschil is voordelig)

4.3 In stand houden infrastructuur

Toelichting

Ten aanzien van de in de begroting 2021 vastgestelde prioriteiten is de voortgang hiervan als volgt.

Prioriteiten:

- Verduurzaming infrastructuur: De verduurzaming van infrastructuurprojecten is meegenomen in een aantal projecten waartoe door uw Staten is besloten.
- Uitvoeren programma Machinerichtlijn: De Machinerichtlijn is gekoppeld aan op afstand bedienbare bruggen en sluizen. In 2021 zijn 12 bruggen aangesloten op de bediencentrale. Hierbij is de Machinerichtlijn uitgevoerd.
- Aanpak chroom-6 bruggen: De aanpak van chroom-6 bij bruggen wordt ter hand genomen als de bruggen opnieuw van een beschermende coating moeten worden voorzien.
- Verbetering biodiversiteit: De werkzaamheden ten behoeve van verbetering biodiversiteit zijn in 2021 ondergebracht bij de gebiedsaannemer en worden in 2022 opnieuw geprogrammeerd.

4.3.1 Opstellen beheerbeleid en programmeren

Toelichting

De provincie Noord-Holland is eigenaar en beheerder van een infrastructuurnetwerk(kapitaalgoederen). Bij het beheer en onderhoud van het areaal worden maatschappelijke ontwikkelingen door de provincie meegenomen.

Verduurzaming

De provincie wil qua verduurzaming bijdragen aan de nationale en internationale klimaat- en CO2-doelstellingen en wil hier een voorloper in zijn. Om de ambities te verwezenlijken wordt volop ingezet op duurzaamheid binnen de projecten, zoals duurzaam asfalt, ledverlichting en circulair bouwen. Om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren is ook innovatie onontbeerlijk. Hier is dan ook in 2021 op ingezet, zie ook 4.4.2.

Uit de monitor blijkt dat het energieverbruik van de openbare verlichting met circa 40% is afgenomen in de gebieden waar Ledverlichting is aangebracht.

Om energie te kunnen besparen (20-30% van het totale energieverbruik) plaatst de provincie ledverlichting bij de wegverlichting. In 2021 is de openbare verlichting in beheergebieden Kop van Noord-Holland en Noord-Holland Zuid geheel voorzien van zuinige led-armaturen.

Ook hebben PS in mei 2021 een bedrag van € 7,5 miljoen euro beschikbaar gesteld om voor de jaren 2021-2023 in een aantal door uw Staten geprioriteerde projecten duurzame maatregelen toe te voegen.

Machinerichtlijn (MRL)

De provincie Noord-Holland is verplicht om haar beweegbare kunstwerken te laten voldoen aan de Machinerichtlijn (MRL). De MRL is een Europese richtlijn voor veilig gebruik en beheersing van risico's voor gebruikers, bedienend- en onderhoudspersoneel van machines.

Voor de verdere uitrol van dit programma op het provinciale areaal is in 2021 een verhoging van het uitvoeringskrediet toegekend van € 11 miljoen. De provincie voert het programma uit in lijn met de aansluiting van de beweegbare kunstwerken op de bediencentrale.

Aanpak chroom-6

Het is op voorhand moeilijk in te schatten wanneer onderhoudswerkzaamheden tot kosten voor chroom-6 leiden. Daarom is het bedrag dat naar verwachting nodig is voor de aanpak evenredig verdeeld over de jaren. In 2021 is er tijdens onderhoudswerkzaamheden geen Chroom 6 aangetroffen en zijn er nagenoeg geen kosten gemaakt.

Verbeteren biodiversiteit

Sinusmaaien levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de biodiversiteit. Zowel landschappelijk als vanuit het oogpunt van biodiversiteit zijn er verbeteringen aangebracht bij het onderhouden van onze bermen, een belangrijk leefgebied voor bijen en andere insecten. Er wordt daar waar mogelijk gefaseerd gemaaid en er worden insectenschuilplaatsen gecreëerd. De invulling van verhoging van biodiversiteit behelst ook de aanleg van houtrillen, broedhopen voor ringslangen, graven van paddenpoelen, transitie van beplanting et cetera. Op basis van het beheerplan Biodiversiteit heeft de gebiedsaannemer voorstellen gedaan. 40% van de verbetervoorstellen is in 2021 uitgevoerd.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Percentage wegen(incl. kunstwerken) voldoet aan beeld kwaliteitseisen	Percentage	95%	97%	
Wegbelevings onderzoek (% zeer tevreden weggebruikers)	Percentage	80%	83%	
Elektriciteitsverbruik voor exploitatie van infrastructuur (kWh)	Percentage	80%	77%	

4.3.2 OV, wegen en kunstwerken in stand houden

Toelichting

De provincie is verantwoordelijk voor het in stand houden van de provinciale infrastructuur. Dit wordt gedaan door middel van gebiedscontracten en realisatie van projecten.

De voortgang van enkele uitgelichte activiteiten voor 2021 is als volgt:

- Gebiedscontracten: Het beheren en onderhouden van het provinciaal areaal wordt uitgevoerd door aannemerscombinaties, in de gebieden: Kop van Noord-Holland, Alkmaar & West-Friesland, Zuid-Kennemerland/IJmond, Zaanstreek-Waterland, Noord-Holland-Zuid, Gooi en Vechtstreek. De aannemerscombinaties zijn verantwoordelijk voor het dagelijks en variabel onderhoud, de programmering en planning hiervan, bouwcommunicatie en de klachtenafhandeling.
- Cruquiusbrug: De provincie vernieuwt de Cruquiusbrug (N201). De oostelijke brug richting Heemstede wordt vervangen en er vindt groot onderhoud plaats aan de westelijke brug richting Hoofddorp. De nieuwe brug wordt circulair, energieneutraal en zo onderhoudsarm mogelijk gebouwd. Het project is in het voorjaar van 2021 gegund.
- N243 Herinrichting en onderhoud: De N243 is de provinciale weg door Schermer, Beemster en Koggenland. Het is een smalle weg met veel verkeer, een aantal drukke kruisingen, en veel directe wegaansluitingen van woningen en bedrijven. De provincie

maakt de N243 veiliger en voert groot onderhoud uit. Het project is in 2021 aanbesteed en met de werkzaamheden is in het najaar van 2021 begonnen.

- N235 en N247 Bereikbaarheid Waterland: Fietzers, automobilisten en reizigers in het openbaar vervoer hebben behoefte aan een bereikbaar Waterland (N235 en N247 Bereikbaarheid Waterland). De provincie Noord-Holland en de Vervoerregio Amsterdam werken samen met de gemeenten Waterland, Purmerend, Edam-Volendam en Amsterdam aan de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid in de regio Waterland. Door een geconstateerde hogere waterstand is het project voor een deel terug naar de studiefase. Voor de rest van het project wordt een doorstart voorbereid.
- Renovatie Koopvaardersschutsluis: Zie ook operationeel doel 4.2.2
- Bruggen Krommenie: De bruggen Krommenie liggen over de Nauernasche Vaart, in de N203 in de gemeente Zaanstad en zijn belangrijk voor zowel vaar- als wegverkeer. De bruggen zijn aan het eind van hun levensduur. In 2018 is levensduur verlengend onderhoud aan de bruggen verricht. De provincie Noord-Holland heeft in 2021 onderzocht hoe en wanneer de vervanging/renovatie van de bruggen Krommenie gaat plaatsvinden. In 2022 zal een kredietvoorstel aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Projecten afgerond volgens kwaliteitseisen	Percentage	100%	100%	
scope				
Nauwkeurigheid raming kasritme	Percentage	80%	81%	

4.3.3 Beheeractiviteiten vaarwegen uitvoeren

Toelichting

De provincie voert noodzakelijke oeververvangingsprojecten uit op basis van inspectieonderzoeken en waarnemingen door (vaar)weginspecteurs. Het dagelijks beheer aan de vaarwegen wordt doorlopend binnen de verschillende gebiedscontracten uitgevoerd. Dit geldt ook voor de behandeling van schades. In 2021 zijn meerdere oevertrajecten voorbereid die in 2022 en volgende worden gerealiseerd en opgeleverd.

De provincie voert de oeververvangingsprojecten uit met één marktpartij. In deze samenwerking is duurzaamheid de belangrijkste ambitie. Denk daarbij aan het structureel verminderen met 80% van de milieukosten (door bijvoorbeeld CO₂-reductie, minder materiaal- en energiegebruik en toepassing van zoveel mogelijk herbruikbare materialen) en voorzieningen ten behoeve van de biodiversiteit en de waterkwaliteit, waaronder natuurvriendelijke oevers. Het streven is daar waar kansen zijn voor natuurvriendelijke oevers, deze structureel als het nieuwe duurzame normaal toe te passen. In 2021 zijn verscheidene duurzaamheidsmaatregelen voorbereid, waaronder inzet van gebruikte damwanden en innovatieve oplossingen met onder andere minder CO₂-uitstoot tot doel. Ook zijn er maatregelen uitgewerkt ter bevordering van de biodiversiteit.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Realisatie (natuurvriendelijke) oevers (in km)	Aantal	0	0	In 2021 is conform begroting 0 KM (natuurvriendelijke) oever gerealiseerd.
Ongeplande stremmingen door risicogestuurd beheer oevers	Aantal	0	0	

4.3.4 Beheeractiviteiten centrales uitvoeren

Toelichting

De provincie beschikt over één verkeerscentrale. Vanuit deze centrale worden 2 tunnels bediend. Daarnaast wordt vanuit de centrale verkeersmanagement uitgevoerd over de situatie op de weg.

Voor het operationeel houden van de verkeerscentrale heeft in 2021 de aanbesteding van de i-diensten plaatsgevonden.

Tunnels

Naast het regulier beheer en onderhoud van de tunnelobjecten hebben we in 2021 gewerkt aan:

- Zonnepanelen op het dak van Dienstgebouw Noord. Realisatie in 2022.
- Vervanging van het asfalt tussen de Waterwolftunnel en de Legmeerdijk.
- Een begin gemaakt van de Digital Twin van de Waterwolftunnel.
- Inventarisatie van de calamiteiten route van het Amstel Aquaduct.
- Waarborgen van de dienstverlening ondanks Covid.

Verkeerscentrale

In de verkeerscentrale is de realisatie van het incident gedreven werken afgerond. Verder is in 2021 binnen de landelijke raamovereenkomst een I-dienst aanbesteed en gegund.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Beschikbaarheid aansturing VRI's	Percentage	99,7%	96,9%	
Halen van aanrijtijden en functiehersteltijden VRI's	Percentage	90%	36,4%	De complexiteit van een VRI is dermate groot dat slechts in 36,4 % de functiehersteltijd gerealiseerd wordt. Lampfouten in de VRI worden in 67% van de meldingen in een dag opgelost
Beschikbaarheid Waterwolftunnel	Percentage	97,5%	98,8	

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 4.3		In stand houden infrastructuur		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
4.3.1 Opstellen beheerbeleid en programmeren	1.211	1.089	1.034	55
4.3.2 OV, wegen en kunstwerken in stand houden	58.477	59.202	58.215	986
4.3.3 Beheeractiviteiten vaarwegen uitvoeren	10.469	11.701	10.968	733
4.3.4 Beheeractiviteiten centrales uitvoeren	8	8	7	1
Totaal lasten	70.165	72.000	70.224	1.775
Totaal baten	-5.127	-7.208	-7.342	134
Totaal saldo	65.038	64.792	62.883	1.909
Storting				
4.3.2 Reserve Kapitaallasten Vervangingsinvesteringen Kunstwerken (VIK)	1.300	0	0	0
4.3.2 Reserve Groot Onderhoud Wegen	15.018	18.518	18.518	0
4.3.2 Reserve Investerings Wegen	1.800	0	0	0
4.3.3 Reserve Groot Onderhoud Vaarwegen	6.000	6.000	6.000	0
Onttrekking				
4.3.2 Reserve Kapitaallasten Vervangingsinvesteringen Kunstwerken (VIK)	-283	-29.009	-29.009	0
4.3.2 Reserve Groot Onderhoud Wegen	-22.500	-19.969	-15.690	-4.279
4.3.2 Reserve Investerings Wegen	-1.300	-6.302	-6.302	0
4.3.3 Reserve Kapitaallasten Vaarwegen	0	-1.420	-1.420	0
4.3.3 Reserve Groot Onderhoud Vaarwegen	-4.579	-6.129	-5.021	-1.108
Resultaat	60.494	26.481	29.959	-3.478

(een positief verschil is voordelig)

4.4 Optimaliseren gebruik netwerk

Toelichting

Met verkeersmanagementmaatregelen benut de provincie de beschikbare verkeersnetwerken zo optimaal mogelijk, zodat aan de actuele vraag naar mobiliteit kan worden voldaan. De provincie Noord-Holland heeft een direct belang bij het stimuleren en ontwikkelen van innovaties. Door optimalisatie van producten en processen verbetert de provincie haar bedrijfswaarden. Daarnaast kunnen innovaties worden aangejaagd die de markt niet alleen kan realiseren. Verder wil de provincie haar infrastructuur inzetten om duurzame energie op te wekken en energiegebruik te reduceren om op deze manier bij te dragen aan de energietransitie.

Samenwerkingspartners

De provincie werkt nauw samen met organisaties als het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, gemeenten, waterschappen, openbaarvervoerbedrijven, de Vervoerregio Amsterdam, kennisinstituten, ingenieurbureaus, aannemers, automobielfabrikanten en diverse andere marktpartijen.

Prioriteiten:

In de begroting 2021 zijn binnen dit beleidsdoel geen prioriteiten benoemd.

4.4.1 Netwerkmanagement en verkeerskundig beheer uitvoeren

Toelichting

Toelichting

Het netwerkmanagement en verkeerskundig beheer bestaat uit een samenspel van een aantal dagelijks uit te voeren activiteiten. Waaronder:

- Verkeersmanagement op de vaarweg: In 2021 waren er 87 bruggen en sluizen aangesloten op de Blauwe Golf van de provincie, waar verkeerskundig beheer op is uitgevoerd. De dienstregeling voor de scheepvaart is aangepast door gewijzigde bedientijden van de spoorbruggen (dienstregeling voor de treinen). Daarnaast zijn diverse analyses uitgevoerd, waaronder de werking van het Automatisch Identificatie Systeem (AIS), de gevolgen van COVID-19 voor de Blauwe Golf zijn onderzocht en het opvolgedrag van het bedienadvies van het Brugmanagement Systeem (BMS) is bekeken.
- Brug- en sluisbediening: Inmiddels zijn er 12 objecten op de bediencentrale aangesloten. Dit was het eerste seizoen waarin de brug- en sluisbediening vanaf de centraal bediende objecten volledig door eigen personeel is gedaan. Ondanks COVID en de daarmee samenhangende groeiende recreatievaart is het vaarseizoen 2021 goed verlopen.
- Optimaliseren verkeerslichten/ Verkeersmanagement op de weg: Door de coronapandemie en lockdowns waren er in 2021 meerdere periodes met een wisselend verkeersaanbod. VRI's zijn bovendien de afgelopen jaren reeds geoptimaliseerd, waardoor een verbeterde doorstroming van jaarlijks 6 procent niet meer haalbaar is. Immers: de grootste winst is te behalen bij een VRI die niet goed op het huidige verkeersaanbod is afgesteld. Daarnaast heeft het wisselende verkeersaanbod een negatief effect op het realiseren van een optimale doorstroming. Het verminderde verkeersaanbod heeft soms wel 'ruimte' gegeven om de fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer meer/langer groen licht te geven.
- Incidentmanagement: De gemiddelde aanrijtijden van de wegininspecteurs over het jaar
 - 2021: 80% van de aanrijtijden van de wegininspecteurs naar de incidenten ligt binnen de gestelde tijd van 30 minuten. Het betrof 2487 incidenten.
 - 20% van de aanrijtijden lag tussen de 30 en 90 minuten. Het betrof 611 incidenten. Ook deze aanrijtijden vallen binnen de gestelde 45 minuten, daar deze buiten de reguliere werktijden plaatsvonden (07:00 – 16:00 uur).

Het totaal aantal incidenten is ten opzichte van 2020 toegenomen met een gering verschil van 183. Dit kan mede te maken hebben met de tijdelijke versoepelingen in het Covid-19 beleid.

In 2021 zijn voor de wegininspecteurs de voorbereidingen getroffen voor het implementeren van werken in 2 diensten. Hierdoor zijn zowel in de ochtend- als in de avondspits de wegininspecteurs direct beschikbaar voor het zo snel en veilig mogelijk maken van een berging en het veilig stellen van de situatie.

- Gladheidsbestrijding: In 2018 is gestart met de pilot Grass2grit waarbij onderzocht ging worden of er een dooimiddel gemaakt kon worden van sap uit bermgras. In 2020 is iets ten noorden van Alkmaar een fabriek geopend waar in de zomer van 2020 en 2021 grote hoeveelheden gemaaid gras naar toe zijn gebracht. Het innovatieve project kende in 2021 veel uitdagingen met de filtratie en elektrodialyse. Op dit moment wordt bezien of de door het project neergezette doelstellingen te realiseren zijn.
- Vaartuigen: De provincie beschikt over 4 Inspectievaartuigen voor vaarweginspectie. Er hebben een tweetal studies plaatsgevonden naar verduurzaming van de vaartuigen. Elektrificatie of waterstof lijken beide mogelijk. In overleg met andere vaarwegbeheerders wordt een keuze voorbereid.
- Multimodaal netwerkmanagementkader: In samenwerking met Rijkswaterstaat West-Nederland Noord, Vervoerregio Amsterdam en gemeente Amsterdam is in 2021 een multimodaal (dus voor diverse modaliteiten) netwerkmanagementkader opgesteld. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van een prioriteringsmatrix waarin staat aangegeven welke modaliteit prioriteit heeft. Er is gekozen om per deelregio een uitwerking te maken.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Verbeteren doorstroming d.m.v. optimaliseren VRI's	Percentage	6%	n.v.t.	Door de coronapandemie en de lockdowns waren er in 2021 meerdere periodes met een verminderd verkeersaanbod. Hierdoor zijn de data onvolledig en kan geen uitspraak worden gedaan of de doorstroming 6 procent is verbeterd.
Gemiddelde aanrijtijd wegininspecteurs op incidenten (in minuten)	Aantal	30	33	Aantal meldingen: 3.098 Aanrijtijd langer dan 30 min. 611 Aanrijtijd korter dan 30 min. 2.487 Het totaal aantal incidenten is ten opzichte van 2020 toegenomen. Covid-19 heeft een negatief effect gehad op de gemiddelde aanrijtijd, omdat veel vanuit huis werd aangereden.

4.4.2 Innovatieprojecten mobiliteit uitvoeren

Toelichting

De provincie streeft ernaar om haar activiteiten continu te verbeteren. Hiertoe worden onder meer innovatieprojecten uitgevoerd ten aanzien van duurzaamheid en Smart Mobility.

Duurzame innovaties

De provincie zet in op innovaties die veel impact hebben op grondstoffen- en CO2-reductie.

- Industrieel, Flexibel en Demontabel (IFD): De provincie draagt bij aan het ontwikkelen van verschillende IFD-specificaties. In 2021 is de NEN 8085 uitgekomen voor het bouwen van IFD bruggen. De provincie past deze toe in de voorbereiding van 6 bruggen in de N240, N241 en N247. Daarnaast is gestart met de ontwikkeling van standaardisering van de bediening, besturing en bewaking van beweegbare bruggen.
- Circulair bouwen: In 2021 is in samenwerking met de TU Delft de ontwikkeling gestart voor een handboek ten behoeve van voor het uniform uitvragen van biodynamische oevers waarmee een enorme stap wordt gezet in circulair bouwen. Daarnaast is, in samenwerking met TU Delft, in 2021 begonnen met een werkwijze (triple A) om circulaire innovaties te implementeren.
- Levensduurverlengende innovaties: Met de TU Delft ontwikkelt de provincie epoxy asfalt dat een 4 tot 5 keer langere levensduur heeft. In 2020 is een proeftuin aangelegd. De TU Delft heeft in 2021 de proeftuin gemonitord en in het laboratorium onderzocht. De resultaten zien er goed uit.
- Energieopwekking en -besparing: De provincie kan haar infrastructuur inzetten voor innovaties ten behoeve van duurzame energieopwekking. In 2021 zijn in samenwerking met provincies Noord-Brabant en Utrecht de voorbereiding uitgevoerd voor de aanbesteding van een zonnewegdek. Ook is de aanleg van een zonneweide op N205 in voorbereiding. Hierbij wordt onderzocht of de omliggende LED-verlichting direct voorzien kan worden van gelijkstroom afkomstig van het zonnepark.

Smart Mobility

Het uitvoeringsprogramma Smart Mobility is in 2021 afgerond.

- De iVRI (intelligente verkeersregel installatie)

In 2021 is een eerste tranche van 47 iVRI's neergezet om deze te testen.

In 2021 heeft de provincie nationaal en internationaal samengewerkt aan een aantal projecten:

- Connected en zelfrijdende auto's. Onderzoek naar de impact van connected en zelfrijdende auto's op onze rol als wegbeheerder en beleidsmaker onderzocht;
- Europees project Socrates. Zie voor meer informatie op website van [Socrates](#);
- Coöperatieve adaptive cruise control;
- Communicatietechnieken voertuigen en VRI's;

- Connected Transport Corridors Amsterdam Westkant (Interactie gebruiker Smart Mobility-toepassingen);
- Verbeteren effectiviteit regionaal verkeersnetwerk.

Coronamaatregelen hebben geleid tot vertraging in de uitvoering van enkele projecten, met als gevolg dat de voorbereiding of een eerste verkenning wel heeft plaatsgevonden, maar de uiteindelijke uitvoering is verschoven naar begin 2022. Projecten zijn soms later van start gegaan, aangezien niet alle samenwerkingspartners op tijd intern draagvlak kregen voor de uitvoering.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Investeren in innovatieve projecten (aantal pilots)	Aantal	10	11	In 2021 waren er 11 projecten.
Investeren in innovatieve projecten (t.o.v. totaal PMI / PMO)	Percentage	7	5	Het lagere percentage t.o.v. PMI/PMO is veroorzaakt door vertraging in de uitvoering en verlate start van projecten voornamelijk als gevolg van Covid-19.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 4.4		Optimaliseren gebruik netwerk			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
4.4.1	Netwerkmanagement en verkeerskundig beheer uitvoeren	28.753	33.192	33.275	-83
4.4.2	Innovatieprojecten mobiliteit doorvoeren	7.023	6.034	5.097	937
Totaal lasten		35.776	39.226	38.372	854
Totaal baten		-1.687	-2.394	-2.931	537
Totaal saldo		34.089	36.832	35.442	1.390
Storting					
4.4.2	Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	352	511	224	287
4.4.2	Reserve Kapitaallasten Innovatieprojecten	0	7.121	3.281	3.840
Onttrekking					
4.4.2	Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	-5.170	-11.390	-6.319	-5.071
Resultaat		29.271	33.074	32.627	447

(een positief verschil is voordelig)

4.5 OV waarborgen

Toelichting

Prioriteiten:

- Gevolgen van de coronacrisis in het OV zo goed mogelijk opvangen: de provincie en concessiehouder Connexxion (Transdev) hebben in 2021 een transitieplan opgesteld voor de 3 Noord-Hollandse openbaar vervoerconcessies. Dit om op korte termijn financiële gaten te dichten die (zijn) ontstaan als gevolg van de coronacrisis. Ook werd het moment benut voor gewenste doorontwikkeling van het mobiliteitsaanbod in de Noord-Hollandse concessies.
- Implementatie en start van de concessie Gooi- en Vechtstreek: de nieuwe concessie is in juli 2021 gestart. Daarmee is de implementatie fase 1 (feitelijke voortzetting oude dienstregeling) afgerond en begint de implementatie fase 2 (instroom ZE bussen, aanpassing lijnennet i.v.m. opening per 31 december 2022 van HOV Gooi).
- Evaluatie van de eerste jaren van de concessies Haarlem-IJmond en Noord-Holland Noord is in 2021 uitgevoerd, als voorbereiding op eventuele wijzigingen in de dienstregeling 2023 (start december 2022).

Omgevingsfactoren:

- Coronacrisis: Het aantal reizigers daalde (t.o.v. 2019) met ongeveer 30 tot 50% (afhankelijk van de mate van maatregelen tijdens lockdown perioden) en daarmee ook de reizigersopbrengsten. Het aanbod van OV is daar ook op aangepast tot circa 95% van de normale dienstregeling.
- Beschikbaarheidsvergoeding van het Rijk: tot circa 93-95% van de kosten in 2021. Hierdoor konden de vervoerbedrijven blijven rijden. Onze bijdrage (van/met de decentrale opdrachtgevers voor het OV); 100% uitbetalen van de beschikbare vergoeding voor 2021.

4.5.1 OV concessies beheren en verlenen

Toelichting

De provincie is opdrachtgever voor het regionaal openbaar vervoer per bus, met uitzondering van het gebied van de Vervoerregio Amsterdam. Het gebied van de provincie is verdeeld in 3 concessiegebieden:

Gooi en Vechtstreek

Looptijd: juli 2021(fase 1) - eind 2030.

Zero Emissie: Dit zou de eerste concessie in Nederland zijn die 100% met Zero Emissie-voertuigen gereden zou worden. Door de gevolgen van de coronacrisis kon de vervoerder in 2020 geen nieuwe voertuigen bestellen, waardoor in 2021 nog met traditionele voertuigen is gereden. Naar verwachting zal de vervoerder medio 2022 met Zero Emissie-voertuigen gaan rijden. Voorstellen voor het transitieplan zijn uitgewerkt.

Haarlem-IJmond

Looptijd: september 2017-2027.

Prioriteiten: In 2021 is de Herijking van het lijnennet in de IJmond uitgevoerd en zijn de voorstellen voor het transitieplan uitgewerkt (onder andere overnameregeling ZE voertuigen en herfinanciering voertuigen).

Noord-Holland Noord

Looptijd: juli 2018- 2028.

Prioriteiten: In 2021 is de impact van de coronacrisis opgevangen (onder andere ombouw buurtbussen, zodat deze weer Coronaproof ingezet konden worden), een onderzoek naar integratie doelgroepenvervoer en openbaar vervoer uitgevoerd, onderzoek naar de herijking van de concessie uitgevoerd, en voorstellen voor het transitieplan opgesteld.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Klantenwaardering voor het openbaar vervoer waarvoor concessieverlening plaatsvindt door de provincie (BBV indicator)	Cijfer 1-10	> NL gem.	n.v.t.	In 2021 is de reguliere landelijke OV-kantenbarometer stopgezet o.g.v. COVID-19. Er was geen representatieve steekproef meer te houden. Daarom komt er geen cijfer voor 2021 beschikbaar

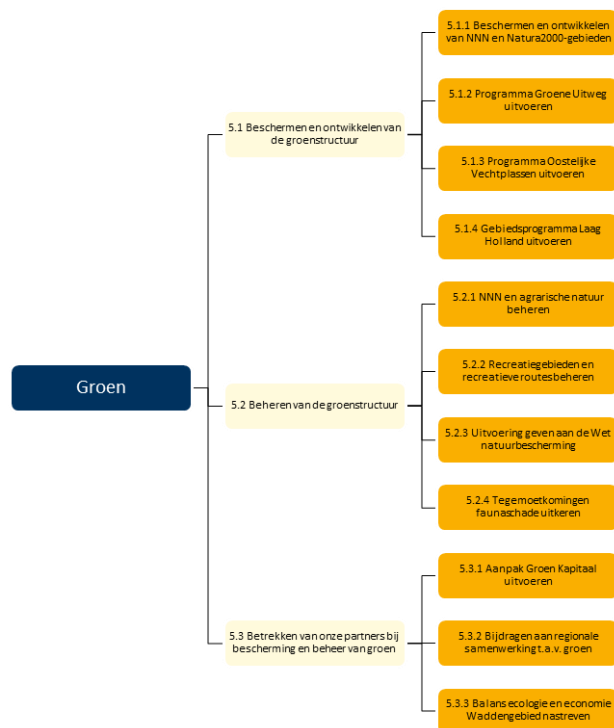
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 4.5		OV waarborgen			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
4.5.1	OV concessies beheren en verlenen	59.647	61.522	59.602	1.920
Totaal lasten		59.647	61.522	59.602	1.920
Totaal baten			-8.657	-7.400	-1.257
Totaal saldo		59.647	52.865	52.202	663
Storting					
4.5.1	Reserve Openbaar Vervoer Projecten	52.484	51.577	51.577	0
Onttrekking					
4.5.1	Reserve Openbaar Vervoer Projecten	-61.614	-52.746	-52.093	-653
Resultaat		50.517	51.696	51.687	9

(een positief verschil is voordelig)

Programma 5. Groen

Doelenboom

Maatschappelijk doel

Het jaar 2021 stond in het teken van een sterk groeiende aandacht voor de vraagstukken in het landelijk gebied. Het belang van biodiversiteit, het terugdringen van de stikstofemissie, de transitie van de agrarische sector, het tegengaan van bodemdaling, verbetering van de waterkwaliteit: men hoeft de krant maar open te slaan om erover te lezen. De provincie speelt als 'gebiedsautoriteit' een belangrijke rol om de verschillende partijen in het landelijk gebied bij elkaar te brengen, om keuzes te maken en kennis te delen. De provincie beschikt over wettelijke bevoegdheden, financiële middelen en menskracht. Tegelijkertijd is duidelijk dat deze vraagstukken zó complex zijn, dat ze onze samenleving nog tientallen jaren zullen bezighouden. Het landelijk gebied staat aan de vooravond van grote transities, die niet simpelweg te 'fixen' zijn met geld of wettelijke bevoegdheden. Nog veel belangrijker zijn samenwerking tussen alle betrokken partijen, begrip voor elkaars belangen, duidelijkheid over de doelen aan de horizon en de durf om soms lastige keuzes te maken.

Waar 2020 het jaar was waarin enkele beleidsvisies het licht zagen, was 2021 onmiskenbaar het jaar van de uitvoering. De provincie Noord-Holland heeft een grote stap gezet met de uitvoering van integrale gebiedsprocessen in het landelijk gebied, waar – vaak onder provinciale regie – aan de hierboven genoemde opgaven wordt gewerkt. Integraal is het toverwoord. Immers, natuurrealisatie is niet langer denkbaar zonder óók aandacht te hebben voor de grotere behoefte aan recreatieve mogelijkheden. Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit lukt niet zonder de stikstof- en fosfaatuitstoot vanuit de agrarische sector te verminderen. Bodemdaling kan niet worden tegengegaan zonder keuzes te maken over waterpeil, natuurdoelen en de toekomst van de betrokken grondeigenaren. Tegelijkertijd vraagt het boeken van resultaten soms ook afbakening: wie alles aan elkaar knoopt raakt al snel verstrikt. Samen met onze partners zoeken we naar een goede balans. Om dit goed te kunnen doen hebben we – in een steeds

krapper wordende arbeidsmarkt – de formatie uitgebreid om tot een provinciedekkende aanpak te komen, waarin in alle regio's tegelijkertijd gewerkt kan worden. Zo kan ook 2022 in het teken staan van uitvoering – het recent verschenen regeerakkoord onderstreept dat we op de goede weg zijn én doet er nog een schepje bovenop.

Wettelijk beleidskader

- [Wet natuurbescherming](#)
- [Omgevingswet](#)
- [Wet ruimtelijke ordening](#)

Provinciaal beleidskader

- [Omgevingsvisie NH 2050](#)
- [Programma Natuurnetwerk 2022](#)
- [Masterplan biodiversiteit](#)
- [Visie Recreatie & Toerisme](#)
- [Groen Kapitaal](#)
- [Betrekken bij Groen](#)
- [Gebiedsakkoord Oostelijke-Vechtplassen](#)
- [Gebiedsprogramma Laag Holland \(i.o.\) / bodemdaling veenweidegebieden](#)

In 2021 zijn het Programma Natuurnetwerk 2022, Het Masterplan Biodiversiteit en de Visie Recreatie & Toerisme vastgesteld.

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 5				Groen
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	98.182	94.333	96.445	-2.112
Baten	-2.760	-5.608	-5.967	359
Saldo van baten en lasten	95.422	88.724	90.478	-1.754
Storting reserves	36.880	83.410	84.452	-1.041
Onttrekking reserves	-58.727	-49.911	-50.924	1.013
Resultaat	73.575	122.224	124.006	-1.782

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
5.2.1	Stichting Gooisch Natuurreservaat	Beheer Natuurgebied
5.2.2	Recreatieschap Spaarnwoude	Beheer recreatiegebied.
5.2.2	Recreatieschap Groengebied Amstelland	Beheer recreatiegebied.
5.2.2	Recreatieschap het Twiske (gefuseerd met Landschap Waterland in 2013, maar met gescheiden boekhoudingen)	Beheer recreatiegebied.
5.2.2	Recreatieschap Landschap Waterland	Beheer recreatiegebied.
5.2.2	Recreatieschap Twiske-Waterland	Beheer recreatiegebied.
5.2.2	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer	Beheer recreatiegebied.
5.2.2	Recreatieschap Plassenschap Loosdrecht e.o.	Beheer recreatiegebied.
5.3.3	Openbaar lichaam Waddenfonds	Beheren en besteden Waddenfonds
5.2.2	Recreatie Noord-Holland N.V. (RNH)	Beheer en onderhoud recreatiegebieden

*Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen

5.1 Beschermen en ontwikkelen van de groenstructuur

Toelichting

Prioriteiten:

In 2021 werkten wij aan de volgende prioriteiten:

- De start en uitvoering van integrale gebiedsprocessen in het landelijk gebied (zie 5.1.1), waarin verschillende opgaven samenkomen, zoals NNN-realiserings, natuurherstelmaatregelen, het tegengaan van bodemdaling en de realisatie van de Bossenstrategie. In regio's waar veel provinciale opgaven samenkomen, gebeurt dit in de vorm van gebiedsprogramma's (zie 5.1.2, 5.1.3 en 5.1.4).

- De bescherming van de Noord-Hollandse landschappen via het beschermingsregime Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) en de ontwikkeling ervan via het Investeringsbudget Landschapsversterking.

Omgevingsfactoren:

De uitvoering van provincie beleid wordt beïnvloed door:

- Klimatologische en fysisch-geografische omstandigheden, zoals temperatuurwisselingen en neerslag, droogte, bodemgesteldheid, zeespiegelstijging en verzilting.
- Niet, of slechts zeer beperkt door ons te beïnvloeden ecologische factoren, zoals populatiedynamiek van dier- en plantensoorten en de aanwezigheid van invasieve exoten (dier- en plantensoorten die niet op eigen kracht, maar door toedoen van de mens in Nederland terecht zijn gekomen).
- Wet- en regelgeving van andere overheidsorganisaties.

De noodzakelijke beperkingen als gevolg van de COVID-19-pandemie. De samenwerking met onze partners is zo goed mogelijk – digitaal – doorgegaan. Veldbezoeken en keukentafelgesprekken zijn uitgesteld, maar later gelukkig vaak – in veilige vorm – opgepakt.

5.1.1 Beschermen en ontwikkelen van NNN en Natura2000-gebieden

Toelichting

Het NNN vormt de ruggengraat van de Noord-Hollandse natuur en omvat ook vrijwel alle Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden en de grotere recreatiegebieden. De provincie werkt samen met haar partners aan de versnelling van de afronding van het NNN. Hiertoe is in 2020 een ambtelijk Regiebureau ingericht, een samenwerking tussen beleid en uitvoering, dat de gebiedsprocessen faciliteert en de voortgang bewaakt. De restantopgave NNN per 31-12-2020 bedroeg 4.689 hectare (zie Jaarstukken 2020, pagina 84). In 2021 is 249 hectare NNN gerealiseerd. De restantopgave per 31-12-2021 bedraagt dus nog 4.449 hectare.

In 2021 zijn ook de programmering van de natuurherstelmaatregelen en de gebiedsgerichte aanpak stikstof bij het Regiebureau ondergebracht. Met het Programma Natuurnetwerk (PNN) besluiten Provinciale Staten over de allocatie van budgetten voor gebiedsprocessen en informeren Gedeputeerde Staten over de voortgang van de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland. De huidige stand van zaken én een programmering ten aanzien van het werk aan het Natuurnetwerk voor de komende jaren (inclusief een financiële onderbouwing) is terug te vinden in het PNN. Het PNN sluit aan bij de gebiedsgerichte en integrale werkwijze die vanaf 2020 is ingezet en steeds meer vorm krijgt in de 24 deelgebieden. In het huidige PNN is de informatie over de voortgang van het Natuurnetwerk gecombineerd met de gebiedsgerichte aanpak [stikstof](#) en de natuurherstelmaatregelen, die deels worden gefinancierd vanuit het Programma Natuur. Ook het programma Groene Uitweg, waar afgelopen jaar een herprogrammering heeft plaatsgevonden, is opgenomen in het PNN. Het PNN is een groeidocument. Andere opgaven, zoals bijvoorbeeld de [Bossenstrategie](#) of het tegengaan van bodemdaling, krijgen de komende jaren een plek in het PNN, zodat een steeds completer beeld ontstaat van de verschillende opgaven en de voortgang van de gebiedsprocessen.

Naast de aanleg van nieuwe natuur wordt binnen de bestaande natuurgebieden gewerkt aan kwaliteitsverbetering, middels maatregelen als baggeren, het verwijderen van de bovengrond, maaien en bomenkap ten gunste van verstuing in de duinen. Het programma Natura 2000-herstelmaatregelen fase 1 (2015-2021) is eind 2021 afgerond. De geplande maatregelen zijn vrijwel allemaal uitgevoerd; een enkel project loopt door in 2022. [Fase 2 van het programma \(2022-2027\)](#) is in de maak. In aanvulling hierop heeft het Rijk met het Programma Natuur aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor maatregelen ter verbetering van natuur die onder druk staat door de hoge stikstofdepositie. Voor de periode 2021-2023 is voor Noord-Holland circa 40 miljoen euro beschikbaar gesteld om 30 maatregelen uit te voeren. Vanaf 2024 zal een aanvullend budget volgen, dat tot 2030 loopt. De omvang hiervan is nog niet bekend. Daarnaast werken het Rijk en de provincies samen aan de Bossenstrategie, die in 2020 is vastgesteld en vanaf 2021 wordt uitgevoerd. Zo worden boscompensatie-locaties voorbereid en wordt er in de NNN extra bos aangelegd.

De provinciale landschappen zijn van belang voor de leefbaarheid, rust en ontspanning, en herbergen bijzondere cultuurhistorische, aardkundige en ecologische waarden. De provincie beschermt deze landschappen via het beschermingsregime Bijzonder Provinciaal Landschap (in de Omgevingsverordening). Met het Investeringsbudget Landschapsversterking wordt geïnvesteerd in enkele projecten die het landschap versterken en de toegankelijkheid ervan verbeteren. Het Investeringsbudget Landschapsversterking (IBL) komt onder andere ten goede aan de liniedijken van de Stelling van Amsterdam. Hiervoor is in 2021 een uitvoeringsprogramma opgesteld. Er is een bijdrage geleverd aan de versterking van het BPL rond de kern Schagen. Voor enkele andere projecten zijn verkennende studies gestart.

Op grond van de doelen in het Klimaatakkoord dienen de gezamenlijke veenweidenprovincies een opgave van 1 Mton CO₂-equivalenten te realiseren. Het gaat hier om de CO₂-emissie die in veenbodems leidt tot bodemdaling. Om hier invulling aan te geven stellen alle provincies een Regionale Veenweidenstrategie (RVS) op. In 2021 is gewerkt aan de voorbereiding van de RVS, die in 2022 door de Staten zal worden vastgesteld. Het is een strategie voor de (middel)lange termijn: 2030 met een doorkijk naar 2050. Bij het opstellen van de RVS wordt advies van prof. dr. Veerman, getiteld 'Haren kost geen tijd', mede betrokken. In de RVS wordt de besteding van de Impulsgelden bodemdaling opgenomen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Verworven natuurgebied (BBV indicator)	Hectare		2.614	Betreft sinds 2011 totaal aantal verworven hectares t.b.v. NNN. (Bron: BIJ12, 6e Voortgangsgroportage Natuur)
Ingericht natuurgebied (BBV indicator)	Hectare		5.326	Betreft sinds 2011 totaal aantal ingerichte hectares t.b.v. NNN. (Bron: BIJ12, 6e Voortgangsgroportage Natuur)
Beheerde natuur (BBV indicator)	Hectare		51.875	Betreft hectarese beheerde natuur NNN, gesubsidieerd en niet gesubsidieerd. (Bron: BIJ12, 6e Voortgangsgroportage Natuur)
Restantopgave Realisatie NNN (56.500 hectare in 2027)	Hectare	3.550	4.449	De in de Begroting 2021 opgenomen Prestatie-indicator (3.550 hectare) is nog gebaseerd op de in het Coalitieakkoord 2019-2023 opgenomen ambitie van realisatie van 3.000 hectare nieuwe NNN binnen de huidige Coalitieperiode. Inmiddels zijn deze ambities bijgesteld, maar dat kon niet meer worden verwerkt in de Begroting 2021. Zie verder tekst onder 5.1.1.
PAS: Percentage uitgevoerde en in uitvoering zijnde maatregelen (door TBO ingepland en aanbesteed) (Cumulatief)	Percentage	100%	99%	Zie tekst 5.1.1.

5.1.2 Programma Groene Uitweg uitvoeren

Toelichting

Het programma Groene Uitweg versterkt de landschappelijke kwaliteit van de Vechtstreek, in samenhang met de infrastructurele ingrepen aan de rijkswegen A6, A1 en A9. Het programma komt voort uit de wens die onder andere is verwoord in de [Noordvleugelbrief](#), om dit gebied duurzaam open en groen te houden en de recreatieve aantrekkelijkheid ervan te vergroten. In de Noordvleugelbrief zijn 6 thema's opgenomen die in aanmerking kwamen voor een rijksbijdrage van € 86,1 miljoen. Deze rijksbijdrage is, tezamen met € 9 miljoen provinciale cofinanciering, gestort in de Reserve Groene Uitweg. De 6 thema's zijn: Natuurboulevard IJmeer, waterberging en natuurontwikkeling Horstermeer, recreatieve (vaar)verbindingen, fietspaden en -bruggen, Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie en behoud van het weidelandschap. De Groene Uitwegprojecten, hangend onder deze thema's, maken deel uit van het [Programma Natuur Netwerk \(PNN\)](#), dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Een flink aantal projecten is al afgerond, zoals jaarlijks in het PNN wordt toegelicht. In 2021 zijn de volgende stappen gezet:

- Fase 1 van de [Kavelruil Noordelijke Vechtstreek is afgerond](#). In totaal is er 60 hectare geruild, waarvan 8 hectare als natuur wordt ingericht.
- Voor de Horstermeerpolder-Noord zijn stappen gezet in gebiedsproces, dat in 2022 moet leiden tot een daadwerkelijke kavelruil en verkoop van gronden.
- In 2021 is de [fietsbrug over de Gaasp](#) langs de A9 opgeleverd.

Het bestuurlijk platform Gooi, Vecht en Diemerscheg heeft besloten om de in 2020 vrijgevallen middelen toe te kennen aan een 25-tal nieuwe projecten. Deze nieuwe projecten zijn opgenomen in het PNN 2022-2026. Enkele van deze projecten zijn reeds gestart; de overige zullen naar verwachting in 2022 starten.

5.1.3 Programma Oostelijke Vechtplassen uitvoeren

Toelichting

Na de ondertekening, eind 2017, van het [Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen](#) wordt met 21 partijen gewerkt aan de uitvoering van dit programma. Aan de hand van een [tussentijdse evaluatie](#) heeft de stuurgroep Oostelijke Vechtplassen besloten tot een herijking van de organisatie, inhoud en financiën van het Gebiedsakkoord, om daarmee goed voorbereid de komende jaren het Gebiedsakkoord te kunnen voortzetten. Een voorstel voor herziening van de organisatie en inhoud van het Gebiedsakkoord zal begin 2022 door de stuurgroep worden vastgesteld en zal daarna worden geïmplementeerd.

In maart 2021 heeft de stuurgroep besloten dat [Polder Mijnden](#) (provincie Utrecht) de meest geschikte locatie is voor een tijdelijk baggerdepot voor Baggeren fase 1 (de plassen 1 t/m 5). Daarmee is dit project in een volgende fase gekomen en wordt er sindsdien gewerkt aan het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen voor het baggerdepot en de voorbereiding van het baggeren. Het streven is om september 2022 daadwerkelijk met het baggeren van de plassen te beginnen. In oktober 2021 heeft de stuurgroep besloten het project [Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen - Hilversums Kanaal te vervangen door](#) een aantal alternatieve projecten ten behoeve van de (water)recreatiesector, welke momenteel worden onderzocht op haalbaarheid en financierbaarheid. In oktober 2021 is ook het '[Toekomstbeeld Loosdrechts Plassengebied](#)' in de stuurgroep besproken. Dit heeft geleid tot de opdracht om een Actieplan Toekomstbeeld 2030 op te gaan stellen.

Aan de NNN-realiseer in de Oostelijke Vechtplassen wordt hard gewerkt. In dit gebied zijn veel particulieren eigenaar van gronden. Er wordt gestreefd naar een nauwe samenwerking met deze eigenaren om NNN te realiseren. Hiertoe zijn de contacten met deze eigenaren geïntensiveerd en worden er, zover mogelijk, maatwerkafspraken gemaakt om NNN te realiseren. De Vereniging Ster van Loosdrecht (een vereniging van grondeigenaren) heeft in oktober 2021 een geactualiseerd gebiedsaanbod aangeboden aan de provincie Noord-Holland. Hierin wordt beschreven hoe de grondeigenaren NNN willen realiseren in hun gebied. In 2022 wordt dit nader uitgewerkt.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Voortgang uitvoering programma (cumulatief)	Percentage	35%		Zie tekst onder 5.1.3.

5.1.4 Gebiedsprogramma Laag Holland uitvoeren

Toelichting

Het landelijk gebied van Laag Holland kent veel opgaven voor natuur, landbouw, water, bodemdaling, klimaat, recreatie en landschap. Vanwege de sterke onderlinge verwevenheid van deze opgaven, ontwikkelt de provincie een integraal gebiedsprogramma, waarin wordt samengewerkt met gemeenten, het hoogheemraadschap en natuur- en landbouworganisaties. Het concept-programma is in december opgeleverd. In 2022 zal de besluitvorming over het programma bij provincie en partners in gang worden gezet en na de zomer worden afgerond.

De uitvoering van de gebiedsprocessen in de deelgebieden wacht daar niet op, vanwege de urgentie in de opgaven. Dat betreft onder andere de realisatie van het NNN in 2027. Vergevoerd en op schema ligt het gebiedsproces Waterland-Oost. In 2021 zijn een agrarische en een ecologische visie opgeleverd en zijn gesprekken gevoerd met alle partijen die een belang hebben bij de realisatie van het NNN. Een conceptvoorstel tot herbegrenzing is opgeleverd, waarmee de ligging van het NNN minder versnipperd wordt. In Polder Westzaan wordt samen met de gemeente Zaanstad getrokken aan het gebiedsproces. De participatie over alle opgaven heeft plaatsgehad in verschillende inloopavonden, in een gebiedsatelier en via vele gesprekken met stakeholders. Zo mogelijk wordt niet een deel van de polder, maar de gehele polder verbrakt om de Natura2000-doelen te kunnen realiseren. Er wordt momenteel overleg gevoerd met de betrokken agrariërs over compensatie en schadeloosstelling. Hiervoor zijn provinciale en naar de provincie overgehevelde bedragen vanuit het Rijk beschikbaar. De gebiedsprocessen in het Wormer- en Jisperveld, Polder Mijzen, Eilandspolder (inclusief Beemster) en Oostzanerveld zijn in gang gezet. De gebiedsprocessen in het Ilperveld en Varkensland zullen nog volgen in 2022. De projecten in het programma Vitaal Platteland Laag Holland liggen eveneens grotendeels op schema. Dit betreft projecten in de Burkmeer, Landelijk Noord, Waterland-Oost, Ilperveld, het Alkmaarder- en Uitgeestermeer, een project met voorstellen over de zonering van de recreatieve en toeristische druk op de deelgebieden en een project gericht op het verwerven van kennis en inzicht over het watersysteem in relatie tot bodemdaling en veen. In de Burkmeer wordt praktijkervaring opgedaan met de teelt en afzet van lisdodde (30 hectare), in het Ilperveld met aanleg van minimaal 50 hectare groeiend veen en in Landelijk Noord met maximaal 100 hectare drukdrainage op landbouwbedrijven. Er worden diverse natuurherstelprojecten uitgevoerd in Laag Holland, via het Programma Natuur. In het Innovatieprogramma Veen worden praktijkgerichte oplossingen gezocht voor de bodemdalings- en klimaatopgave.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 5.1		Beschermen en ontwikkelen van de groenstructuur			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
5.1.1	Beschermen en ontwikkelen van NNN en Natura2000-gebieden	42.121	32.725	28.203	4.522
5.1.2	Programma Groene Uitweg uitvoeren	4.944	2.980	2.413	567
5.1.3	Programma Oostelijke Vechtplassen uitvoeren	9.060	1.824	3.155	-1.331
5.1.4	Gebiedsprogramma Laag Holland uitvoeren	307	2.289	2.296	-7
Totaal lasten		56.432	39.818	36.066	3.751
Totaal baten		-2.000	-4.533	-4.430	-103
Totaal saldo		54.432	35.284	31.636	3.648
Storting					
5.1.1	Reserve Kapitaallasten Groen	0	51	54	-3
5.1.1	Reserve Groen	29.095	74.842	75.880	-1.038
5.1.1	Reserve verleende subsidies OD 5.1.1	0	1.900	1.900	0
5.1.2	Reserve Groene Uitweg	107	107	107	0
5.1.3	Reserve Oostelijke Vechtplassen	2.058	638	638	0
5.1.4	Reserve Laag Holland	0	252	252	0
Onttrekking					
5.1.1	Reserve Kapitaallasten Groen	-67	-70	-70	0
5.1.1	Reserve Groen	-39.322	-38.525	-33.898	-4.627
5.1.1	Reserve verleende subsidies OD 5.1.1	0	-621	-621	0
5.1.2	Reserve Groene Uitweg	-4.920	-6.185	-5.632	-553
5.1.3	Reserve Oostelijke Vechtplassen	-8.853	-1.055	-1.627	572
5.1.4	Reserve Laag Holland	0	-349	-383	34
Resultaat		32.530	66.270	68.237	-1.968

(een positief verschil is voordelig)

5.2 Beheren van de groenstructuur

Toelichting

Prioriteiten:

In 2021 werkten wij aan de volgende prioriteiten:

- Het uitvoeren van de subsidieregelingen voor natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer, zodat het Natuurnetwerk Nederland en de agrarische gebieden met natuurwaarden op een goede manier beheerd kunnen worden (zie verder 5.2.1).
- Het uitvoeren van het Actieplan weidevogels en het Aanvalsplan grutto (zie verder 5.2.1).
- Het uitvoeren van de Visie Recreatie en Toerisme (zie 5.2.3).

- Het uitvoeren van de taken en bevoegdheden die de Wet natuurbescherming de provincie geeft op het gebied van Natura2000 en faunazaken (zie 5.2.3 en 5.2.4).

Omgevingsfactoren:

- Zie Beleidsdoel 5.1

5.2.1 NNN en agrarische natuur beheren

Toelichting

In de provincie Noord-Holland zijn vele natuurgebieden. Deze natuurgebieden zijn van belang voor de biodiversiteit, maar geven ook de mogelijkheid om er te recreëren. Ook veel van de agrarisch gebruikte gronden hebben een belangrijke functie voor de biodiversiteit. Met name voor [weidevogels](#) zijn deze gronden belangrijk. De provincie noord-holland verstrekt subsidie voor het beheer van natuurgebieden. de [subsidieregelingen voor het natuur en landschapsbeheer](#) zijn in 2021 voortgezet.

[Natuurbeheer](#) is van essentieel belang om de kwaliteit van ingerichte hectares conform vastgesteld natuurstype te waarborgen. Het is dan van belang dat iedere terreinbeherende organisatie (tbo) die dat wil, ook beheersubsidie kan aanvragen. Om die reden worden in de openstelling meer hectares begroot dan verwacht, om te voorkomen dat aanvragen voor beheersubsidie moeten worden afgewezen vanwege het feit dat het subsidieplafond is bereikt.

- Het areaal waarvoor beheersubsidie wordt verstrekt is in 2021 gestegen met 350 hectare, wat mede te verklaren is door de uitbreiding van het NNN. Dit aantal is conform verwachting. In diverse natuurgebieden waar de looptijd van de natuurbeheersubsidie zijn nieuwe subsidiebeschikkingen afgegeven, waardoor deze natuurgebieden duurzaam beheerd blijven.
- De oppervlakte landbouwgrond met agrarisch natuurbeheersubsidie is met 80 hectare vergroot, met name ten behoeve van beheer voor waterdoelen. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het [Programma Natuurontwikkeling \(PNO\) 2021-2025](#) (Hdst. 4 Beheer, pag.31 t/m 33).

Voorts is in 2021 gewerkt aan de 10 actiepunten van het [Actieplan weidevogels](#), waarbij ook het [landelijke Aanvalsplan grutto](#) werd gevoegd. Naast de lopende acties voor het Actieplan is voor 2 gebieden een aanvullende subsidie beschikbaar gesteld voor aanvullend weidevogelbeheer. Per 1 januari 2023 treedt het [vernieuwde Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid \(GLB\)](#) in werking. De subsidies voor agrarisch natuurbeheer maken hier deel van uit. In 2021 is door de gezamenlijke provincies en het Rijk gewerkt aan de beleidsmatige uitgangspunten voor het Nederlandse deel van het GLB en aan de voorbereiding van de invoering.

De provincie en de gemeente Amsterdam zijn al geruime tijd in gesprek met de Gooise gemeenten over uittreding uit het Goois Natuurreservaat. In 2021 zijn deze gesprekken in een stroomversnelling gekomen, die heeft geleid tot overeenstemming over de uittredingsvoorwaarden. Naar verwachting kan in het voorjaar van 2022 de uittredingsovereenkomst worden ondertekend.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Beheerd areaal natuurbeheer	Hectare	28.289	28.161	Zie tekst.
Beheerd areaal agrarisch natuurbeheer	Hectare	13.500	15.180	De begrote 13.500 ha. is gebaseerd op de stand medio 2020, toen de Begroting 2021 werd opgesteld. De realisatie 2020 bleek echter hoger, namelijk 15.100 ha. (zie Jaarstukken 2020). Daar is in 2021 nog 80 ha. aan toegevoegd (zie tekst hierboven).

5.2.2 Recreatiegebieden en recreatieve routes beheren

Toelichting

In 2021 hebben Provinciale Staten de [Visie Recreatie en Toerisme](#) vastgesteld, waarin de verschillende provinciale opgaven op dit gebied zijn beschreven. Naast de toenemende druk (meer bezoekers/recreanten) is er ook sprake van een veranderende vraag (andere vormen van recreatie). Hieraan zal de sector zich moeten aanpassen. Tegelijkertijd beschouwt de provincie het als haar opgave om de bestaande recreatievoorzieningen optimaal te ontsluiten via recreatieve routenetwerken voor wandelen, fietsen en varen. Daarom levert haar een bijdrage aan organisaties Wandelnet en [Fietsplatform](#). In 2021 is de uitbreiding van het [Wandelnetwerk Noord-Holland](#) in de Gooi en Vechtstreek gerealiseerd en is de Landelijk Fietsplatform-icoonroute [Waterlinieroute](#) geopend. Voor het [Noord-Hollandpad](#) is een opdracht voor beheer en onderhoud voor de komende 5 jaar verstrekt. In 2021 is een grootschalig onderzoek naar recreatieve druk op de natuur- en recreatiegebieden gedaan. De resultaten worden gebruikt bij de verdere uitwerking van het 'bestemmingsmanagement'; een belangrijke pijler onder de Visie Recreatie en Toerisme. Ook is in samenwerking met de terreinbeherende organisaties gewerkt aan verbetering van de bezoekersmonitoring, om de drukte in de gebieden goed te kunnen volgen en voorspellen. Dit past ook goed binnen de [provinciale Datastrategie](#).

Een groot deel van de omvangrijke Noord-Hollandse recreatiegebieden is in beheer van [recreatieschappen](#). De provincie participeerde ook in 2021, samen met gemeenten, in deze schappen. Om de governance van de recreatieschappen te verbeteren zijn in 2021 de voorbereidingen getroffen voor de oprichting van het Bestuursbureau Recreatieschappen, dat per 1 januari 2022 is opgericht. Hiermee is de in het [coalitieakkoord](#) genoemde scheiding van beleids- en beheertaken, die tot nu toe beide door Recreatie Noord-Holland werden uitgevoerd, gerealiseerd. Ook zijn besluiten genomen over de opheffing per 2023 van Recreatie Midden-Nederland, die het beheer in het Plassenschap Loosdrecht voor haar rekening neemt. Dit beheer zal worden overgenomen door de gemeente Wijdmeren.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Beheerd areaal recreatieschappen	Hectare	5.624	5.624	

5.2.3 Uitvoering geven aan de wet natuurbescherming

Toelichting

De [Wet natuurbescherming](#) geeft de provincie Noord-Holland een aantal taken en bevoegdheden die hierna worden toegelicht.

Natura 2000-gebieden

In Noord-Holland liggen [19 Natura 2000-gebieden](#). Inmiddels is voor elk van deze gebieden een Natura 2000-beheerplan vastgesteld. Initiatieven in of nabij Natura 2000-gebieden die negatieve gevolgen kunnen hebben op de natuurdoelen van deze gebieden (bijvoorbeeld vanwege de neerslag van stikstof, licht- of geluidhinder of bouwwerkzaamheden), zijn alleen toegestaan als hiervoor door de [Omgevingsdienst Noord-Holland Noord](#), namens de provincie, een vergunning is verleend. Voor Polder Zeevang is in 2021 een nieuw beheerplan vastgesteld. De beheerplannen in Laag Holland en Texel zijn geëvalueerd. In 2022 wordt bezien of deze plannen verlengd en/of aangepast worden.

Soortenbescherming en bestrijding van invasieve exoten

De provincie is verantwoordelijk voor de zogenoemde ‘passieve’ en ‘actieve’ soortenbescherming. Passieve soortenbescherming betekent dat bijvoorbeeld een ontheffing nodig is voor het verstoren van vleermuizen bij het renoveren van een gebouw. Actieve soortenbescherming is het nemen van maatregelen voor het behoud en herstel van beschermde soorten, zoals de ‘rode-lijstsoorten’ en hun leefgebied. Dit doen wij bij onze werkzaamheden in het NNN, Natura 2000-gebieden, en het (agrarisch) natuurbeheer. Specifiek is in 2021 gewerkt aan de bescherming van de tengere distel op de Wierdijk en is onderzoek gedaan naar de beste beheermaatregelen voor een zeldzame sprinkhanensoort, het locomotiefje. De Vlinderstichting werkte aan een project voor graslandvlinders waarmee we in de agrarische omgeving werken aan verbetering van de biodiversiteit van bijzondere graslanden. Sinds augustus 2016 geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van een aantal uitheemse planten en dieren: zogenoemde invasieve exoten. Deze soorten vormen een bedreiging voor andere dieren en plantensoorten en kunnen daardoor schadelijk zijn voor de biodiversiteit. De provincie werkt aan de bestrijding van invasieve exoten, zoals de waterplanten [watercrassula](#) (met name op Texel) en [cabomba](#) (onder andere in de Vechtplassen) en de eendensoort rosse stekelstaart.

Faunabeheer

De Wet natuurbescherming verbiedt het doden of verstoren van beschermde dieren. Tegelijkertijd kunnen beschermde dieren soms problemen veroorzaken. De provincie kan dan een vrijstelling of ontheffing verlenen op dit verbod. Hierbij zoeken wij steeds een balans tussen de instandhouding van een populatie en bescherming van de intrinsieke waarde van dieren enerzijds, en maatschappelijke belangen zoals volksgezondheid, openbare veiligheid en het tegengaan van belangrijke schade aan gewassen of flora en fauna, anderzijds. Deze ontheffing-verlening gebeurt door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, die zich hierbij baseert op [verordeningen en beleidsregels die door de provincie zijn vastgesteld](#). Het faunabeheer zelf wordt uitgevoerd door de partijen die zijn verenigd in de [Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland](#). Voor de meeste soorten gebeurt het faunabeheer op basis van een faunabeheerplan dat de Faunabeheereenheid maakt en dat door Gedeputeerde Staten wordt beoordeeld. In Noord-Holland is met name de problematiek rond de grote ganzenpopulatie urgent. Het Noord-Hollandse ganzenbeleid kenmerkt zich door enerzijds de bescherming van trekganzen door het handhaven van de zogenoemde winterrust, en anderzijds ruime bestrijdingsmogelijkheden voor jaarrond

verblijvende ganzen. Deze laatste groep veroorzaakt veel schade aan agrarische gewassen (zie ook operationeel doel 5.2.4).

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Percentage tijdig verleende besluiten Wnb (binnen wettelijke termijn)	Percentage	≥ 92%	95%	
Aantal controles Handhaving Uitvoeringsprogramma (HUP)	Aantal	1.200	1.044	

5.2.4 Tegemoetkoming faunaschade uitkeren

Toelichting

De provincie Noord-Holland heeft de wettelijke plicht om agrarische ondernemers een tegemoetkoming te verstrekken in de schade die wilde dieren aan hun gewassen veroorzaken, wanneer deze ondernemers worden belemmerd bij beheer en schadebestrijding daar waar het om wettelijk beschermde diersoorten gaat. Deze tegemoetkomingen worden, in opdracht van de provincie, verstrekt door [BIJ12-unit Faunazaken](#). Verreweg het grootste deel van de tegemoetkomingen in faunaschade is het gevolg van vraatschade door ganzen. De totale omvang van deze tegemoetkomingen is zeer variabel en deels niet beïnvloedbaar, omdat weersomstandigheden en prijsontwikkeling van agrarische producten (zoals gras) hier een belangrijke rol in spelen.

Wanneer grondgebruikers niet belemmerd worden in hun mogelijkheden om hun gewassen te beschermen, is geen tegemoetkoming van toepassing. In veel gebieden in Noord-Holland is geen sprake van dergelijke belemmeringen. Daarom is conform het coalitieakkoord het eigen risico voor agrarische ondernemers bij schade door ganzen verhoogd van 5% naar 20%. De regeling is per 1 mei 2021 van kracht geworden. In afwijking hiervan wordt bij het gewas overjarig grasland de wijziging toegepast vanaf de zomersnede, zodat binnen de schadeperiode van de zomersnede (1 april tot 1 oktober) dezelfde tegemoetkoming wordt gehanteerd.

Op basis van voorlopige cijfers ramen wij de totale lasten in 2021 (inclusief dossiers die over de jaargrens lopen, alle bijkomende kosten en ná aftrek van de ontvangen leges) op circa € 10,3 miljoen. Dat is aanzienlijk meer dan begroot. Omdat het niet in de lijn der verwachting ligt dat dit bedrag de komende jaren zal dalen tot de omvang van de structurele begrotingspost van € 6 miljoen, stellen wij PS voor om bij de eerstvolgende daartoe geëigende mogelijkheden het budget voor de Tegemoetkoming Faunaschade meerjarig bij te stellen naar € 10 miljoen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Tegemoetkomingen faunaschade (* €1.000)	Bedrag	€ 6.000	€ 10.300	Zie tekst onder 5.2.4.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 5.2		Beheren van de groenstructuur			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
5.2.1	NNN en agrarische natuur beheren	18.419	18.710	33.290	-14.580
5.2.2	Recreatiegebieden en recreatieve routes beheren	7.148	7.271	7.079	192
5.2.3	Uitvoering geven aan de wet natuurbescherming	1.952	3.428	3.250	178
5.2.4	Tegemoetkoming faunaschade uitkeren	6.100	9.770	11.657	-1.887
Totaal lasten		33.619	39.179	55.276	-16.097
Totaal baten		-760	-835	-924	89
Totaal saldo		32.859	38.344	54.352	-16.008
Storting		0	0	0	0
Onttrekking					
5.2.1	Reserve Uittreding Goois Natuurreservaat	0	0	-6.501	6.501
Resultaat		32.859	38.344	47.851	-9.507

(een positief verschil is voordelig)

5.3 Betrekken van onze partners bij de bescherming en beheer van groen

Toelichting

In 2021 werkten wij aan de volgende prioriteiten:

- Het uitbreiden van het Groen Kapitaal-netwerk, onder andere door samenwerking met Steenbreek en de Groene Stad Challenge en het voortzetten van de ondersteuning van initiatiefnemers en groene vrijwilligers via het programma Betrekken bij Groen, waarbinnen met creatieve oplossingen is gewerkt aan het stabiliseren van het aantal groene vrijwilligers (ondanks Corona-tijd) en 41 projecten een bijdrage hebben gekregen uit het Betrekken bij Groen Fonds (zie verder 5.3.1).
- Aansluiten van de Noord-Hollandse Nationale Parken op het Rijksprogramma 'Nationale Parken nieuwe stijl'. Na het toekennen van de rijkssubsidie en provinciale cofinanciering (in de vorm van ambtelijke capaciteit) is gestart met de uitvoering van projecten, waarbij extra urgentie is om de bezoekersdruk te verminderen in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en omwonenden te betrekken bij het Nationaal Park Duinen van Texel (zie verder 5.3.2, ook voor andere regionale samenwerking in de MRA en Groene Hart).
- Er is uitvoering gegeven aan de Agenda voor het Waddengebied en aan een goede aanwending van de middelen in het Waddenfonds, in lijn met het Investeringskader Waddengebied (zie verder 5.3.3).

Omgevingsfactoren:

- Zie Beleidsdoel 5.1

5.3.1 Aanpak Groen Kapitaal uitvoeren

Toelichting

De provincie Noord-Holland ziet dat de aandacht voor biodiversiteit – en alle slimme combinaties daarmee – nog steeds groeit. Veel biodiversiteitswinst kan geboekt worden door de verbetering van natuur-, milieu- en watercondities en door het tegengaan van verdroging, stikstof- en fosfaatemissies. De uitvoering van het Masterplan Biodiversiteit, vastgesteld in 2021, draagt bij aan deze aspecten, zowel in natuurgebieden (NNN en Natura2000), agrarische gebieden, bebouwde gebieden als in het watersysteem. In aanvulling op het Masterplan sluit de Aanpak Groen Kapitaal goed aan bij de behoefte bij veel initiatiefnemers aan steun, goede voorbeelden en een netwerk van gelijkgestemden. Via het Platform Groen Kapitaal zijn er volop ideeën en goede voorbeelden gedeeld voor onder meer biodiversiteit in de stad; het kennisnetwerk voor gemeenten is op die manier uitgebreid. In Spaarnwoude is gewerkt aan een verkenning voor een living lab, waar kennis over biodiversiteit en water in de praktijk getoetst kan worden. Ook is extra ingezet op vragen over natuurinclusieve en klimaatadaptieve Tiny House-initiatieven (mede op basis van een motie hierover). Lessen uit concrete cases dienen nu als voorbeeld voor andere initiatieven en gemeenten. De provincie Noord-Holland is een samenwerking met [Stichting Steenbreek](#) en de [Groene Stad Challenge](#) aangegaan om de krachten te bundelen op de inzet voor een biodiverse, gezonde en klimaatadaptieve leefomgeving. Veel Noord-Hollandse gemeenten en de waterschappen hebben zich hier ook bij aangesloten. Zo heeft onze eerste Groen Kapitaal Gouden Roerdomp winnaar Huiberts Biologische Bloembollen de landelijke Ekoland Innovatieprijs gewonnen. Op ons platform worden nieuwe voorbeelden gedeeld, zoals [De Beemster Wereldtuin, wie zaait zal oogsten](#). Groen Kapitaal is actief op social media, dat tevens onze maat is voor de groei van ons netwerk. Het streven om eind 2021 minimaal 3.000 volgers te hebben is gerealiseerd (zelfs 10% meer).

Betrekken bij Groen

De provincie Noord-Holland is trots op de groene vrijwilligers. Ondanks de Corona-maatregelen, die veel aandacht en aanpassingen vroegen, valt hun optimisme en oplossingsgerichtheid op. Veel mensen blijven graag hun steentje bijdragen aan het behoud van de natuur en natuureducatie. Hoewel het niet altijd makkelijk was om mensen meteen een rol te geven doordat veel activiteiten stillagen, hebben terreinbeheerders en het IVN veel nieuwe vrijwilligers welkom geheten. Het is een flinke groep natuurgidsen gelukt om toch af te studeren. Als bijproduct worden vaak prachtige innovatieve educatieproducten opgeleverd, zoals nieuwe audioroutes met verschillende disciplines, een werkvormenboek met activiteiten voor kinderen en nieuwe communicatiemiddelen. Via de Groene Academie helpt de provincie Noord-Holland natuurorganisaties op weg met het geven van hybride cursussen. De jaarlijkse Dialoogdag op 13 oktober trok 150 enthousiaste groene vrijwilligers die zich hebben laten inspireren met wandelingen, workshops en lezingen. Er hebben in onze provincie zo'n 1.100 mensen meegewerkt aan de Natuurwerkdag op 64 locaties.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Aantal volgers Groen Kapitaal op social media	Aantal	3.000	3.298	Zie tekst onder 5.3.1.

5.3.2 Bijdragen aan regionale samenwerking t.a.v. groen

Toelichting

Metropoolregio Amsterdam (MRA)

In de MRA Agenda 2020-2024 staat centraal dat in een druk en verstedelijkt gebied als de MRA, ook de groene leefomgeving van groot belang is om een plezierig woon- en werkklimaat te houden. In 2021 heeft de provincie Noord-Holland, samen met de andere MRA-partners, voor het Metropoolregio Landschap de volgende resultaten geboekt:

- Een stevige verankering van het thema 'landschap' en 'ecologie/biodiversiteit' als integraal onderdeel van de Verstedelijkingsstrategie MRA.
- Een onderzoek naar kansrijke financieringsinstrumenten voor het Metropoolregio Landschap. Hiermee is inzichtelijk gemaakt welke financiële tekorten bij de investerings- en beheeropgave van het landschap spelen en welke (on)mogelijkheden er zijn om deze te bekostigen. Dit onderzoek wordt gebruikt om met het Rijk te spreken over de uitvoering van de Verstedelijkingsstrategie MRA.
- Er zijn stappen gezet voor een alliantie met klimaatadaptatie: samen met het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Regio Gooi en Vechtstreek is een onderzoek gestart naar het 'Systeemherstel Heuvelrug Gooi en Vechtstreek'. Dit project is als Rijk-regioproject opgenomen in de Verstedelijkingsstrategie MRA, maakt deel uit van de samenwerkingsagenda van de Regio Gooi en Vechtstreek met de provincie Noord-Holland, en staat opgenomen in de Kanskaart van het Metropoolregio Landschap.
- 'Buitenpoorten' maken het Metropoolregio Landschap op een duurzame manier bereikbaar. Daarom heeft het programma Metropoolregio Landschap de 'Buitenpoorten' ondersteund bij een opdracht voor de programmering van de Buitenpoort Bussum-Zuid.
- Er zijn vrijwilligers van natuur- en landschapsorganisaties en recreatieondernemers in de Metropoolregio opgeleid tot landschapsambassadeurs van de MRA.

Groene Hart

Midden in de Randstad, omringd door grote steden, ligt het Groene Hart. De rust en ruimte van het Groene Hart zijn belangrijk voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat van de Randstad. Het Noord-Hollandse deel van het Groene Hart beslaat alle veenweidegebieden ten zuiden van het Noordzeekanaal. Het Bestuurlijk platform Groene Hart zorgt voor een samenhangende ontwikkeling van het gebied. De volgende prioriteiten staan centraal: het remmen van bodemdaling en CO₂-uitstoot, een toekomstbestendige agrarische sector, bescherming van het landschap en zorgvuldig waterbeheer. In 2021 is het Groene Hart aangewezen als NOVI-gebied onder de nationale omgevingsvisie (NOVI). Hiermee is de betrokkenheid van het Rijk groter geworden, wat belangrijk is voor een gebied dat dagelijks de ruimtelijke druk voelt en wordt geconfronteerd met grote opgaven zoals bodemdaling, transitie van de agrarische sector en behoud van het open landschap.

Nationale Parken

De [Nationale Parken Duinen van Texel](#) en [Zuid-Kennemerland](#) vormen een visitekaartje van de Noord-Hollandse natuurgebieden en richten zich op natuurbescherming, recreatie, educatie, promotie en onderzoek. De provincie Noord-Holland beschouwt de Nationale Parken als een waardevol

instrument om bewoners en bezoekers van Noord-Holland te betrekken bij hun groene leefomgeving. Om deze reden levert de provincie Noord-Holland een financiële bijdrage aan de Nationale Parken. In 2020 heeft corona een grote invloed gehad op beide parken. Er zijn veel meer bezoekers geweest dan eerdere jaren, die hun bezoek aan het park waarderen met een 8,5 (NPZK) en 8,4 (NPDvT). Dit brengt uitdagingen met zich mee op het gebied van bezoekersmanagement. Mede daarom kwam het goed van pas dat beide Parken in 2020 zijn aangesloten op het rijksproject Nationale Parken Nieuwe Stijl. Met rijkssubsidie, gecofinancierd met ambtelijke inzet van de provincie, werken beide parken aan een programma om een toekomstbestendig park te kunnen worden.

5.3.3 Balans ecologie en economie Waddengebied nastreven

Toelichting

In het Waddengebied, het grootste natuurgebied van Nederland, werken de gezamenlijke provincies aan de uitvoering van het Investeringskader Waddengebied (IKW). Dit gebeurt met middelen uit het Waddenfonds. De balans tussen economie en ecologie staat hier centraal. In 2021 zijn de uitkomsten van tussentijdse evaluaties (uitgevoerd in 2020) naar het Waddenfonds en het IKW met Provinciale Staten gedeeld. Beide evaluaties waren positief, maar boden uiteraard ook verbeterpunten die in 2021 zijn opgepakt: verbeteren van de communicatie met initiatiefnemers, extra aandacht voor het tegengaan van externe bedreigingen van de Waddenzee (zoals het ongeluk met de MSC Zoë aantoonde) en het opzetten en operationaliseren van een monitor voor het IKW en het Waddenfonds. In 2021 hebben 3 projecten subsidie ontvangen vanuit de provinciale cofinancieringsregeling voor Waddenfondsprojecten. Het gaat om het project 'Karakteristieke boerderijen in het Waddengebied', ingediend door de Boerderijenstichting Noord-Holland. Dit project heeft als doel boerderijen te behouden en deze een nieuwe functie te geven. In het project 'Het Waddengebied als bakermat voor mariene aquacultuur', van de stichting Zilte Zones, worden in bassins proeven gedaan met het kweken/telen van onder andere kokkels en wadpieren. Hierbij wordt ook gekeken of dit financieel aantrekkelijk is. In het project 'De Nieuwe kerk verbindt', van de Stichting Bijbelclub Den Helder, krijgt de kerk een meer brede publieke functie en daarom wordt deze verbouwd. Daarnaast werd in het kader van het IKW subsidie verstrekt aan het project Waddengastronomie. In dit project wordt ingezet op het vermarkten van streekeigen waddenproducten via Waddenfoodroutes. De komende jaren blijven wij inzetten op het ondersteunen van goede projecten die passen binnen het IKW, om op die manier de Waddenfondsmiddelen in 2027 volledig te hebben benut.

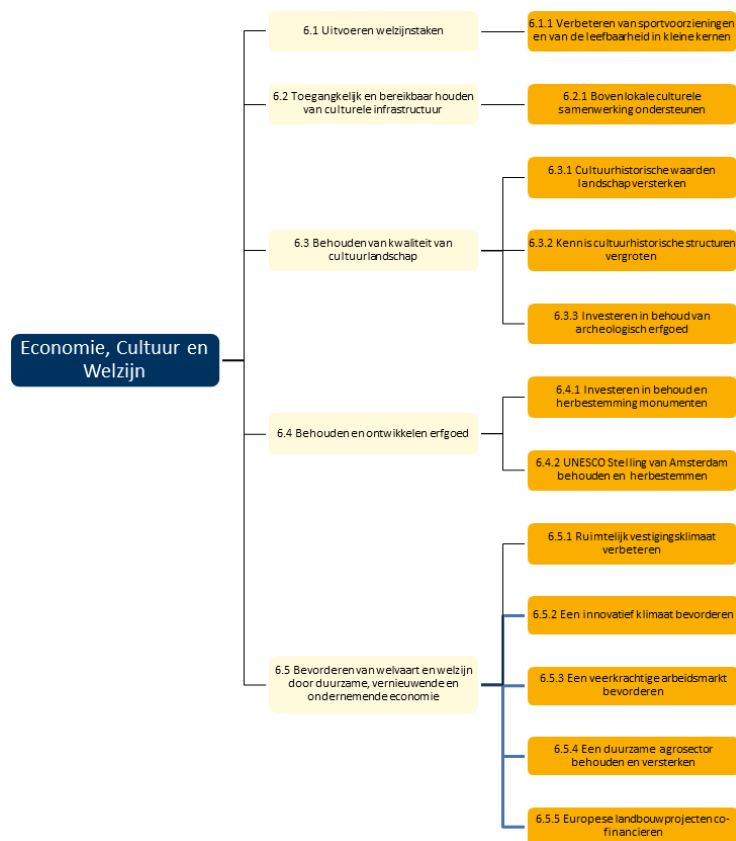
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 5.3		Betrekken van onze partners bij de bescherming en beheer van groen			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
5.3.1	Aanpak Groen Kapitaal uitvoeren	1.090	1.123	1.089	34
5.3.2	Bijdragen aan regionale samenwerking t.a.v. groen	3.517	2.796	2.485	311
5.3.3	Balans ecologie en economie Waddengebied nastreven	3.524	11.417	1.529	9.888
Totaal lasten		8.131	15.336	5.103	10.233
Totaal baten			-240	-613	373
Totaal saldo		8.131	15.096	4.489	10.607
Storting					
5.3.2	Reserve Landschap	2.500	2.500	2.500	0
5.3.3	Reserve Cofinanciering Waddenzee	3.120	3.120	3.120	0
Onttrekking					
5.3.2	Reserve Landschap	-2.800	-2.060	-1.617	-443
5.3.3	Reserve Cofinanciering Waddenzee	-2.765	-1.046	-575	-471
Resultaat		8.186	17.610	7.918	9.692

(een positief verschil is voordelig)

Programma 6. Economie, Cultuur en Welzijn

Doelenboom

Maatschappelijk doel

Ook in 2021 heeft het bevorderen van welvaart en welzijn in het culturele en economische domein centraal gestaan. Zoals gesteld in de begroting, is het bevorderen van welvaart zonder welzijn of andersom, niet toekomstvast.

De vestigingsvoorwaarden gericht op een duurzame economie zijn versterkt door de oprichting van een regionale ontwikkelingsmaatschappij :InWest. Een organisatie met substantiële budgetten om de verduurzaming en vernieuwing van de economie mogelijk te maken. Met de (uitvoeringsagenda van de) Voedselvisie en het Manifest Arbeidsmarkt en Onderwijs zijn er ook stappen gezet om de transitie en verduurzaming te verstevigen en te versnellen. In deze processen is samenwerking van groot belang om structurele vorderingen te kunnen maken op welvaart en welzijn, belangen af te wegen en perspectieven te laten samenvallen.

Dat is nog relevanter als die perspectieven tegelijkertijd en op dezelfde plaats ruimte vragen. Het provincie heeft daarom ook als eerste het initiatief genomen om op een groot maatschappelijk onderwerp (datacenters) te komen met een strategie hoe zij de digitaliseringsvraag op een duurzame manier wil inpassen, ook met randvoorwaarden op het gebied van energie en watergebruik. De verduurzaming van de landbouw wordt extra ondersteund door een nieuwe periode van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid die in 2021 is ingericht.

De vragen van het culturele domein richtten zich op de levensvatbaarheid van de culturele sector ten tijde van de coronapandemie. De veerkracht van de sector is groot gebleken om tijdens heropening van de sector kansen met beide handen te grijpen. Maar steun van de overheid, ook

die van de provincie, is zeer noodzakelijk gebleken. In het provinciale museum Huis van Hilde zijn de effecten van de coronamaatregelen voelbaar geweest: wisselende maatregelen waardoor de betrokkenheid van de vele vrijwilligers ook op de proef is gesteld. Voorgenomen plannen, ook voor het tegengaan van discriminatie in de sport, werden uitgesteld door coronamaatregelen. De provincie heeft met gemeenten goed kunnen samenwerken om de culturele sector te steunen, onder meer via motie 41-2020 De waarde van het erfgoed is opnieuw bevestigd door de totstandkoming van de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie) en de resultaten van het stolpenonderzoek.

Wettelijk beleidskader

- [Erfgoedwet](#)
- [Wet kenbaarheidpubliekrechtelijke beperkingen onroerende zaken](#)
- [Wet algemene bepalingen omgevingsrecht](#)
- [Besluit algemene regels ruimtelijke ordening \(Barro\)](#)
- [Omgevingswet 2021](#)
- [Wet op de archeologische monumentenzorg](#)
- [Wet op de ruimtelijke ordening](#)
- [Wet op het specifiek cultuurbeleid](#)
- [Modernisering Monumentenzorg](#)
- [Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen](#)

Provinciaal beleidskader

- [Omgevingsverordening Noord-Holland 2020](#)
- [Beleidskader "Cultuur in Ontwikkeling" 2017-2020 \(is geactualiseerd\)](#)
- [Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam-Nieuwe Hollandse Waterlinie 2017-2020](#)
- [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#)
- [Regioprofiel MRA 2019-2024 "Meer dan de delen, Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed"](#)
- [Cultuur als onderdeel van de "Ruimtelijk Economische Actieagenda 2016-2020"](#)
- [Strategisch Beleidskader Economie \(2016\)](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 6		Economie, Cultuur en Welzijn		
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	37.159	42.736	38.862	3.875
Baten	-223	-4.786	-2.918	-1.869
Saldo van baten en lasten	36.936	37.950	35.944	2.006
Stortingen reserves	12.001	21.751	21.251	500
Onttrekking reserves	-17.971	-18.361	-13.460	-4.901
Resultaat	30.966	41.341	43.735	-2.395

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
6.1.1	Stichting Administratiekantoor aandelen Zeehaven IJmuiden N.V.	Ontwikkeling haven en economie.
6.1.1	Stichting Voorbereiding Pallas-reactor	Vorbereiding bouw hoge-flux reactor.
6.1.1	Schiphol Area Development Company N.V. (SADC)	Gebiedsontwikkeling en uitgifte gronden. Marketing en acquisitie.
6.1.1	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied N.V. in liquidatie (RON)	Ontwikkeling Noordzeekanaalgebied
6.1.1	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (NHN)	Ontwikkeling Economie
6.1.1	PolanenPark B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein
6.1.1	PolanenPark C.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein
6.1.1	Zeehaven IJmuiden N.V.	Ontwikkeling haven en economie
6.1.2	Life Sciences Fund Amsterdam B.V.	Ontwikkeling economie
6.1.2	Participatiefonds Duurzame Economie Provincie Noord-Holland B.V.	Stimuleren duurzame economie
6.1.2	Innovatiefonds Noord-Holland B.V.	Het beschikbaar stellen van financiering aan kleine en middelgrote ondernemingen teneinde (innovatieve) projecten te stimuleren binnen de provincie.
6.1.2	InWest Regio B.V. (ROM)	De vennootschap heeft als doel om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en circulariteit door onder andere het beschikbaar stellen van financiering, adviseren en begeleiden van ondernemingen, stimuleren en faciliteren van innovatie, etc.

*Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen

6.1 Uitvoeren welzijnstaken

Toelichting

Prioriteiten:

In de begroting 2021 zijn binnen dit beleidsdoel geen prioriteiten benoemd.

6.1.1 Verbeteren van sportvoorzieningen en van de leefbaarheid in kleine kernen

Toelichting

In 2021 heeft Dorpswerk haar activiteitenplan uitgevoerd, waaronder het ondersteunen en begeleiden van vrijwilligers die zich inzetten voor de leefbaarheid van hun dorp en de organisatie van (digitale) bijeenkomsten voor dorpshuizen voor informatie- en kennisuitwisseling over actuele ontwikkelingen, zoals corona.

Verder heeft de provincie de Uitvoeringsregeling Verduurzaming Sportaccommodaties vastgesteld. Hier kunnen sportverenigingen subsidie aanvragen voor kleine besparingsmaatregelen. Het subsidieplafond van €150.000 was binnen een week uitgeput. Met middelen uit het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds hebben wij het subsidieplafond verhoogd naar € 500.000. Dit plafond is in juni bereikt.

Ook hebben wij samen met NOC*NSF het stimuleringsbudget opgezet. Het stimuleringsbudget biedt verschillende services aan waardoor sportverenigingen een positieve sportcultuur binnen hun club bespreekbaar kunnen maken. Daarnaast heeft Sportservice haar activiteitenplan uitgevoerd, waaronder het ondersteunen en adviseren van gemeenten in en rond de sport over financiering-, kennisvraagstukken en het onderhouden van relatie met kennispartners. De langdurige lockdown en de daaropvolgende sluiting van de sportsector heeft ertoe geresulteerd dat er dit jaar geen kennissessies hebben kunnen plaatsvinden.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 6.1		Uitvoeren welzijnstaken			
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *	
6.1.1	Verbeteren van sportvoorzieningen en van de leefbaarheid in kleine kernen	460	485	459	26
	Totaal lasten	460	485	459	26
	Totaal baten				
	Totaal saldo	460	485	459	26
Storting					
		0	0	0	0
Onttrekking					
		0	0	0	0
	Resultaat	460	485	459	26

(een positief verschil is voordelig)

6.2 Toegankelijk en bereikbaar houden van culturele infrastructuur

Toelichting

Prioriteiten

De prioriteiten op culturele infrastructuur, provinciaal bibliotheeknetwerk, cultuureducatie zijn uitgevoerd (zie toelichting bij de operationele doelen). Specifiek voor het Covid-19 noodfonds (motie 41-2020) is er extra aandacht geweest om restantmiddelen opnieuw in te zetten voor noodsteun.

Omgevingsfactoren

Covid-19 heeft door het jaar heen een rol gespeeld, zeker bij die beleidsdoelen waar het functioneren van de culturele sector centraal staat.

6.2.1 Bovenlokale culturele samenwerking ondersteunen

Toelichting

Regionale samenwerking

De provincie faciliteerde de ontwikkeling van duurzame regionale afstemming en efficiënte samenwerking met de Uitvoeringsregeling stimulerende regionale samenwerking culturele infrastructuur gemeenten [en culturele instellingen](#). Er zijn 5 subsidies verleend waarbij gemeenten, musea, theatergezelschappen, kerken, culturele instellingen en historische kringen op vaak regionale thema's konden samenwerken.

De 3 noordelijke regio's werken als de regio Noord-Holland Noord op het gebied van cultuur samen in het kader van het regionaal cultuurprofiel "Zee aan ruime, land vol cultuur". In de MRA is een andere samenwerking met 32 gemeenten (via deelregio's), de vervoerregio en de provincie Flevoland. Deze is gevat in het Regioprofiel 2019-2024 'Meer dan de delen, Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed'. In 2021 is een verder gewerkt aan de uitvoering van acties die behoren bij de programmalijnen Samenwerking, Cultuur aan de Basis, Ruimte en Toegankelijkheid.

ProBiblio

ProBiblio is de provinciale ondersteuningsinstelling (POI) voor bibliotheken en voert de provinciale wettelijke taken in het bibliotheekstelsel uit, met een provinciale subsidie ([wet](#)). De provincie ziet de bibliotheekfunctie als belangrijk onderdeel van de culturele infrastructuur en richt haar activiteiten daarom vooral op het regionaal bereikbaar, toegankelijk en relevant houden van de bibliotheek. In 2021 heeft ProBiblio het jaarprogramma 2021 uitgevoerd waarbij bibliotheken in alle Noord-Hollandse gemeenten zijn ondersteund. Hiervan hebben 6 deelgenomen aan het specifieke innovatieprogramma.

Cultuureducatie

De provincie verstrekt cofinanciering voor programma Cultuureducatie met Kwaliteit in de periode 2021-2024. Het programma is gericht op goed cultuuronderwijs op basisscholen. De nadruk ligt op het bereiken van nieuwe scholen, in het bijzonder scholen met onderwijsachterstanden, om hiermee de kansengelijkheid van kinderen te vergroten. Ook is er meer ruimte voor maatwerk, zoals aandacht voor het speciaal onderwijs en het vmbo.

Plein C is gesubsidieerd om het Noord-Hollandse programma Cultuureducatie met Kwaliteit uit te voeren. Aan het Noord-Hollandse programma doen 26 gemeenten mee.

Noodfonds sociale infrastructuur

Met motie 41-2020 is door Provinciale Staten een bedrag van 10 miljoen euro beschikbaar gesteld als noodsteun voor de culturele instellingen van regionaal belang. Na de eerste ronde in 2020, is in 2021 een tweede tranche verstrekt. Deze keer werd aan 22 gemeenten een incidentele subsidie verstrekt om 46 culturele instellingen van regionaal belang te ondersteunen. Gemeenten hebben de provinciale noodsteun gematcht in een verhouding van 65% provinciale- en 35% gemeentelijke bijdrage.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Aantal bibliotheken dat innovatieprogramma uitvoert	Aantal	6	6	
Aantal gemeenten dat meedoet aan het programma CMK	Aantal	26	26	

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 6.2		Toegankelijk en bereikbaar houden van culturele infrastructuur			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
6.2.1	Bovenlokale culturele samenwerking ondersteunen	4.596	7.295	7.520	-225
Totaal lasten		4.596	7.295	7.520	-225
Totaal baten			-139	-114	-25
Totaal saldo		4.596	7.156	7.406	-250
Storting					
		0	0	0	0
Onttrekking					
		0	0	0	0
Resultaat		4.596	7.156	7.406	-250

(een positief verschil is voordelig)

6.3 Behouden van kwaliteit van cultuurlandschap

Toelichting

Prioriteiten

De gestelde prioriteit om educatie en brede publieks toegankelijkheid van de collectie in Huis van Hilde te versterken is vertraagd vanwege de covid-19 maatregelen. Huis van Hilde moest daarom een paar keer sluiten.

Omgevingsfactoren

Noord-Holland kent een aantal grote opgaven zoals woning- en mobiliteitsbehoefte, energietransitie en verduurzaming in de landbouw, die van invloed zijn op het cultuurlandschap. De provincie wil niet belemmerend zijn in deze ontwikkelingen, maar er wel voor zorgen dat de

kwaliteit van het cultuurlandschap bewaard blijft. Dit betekent dat er soms keuzes gemaakt moeten worden. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de ruimtelijke bescherming van archeologische waarden en wettelijk is vastgelegd dat bij ruimtelijke ingrepen de verstoorder verantwoordelijk is voor zorgvuldig archeologisch onderzoek en eventuele opgravingen. Daar waar wij als provincie eigenaar zijn van de vondsten houden wij toezicht op deze activiteiten. Maar de provincie is grotendeels afhankelijk van gemeenten als het gaat om het zorgvuldig en tijdig uitvoeren van onderzoek en opgravingen. Waar wij als provincie zelf de ‘verstoorder’ zijn, of de rol van ‘bevoegd gezag’ hebben, zien wij toe op een kwalitatief goede archeologische begeleiding van planvorming en uitvoering van projecten.

6.3.1 Cultuurhistorische waarden landschap versterken

Toelichting

De provincie heeft de versterking van de cultuurhistorische waarden van het landschap en de ruimtelijke kwaliteit hiervan geïntegreerd door gemeenten tweewekelijks te adviseren bij hun planvorming voor ruimtelijke ontwikkelingen. Dit is gebeurd op basis van de waarden en ontwikkelprincipes uit de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie. Daarnaast heeft het steunpunt Monumenten & Archeologie de cultuurhistorische waarden van het landschap onder de aandacht van gemeente gebracht via digitale bijeenkomsten en de publicatie ‘Cultureel Erfgoed in het omgevingsplan’. De beoogde netwerkbijeenkomsten gingen vanwege de Covid 19 maatregelen niet door. De provincie droeg bij aan het programma ‘Ode aan het Noord-Hollandse Landschap’ en bracht daarmee de waarden van het historisch landschap onder de aandacht bij een breed publiek. Via ‘landschapstalks’, virtuele tours en fietsroutes werden actuele opgaven, ook voor het erfgoed, belicht zoals urbanisatie en de energietransitie.

Er is een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken van de historische stolpboerderijen. Dit heeft geresulteerd in een digitale waarderingskaart die ter beschikking staat van particulieren, ontwikkelaars en gemeenten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Uitdragen leidraad (bijeenkomsten)	Aantal	4	4	

6.3.2 Kennis cultuurhistorische structuren vergroten

Toelichting

Het [Noord-Hollands Archief](#) (NHA) heeft in opdracht van de provincie Noord-Holland in 2021 verschillende tentoonstellingen georganiseerd om kennis over cultuurhistorie en cultuurhistorische structuren bij de inwoners van Noord-Holland te vergroten. Voorbeelden zijn de tentoonstelling ‘[Leven in lagen](#)’ in Huis van Hilde, de webexpositie ‘[Piramides in de polder](#)’ en online [verhalen uit de Provinciale Atlas](#). De historische beeldcollectie van de Provinciale Atlas is bij deze voorbeelden benut. Het NHA ontwikkelde zowel fysieke als online presentaties. De online presentaties konden ook in een periode met coronamaatregelen gezien worden.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Tentoonstellingen Provinciale Atlas	Aantal	3	3	

6.3.3 Investeren in behoud van archeologisch erfgoed

Toelichting

Archeologische waarden zijn een belangrijk onderdeel van het waardevolle cultuurlandschap van de provincie Noord-Holland. In 10 geselecteerde gebieden van bovengemeentelijk archeologisch belang zette het Steunpunt Monumenten en Archeologie ter 'informatie en inspiratie' gemeenten, gebruikers en beheerders van vindplaatsen aan tot zorgvuldige omgang met deze waarden. De provincie zette zich ook in voor een zorgvuldige omgang met (toevals)vondsten en vindplaatsen. Daarnaast voerde de provincie de wettelijke taak uit voor de instandhouding van een provinciaal archeologisch depot en het toegankelijk maken van de collecties en vondsten.

Via onderzoek van de collecties werden archeologische vondsten en collecties voor een breder publiek beleefbaar gemaakt in [Huis van Hilde](#). Er werden geïllustreerde publieksbrochures gemaakt, een reeks met archeologische rapporten, de Archeologische kroniek en publieksboeken. In archeologiemuseum Huis van Hilde werden ondanks de gedwongen sluiting door corona, naast de vaste tentoonstelling, tijdelijke tentoonstellingen georganiseerd. Voor het primair en voortgezet onderwijs en de bezoekers werden educatieprogramma's verzorgd. Aan Huis van Hilde is per 1 januari 2021 de museumstatus toegekend.

De publieksfunctie, waaronder horeca en verhuur, werd binnen de provinciale organisatie ondergebracht.

Voor onderwaterarcheologie investeerde de provincie in conservering, restauratie en wetenschappelijk onderzoek naar de vondsten uit het Palmhoutwrak en het Plantageschip (beide ontdekt nabij het eiland Texel in de Waddenzee). In Huis van Hilde is de permanente tentoonstelling aangepast, zodat er aandacht wordt besteed aan de zeehandel in en rond Noord-Holland in de 17e eeuw. Hier zullen ook maritieme vondsten tentoongesteld worden.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Opname archeologisch collecties	Aantal	2	10	

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 6.3		Behouden van kwaliteit van cultuurlandschap			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
6.3.1	Cultuurhistorische waarden landschap versterken	650	567	569	-2
6.3.2	Kennis cultuurhistorische structuren vergroten	844	527	479	48
6.3.3	Investeren in behoud van archeologisch erfgoed	2.496	2.094	2.031	63

Totaal lasten	3.990	3.188	3.079	109
Totaal baten	-30	-63	-21	-42
Totaal saldo	3.960	3.126	3.059	67
Storting				
	0	0	0	0
Onttrekking				
	0	0	0	0
Resultaat	3.960	3.126	3.059	67

(een positief verschil is voordelig)

6.4 Behouden en ontwikkelen erfgoed

Toelichting

Prioriteiten:

Bij de uitvoering van het werk is de prioriteit gelegd bij religieus en agrarisch erfgoed naast de uitvoering van bredere subsidieregelingen.

Ten aanzien van het UNESCO-werelderfgoed de Stelling van Amsterdam heeft de provincie de volgende prioriteiten:

- behoud van de Uitzonderlijke Universele Waarde (OUV) van dit werelderfgoed; deze prioriteit is volledig gerealiseerd in 2021. Zie verder de toelichting bij 6.4.2.
- breed uitdragen en bekendmaken van de (OUV) van dit werelderfgoed. Deze prioriteit is volledig gerealiseerd in 2021. Zie verder de toelichting bij 6.4.2.

6.4.1 Investeren in behoud en herbestemming monumenten

Toelichting

De provincie heeft met de samenwerkingspartners bijgedragen in onderhoud en restauratie van ruim 160 monumenten, voornamelijk behorend tot het religieus, agrarisch en industrieel erfgoed. Ruim 100 van deze monumenten zijn historische windmolens die de provincie periodiek in onderhoud ondersteunt. Daarnaast is bijgedragen aan de herbestemming en verduurzaming van 2 religieuze monumenten, 2 boerderijen en 2 industriële monumenten. Deze projecten zijn met laagrentedragende leningen gefinancierd uit het Noord-Hollands Fonds voor Monumenten. De loods Herbestemming heeft de samenwerkingspartners hierbij geholpen door het verscherpen van de economische haalbaarheid en door het bij elkaar brengen van vraag en aanbod. Het Steunpunt Monumenten & Archeologie heeft de herbestemmingsopgave gestimuleerd door het organiseren van (digitale) bijeenkomsten voor gemeenten en door publiceren van succesvolle projecten op hun website. De provincie investeerde in de organisatie van landelijke kennisbijeenkomsten over verduurzaming en herbestemming van monumenten. De beoogde afname van het restauratievolume rijks- en provinciale monumenten (in matige of slechte staat) in 2021 met 1% is gezien de vele verstrekte restauratiesubsidies waarschijnlijk, maar kan pas worden bevestigd door de monumentenmonitor 2022.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Loods herbestemming (aantal adviezen)	Aantal	15	30	
Inzet Fonds Herbestemming (aantal leningen)	Aantal	3	6	

6.4.2 UNESCO Stelling van Amsterdam behouden en herbestemmen

Toelichting

Op 26 juli 2021 heeft UNESCO besloten om de werelderfgoedstatus van de Stelling van Amsterdam uit te breiden met de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Samen gaan de waterlinies nu verder als het UNESCO werelderfgoed Hollandse Waterlinies. De Hollandse Waterlinies zijn gelegen in 4 provincies: Noord-Brabant, Gelderland, Utrecht en Noord-Holland. Deze provincies zijn door het besluit van UNESCO samen verantwoordelijk geworden voor het behoud van de 'Outstanding Universal Value' (OUV) van het werelderfgoed en voor het uitdragen van deze OUV. Om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid in goede banen te leiden, hebben de 4 provincies een uitvoeringsorganisatie opgericht. Deze gezamenlijke uitvoeringsorganisatie heeft met name een coördinerende rol. De provincie draagt geen mandaat over, dus het grootste deel van de taken en activiteiten voor de Hollandse Waterlinies blijft de provincie zelf uitvoeren.

In 2021 heeft de provincie de volgende activiteiten ondernomen in het kader van het siteholderschap van de Stelling van Amsterdam/Nieuwe Hollandse Waterlinie:

- vormgegeven aan de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie voor de Hollandse Waterlinies met de provincies Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant;
- advies gegeven over ruimtelijke plannen die in het beschermingsregime van de Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie vallen;
- een uitvoeringsprogramma voor herstel liniedijken opgesteld;
- samen met de provincies Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant een Afwegingskader energietransitie Hollandse Waterlinies opgesteld;
- activiteiten uitgevoerd in het kader van Ode aan het Noord-Hollandse Landschap en Ode aan de Hollandse Waterlinies;
- bijgedragen aan de realisatie van de LF Icoonfietsroute Hollandse Waterlinies.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Voldoen aan adviesvragen over ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen die in het beschermingsregime van de Stelling van Amsterdam vallen	Percentage	100%	100%	
Gerestaureerde/herbestemde forten en herstellen liniedijken	Aantal	6	1	Herbestemming van onderdelen van de Stelling van Amsterdam is vaak een langdurig traject met vele onzekerheden. Een goede planning is dan ook lastig te maken. In 2021 verwachtten we diverse herbestemmingen te cofinancieren. Dit is er echter maar 1 geworden. Daarnaast hebben de betrokken partijen bij de liniedijken aangegeven meer tijd nodig te hebben bij het voorbereiden van hun plannen.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 6.4		Behouden en ontwikkelen erfgoed			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
6.4.1	Investeren in behoud en herbestemming monumenten	6.856	7.237	6.827	410
6.4.2	UNESCO Stelling van Amsterdam behouden en herbestemmen	2.362	1.182	1.133	49
Totaal lasten		9.218	8.419	7.960	459
Totaal baten					
Totaal saldo		9.218	8.419	7.960	459
Storting					
6.4.1	Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	5.751	5.751	5.751	0
6.4.2	Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	0	3.250	3.250	0
Onttrekking					
6.4.1	Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	-6.185	-6.652	-6.346	-306
6.4.2	Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	-1.400	-247	-248	1
Resultaat		7.384	10.521	10.368	153

(een positief verschil is voordelig)

6.5 Bevorderen van welvaart en welzijn door duurzame, vernieuwende en ondernemende economie

Toelichting

Prioriteiten:

In de begroting 2021 zijn binnen dit beleidsdoel geen prioriteiten benoemd.

6.5.1 Ruimtelijk vestigingsklimaat verbeteren

Toelichting

Zowel in Noord-Holland Zuid (via het Platform Bedrijventerreinen en Kantoren) als in Noord-Holland Noord is gewerkt aan herijking van de behoefte- en programmering van bedrijventerreinen en kantoren.

Voor geheel Noord-Holland heeft de provincie een [Datacenterstrategie](#) opgesteld met als uitgangspunt: Noord-Holland wil het meest duurzame en innovatieve datacenterknooppunt van Europa worden.

Vanuit de HIRB-regeling ([Herstructureren en Intelligent Ruimtegebruik Bedrijventerreinen](#)) is subsidie verstrekt voor fysieke herstructureren van ongeveer 40 hectare. Ook zijn subsidies verstrekt aan gemeenten, zodat zij verduurzaming bij bedrijven konden stimuleren. Vanwege corona is het aantal aanvragen in deze tender in 2021 wat achtergebleven. Onder de HIRB-aanpak zijn we ook gestart met het stimuleren van de revitalisering van de verblijfsrecreatie. Maar de coronacrisis verhinderde deze ondernemers om in 2021 gebruik te maken van de regeling.

De provincie heeft vanuit het Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds de HIRB+ Duurzaamheid opgesteld voor het treffen van collectieve duurzaamheidsmaatregelen op bedrijventerreinen. Wij hebben 5 bedrijventerreinen als pilot aangewezen waar duurzaamheidsambities een stap verder gebracht konden worden. De opdracht tot het aanjagen en verduurzamen van bedrijventerreinen is voortgezet.

Voor het Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland is een begin gemaakt met een kanskaart voor de ontwikkeling van het Nieuwe Diep – Nieuwe Werk en een lange termijnperspectief voor 2050 en verder.

Voor de Energy&Health campus te Petten is gewerkt aan een strategisch plan voor uitbouw en openstelling van het terrein. Daaruit zijn opgesteld een bestemmingsplan, een stedenbouwkundig plan, en een beeldkwaliteitsplan.

We hebben het traject 'wonen voor winkels' omgezet naar een meerjarige aanpak, waarbij structurele winkelleegstand getransformeerd wordt naar woningen in centrumgebieden. In 2021 hebben we met gemeenten 15 locaties geselecteerd om verder mee te gaan. Voor detailhandel is opnieuw met de provincies Utrecht en Zuid-Holland een Randstad koopstromenonderzoek uitgevoerd.

In Noord-Holland Noord is een verkenning gehouden naar de inzet van een Taskforce Vitale Verblijfsrecreatie. De verkenning toonde een brede behoefte. Per 1 januari 2022 is de Taskforce formeel gestart. Zowel in de MRA als Noord-Holland Noord zijn onderzoeken gestart naar de druk en draagkracht vanwege de toenemende aantallen toeristen en recreanten. Vanuit het

Investeringskader Waddengebied is een project ontwikkeld rond de unieke gastronomie van de Waddenzee en zijn de unieke waarden van dit werelderfgoed breed vermarkt. Daarnaast is er breed ingezet op het landelijke themajaar Ode aan het Landschap, onder andere door het project Fluisterende Molens.

Voor Schiphol Area Development Company ([SADC](#)) is het verkrijgen van leveringszekerheid van elektriciteit voor de bedrijven in de Schipholregio een uitdaging. SADC heeft met Alliander en met ondersteuning van de provincie een innovatief virtueel energiesysteem opgezet, om de balans tussen productie en gebruik van energie te optimaliseren. SADC heeft met diverse partners, waaronder de provincie, een digital twin ontwikkeld voor het digitaal monitoren van het gebied van 'Enter.NL' (kerncorridor Schiphol-Amsterdam). Op [C-béta](#) heeft SADC circulaire werkplekken ontwikkeld en in gebruik genomen.

Het vestigingsklimaat staat sterk onder druk vanwege de netcongestie. Hierdoor kunnen op veel plekken in Noord-Holland bedrijven zich niet vestigen of uitbreiden. De provincie werkt samen met Tennet en Liander in een Taskforce energieinfrastructuur aan deze problematiek waarbij het vestigingsklimaat één van de actoren is in het speelveld.

Bij het aantrekken van nieuwe bedrijven ligt de focus op bedrijven die een rol kunnen spelen in de provinciale opgaven zoals verwoord in de leidraad voor internationale zaken.

In een periode van marktfalen bij het aanleggen van het glasvezelnetwerk heeft de provincie eerder aan 2 kansrijke initiatieven een garantstelling toegekend. Maar dit bleek uiteindelijk niet nodig. Beide initiatieven zijn later alsnog door de markt opgepakt. De restopgave (1/3 van de totale restopgaven) is ingedeeld in logische clusters. In 2 ervan is een pilot gestart om gemeente en bewoners goed voorbereid contact met de markt te laten leggen. Een pilot heeft uiteindelijk geresulteerd in een samenwerking met de marktpartij en hier gaat uiteindelijk breedband aangelegd worden. In de andere pilot bleek de urgentie niet groot genoeg bij de gemeente en wordt het aan de markt overgelaten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Herstructurering van 300 ha verouderd bedrijventerrein	Hectare	60	40	
Werkgelegenheid (BBV indicator)	Percentage		71,4%	Betreft de bruto arbeidsparticipatie ten opzichte van de totale beroepsbevolking in 2020. Bron: CBS
Toename van het bruto regionaal product(BRP) (BBV indicator)	Percentage		-7%	Het betreft de procentuele toename van het bruto regionaal product in 2020 ten opzichte van 2019 (waarde 2021 nog niet beschikbaar) Bron: CBS

6.5.2 Een innovatief klimaat bevorderen

Toelichting

Een belangrijk resultaat is de oprichting van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) voor Noord-Holland: InWest. De ROM InWest krijgt een (streef)kapitaal van circa 160 miljoen euro in 2 fondsen. Dat zijn het Transitiefonds en het MKB-fonds. De ROM InWest is de laatste schakel in het regionale economische en innovatieve 'ecosysteem' en een brug naar het Rijk (rijksregelingen) en Europa.

De provincie heeft innovaties en verduurzaming op verschillende manieren gesteund. Met het Regionaal Budget Innovatie MRA zijn 15-20 initiatieven en projecten ondersteund. Voorbeelden zijn arbeidsmarkt & onderwijs-projecten, Economische Verkenningen, Strategische Agenda Toerisme, [Projectbureau herstructureren bedrijventerreinen](#) en Platform Bedrijven en Kantoren (Plabeka) en innovatieprojecten van de [Amsterdam Economic Board](#). Tot slot is een deel van de oprichtingskosten van de ROM gefinancierd uit dit budget.

Voor de verduurzaming van de Noord-Hollandse bedrijven heeft de provincie een aantal mkb- en innovatie-instrumenten ingezet. Het [Programma Investeringsgereed Innovatief MKB](#) (PIM) 2.0 levert maatwerktrajecten. Eind staat eind 2021 op circa 149, waarvan de helft duurzame ondernemingen. In 2021 is de gemeente Amsterdam aangesloten bij PIM 2.0 als partner. De MKB Innovatiestimulering Topsectoren MIT heeft geleid tot circa 160 gehonoreerde aanvragen, waarvan 120 voor haalbaarheidsonderzoeken en 40 voor steun voor Research & Development. Het [versnellingsprogramma GO! NH!](#) is in 2021 gestart met de uitvoering in de nieuwe vorm. Op basis van de evaluatie is het programma aangepast. Er worden nu 3 programma's GO!-NH Accelerator, GO!-NH Growth en GO!-NH Scale) per jaar aangeboden, zodat er beter wordt aangesloten bij de doelgroepen. In 2021 zijn de 3 programma's succesvol uitgevoerd. In totaal hebben er 23 bedrijven deelgenomen in 2021.

Het [Innovatiefonds NH](#) (INH) heeft 6 leningen verstrekt. De verstrekking van de Corona-Overbruggingslening (COL-NH) is in 2021 afgerond, waarna de beheerfase is aangebroken. Deze wordt ook door INH uitgevoerd. In totaal is € 79.06 mln. verstrekt aan Noord-Hollandse ondernemers. Tot slot heeft de provincie in 2021 via het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland ([PDENH](#)) geïnvesteerd in 4 nieuwe duurzame bedrijven en via een significant aantal vervolffinancieringen in bestaande bedrijven in de portefeuille.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Ondersteunde MKB'ers MIT-uitvoering	Aantal	80	160	
Ondersteunde MKB'ers Programma Investeringsgereed Innovatief MKB (PIM)	Aantal	130	121	
Versnellingsprogramma duurzaamheid Go!-NH (versnelde duurzame innovatieprojecten)	Aantal	20	23	

6.5.3 Een veerkrachtige arbeidsmarkt bevorderen

Toelichting

De provincie heeft in 2021 het beleid wederom uitgevoerd binnen de onzekerheid van corona(maatregelen) op de arbeidsmarkt. Halverwege 2021 bleek, tegen alle verwachting in, dat de krapte op de arbeidsmarkt juist nijpender is geworden. In maart 2021 is het [Manifest werken en ontwikkelen 2030 Noord-Holland](#) opgeleverd. Dit manifest is tot stand gekomen met ruim 160 stakeholders in de provincie en koppelt de inzet van het arbeidsmarktbeleid nadrukkelijk aan de klimaatopgave. De provincie was aanjager van dit proces. Het manifest heeft tevens als leidraad gediend voor de actualisatie van de provinciale [Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt en Onderwijs](#) in 2021. De Werkambassadeur heeft vanuit de actieagenda van het manifest vervolgens 11 zogenaamde ontwikkelcoalities aangejaagd.

De campusstructuur rond techniek en technologie blijkt hierin onverminderd nodig om doelen als: voldoende en goed geschoold personeel te realiseren. Bovenstaande ontwikkelingen hebben, met behulp van het Herstel & Duurzaamheidsfonds, in 2021 geleid tot het opzetten van Servicepunten Technologie (SPT) zo dicht mogelijk bij die campusstructuur. In deze SPT's komen vraag van bedrijven, aanbod van mensen vanuit de arbeidsmarktregio's en de mogelijkheden voor om- en bijscholing met inzet van de skills-aanpak bij elkaar. De SPT's zijn tot stand gebracht in samenwerking met diverse brancheorganisaties en de FNV (Technologietoelichting). De campussen Vakschool technische Installaties (VTi Amsterdam), Techlands (Zaanstreek) en Techport (IJmond) krijgen alle 3 een SPT-rol in de eigen arbeidsmarktregio voor behoud van technisch personeel voor de techniek en het vergroten en realiseren van zij-instroom in de techniek en technologie. In Noord-Holland Noord is deze rol belegd bij het Regionaal Platform Arbeidsmarkt (RPA) en in de Gooi en Vechtstreek bij het SPT Midden Nederland.

De inzet op onze campussen is in 2021 verschoven van het uitbreiden van het aantal campussen naar het versterken, verduurzamen en onderling verbinden met elkaar, met nadruk op de klimaatopgave.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Georganiseerde campusinitiatieven MBO campusvorming	Aantal	19	14	
Inzet werkambassadeur (projecten uit werkagenda)	Aantal	10	11	

6.5.4 Een duurzame agrosector behouden en versterken

Toelichting

In 2021 zijn de [Voedselvisie](#) en de [uitvoeringsagenda](#) 2021-2022 vastgesteld. Het [Platform Boer & Business](#) is opgericht en ontwikkeld. In de uitvoeringsagenda zijn de concrete instrumenten en acties opgenomen. Een paar voorbeelden hiervan zijn [Biodivers perspectief](#) en [Koolstofproject](#) (Regeneratieve landbouw), [Green Deal overheidslocaties: eten uit de korte keten](#) (Korte Keten) en [KPI pilot kringlooplandbouw](#) (Kringlooplandbouw).

In 2021 is met de Greenports ingezet op behoud, versterking en verduurzaming van onder meer de glastuinbouw en de sierteelt. Voor de verduurzaming van energie zijn inventarisaties en analyses gedaan en is de glasmonitor doorontwikkeld. Bij [Greenport Noord-Holland Noord](#) is

tevens ingezet op waterstof & agrologistiek, smart farming in teeltsystemen, samenwerkingsagenda Human Capital met onderwijs- en kennisinstellingen, en diverse projecten voor verduurzaming van teelt (volle grondgroente). Bij [Greenport Aalsmeer](#) is in 2021 een onderzoek naar vraag en aanbod van hectares uitgevoerd en zijn met ondernemers gebiedstrajecten gestart. De positionering van greenport is aangepakt, onder meer met gerichte arbeidsmarkt- en onderwijsacties. Samen met gemeenten en ondernemers is een plan van aanpak voor de registratie en huisvesting van buitenlandse medewerkers opgesteld. In de coronatijd zijn met digitale innovatie cafés ingezet op kennisdeling over circulaire tuinbouw en biodiversiteit.

De provincie heeft een subsidie opengesteld voor verplaatsing van glastuinbouwbedrijven. De Verplaatsingsregeling is één van de regelingen uit het POP3 (zie ook 6.5.5).

Voor de verdere verduurzaming van de bollenteelt en omschakeling naar biologisch is eind 2021 een atelier gestart om met ondernemers knelpunten en kansen te identificeren en een telersgroep te begeleiden.

De 3 IJsselmeerprovincies werken met het Rijk samen aan de overeenkomst. In 2021 is de voorbereiding gestart voor een overeenkomst met de 3 provincies en het rijk over verduurzaming van de visserij in het IJsselmeer (inclusief sociaal flankerend beleid).

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Resultaat Greenport NHN mede met NH subsidie (uitgevoerde projecten)	Aantal	4	4	
Resultaat Greenport Aalsmeer mede met NH subsidie (uitgevoerde projecten)	Aantal	4	4	
Geslaagde verplaatsingen van glastuinbouwbedrijven	Aantal	1	0	
Resultaat Voedsel Verbindt	Aantal	4	4	

6.5.5 Europese landbouwprojecten co-financieren

Toelichting

In 2021 is voor 14 projecten subsidie verleend vanuit de openstelling in 2021 van de uitvoeringsregeling POP3 subsidies Noord-Holland, waarvan 11 voor het onderdeel Jonge Landbouwers en 3 subsidies zijn verleend voor het onderdeel LEADER. Voor LEADER zijn minder aanvragen verleend dat verwacht. Om deze reden is LEADER eind 2021 opnieuw opengesteld. De resultaten worden in 2022 bekend.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Subsidies voor jonge boeren en innovaties (aantal gesubsidieerde projecten)	Aantal	(?)	14	

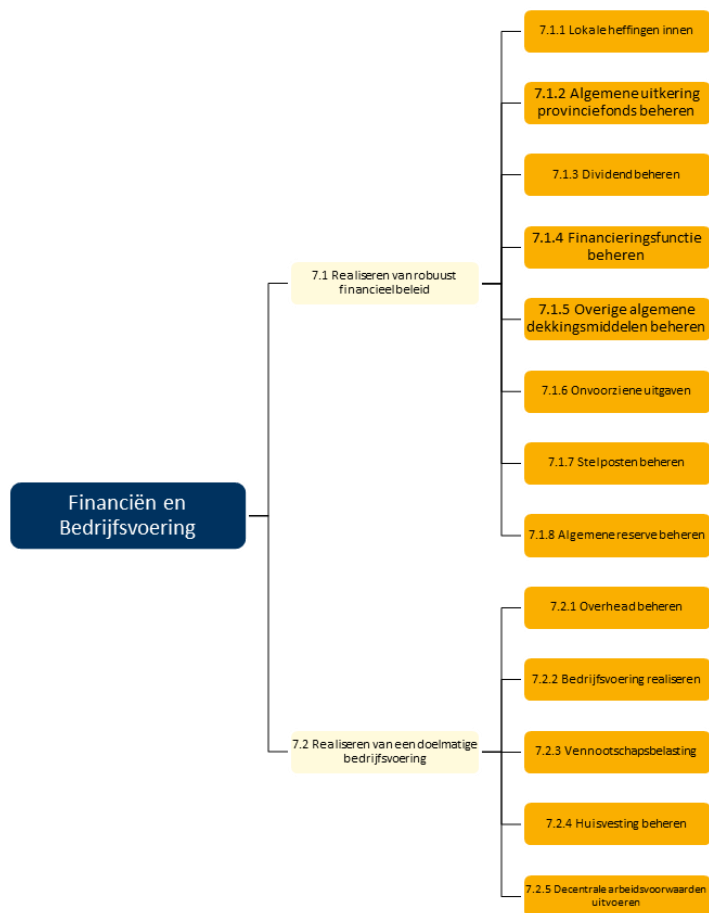
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 6.5		Bevorderen van welvaart en welzijn door duurzame, vernieuwende en ondernemende economie			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
6.5.1	Ruimtelijk vestigingsklimaat verbeteren	6.895	6.203	6.106	97
6.5.2	Een innovatief klimaat bevorderen	7.862	12.926	10.492	2.434
6.5.3	Een veerkrachtige arbeidsmarkt bevorderen	1.124	1.285	814	471
6.5.4	Een duurzame agrosector behouden en versterken	2.629	1.373	1.335	38
6.5.5	Europese landbouwprojecten co-financieren	385	1.563	1.096	467
Totaal lasten		18.895	23.349	19.843	3.506
Totaal baten		-193	-4.585	-2.783	-1.801
Totaal saldo		18.702	18.765	17.060	1.705
Storting					
6.5.1	Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	2.500	2.500	2.500	0
6.5.2	Reserve MKB innovatie-instrumenten	3.750	3.750	3.750	0
6.5.4	Reserve Duurzame Landbouw	0	500	0	500
6.5.5	Reserve Europese landbouwprojecten	0	6.000	6.000	0
Onttrekking					
6.5.1	Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	-6.004	-5.240	-4.840	-400
6.5.2	Reserve MKB innovatie-instrumenten	-4.082	-4.747	-1.927	-2.820
6.5.4	Reserve Duurzame Landbouw	0	0	499	-499
6.5.5	Reserve Europese landbouwprojecten	-300	-1.475	-598	-876
Resultaat		14.566	20.053	22.443	-2.390

(een positief verschil is voordelig)

Programma 7. Financiën en Bedrijfsvoering

Doelenboom

Maatschappelijk doel

Wettelijk beleidskader

- [Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten \(BBV\)](#)

Provinciaal beleidskader

- [Financiële verordening Noord-Holland](#)
- [Nota Reserves 2018](#)
- [Kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen](#)
- [Financieringsstatuut](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 7		Financiën en bedrijfsvoering		
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	68.905	74.641	57.933	16.708
Baten	-438.654	-462.840	-467.521	4.681
Saldo van baten en lasten	-369.749	-388.199	-409.587	21.388
Storting reserves	11.059	64.487	68.560	-4.073
Onttrekking reserves	-17.252	-35.400	-34.914	-486
Resultaat	-375.942	-359.112	-375.941	16.829

(een positief verschil is voordelig)

Verbonden partijen

OD	Verbonden partij	Publiek doel
8.1.1	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Belegging
8.1.1	Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)	Belegging

*Verdere informatie is te vinden in de paragraaf verbonden partijen

7.1 Realiseren van robuust financieel beleid

Toelichting

In 2021 heeft de provincie robuust financieel beleid gerealiseerd. Dit blijkt uit de volgende feiten:

- In 2021 is sprake geweest van een reëel sluitende begroting voor het begrotingsjaar en een reëel sluitend meerjarenperspectief;
- De risico's die de provincie loopt staan in verhouding tot het weerstandsvermogen en de Weerstandscapaciteit. Zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- In 2021 zijn de uitgaven en inkomsten realistisch geraamd, met een transparant onderscheid tussen incidentele en structurele lasten en baten. Zie hiervoor ook de overzichten in hoofdstuk 5 onder paragraaf 5.1.3 'Specificatie van incidentele baten en lasten'.

In 2021 heeft de coronacrisis geen invloed gehad op de financiële positie van de provincie.

7.1.1 Lokale heffingen innen

Toelichting

Voor de provincie Noord-Holland bestaan de lokale heffingen in programma 7 uit de opcenten op de motorrijtuigenbelasting, leges en grondwaterheffing. De opcenten motorrijtuigenbelasting is

hiervan de belangrijkste provinciale inkomstenbron. Meer informatie over lokale heffingen is te vinden in de [paragraaf Lokale heffingen](#) in deze jaarrekening.

7.1.2 Algemene uitkering provinciefonds beheren

Toelichting

De jaarlijkse toename of afname van het provinciefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd.

In verband met de coronacrisis heeft het Rijk in overleg met de provincies al in 2020 besloten om het accres gedurende de huidige kabinetsperiode te bevriezen. Hierdoor is het accres in 2021 dus niet gewijzigd. Doel van de bevriezing was dat dan de resterende huidige kabinetsperiode duidelijkheid bestaat voor zowel Rijk als gemeenten en provincies over de ontwikkeling van het gemeente- en provinciefonds voor wat de volume- en loonprijs-ontwikkelingen betreft. Hierdoor worden schommelingen in de uitkering dus beperkt.

7.1.3 Dividend beheren

Toelichting

De provincie heeft 2 aandelenbelangen in banken. Dit zijn de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). In 2020 mochten deze deelnemingen geen dividend uitkeren van de Europese Centrale Bank (ECB) in verband met de impact van de COVID-19-pandemie op de kapitaalpositie van de banken. In 2021 is aan deze beperking een einde gekomen en heeft de provincie Noord-Holland weer dividend ontvangen van deze deelnemingen. Het ontvangen dividend in 2021 is inclusief het deel dat vorig jaar niet uitgekeerd mocht worden. Daarnaast is in 2021 een ontvangst verantwoord onder dividend dat te maken heeft met een winstuitkering en agio terugstorting van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied (RON) in liquidatie.

7.1.4 Financieringsfunctie beheren

Toelichting

In 2021 heeft de provincie een start gemaakt met het opzetten van de Treasury functie binnen de provincie. De provincie heeft in 2021 geen geld hoeven lenen om de gerealiseerde uitgaven te financieren.

7.1.5 Overige algemene dekkingsmiddelen beheren

Toelichting

Subsidies worden soms administratief afgehandeld in een later jaar dan waarop de subsidie betrekking heeft. Bij deze eindafrekening wordt aan de hand van de subsidievoorwaarden en de werkelijke kosten het precieze bedrag van de subsidie bepaald. Verschillen tussen de in eerste instantie afgesproken subsidie en de eindafrekening die in een verschillend jaar tot uiting komen, komen op de post 'afrekeningsverschillen' terecht. Deze afrekeningsverschillen zijn verantwoord onder dit operationeel doel.

7.1.6 Onvoorziene uitgaven

Toelichting

Op dit operationeel doel staat geen budget geraamd en hebben ook geen werkelijke uitgaven plaatsgevonden. In 2021 zijn tegenvallers binnen het betreffende Programma opgelost door hiervoor dekking te vinden uit andere budgetten.

7.1.7 Stelposten beheren

Toelichting

In de begroting 2021 heeft de provincie een aantal stelposten opgenomen voor de dekking van (mogelijke) lasten. Indien sprake is van een resterend saldo per jaareinde valt dat vrij naar de algemene middelen. Hieronder worden de stelposten weergegeven die in 2021 zijn gebruikt:

- Stelpost prijsstijgingen: Daar waar contractuele verplichtingen dat vereisen wordt door de provincie indexering toegepast. Via een stelpost in de begroting worden de hiervoor benodigde budgetten gereserveerd. Bij de Laatste Begrotingswijziging 2021 is het restant van het budget van € 24.000 vrijgevallen naar de algemene middelen waardoor per jaareinde het saldo nul is.
- Doorschuif btw betreft btw op kosten gemaakt door bepaalde samenwerkingsverbanden van publiekrechtelijke lichamen. Op grond van de transparantieregeling mogen deze samenwerkingsverbanden, die zelf de btw op kosten niet kunnen terugvragen of compenseren, deze btw 'doorschuiven' naar de provincie. De provincie heeft de in 2021 doorgeschoven btw teruggevraagd bij het Btw-compensatiefonds in haar opgave over 2021.

7.1.8 Algemene reserve beheren

Toelichting

De algemene reserve is bedoeld als buffer om risico's te kunnen opvangen. In de financiële verordening, die in 2021 is geactualiseerd, wordt een minimale omvang van de algemene reserve voorgeschreven die wij aanhouden om mogelijke risico's af te dekken. De actualisatie heeft niet geleid tot wijzigingen in de aan te houden minimale omvang van de algemene reserve om risico's mee af te dekken.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's en de weerstandscapaciteit toegelicht. Voor een toelichting op het verloop van de algemene reserve wordt verwezen naar het verslag van de algemene reserve bij de staat van het verloop van reserves.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 7.1		Realiseren van robuust financieel beleid		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
7.1.5 Overige algemene dekkingsmiddelen beheren	0	-2.782	-10.601	7.819
7.1.7 Stelposten beheren	-9.627	0	-2.823	2.823
Totaal lasten	-9.627	-2.782	-13.424	10.642
Totaal baten	-436.661	-460.516	-464.970	4.454
Totaal saldo	-446.288	-463.298	-478.394	15.096
Storting				
7.1.8	9.639	62.934	62.934	0
Onttrekking				
7.1.8	-14.800	-32.560	-32.560	-1
Resultaat	-451.449	-432.924	-448.019	15.096

(een positief verschil is voordelig)

7.2 Realiseren van bedrijfsvoering

Toelichting

Om een innovatieve, verbindende en inspirerende provincie te blijven en daarbij zorg te dragen voor een hogere kwaliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven wordt de bedrijfsvoering (optimaliseren van processen, digitalisering, wendbaarheid van organisatie en medewerkers) continu verbeterd. In de paragraaf Bedrijfsvoering zijn de doelen en de activiteiten om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen en te verbeteren, mede in relatie tot externe ontwikkelingen, benoemd. Zie voor een uitgebreidere toelichting de paragraaf Bedrijfsvoering.

7.2.1 Overhead beheren

Toelichting

De toewijzing van kosten aan overhead hebben wij gedaan op basis van de notities en aanwijzingen van de commissie BBV. Hierin zijn in 2021 geen wijzigingen opgetreden.

Alle overheadkosten die de provincie Noord-Holland maakt worden op deze plaats verantwoord. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De personele kosten van de medewerkers die in het primaire proces werkzaam zijn, worden verantwoord bij de betreffende operationele doelen. Bij de toewijzing van kosten aan overhead volgen we de notities en aanwijzingen van de commissie BBV.

7.2.2 Bedrijfsvoering realiseren

Toelichting

Hier worden de overige bedrijfsvoeringsactiviteiten verantwoord. Het betreft:

- Het verhuren van onroerend goed onder en in het pand aan het Houtplein en de verhuur van de parkeergarage aan de Dreef.
- De afwikkeling van de koopovereenkomst met de provincie Flevoland, waarbij personeel ter beschikking werd gesteld voor de uitvoering van het beleid voor het landelijk gebied. Dit contract is per ultimo 2020 beëindigd, maar in 2021 volledig afgewikkeld.
- Detachering van personeel.

7.2.3 Vennootschapsbelasting

Toelichting

De provincie is vennootschapsbelastingplichtig voor de activiteiten waarmee zij in fiscaal opzicht een onderneming drijft. De wet- en regelgeving omtrent de vennootschapsbelasting alsmede wijzigingen in lopende activiteiten en/of nieuwe activiteiten worden blijvend gemonitord.

Vooralsnog wordt de aangifte vennootschapsbelasting ingediend voor de deelname van 40% van de provincie in PolanenPark CV, waarin een actieve grondexploitatie wordt gevoerd. De C.V. is vanuit fiscaal perspectief een transparante entiteit. Dit betekent dat de cijfers (activa en passiva, alsmede de resultaten) van de C.V. op basis van deelgerechtigdheid moeten worden toegerekend aan de participanten in de C.V. De grondexploitatie vormt een belaste activiteit, zodat de cijfers van de C.V. partieel in de aangifte vennootschapsbelasting van de provincie moeten worden meegenomen. Op basis van voorlopige winstberekeningen bedraagt het belastbare resultaat voor 2021 € 34.625. De hierover verschuldigde vennootschapsbelasting bedraagt € 13.850. Het belastbare resultaat over 2021 kan pas definitief vastgesteld worden nadat de grondexploitatie (GREX) berekeningen per 1 juli 2022 van de C.V. Polanenpark definitief zijn vastgesteld.

Op landelijk niveau speelt een discussie tussen de Belastingdienst en decentrale overheden over de uitleg van het begrip “normaal vermogensbeheer”. Het gaat daarbij onder andere om opbrengsten uit reclameconcessies. Welke kant de invulling hiervan op gaat, is onbekend maar kan evenwel van invloed zijn op het belastbare resultaat van 2021 en toekomstige jaren.

7.2.4 Huisvesting beheren

Toelichting

De onttrekking uit de reserve huisvesting ter dekking van de kapitaallasten voor het kantoorpand aan het Houtplein wordt verantwoord onder het operationeel doel ‘Huisvesting beheren’.

7.2.5 Decentrale arbeidsvoorwaarden uitvoeren

Toelichting

Met de vakbonden zijn afspraken gemaakt over de beschikbare gelden voor de uitvoering van decentrale arbeidsvoorwaarden door het Georganiseerd Overleg (GO). In 2016 is een reserve GO-gelden ingesteld waarin eenmalig een storting heeft plaatsgevonden. Over de inzet van de reserve vindt overleg plaats met het Georganiseerd Overleg. De reserve wordt gebruikt om provinciale medewerkers extra opleidingsmogelijkheden te geven in de vorm van een Talentbudget. De kosten die medewerkers maken worden onttrokken uit deze reserve. Het Individueel Talent Budget is gestart op 1 oktober 2017 en eindigt op 30 september 2022.

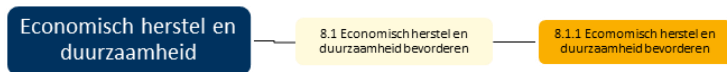
Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 7.2		Realiseren van bedrijfsvoering		
Lasten	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
7.2.1 Overhead beheren	73.621	74.909	69.111	5.798
7.2.2 Bedrijfsvoering realiseren	4.409	2.104	1.947	157
7.2.3 Vennootschapsbelasting	2	10	6	4
7.2.5 Decentrale arbeidsvoorwaarden uitvoeren	500	400	293	107
Totaal lasten	78.532	77.423	71.357	6.066
Totaal baten	-1.993	-2.324	-2.551	227
Totaal saldo	76.539	75.099	68.807	6.292
Storting				
7.2.1 Reserve Bedrijfsvoering	1.420	1.553	5.626	-4.073
Onttrekking				
7.2.1 Reserve Bedrijfsvoering	-1.170	-1.658	-1.299	-359
7.2.4 Reserve Huisvesting	-782	-782	-762	-20
7.2.5 Reserve Go-gelden	-500	-400	-293	-107
Resultaat	75.507	73.812	72.078	1.734

(een positief verschil is voordelig)

Programma 8. Economisch herstel en duurzaamheid

Doelenboom

Maatschappelijk doel

In 2021 heeft de provincie een Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds ontwikkeld. De inzet van de provincie is de negatieve effecten van de uitbraak van het Coronavirus te verzachten en dit te combineren met de verduurzaming van de gebouwde omgeving. In het najaar van 2020 heeft de provincie een raamwerk ([brief aan PS](#)) opgesteld om richting te geven aan de uitvoering daarvan. Er worden maatregelen voorbereid om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te stimuleren, de versterking van de culturele en de maatschappelijke sector te steunen en de arbeidsmarkt voor de techniek te verbeteren.

Wettelijk beleidskader

Het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds vloeit niet voort uit wettelijk kader.

Provinciaal beleidskader

- [Motie 42](#)
- [Raamwerk uitwerking motie 42](#)
- [Uitvoering Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds 2e tranche](#)

Rekening Programma – Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 8		Economisch herstel en duurzaamheid		
	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
Lasten	0	3.722	3.474	248
Baten	0	-280	-257	-23
Saldo van baten en lasten	0	3.442	3.217	225
Storting reserves	0	100.000	100.000	0
Onttrekking reserves	0	-3.594	-3.214	-380
Resultaat		99.848	100.003	-155

(een positief verschil is voordelig)

8.1 Economisch herstel en duurzaamheid bevorderen

Toelichting

In de loop van 2021 zijn regelingen tot stand gekomen op onderdelen van dit raamwerk. Bij de totstandkoming van de regelingen is overleg geweest met de belanghebbenden in de verwachting dat deze gesprekken de effectiviteit van de regelingen zou vergroten. De provincie heeft in 2021 ook gewerkt aan de invulling van de tweede tranche van het Herstel- en Duurzaamheidsfonds en aan regelingen die nog niet in 2021 van kracht zijn geworden. In de loop van 2021 zijn verschillende regelingen tot stand gekomen. Bij de totstandkoming van de regelingen is overleg geweest met de belanghebbenden in de verwachting dat deze gesprekken de effectiviteit van de regelingen zou vergroten. Wij hebben in 2021 ook gewerkt aan de invulling van de tweede tranche van het Herstel- en Duurzaamheidsfonds en aan regelingen die in 2022 zullen ingaan.

Prioriteiten:

Verduurzaming gebouwde omgeving, versterken culturele en maatschappelijke sector en de arbeidsmarkt voor de technische sector.

Omgevingsfactoren:

De onvoorspelbaarheid van het virus en de economisch maatschappelijke effecten zijn van invloed op de maatregelen in de volgende tranches. De provincie heeft de voorbereiding op een vervolg in het najaar aangehouden om eerst een zekerder beeld te krijgen over het verdere verloop van de pandemie en de daaruit voortvloeiende negatieve economische en maatschappelijke effecten in Noord-Holland ([brief](#)).

8.1.1 Economisch herstel en duurzaamheid bevorderen

Toelichting

De maatregelen van het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds zijn vanaf het najaar 2020 en in de loop van 2021 in uitvoering gekomen. De meeste maatregelen lopen ook door in het jaar 2022. De voorbereiding kostte soms meer tijd dan verwacht, maar er is inmiddels een behoorlijk pakket van maatregelen van kracht.

Particuliere woningeigenaren

De provincie heeft in samenwerking met de energieloketten gewerkt aan het verbeteren van de klantreis. Daarmee willen we eigenaar-bewoners beter helpen bij het verduurzamen van de woning.

Corporaties

De provincie heeft in 2021 de regeling voor stimulering van samenwerking tussen woningcorporaties opgesteld. Deze regeling is gericht op het behalen van schaalvoordelen en innovatie. Hiervan hebben 2 consortia gebruik gemaakt. Het betreft projecten als isolatie, blokverwarming en een warmtenet.

Bedrijventerreinen

De provincie heeft het ontwikkelingsbedrijf NHN en het Projectbureau Herstructureren ingeschakeld om de samenwerking op het gebied van verduurzaming in bedrijventerreinen te verbeteren. In samenhang daarmee zijn 5 pilots gestart met het doel deze te kunnen verbreden naar bijvoorbeeld een energievoorziening, smart grid of uitbreiding buiten hun werkgebied. De resultaten worden in 2022 verwacht.

De HIRB+ regeling om fysieke maatregelen te steunen is in 2021 gestart en er is succesvol een beroep op gedaan.

Maatschappelijk vastgoed

Het ontzorgingsprogramma heeft in 2021 geleid tot een flink aantal initiatieven en gesprekken met besturen van culturele ANBI's, dorps-, buurthuizen en wijkcentra en sportbedrijven en kleine gemeenten. Van de subsidieregeling voor fysieke verduurzaming van culturele instellingen, die in 2021 is opengesteld, is diverse keren gebruik gemaakt. Van de subsidieregeling voor verduurzaming sportaccommodaties is diverse keren gebruik gemaakt en is het subsidieplafond een keer verhoogd.

Maatschappelijke sector

De maatregel om gemeenten te steunen bij het versterken van de maatschappelijke sector is halverwege 2021 gestart en gericht op het faciliteren, herstellen of vernieuwen van het sociaal weefsel in de gemeenten (ontmoeting, inzet vrijwilligers, maatschappelijke organisaties/verenigingen). Er zijn wel aanvragen binnengekomen maar in 2021 nog niet toegekend.

Cultuursector

Ter versterking van de culturele sector heeft CultuurHerstel 14 trajecten gestart met coaching en begeleiding van organisaties bij het opstellen van nieuwe businessmodellen. De Noord-Hollandse Cultuurlening is eind 2021 vastgesteld en start 1 januari 2022.

Versterking arbeidsmarkt technieksector

Er is gestart met een Service Punt Techniek (SPT), gericht op het matchen en opleiden van kandidaten tussen de techniekbranches en hun Opleidings- en Ontwikkelfondsen.

Wat heeft het gekost? (x 1.000 euro)

Beleidsdoel 8.1		Economisch herstel en duurzaamheid bevorderen			
Lasten		Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil *
8.1.1	Economisch herstel en duurzaamheid bevorderen	0	3.722	3.474	248
Totaal lasten			3.722	3.474	248
Totaal baten			-280	-257	-23
Totaal saldo			3.442	3.217	225
Storting					
8.1.1	Reserve Economisch Herstel en Duurzaamheid	0	100.000	100.000	0
Onttrekking					
8.1.1	Reserve Economisch Herstel en Duurzaamheid	0	-3.594	-3.214	-380
Resultaat			99.848	100.003	-155

(een positief verschil is voordelig)

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat in op de vraag in welke mate de provincie in staat is om financiële gevolgen van ongedekte risico's op te kunnen vangen. Deze paragraaf geeft inzicht in de relevante risico's per jaareinde en geeft inzicht in de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit zijn de middelen die beschikbaar zijn of gemaakt kunnen worden om de financiële gevolgen van de risico's, als deze zich voordoen, op te vangen. Daarnaast wordt het weerstandsvermogen inzichtelijk gemaakt. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie in staat is om de financiële gevolgen van ongedekte risico's op te vangen.

Beleid

Het risicobeleid is vastgelegd in de financiële verordening en in de door PS vastgestelde Kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2022-2025. De Kadernota bevat beleidsregels over de wijze waarop de weerstandscapaciteit wordt opgebouwd en ingezet. Begin 2022 is de Kadernota vastgesteld.

Visie

De visie op risicomanagement is als volgt: "De provincie Noord-Holland streeft naar het systematisch inzichtelijk maken van alle significante risico's en kansen bij het realiseren van haar doelstellingen. Risicomanagement is daarmee onderdeel van het reguliere denken en doen. Het bewust verminderen, delen, vermijden of accepteren van risico's leidt tot het 'in-control-zijn' van de organisatie", (bron: Kadernota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2022-2025).

Wij anticiperen actief op risico's en kansen om onze doelstellingen te bereiken. Daarom hebben we een risicomanagementsysteem ingericht.

Risico's

Het weerstandsvermogen is het kengetal dat uitdrukt in welke mate de provincie in staat is om met haar financiële reserves ongedekte risico's op te vangen. Ongedekte risico's zijn risico's waarvoor nog geen (of onvoldoende) maatregelen zijn getroffen om het risico af te dekken en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het gaat hierbij alleen om risico's met een bruto effect van € 100.000 of hoger.

Om de risico's te kunnen vergelijken met de totale weerstandscapaciteit worden deze beschouwd over een periode van 4 jaar. Per risico wordt beoordeeld of dit eenmalig is of terugkerend. Indien een risico eenmalig is, worden het effect van het risico en de kans dat het risico in de komende 4 jaar optreedt, geschat. Indien het risico terugkerend is, worden het effect van het risico en de frequentie van het optreden van het risico geschat. Hierdoor wordt bij een terugkerend risico de mogelijkheid dat een risico in een periode van 4 jaar meerdere keren optreedt, meegenomen. Voor het berekenen van de omvang van de ongedekte risico's wordt een simulatiemethode gebruikt en wordt rekening gehouden met de gekozen risicobereidheid.

Risico's	Risicobedrag	Eénmalig of terugkerend risico	Kans van optreden	Einddatum
Bedrijfsvoeringsrisico's				
Kosten opruimen afvalinrichting	€ 1.000.000	1 x per 2 jaar	n.v.t.	continu
Wateroverlast: natuurontwikkeling Texel	€ 1.048.000	1 x per 10 jaar	n.v.t.	31 december 2041
Beschikbaarheidsvergoeding OV	€ 7.700.000	eenmalig	30%	31 december 2023
Verkeerde Wet milieubeheerprocedure en fouten bij WABO - procedure	€ 3.000.000	1 x per 20 jaar	n.v.t.	continu
Schadeclaim i.v.m. asbest bij N201	€ 500.000	eenmalig	40%	31 december 2022
Financieringsrisico's				
Lening Nationaal Restauratie Fonds	€ 9.100.000	eenmalig	10%	1 januari 2061
Deelneming PDENH	€ 9.258.649	eenmalig	20%	17 mei 2025
Subsidieregeling Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer	€ 7.200.000	eenmalig	25%	31 december 2025
Grondexploitatie- en risico's				
Strategische aankopen, materiële vaste activa	€ 2.500.000	eenmalig	10%	1 januari 2025
Risico's Verbonden Partijen				
Dividenduitkering	€ 1.782.750	1 x per 5 jaar	n.v.t.	31 december 2022

A. Beleidsrisico's

Bij de jaarrekening 2021 zijn geen beleidsrisico's geïnventariseerd met een omvang groter dan € 2 miljoen.

B. Bedrijfsvoeringsrisico's

Verkeerde Wet milieubeheerprocedure en fouten bij Wabo-procedure

De uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op grond van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en de betrokken wetten is gemandateerd aan omgevingsdiensten. Als mandaatgever is en blijft de provincie verantwoordelijk voor de vermogensrechtelijke gevolgen van de namens de provincie genomen besluiten. Bij vergunningverlening bestaat het risico dat onterecht vergunningen, ontheffingen of vrijstellingen worden verleend, gewijzigd of geweigerd. Hierdoor kunnen financiële gevolgen voor bedrijven of derden ontstaan. Dit geldt ook voor een handhavingsbesluit dat niet terecht tot stand komt, of een rechtsongelijkheid bij toezicht. Het gevolg kan zijn dat bedrijven schadeclaims indienen bij de provincie en dat er afbreuk wordt gedaan aan het imago van de provincie. Schadeclaims kunnen oplopen tot een bedrag van circa € 3 miljoen.

Er zijn privaatrechtelijke overeenkomsten gesloten met de omgevingsdiensten over de eisen waaraan de vergunningverlening, toezicht en handhaving moeten voldoen. De aansprakelijkheid van tekortkomingen in de uitvoering van deze overeenkomsten door onzorgvuldig of on(des)kundig handelen van de omgevingsdiensten ligt bij hen, tot het bedrag van de betreffende dienstverlening. Ook moeten de omgevingsdiensten voldoen aan de Verordening kwaliteit VTH omgevingsrecht. In de rol van opdrachtgever bewaakt de provincie dit.

Beschikbaarheidsvergoeding OV

Er bestaat een kans dat de provincie extra kosten maakt in verband met een eventueel (voorkomen van een) faillissement of niet nakomen van de verplichtingen in de concessiebesluiten door concessiehouder (geen of veel minder openbaar vervoer) als gevolg van financiële gevolgen van de coronacrisis voor de reizigersopbrengsten in het openbaar vervoer. Er worden verschillende beheersmaatregelen getroffen, met het Rijk in de vorm van een beschikbaarheidsvergoeding en met de vervoerder in de vorm van een transitieplan. De beheersmaatregelen beperken het risico dat de concessiehouder failliet dreigt te gaan dan wel dat er extra moet worden bezuinigd/ afgeschaald om de tekorten bij de concessiehouder in de periode 2022 en 2023 op te vangen. Daardoor zou de bereikbaarheid verminderen, zou er structurele schade ontstaan aan de kwaliteit van het OV, en zou er afbreuk worden gedaan aan de ambities van dit college. Hierdoor is de kans en de impact verkleind van dit risico ten opzichte van een scenario waarin deze beheersmaatregelen niet zijn getroffen. Het restrisico, in geval van een worst case scenario, wordt geschat op € 3,5 miljoen voor 2022 en € 4,2 miljoen voor 2023; totaal € 7,7 miljoen.

C. Financieringsrisico's

Lening Nationaal Restauratie Fonds

Het risico is dat de lening niet (volledig) wordt terugbetaald aan de provincie. De provincie heeft geld uitgeleend aan het Nationaal Restauratie Fonds (hierna NRF) dat het op zijn beurt doorleent aan eigenaren van monumenten voor het herbestemmen/restaureren/verduurzamen van monumenten. Het NRF toetst of de ontvangers van leningen kredietwaardig zijn. Ook bekijkt het NRF in hoeverre voldoende zekerheid kan worden verkregen uit het te financieren onderpand.

Door middel van hypothecaire leningen wordt zekerheid gesteld. Het risico is maximaal € 9,1 miljoen.

Deelneming PDENH

Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH) investeert in duurzame innovatieve bedrijven en initiatieven in Noord-Holland. Omdat PDENH wordt gefinancierd met provinciale middelen, leiden de investeringen door PDENH ook tot een financieel risico voor de provincie Noord-Holland. Als beheersmaatregel wordt voor iedere investering een uitgebreid onderzoek uitgevoerd door een team gespecialiseerde investeringsmanagers in dienst van het participatiefonds. Een investering wordt vervolgens ter advies voorgelegd aan een investeringscomité, waarna de provincie als aandeelhouder het uiteindelijke investeringsbesluit neemt.

Ondanks risicobeperkende maatregelen gaat het in absolute zin om grote bedragen. Het aantal investeringen en het door PDENH uitgezette kapitaal neemt in de toekomst verder toe.

Zekerheidshalve is bij de berekening van het benodigde risicobedrag voor PDENH uitgegaan van 20% van het geïnvesteerd vermogen. Dit risicopercentage is recent geactualiseerd naar aanleiding van de coronacrisis. Het risicobedrag voor PDENH dient ter dekking van onvoorziene risico's, in de vorm van (onvoorziene) faillissementen van ondernemingen waarin het fonds heeft geïnvesteerd, waardoor het bedrag aan uitstaand vermogen is gegroeid. Hierdoor is het risicobedrag t.o.v. de voorgaande actualisatie gestegen. Naar verwachting is het risicobedrag ruim berekend, omdat in de jaarstukken van de provincie ook reeds een verliesvoorziening is opgenomen voor dekking van voorziene risico's bij PDENH.

Subsidieregeling Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer en Uitvoeringsregeling POP3 subsidies Noord-Holland

De provincie kent Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3)-subsidies toe op grond van 2 regelingen: de subsidieregeling ANLb en de Uitvoeringsregeling POP3 subsidies Noord-Holland. Deze subsidies bestaan uit EU-middelen en provinciale middelen. Wij hebben meer POP3-subsidieverplichtingen dan waar wij als provincie aan Europese middelen aanspraak op kunnen maken. Het bedrag moeten we mogelijk bijdragen, maar het is ook mogelijk dat hiervoor Europese middelen alsnog beschikbaar komen. Er zijn in elk geval tot en met 2025 - het einde van het POP3 - verschillende momenten dat er extra EU-middelen beschikbaar kunnen komen. In 2019 was een risicobedrag opgenomen van € 4,6 miljoen. Dit betrof het bedrag tot en met 2019. In de jaren 2020 en 2021 hebben we voor ANLb voor € 2,6 miljoen meer aan subsidiebetalingen gedeclareerd dan het bedrag aan Europese middelen waarop de provincie aanspraak kan maken. Daarmee komt het totale bedrag op € 7,2 miljoen.

D. Grondexploitatie-risico's

Strategische aankopen, materiële vaste activa

Voor de uitvoering van het provinciaal grondbeleid is onder meer het krediet voor strategische grondaankopen beschikbaar. Vooruitlopend op concrete provinciale projecten, worden ten laste hiervan grondaankopen gedaan. Hierin ligt een zeker risico besloten dat de economische waarde van deze grond op enig moment (in negatieve zin) afwijkt van de boekwaarde. Om dit risico af te dekken, is hiervoor een bedrag in het weerstandsvermogen opgenomen. Dit bedrag is gerelateerd aan de boekwaarde van de strategische aankopen en materiële vaste activa. Per 31 december 2021 bedraagt de boekwaarde van de strategische aankopen € 25 miljoen.

E. Risico's verbonden partij

Bij de jaarrekening 2021 zijn geen risico's verbonden partijen geïnventariseerd met een omvang groter dan € 2 miljoen.

Verloop risico's

Risico-inventarisatie (bruto x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2022	Rekening 2021	Mutaties rekening 2021 t.o.v. begroting 2022	Afname / toename
Beleidsrisico's	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	-
Bedrijfsvoeringrisico's	€ 8.948	€ 12.298	€ 13.248	€ 950	toename
Financieringsrisico's	€ 17.400	€ 17.560	€ 25.559	€ 7.999	toename
Grondexploitatie risico's	€ 2.330	€ 2.100	€ 2.500	€ 400	toename
Risico's verbonden partijen	€ 3.513	€ 3.513	€ 1.783	€ -1.731	afname
Bruto risicobedrag	€ 32.191	€ 35.471	€ 43.090	€ 7.619	toename

Toelichting

In vergelijking met de voorgaande inventarisatie (jaarrekening 2020), is het totaal aan bruto risico's per saldo toegenomen met € 7,6 miljoen. De toename in de bedrijfsvoeringsrisico's wordt grotendeels veroorzaakt door het risico 'beschikbaarheidsvergoeding OV'. Er bestaat een kans dat de provincie extra kosten maakt in verband met een eventueel (voorkomen van een) faillissement of niet nakomen van de verplichtingen in de concessiebesluiten door concessiehouder (geen of veel minder openbaar vervoer) als gevolg van financiële gevolgen van de coronacrisis voor de reizigersopbrengsten in het openbaar vervoer.

Overige risico's niet gekwantificeerd

Naast genoemde risico's onderkent de provincie een aantal risico's die zich op dit moment zowel landelijk als wereldwijd voordoen en die nog niet verder te kwantificeren zijn. Wij denken hierbij aan:

Stikstof

De maatregelen en wetgeving vanuit de Rijksoverheid om stikstof te verminderen hebben gevolgen voor de snelheid en kosten van de aanleg van infrastructuur alsmede voor beheer en onderhoud. De omvang en eventuele schade die hierdoor ontstaat is niet te kwantificeren.

PFAS

Bij civiele werken moet de grond worden onderzocht op de aanwezigheid van PFAS. Indien de grond meer schadelijke stoffen bevat dan de norm toestaat, zal dit vertraging in de projecten tot gevolg hebben. De omvang en eventuele schade die hierdoor ontstaat, is niet te kwantificeren.

Inflatie

De huidige inflatiecijfers zijn beduidend hoger dan de indexatie die de Provincie toepast. Wanneer voor de inkomstenstroom geen vergelijkbare prijspeilstijging wordt toegepast is dit een risico.

Prijsstijgingen grondstoffen

De grondstofprijzen zijn in de afgelopen periode bovengemiddeld gestegen, de staalprijzen zelfs extreem door schaarste van schroot en sterk stijgende ijzerertsprijzen alsmede stijgende energieprijzen. De verdere ontwikkeling hiervan is niet goed in te schatten. De omvang en eventuele schade die hierdoor ontstaat, is niet te kwantificeren.

Energiebehoefte in relatie tot het elektriciteitsnet

De vraag naar elektriciteit in combinatie met de toename van duurzame energieprojecten bereiken de grens van de beschikbare netwerkcapaciteit.

Klimaatontwikkelingen, duurzaamheid en circulariteit

Voor 2030 heeft de provincie de onderstaande duurzaamheidsambities die aansluiten bij het Klimaatakkoord van Parijs en het Nationale Klimaatplan. De doelstellingen per duurzaamheidsthema zijn:

- CO2 reductie - De CO2 uitstoot is in 2030 met 50% afgenomen (in lijn met de doelstelling van Parijs, referentiejaar 1990);
- Energietransitie - De operatie¹⁾ van de provinciale infrastructuur is in 2030 energieneutraal (Het
- elektriciteitsverbruik voor de exploitatie van de infrastructuur wordt opgewekt op het eigen areaal met zonneparken en zonnepanelen);
- Circulaire economie (infrastructuur) - De toepassing van primaire grondstoffen bij aanleg en beheer van provinciale infrastructuur is in 2030 met 50% afgenomen (Van alle gebruikte bouwmaterialen is maximaal 50% een primaire grondstof);
- Klimaatadaptatie - Nieuwbouwprojecten zijn klimaatbestendig en water robuust;
- Biodiversiteit - De biodiversiteit wordt versterkt bij aanleg, beheer en operatie van de provinciale infrastructuur.

De omvang en bijkomende kosten hiervan zijn nog niet gekwantificeerd.

Personeelsschaarste

Zowel kwalitatief als kwantitatief heerst er personele schaarste. De huidige krapte op de arbeidsmarkt heeft tot gevolg dat vacatures lastig zijn in te vullen. Deze krapte telt voor zowel

het aantrekken van vast als van tijdelijk personeel. Als gevolg hiervan kan doorloop van projecten in het gedrang komen.

Berekening risico's

Bij de begroting en bij de jaarrekening wordt jaarlijks het actuele totale weerstandsvermogen en het actuele incidentele weerstandsvermogen berekend voor een periode van 4 jaar respectievelijk voor een periode van één jaar.

In dit onderdeel wordt de beschikbare weerstandscapaciteit geconfronteerd met de uitkomst van de simulatie van de hiervoor genoemde risico's. Het quotiënt van beide bedragen wordt het weerstandsvermogen genoemd. De totale bruto omvang van deze risico's bedraagt € 43,1 miljoen.

Berekende hoogte van de ongedekte risico's voor 1 jaar: € 13,7 miljoen

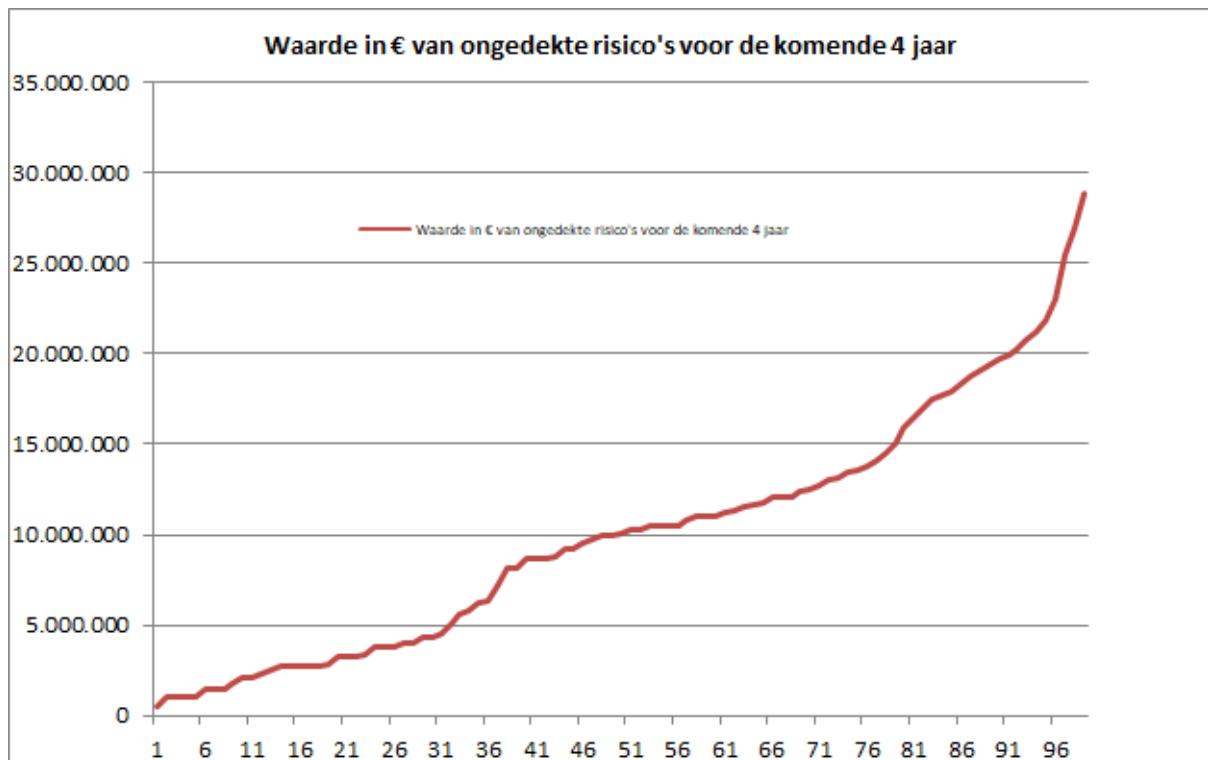
Op basis van de methode waarbij wordt gesimuleerd of een risico al dan niet voorkomt, is berekend dat het risico € 13,7 miljoen bedraagt. Dit betekent dat met 99% zekerheid gesteld kan worden dat het komende jaar het bedrag aan schade niet groter zal zijn dan het hier genoemde risicobedrag. De verdeling van de bedragen over de percentielen ziet er grafisch als volgt uit:

Toelichting: op de horizontale as staan de percentielen. Op de verticale as staan de bijbehorende bedragen. In 50% van de simulaties zijn de geëffectueerde risico's bij elkaar opgeteld € 1,5 miljoen of lager. In 99% van de simulaties zijn de geëffectueerde risico's bij elkaar opgeteld € 13,7 miljoen of lager.

Berekende hoogte van de ongedekte risico's voor 4 jaar: € 28,8 miljoen

Op basis van de methode waarbij wordt gesimuleerd of een risico al dan niet voorkomt, is berekend dat het risico € 28,8 miljoen bedraagt. Dit betekent dat met 99% zekerheid gesteld kan worden dat het komende jaar het bedrag aan schade niet groter zal zijn dan het hier genoemde risicobedrag. De verdeling van de bedragen over de percentielen ziet er grafisch als volgt uit:

Toelichting: op de horizontale as staan de percentielen. Op de verticale as staan de bijbehorende bedragen. In 50% van de simulaties zijn de geëffectueerde risico's bij elkaar opgeteld € 10,1 miljoen of lager. In 99% van de simulaties zijn de geëffectueerde risico's bij elkaar opgeteld € 28,8 miljoen of lager.

Berekening weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Toelichting weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de provincie beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele weerstandscapaciteit en structurele weerstandscapaciteit.

De incidentele weerstandscapaciteit is de capaciteit die eenmalig kan worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen, en is de som van:

- de algemene reserve;
- de post onvoorzien voor het betreffende boekjaar;
- stille reserves.

De algemene reserve is een nu vrij beschikbare reserve. Stille reserves bestaan uit het verschil tussen de verkoopwaarde van activa en de waarde waarvoor deze activa op de balans staan. In de berekening van de weerstandscapaciteit worden stille reserves niet meegenomen, tenzij er een concrete intentie is betreffende activa binnen 1 jaar te verkopen.

De structurele weerstandscapaciteit is de capaciteit, die terugkerend kan worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen, en bestaat uit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- de post onvoorzien in de jaren na het komende jaar;
- begrotingsruimte.

Het beleid over de aanwending van de weerstandscapaciteit

Wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen zal er financiële schade zijn voor de provincie. In een dergelijk geval wordt de financiële positie van de provincie aangetast en kan het voorkomen dat er maatregelen moeten worden getroffen om de financiële positie op termijn weer op peil te brengen. Het volgende is van toepassing met betrekking tot het aanwenden van de weerstandscapaciteit als een risico zich voordoet:

- Wij informeren PS over het zich voordoen van de risico's, inclusief de achtergronden;
- Wij stellen voor het risicobedrag ten laste van de algemene reserve te brengen, wanneer geen andere dekkingsmogelijkheden voorhanden zijn;
- Indien de algemene reserve hierdoor niet meer toereikend is, formuleren wij een bezuinigingsvoorstel;
- De weerstandscapaciteit dient daarna weer op peil te worden gebracht, indien zij zodanig is aangetast dat zij niet langer aan de norm voldoet. In dat geval voegen wij bij het voorstel aan PS een voorstel voor een herstelplan om dit mogelijk te maken.

Toelichting weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het kengetal dat uitdrukt in welke mate de provincie in staat is om met haar financiële reserves de ongedekte risico's op te vangen. In deze jaarrekening wordt het weerstandsvermogen nog berekend middels de methode zoals voorgeschreven in de kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2017-2020 voor zowel het totale weerstandsvermogen als het incidentele weerstandsvermogen. De nieuwe kadernota gaat in werking vanaf boekjaar 2022.

Het totale weerstandsvermogen wordt berekend als de totale weerstandscapaciteit gedeeld door de hoogte van de ongedekte risico's over een periode van 4 jaar.

De norm voor het minimaal aan te houden weerstandsvermogen bedraagt 1. Indien ondanks genomen beheersmaatregelen het totale weerstandsvermogen of het incidentele weerstandsvermogen lager wordt dan 1, dan doen Gedeputeerde Staten financiële voorstellen die ertoe leiden dat het weerstandsvermogen weer teruggebracht wordt op het minimale niveau.

Incidenteel weerstandsvermogen

Berekening weerstandscapaciteit (in miljoenen €)	Rekening 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Totaal
Incidentele capaciteit					
Algemene reserve	186,0				186,0
Onvoorzien	-				-
Totaal incidentele capaciteit	180,0	-	-	-	180,0

Berekende risico's voor 1 jaar	13,70
Kengetal weerstandsvermogen voor 1 jaar	13,6

Totale weerstandsvermogen

Berekening weerstandscapaciteit (in miljoenen €)	Rekening 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Totaal
Incidentele capaciteit					
Algemene reserve	186,00				186,00
Onvoorzien	-				-
Totaal incidentele capaciteit	186,00	-	-	-	186,00
Structurele capaciteit					
Onbenutte belastingcapaciteit		163,00	163,00	163,00	489,00
Onvoorzien		-	-	-	-
Meerjarenbegrotingsruimte		-	-	-	-
Totale structurele capaciteit	-	163,00	163,00	163,00	489,00
Totale weerstandscapaciteit					675,00
Berekende risico's voor 4 jaar					28,80
Kengetal weerstandsvermogen voor 4 jaar					23,40

Uit dit overzicht blijkt dat de berekende weerstandscapaciteit op basis van de incidentele capaciteit 13,6 bedraagt (was 9,8 bij jaarrekening 2020). Voor een periode van 4 jaar bedraagt de weerstandscapaciteit 23,4 (was 29,1 bij jaarrekening 2020). In beide gevallen is de uitkomst groter dan 1. Dit betekent dat in beide gevallen de totale weerstandscapaciteit groter is dan de hoogte van de ongedekte risico's.

Conclusies

Bij de jaarrekening zijn risico's geïnventariseerd met een totale bruto omvang van € 43,1 miljoen. Het berekende risicobedrag (na simulatie) voor het komende jaar bedraagt € 13,7 miljoen. Het berekende risicobedrag voor de komende 4 jaar bedraagt € 28,8 miljoen.

De incidentele weerstandscapaciteit bij de jaarrekening 2021 bedraagt € 182 miljoen. Het weerstandsvermogen voor 1 jaar komt dan uit op 13,6. De totale weerstandscapaciteit bedraagt € 671 miljoen. Het weerstandsvermogen voor een periode van 4 jaar komt dan uit op 23,4. Met een zekerheid van 99% kan geconcludeerd worden dat de berekende weerstandscapaciteit toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen.

Kengetallen

In het BBV is voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van 6 verplichte financiële kengetallen opgenomen moeten worden. De 6 kengetallen zijn:

1. netto schuldquote
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
3. de solvabiliteitsratio

4. kengetal grondexploitatie
5. structurele exploitatieruimte
6. belastingcapaciteit (zie hiervoor de paragraaf provinciale heffingen).

1. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de provincie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en afschrijvingen op de exploitatie.

Bij jaarrekening ultimo jaar		Rekening 2020	Begroting 2021*	Rekening 2021
A	Vaste schulden (art. 46)	0	0	0
B	Netto vlottende schuld (art. 48)	27	16	27
C	Overlopende passiva (art. 49)	294	335	350
D	Financiële activa (art. 36 lid d, e en f)	0	0	0
E	Uitzettingen < 1 jaar (art. 39)	362	153	232
F	Liquide middelen (art. 40)	5	0	5
G	Overlopende activa (art. 40a)	23	30	53
H	Totale baten (exclusief reserves (art. 17 lid c)	478	495	518
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G/H * 100%)		-14%	34%	17%

*2021 t/m Tweede begrotingswijziging 2021

Een negatieve schuldquote geeft aan dat per saldo sprake is van een overschot aan middelen. Ultimo 2020 was daar nog sprake van bij de provincie Noord-Holland. Ultimo 2021 is het percentage uitgekomen op 17% en is geen sprake meer van een overschot aan middelen. Uit de tabel hiervoor blijkt dat dit vooral wordt veroorzaakt door een daling van de uitzettingen <1 jaar. Dit zijn de eigen middelen van de provincie die jaarlijks langzaam minder worden als gevolg van de bedrijfsvoering. In 2021 is het nog niet nodig gebleken om vreemd vermogen aan te trekken (zie regel A).

2. Berekening gecorrigeerde netto schuldquote

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Bij jaarrekening ultimo jaar		Rekening 2020	Begroting 2021*	Rekening 2021
A	Vaste schulden (art. 46)	0	0	0
B	Netto vlottende schuld (art. 48)	27	16	27
C	Overlopende passiva (art. 49)	294	335	350
D	Financiële activa (art. 36 lid b, c, d, e en f)	41	40	99
E	Uitzettingen < 1 jaar (art. 39)	362	153	232
F	Liquide middelen (art. 40)	5	0	5
G	Overlopende activa (art. 40a)	23	30	53
H	Totale baten (exclusief reserves (art. 17 lid c)	478	495	518
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G/H * 100%		-23%	26%	-2%

*2021 t/m Tweede begrotingswijziging 2021

Zie voor opmerkingen hetgeen onder 1 is gemeld. Zoals hierboven is vermeld zit het verschil in het feit dat bij deze berekening tevens de verstrekte leningen zijn meegenomen. Het verschil met 1 is zichtbaar op regel D. Dit zorgt voor een overschot aan middelen ultimo 2021.

3. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een provincie bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Bij jaarrekening ultimo jaar		Rekening 2020	Begroting 2021*	Rekening 2021
A	Eigen vermogen (art. 42)	1078	915	1064
B	Balanstotaal	1420	1285	1463
Solvabiliteit A/B * 100%		76%	71%	73%

* 2021 t/m Tweede begrotingswijziging 2021

Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe hoger de weerbaarheid van de provincie. De mate van weerbaarheid in combinatie met de andere kengetallen geeft een indicatie over de financiële positie van de provincie.

Kijkend naar de samenstelling van het vreemd vermogen (c.q. de financiële verplichtingen), valt af te leiden dat dit met name bestaat uit vlottende schulden en overlopende passiva waar voor een deel nog vlottende activa en overlopende activa tegenover staan. De provincie heeft geen langlopende schulden. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat het berekende ratio ruim voldoende is om aan de financiële verplichtingen te voldoen.

4. Grondexploitatie

Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2020	Begroting 2021*	Rekening 2021
Niet in exploitatie genomen bouwgronden (art. 38 lid a punt 1)	0	0	0
Bouwgronden in exploitatie (art. 38 lid b)	0	0	0
Totale baten (exclusief reserves (art. 17 lid c))	478	464	468
Grondexploitatie (A+B)/C * 100%	0%	0%	0%

(2021 t/m

Begrotingswijziging 2021)

Uit bovenstaande blijkt dat de provincie niet over in exploitatie genomen gronden beschikt, hetgeen past bij het grondbeleid van de provincie.

5. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij dit onderscheid is de aard van de activiteit leidend. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering uit het provinciefonds en eigen belastinginkomsten (motorrijtuigenbelasting). Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17 onderdeel c van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Om dit kengetal te relateren aan het overzicht van baten en lasten is het noodzakelijk om de volgende cijfers te presenteren:

	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	Totale structurele lasten	377	398	412
B	Totale structurele baten	460	450	490
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	35	36	44
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	4	4	1
E	Totale baten	478	464	518
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) * 100%	11%	4%	7%

(2020 t/m Tweede begrotingswijziging)

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Daarnaast bevorderen hogere structurele baten de wendbaarheid (flexibiliteit) van de begroting. Voor Noord-Holland is in alle jaren sprake van een positief percentage. Uit

bovenstaande tabel blijkt dat de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Voor een nadere toelichting zie 5.1.4 in deze jaarrekening.

6. Belastingcapaciteit

Een provincie heeft de mogelijkheid om het aantal opcenten te verhogen tot het maximaal te heffen aantal opcenten zoals dat door het Rijk wordt bepaald. De belastingcapaciteit van provincies wordt berekend door het aantal opcenten in jaar t (het begrotingsjaar) te vergelijken met het gemiddelde van het aantal opcenten van alle provincies in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) en uit te drukken in een percentage.

	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rekening 2020	Begroting 2022*	Rekening 2021
A	Aantal opcenten MRB	67,9	67,9	67,9
B	Landelijk gemiddelde opcenten in jaar er voor	81,4	83,0	83,0
	Aantal opcenten t.o.v. landelijk gemiddelde in jaar er voor (A/B) * 100%	83,4%	81,8%	81,8%

*2021 t/m Tweede begrotingswijziging 2021

Uit bovenstaande blijkt dat de provincie Noord-Holland onder het landelijk gemiddelde zit qua heffen van opcenten. Dit is ook logisch, omdat de provincie het laagste opcentenpercentage hanteert van alle provincies. Dit zorgt ervoor dat er nog voldoende capaciteit is om eventuele financiële tegenvallers op te vangen. Bij de jaarrekening 2021 is de onbenutte belastingcapaciteit berekend op € 163,0 miljoen. Voor nadere informatie over de opcenten wordt verwezen naar de paragraaf Provinciale heffingen in deze jaarrekening.

	Rekening 2020	Begroting 2021*	Rekening 2021
1. Netto schuldquote	-14%	34%	17%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-23%	26%	-2%
3. Solvabiliteitsratio	76%	71%	73%
4. Grondexploitatie	0%	0%	0%
5. Structurele exploitatieruimte	11%	4%	7%
6. Belastingcapaciteit	83,4%	81,8%	81,8%

*2021 t/m Tweede begrotingswijziging 2021

De bovenstaande tabel geeft op basis van een aantal kengetallen inzicht in de financiële positie van de provincie. Voor een beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking dat de provincie over voldoende structurele baten beschikt, en dat de mogelijkheid bestaat om de structurele baten op korte termijn indien nodig te vergroten.

Voor de provincie Noord-Holland geldt dat de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit resulteert in een structurele exploitatieruimte in 2021 van 7%.

Het percentage opcenten van Noord-Holland (67,9) ligt onder het gemiddelde van alle 12 provincies (83,0). Dit komt neer op een percentage van 81,8% wat betreft de verhouding van de geheven opcenten in Noord-Holland ten opzichte van het gemiddelden van alle provincies. In 2020 kwam dit percentage uit op 83,4. Het lage opcentenpercentage dat de provincie Noord-Holland hanteert resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 163,0 miljoen in 2021. Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de begroting van de provincie voldoende wendbaar en flexibel is.

De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. Voor de schuldquote zoals die berekend is onder 1 geldt dat geen sprake meer is van een overschot aan middelen. Dit wordt met name veroorzaakt door een afname van de uitzettingen < 1 jaar.

De solvabiliteitsratio over 2021 bedraagt 73%. Dit betreft voornamelijk kortlopende schulden. Omdat hier nog kortlopende activa tegenover staan, is de kans gering dat het eigen vermogen aangesproken hoeft te worden om aan deze verplichtingen te voldoen.

Wat de grondexploitatie betreft kan gezegd worden dat Noord-Holland geen actieve grondexploitatie kent. In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing is een bedrag opgenomen voor daling van boekwaardes. Uit de berekening van het weerstandvermogen is gebleken dat als deze risico's zich voordoen er voldoende capaciteit is om de risico's af te dekken.

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat op grond van de huidige cijfers de financiële situatie van de provincie als robuust omschreven kan worden.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Duurzame toepassing van infrastructuur

Het verbeteren van de (provinciale) infrastructuur is een kerntaak van de provincie. Binnen deze kerntaak is het beheren van de provinciale kapitaalgoederen een belangrijk element. De provincie beheerde hiertoe begin 2021: 645 kilometer wegen, 384 kilometer fietspaden, 50 kilometer busbanen, 246 kilometer vaarwegen (bodem en oevers), 590 civiele kunstwerken (inclusief beweegbare bruggen, tunnels en natuurbruggen), faunavoorzieningen, dynamisch verkeersmanagementsystemen, 2 verkeerstunnels, een brugbediencentrale en 13 gebouwen (waarvan 4 huur).

In 2021 zijn er weer 4 bruggen aangesloten op de brugbediencentrale. Het totaal aantal bruggen dat aangesloten is op de bediencentrale bedraagt nu 13. In 2021 hebben Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten opnieuw de ambitie uitgesproken voor het centraal bedienen van bruggen en sluizen, en bij de ombouw naar centrale bediening de werkzaamheden in het kader van de machinerichtlijn gecombineerd uit te voeren.

Onderdeel van de beheertaak is de wettelijke zorgplicht en provinciale ambitie om de kapitaalgoederen volgens afgesproken kwaliteitseisen in stand te houden door middel van onderhoud en vervanging. Hiermee worden functionaliteit en kwaliteit van deze kapitaalgoederen op peil gehouden en wordt kapitaalvernietiging voorkomen.

De provincie heeft de ambitie uitgesproken om bij te dragen aan de nationale en internationale klimaat- en CO2-doelstellingen en hier een voorloper in te zijn. Dit doet de provincie door onder andere projecten uit te voeren, die gericht zijn op duurzaamheid. Openbare ledverlichting wordt uitgerold, energie wordt via de eigen infrastructuur opgewekt en grondstoffen worden hergebruikt. Ook bij toepassing van asfalteringswerkzaamheden worden grondstoffen hergebruikt. In mei 2021 hebben Provinciale Staten voor de periode 2021-2023 voor het verduurzamen van de infrastructuur een budget beschikbaar gesteld van € 7,5 miljoen. Vanuit dit budget zijn in de afgelopen periode 13 projectkredieten met duurzaamheidsmaatregelen aangevraagd voor een totaal bedrag van € 2,3 miljoen, en vanuit onderhoud is voor € 400.000 besteed en of verplicht aan duurzaamheidsmaatregelen. Daarnaast hebben Provinciale Staten in mei € 5,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitrol van ledverlichting 2e fase, waarvan de projectvoorbereiding al is gestart. Doel van het project is om alle openbare verlichting te vervangen door ledverlichting.

Biodiversiteit

Landschappelijk en vanuit biodiversiteit zijn er verbeteringen aangebracht bij het onderhoud van de bermen. Bermen zijn een belangrijk leefgebied voor bijen en andere insecten. Er wordt daar waar mogelijk gefaseerd gemaaid en er worden insectenschuilplaatsen gecreëerd. Dit gebeurt in de vorm van staand en liggend dood hout. Bij wegreconstructies wordt er een gevarieerd assortiment inheemse boom- en heestersoorten aangeplant, zodat de ecologische waarde wordt verhoogd. De beoogde extra impuls voor het verhogen van de biodiversiteit in de bermen van de wegen en vaarwegen heeft na een vertraging in het laatste kwartaal geleid tot plaatselijk ander maaibeeld. Hierdoor verandert het beeld van de berm van strak gemaaid naar bont en divers. De overige plannen worden in het voorjaar 2022 uitgerold. Nieuw is het project Monumentale bomen. Afgelopen najaar is begonnen met het in kaart brengen van de monumentale bomen en waardevolle houtopstanden langs de provinciale wegen.

Assetmanagement

De provincie is een gecertificeerd beheerder op het gebied van assetmanagement. Er wordt ingezet op continue verbetering en ontwikkeling van de organisatie. In juni 2021 heeft opnieuw een ISO 55001 hercertificeringsaudit plaatsgevonden. De provincie heeft deze audit goed doorstaan.

Assetmanagement beoogt de benodigde onderhoudsmaatregelen van het areaal af te wegen op basis van de aspecten areaalprestatie, faalrisico's en kosten. Het functioneren van het areaal volgens een bestuurlijk vastgesteld kwaliteitsniveau is leidend. Dit is vastgelegd in de Nota Infrastructuurle Kapitaalgoederen 2020-2023 (NIKG). Hierin is omschreven welke kapitaalgoederen de provincie in eigendom heeft en op welk kwaliteitsniveau deze in stand gehouden moeten worden. Ook is hierin vastgelegd welke financiële middelen voor het in stand houden noodzakelijk zijn. De onderstaande beeldkwaliteitsniveaus voor de verschillende netwerken van de provinciale infrastructuur zijn door Provinciale Staten vastgesteld. Deze zijn gebaseerd op de landelijke CROW-systematiek.

Infrastructuur

Netwerken Bestuurlijk vastgesteld kwaliteitsniveau

Type areaal	Bestuurlijk vastgesteld kwaliteitsniveau
Stroomwegen	B
Overige wegen	C
Fietspaden	B
Milieuaspecten bij wegbeheer	B
Vrij liggende busbanen	B
Haltes/stations Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)	B
Vaarwegen / oevers	C/D

De gerealiseerde kwaliteitsniveaus zijn hieronder weergegeven.

Netwerken	Bestuurlijk vastgesteld kwaliteitsniveau	Werkelijk kwaliteitsniveaus t.o.v. gehele netwerk (%)						Streefwaarde 95% ≥ kwaliteitsniveau	Realisatie
		A+	A	B	C	D	totaal		
Stroomwegen	B	4%	49%	44%	4%	0%	100%	95%	96%
Overige wegen	C	18%	53%	29%	14%	1%	114%	95%	98%
Fietspaden	B	13%	60%	21%	5%	2%	100%	95%	94%
Busbanen (incl. haltes)	B	4%	7%	89%	0%	0%	100%	95%	100%
Vaarwegen	C/D	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Totaal	-	-	-	-	-	-	-	95%	97%

Deze tabel geeft inzicht in de globale toestand van ons areaal op bestuursniveau. Uit inspecties blijkt dat 95% van het areaal voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus. Dat is gelijk aan de streefwaarde die is gesteld in de begroting 2020. Netwerk 'stroomwegen' en 'fietspaden' zitten onder de 95%. Het areaal dat momenteel niet voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau zal in onderhoud worden genomen. Zoals bijvoorbeeld de stroomwegen N196a en de N196b. Ook de fietspaden liggen onder de streefwaarde. Dit wordt met name veroorzaakt door onderhoudswerkzaamheden die voor 2021 geprogrammeerd staan.

Naast de genoemde eis over beeldkwaliteit zijn er bij de begroting 2020 ook andere eisen gesteld. Als prestatie indicator is er gesteld dat bij de vaarwegen geen stremmingen voor de gebruikers mogen ontstaan ten gevolge van een calamiteit aan de oevers. In 2021 zijn er geen stremmingen als gevolg van een calamiteit aan de oever of bodem opgetreden.

Tunnels

De beschikbaarheid van de tunnelbuizen van de Waterwolftunnel draagt bij aan het optimaal gebruik voor wegverkeer. De niet-beschikbaarheid is gerelateerd aan de wijze van instandhouding en de gehanteerde onderhoudsplanning. Het beschikbaarheidspercentage wordt bepaald aan de hand van de absolute sluitingstijd van 1 of meer buisafsluitingen per maand. De gemiddelde beschikbaarheid in 2021 is 98,4%. De norm is 97,5%. Naast de geplande niet-beschikbaarheid wordt het beschikbaarheidspercentage bepaald door het aantal incidenten en technische storingen die hebben geleid tot een tunnel(buis) sluiting. Het toprisico van 2020 was uitval van dienstverlening door COVID-19 met sluiting van de tunnels als ultiem doemscenario. Er is op alle vlakken bijzonder hard gewerkt om de risico's hieromtrent zo adequaat mogelijk te beheersen.

Verkeerskundig beheer

Het onderhoud van onze infrastructuur draagt bij aan de doorstroming, de veiligheid, het imago en de leefbaarheid binnen de provincie. Daarbij streven wij naar een hoge tevredenheid bij de weggebruikers. Het resultaat van onze beheersinspanning is dat 83% van de weggebruikers (zeer) tevreden is (bron – Belevingsonderzoek Automobilisten December 2021 WOW). De norm is 80%.

Op basis van gestelde kaders en kwaliteitseisen is het Integraal Meerjaren Programma Infrastructuur 2021-2028 (iMPI) opgesteld. In dit iMPI zijn het PMO (Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud) en het PMI (Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur) samengevoegd. In dit iMPI wordt inzicht gegeven in het onderhoudsprogramma, in vervangingen en in nieuwe investeringen. Ook wordt de benodigde financiering hiervan weergegeven.

Stikstof

Het ontbreken van een eenduidig landelijk stikstofbeleid leidde in de eerste helft van 2021 tot problemen, vertraging en extra kosten, bij de uitvoering van sommige infrastructurele projecten. Sinds 1 juli 2021 is er nieuwe landelijke regelgeving, de Wet stikstofreductie en natuurverbetering, van kracht en geldt er een vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstof voor de bouw- of uitvoeringsfase van projecten. Deze plicht geldt nog wel voor de gebruiksfase van een project. Door de vrijstelling voor de bouwfase zijn de problemen in projecten sterk afgenomen.

In projecten blijft ook onder de vrijstelling het streven de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te minimaliseren. Dit is maatwerk per project.

Toekomstige nieuwe landelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld een uitspraak van de Raad van State of aanpassingen van een verplicht te hanteren rekenmodel voor het bepalen van stikstofdepositie, kunnen nopen tot tussentijdse aanpassing van de uitvoering van projecten.

Verkeersmanagement

Binnen de provincie wordt gewerkt volgens gebruikersgericht netwerkmanagement. Hierbij staat de gebruiker centraal, en wordt de hinder-beleving voor de gebruiker tot een minimum beperkt, bij een zo efficiënt mogelijke besteding van de beschikbare middelen. In de contracten met de gebiedsaannemers is (en wordt) geëist dat zij werken met zo min mogelijk hinder voor gebruikers.

Gebouwen

De provincie Noord-Holland heeft verschillende panden in beheer. De meeste panden zijn in gebruik voor de huisvesting van medewerkers en/of opslag van eigendommen. De provincie verhuurt een klein deel van haar panden als winkel, dienstwoning of kantoor aan derden.

Het onderhoud aan de panden voor 2022 kan als volgt worden ingedeeld.

- Maincontract (loopt t/m 01-02-2023, nieuwe aanbesteding met mogelijk hogere contractwaarde)*
- Planmatig onderhoud, dit betreft werkzaamheden volgens het meerjarenonderhoudsplan.
- Niet-planmatig onderhoud, dit betreft storingen en niet geplande kleine onderhoudswerkzaamheden.

*Maincontract loopt t/m 01-02-2023. De nieuwe aanbesteding voor de komende 10 jaar zal leiden tot een hogere contractwaarde. Er zal in de nieuwe contractperiode meer onderhoud aan en vervangingen van installaties plaatsvinden. Omdat de contractwaarde pas na gunning bekend is zijn hier nog de bestaande contractwaarden opgenomen.

Maincontract

Voor zowel het planmatig als het niet-planmatig onderhoud voor het kantoorpand Houtplein 33, het nieuwe gebouw Dreef 1 & 3, is een “maincontract” afgesloten, op basis van een prestatiecontract. Dit houdt 1 contract in, voor het onderhoud aan alle technische disciplines, waaronder bouwkunde, verwarming, lucht en elektrotechniek. Naast deze contractuele verplichtingen zijn er incidentele kosten die voortvloeien uit het maincontract voor deze panden.

Planmatig onderhoud

Voor het planmatig (bouwkundig) onderhoud aan de overige panden werken wij met een meerjarenonderhoudsplan. Dit plan bevat het planmatig (bouwkundig) onderhoud aan de buitenzijde van de panden, zoals het schilderwerk, de vervanging of renovatie van daken en goten, en noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan de terreinen (hekwerk, bestrating). In het meerjarenonderhoudsplan is ook de periodieke vervanging van cv-installaties en overige installaties meegenomen. Om de 3 jaar vindt een herinspectie van de provinciale panden plaats, waarna het meerjarenonderhoudsplan indien nodig wordt aangepast. De laatste inspectie is in 2019 uitgevoerd. In 2022 wordt een nieuwe inspectie uitgevoerd.

Er zal onderhoud worden uitgevoerd in Paviljoen Welgelegen aan de installatietechnische onderdelen (brandmeldcentrale en klimaat). Tevens zal binnenschilderwerk worden uitgevoerd in combinatie met herstelwerk lekkage en houtrot. Vervolgens zal er divers onderhoud aan de villa's worden uitgevoerd. Daarnaast worden aan de andere panden kleinere reguliere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Op Houtplein 33 wordt de toegangscontrole vervangen.

Niet-planmatig onderhoud

Het niet-planmatig onderhoud beslaat het noodzakelijke klein onderhoud aan de panden, dat deels structureel plaatsvindt (onderhoud aan cv's, zonweringen, automatische deuren en tuin) en deels op ad hoc basis (wanneer een onvolkomenheid wordt geconstateerd, na melding van storing, of na incidentele inspectie). Storingen in de panden die onder het maincontract vallen, worden ook uit dit budget betaald.

Beheer en onderhoud meerjarig gepland

In onderstaande tabel zijn de beschikbare budgetten, en gerealiseerde uitgaven van vervangingsinvesteringen weergegeven. De kosten in de tabel onder ad e. en f. hebben uitsluitend betrekking op (onderhouds-)kosten aan panden die bij de provincie in bezit zijn. Hierin zijn de kosten voor tijdelijke huisvesting (onder andere servicekosten) niet meegenomen.

Met betrekking tot vervangingsinvesteringen wegen behorende uitvoering van de machinerichtlijn (MRL), vernieuwing van steunpunt Uitgeest, verbouwing van steunpunt Vijfhuizen en energie neutraal maken van de steunpunten en uitrol van intelligente verkeersregelininstallaties (iVRI) is in 2021 in totaal € 7,2 miljoen minder uitgegeven dan begroot door de volgende oorzaken:

De uitgaven voor invoering van de Machinerichtlijn bij Centrale Burgbediening zijn conform begroting gerealiseerd. Voor het project Machinerichtlijn is er vertraging opgetreden als gevolg van voortschrijdend inzicht. Gebleken is dat de in te voeren maatregelen relatief duur zijn in vergelijking met de verbetering van de veiligheid. Om die reden is vertraging opgetreden in de uitvoering en er is een onderzoek gestart naar nut en noodzaak. De uitkomst van dit onderzoek wordt in 2022 verwacht, waarna er opnieuw besluitvorming zal plaatsvinden

Vertraging c.q. uitstel bij verbouwing of vernieuwing van steunpunten.

Verdere uitrol van de intelligente verkeersregelininstallaties iVRI is voorzien in aansluiting op de oplevering van de initiële toezegging in het MIRT en het werkend hebben van gebruikerstoepassingen met een iVRI. De wegbeheerders hebben gezamenlijk geconstateerd dat er nog issues moeten worden opgelost alvorens de iVRI goed gebruikt kan worden. Om die reden is in 2021 nog niet gestart met de verdere uitrol van de iVRI's.

Ten aanzien van vervangingsinvesteringen vaarwegen zijn in de begroting voor meerdere oevertrajecten uitgaven voorzien voor de voorbereiding en uitvoering daarvan. De in 2021 gerealiseerde uitgaven vervangingsinvesteringen vaarwegen zijn in totaal € 12,3 miljoen lager uitgekomen dan begroot. Hiervan heeft een bedrag van € 6,3 miljoen betrekking op projecten die in voorbereiding zijn maar door gebrek aan capaciteit niet in 2021 tot uitvoering zijn gekomen.

Beheer en onderhoud meerjarig gepland (wegen)	Begroot	Besteed	Verschil
A. Vervangingsinvesteringen wegen (PMO)	€ 28.600.000	€ 21.374.415	€ 7.225.585
B. Groot onderhoud gepland	€ 8.732.000	€ 7.396.315	€ 1.335.685
C. Projecten reserve kap. lasten VIK v/h Res. GO	€ 157.000	€ 176.552	-€ 19.552
D. Vast onderhoud wegen	€ 8.406.000	€ 8.013.646	€ 392.354
E. Gebiedscontracten (GBC1 t/m GBC7)	€ 34.533.000	€ 33.452.382	€ 1.080.618
F. Tunnels	€ 6.200.000	€ 6.348.098	-€ 148.098
G. DVM-areaal wegen	€ 2.576.000	€ 2.501.149	€ 74.851
H. Planmatig onderhoud gebouwen	€ 1.242.000	€ 1.091.000	€ 151.000
I. Correctief onderhoud gebouwen	€ 234.000	€ 233.000	€ 1.000
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	€ 90.680.000	€ 80.586.557	€ 10.093.443
Waarvan activa met een maatschappelijk nut	€ 28.600.000	€ 21.374.415	€ 7.225.585

Beheer en onderhoud meerjarig gepland (vaarwegen)	Begroot	Besteed	Verschil
A. Vervangingsinvesteringen vaarwegen	€ 18.300.000	€ 6.026.203	€ 12.273.797
B. Projecten reserve kap. lasten v/h Res GO	€ 1.000.000	€ 491.484	€ 508.516
C. Variabel onderhoud vaarwegen	€ 370.000	€ 136.830	€ 233.170
D. Beheer vaarwegen	€ 1.175.000	€ 654.921	€ 520.079
E. Vast onderhoud vaarwegen	€ 4.256.000	€ 4.257.266	-€ 1.266
F. Gebiedscontracten (GBC1/GBC7)	€ 7.022.000	€ 6.779.237	€ 242.763
G. DVM areaal vaarwegen	€ 2.066.000	€ 2.155.616	-€ 89.616
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	€ 34.189.000	€ 20.501.557	€ 13.687.443
Waarvan activa met een maatschappelijk nut	€ 18.300.000	€ 6.026.203	€ 12.273.797

4.3 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie omvat alle activiteiten gericht op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen en de hieraan verbonden risico's.

Het treasurybeleid beslaat de doelstellingen, de richtlijnen en de limieten die voor het uitvoeren van de treasuryfunctie zijn vastgesteld. De wettelijke en provinciale kaders zijn vastgelegd in:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
- Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden;
- Ministeriële regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden;
- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Financiële verordening Noord-Holland 2021;
- Financieringsstatuut Provincie Noord-Holland 2020;
- Uitvoeringsrichtlijn Leningen en Garantstellingen Noord-Holland 2020.

In deze wettelijke en provinciale kaders staan onder andere richtlijnen voor het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties uit hoofde van de publieke taak.

De belangrijkste doelstellingen van het provinciale treasurybeleid zijn:

- Duidelijke richtlijnen voor eenduidige behandeling van aanvragen voor geldleningen en garantstellingen (vanuit publieke taak);
- Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de nodige financiële middelen;
- Beheersen van financiële risico's;
- Minimaliseren van de kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.

De provincie Noord-Holland heeft zich bij het uitvoeren van de treasuryfunctie aan de wettelijke kaders en provinciale regelgeving gehouden. Met de keuze voor het integraal schatkistbankieren (besluit Provinciale Staten november 2009) heeft de provincie de risico's van de treasuryfunctie kunnen begrenzen. Immers het debiteurenrisico van deze keuze is nihil, want het geld wordt uitsluitend ondergebracht bij het Rijk.

In het uitvoeren van het treasurybeleid stuurt de provincie daarom op het beheersen van het renterisico en het liquiditeitsrisico. Het renterisico is het risico van een lager financieel resultaat als gevolg van (negatieve) rentefluctuaties. Het liquiditeitsrisico is het risico van wijzigingen in het verloop van inkomsten en uitgaven in afwijking van de planning, waardoor financieringskosten hoger uitvallen.

Liquiditeitsprognoses

De liquiditeitsprognoses genereren informatie over de liquiditeitsbehoefte op de korte, middellange en lange termijn. De prognoses vormen een belangrijke basis voor het uitzetten van tijdelijk beschikbare financiële middelen in deposito's.

In 2021 heeft de provincie geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tijdelijk overtollige middelen uit te zetten bij Nederlandse gemeenten, waterschappen en provincies, aangezien de liquiditeitsprognose voor de lange termijn dit niet toelaat. Voor het bepalen van de hoogte, de looptijd en het rentepercentage van de te plaatsen deposito's en uitzettingen wordt gebruik gemaakt van liquiditeitsprognoses en renteverwachtingen om de marktconformiteit vast te stellen.

Schatkistbankieren

De staat verzekert met het schatkistbankieren dat met de middelen van de provincie geen onnodige financiële risico's worden gelopen.

Op het aantrekken van middelen, dat via schatkistbankieren niet mogelijk is, wordt hier niet nader ingegaan omdat hiervan in 2021 geen sprake is geweest. Gelet op de lange termijn liquiditeitsprognose zal dit vooralsnog niet nodig zijn.

Renteverwachtingen

Een tweede belangrijke basis is de renteverwachting, die in 2021 ieder kwartaal is opgesteld met 2 rentevisies van verschillende banken en treasuryspecialisten. Deze renteverwachting heeft de provincie geleerd dat de geraadpleegde instanties voor 2022 nog steeds zeer lage renteniveaus verwachten. Besloten is daarom om de vrijkomende deposito's voorlopig op de rekening-courant te laten staan. De provincie had eind 2020 bij de schatkist € 268,58 miljoen in rekening-courant staan. Eind 2021 is het bedrag dat de provincie in rekening-courant heeft staan 144,09 miljoen groot. Uitzettingen bij de schatkist leveren op peildatum 7 januari 2022 bij een deposito van 20 jaar geen rente op (0,0%).

Kasgeldlimiet/renterisiconorm

De Wet fido stelt normen voor de hoogte van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Bij het uitvoeren van het treasurybeleid is de provincie Noord-Holland in 2021 binnen deze normen gebleven. Overschrijding van de kasgeldlimiet was niet aan de orde, omdat in 2021 geen kasgeldleningen nodig waren.

De renterisiconorm is bedoeld om (her)financiering van de meerjarige leningen over de jaren te spreiden. Dit is echter voor de provincie Noord-Holland niet aan de orde geweest, omdat de provincie in 2021 niet over lang vreemd vermogen beschikt.

Berekening Kasgeldlimiet Jaarrekening 2021 (bedragen x € 1.000)

Stappen (1-4) (bedragen x € 1.000)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)	Ruimte(+)/Overschrijding (-) = (5)-(3)
(1) - (2) = (3)				
Gemiddelde Kw 1	€ 12.810	€ 256.372	€ -243.562	€ 296.522
Gemiddelde Kw 2	€ 12.810	€ 259.761	€ -246.951	€ 299.911
Gemiddelde Kw 3	€ 12.809	€ 258.670	€ -245.861	€ 298.821
Gemiddelde Kw 4	€ 12.862	€ 250.812	€ -237.949	€ 290.909
(4) Gemiddelde van (3)	€ 12.823	€ 256.404	€ -243.581	€ 296.541
Stappen (5-9)	Variabelen			Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet			€ 52.960
(6a) = (5)>(4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet			€ 296.541
(6b) = (4)>(5)	overschrijding van de kasgeldlimiet			Geen overschrijding van de kasgeldlimiet
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7)	Begrotingstotaal ontwerp begroting			€ 756.569
(8)	Percentage regeling			7%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet			€ 52.960

Renteresultaat

De feitelijke realisatie van het treasurybeleid weerspiegelt het renteresultaat van de provincie. In 2021 heeft de provincie rentebaten van bijna € 0,70 miljoen, met name op verstrekte langlopende geldleningen en uitzettingen >1 jaar.

Naast de werkelijke kasstromen uit rentelasten/baten rekent de provincie Noord-Holland op basis van de Financiële verordening Noord-Holland in 2021 geen rente intern door aan taakvelden en activa.

4.4 Bedrijfsvoering

Algemeen

De provincie Noord-Holland is een organisatie van het openbaar bestuur die doeltreffend, doelmatig, rechtmatig, integer, duurzaam en transparant handelen als uitgangspunt heeft.

Om succesvol uitvoering te geven aan alle programma's is een adequaat en efficiënt intern functioneren een essentiële voorwaarde. De organisatie en bedrijfsvoering van de provincie is ingericht om uitvoering te geven aan de wettelijke taken en het coalitieakkoord.

De gewenste ambtelijke manier van werken is vastgelegd in de visie 'Samen Noord-Holland, op weg naar het nieuwe normaal in 2025'.

Ontwikkelingen die effect hadden op de bedrijfsvoering

Bij de begroting 2021 zijn enkele ontwikkelingen onderkend die zich landelijk en wereldwijd voordeden en waarvan kwantificering van het effect op de bedrijfsvoering nog niet mogelijk was.

Impact Coronavirus op de bedrijfsvoering

Ondanks dat de meeste van onze bestuurlijke en uitvoerende taken doorgang vonden, had de coronapandemie ook in 2021 grote impact op de provincie. Werken en ontmoeten of afstand - dat wil zeggen: veelal online vanuit huis voerde de boventoon. - weDiverse tentoonstellingen en evenementen hebben niet of alleen online plaats kunnen vinden. De aanhoudende en oplaaierende coronapandemie, tweede helft 2021, trok een zware wissel op de medewerkers, op de relatie en onderlinge samenwerking met collega's. Vanuit de directie is er veel aandacht besteed aan mogelijkheden van hybride werken - ook voor de situatie dat de coronavirus op de achtergrond geraakt- en naar de vitaliteit van medewerkers.

In 2021 is het Sluis- en Haven Informatiepunt (SHIP) in IJmuiden beperkt open geweest. Ook in het provinciale museum Huis van Hilde zijn de effecten van de coronamaatregelen direct voelbaar geweest: wisselende maatregelen waardoor betrokkenheid van de vele vrijwilligers ook op de proef is gesteld.

Digitalisering en datagedreven werken

In 2021 is gewerkt aan de uitvoering van de ambtelijke digitaliseringsstrategie. Vanuit deze strategie worden organisatorische en technische bouwblokken gerealiseerd voor bestuurlijke datastrategie. Voorbeelden daarvan zijn een opleidingsprogramma voor het gehele management, gericht op vergoten van 'i-vaardigheden', ontwikkeling van een methode voor het systematisch in kaart brengen van onze datapositie en modernisering van onze IT-omgeving die data-gedreven werken bij de realisatie van onze opgaven ondersteunt.

We lichten er twee thema's uit.

Adoptie en I-slagvaardig leiderschap

Vanuit verschillende projecten hebben adoptieprogramma's plaatsgehad om medewerkers verder te helpen met het digitaal werken. Vanuit het project Digitaal Samenwerken zijn verschillende modules aangeboden om goed te leren werken met de digitale werkplek. Tevens is de leergang 'I-

slagvaardig leiderschap' ontwikkeld, aan de hand waarvan managers binnen de provincie handvatten krijgen aangereikt om kansen als gevolg van digitalisering en data optimaal te benutten. Deze leergang is in het 1^e kwartaal van 2022 uitgevoerd.

Cloud & organisatie

Voor haar ICT zet de provincie Noord-Holland in op een transitie naar de cloud. In 2021 is een team ingericht (het cloud competence center) dat de migratie vormgeeft naar de cloud-omgeving van Amazon (AWS). In 2021 is een begin gemaakt met deze migratie. Een groot aantal van de ICT-systemen van de provincie wordt verhuisd naar de AWS-cloud.

Tevens is een nieuwe cloudgebaseerde werkplek in ontwikkeling. In 2022 worden alle medewerkers van de provincie overgezet naar deze nieuwe werkplek.

Communicatie

2021 was mede door corona een jaar waarin fysieke bijeenkomsten vaak niet georganiseerd konden worden. Zowel voor participatiebijeenkomsten als voor gesponsorde evenementen had dit een behoorlijke impact. Daardoor is het hiervoor beschikbare budget voor 2021 niet compleet benut. Dankzij aangepaste sponsorvoorwaarden hebben desondanks veel evenementen toch door kunnen gaan. De sponsorbijdragen zijn onder meer gebruikt voor verduurzaming van evenementen en activiteiten die specifiek gericht zijn op jongeren.

Interne communicatie is, nu iedereen door corona thuiswerkte nog belangrijker geworden. Intranet is hierbij het centrale communicatiekanaal, maar er werd daarnaast ook gebruik gemaakt van onder meer video's, mails van de directie en achtergrondverhalen en interviews over werken in tijden van corona. Als gevolg hiervan is het belang van goed en toegankelijk intranet toegenomen. In 2021 is een start gemaakt met de vernieuwing van het intranet, een project dat in 2022 zal worden afgerond.

Personeel en Organisatie

CAO

Het HRM-beleid is gebaseerd op de cao provinciale sector. In de zomer is een nieuw onderhandelaarsakkoord bereikt met onder meer een structurele salarisstijging van € 50 plus 1,2%. Als waardering voor de getoonde flexibiliteit tijdens de coronacrisis ontvingen medewerkers op 1 september 2021 een eenmalige bruto uitkering van € 750. Daarnaast is interprovinciaal afgesproken dat er een paritair onderzoek komt over facilitering en vergoeding van kosten bij het hybride werken.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is krapp(er) geworden. In 2021 stonden er 10% meer vacatures open dan in 2020 en een groter aantal functies bleek moeilijk vervulbaar, wat zichtbaar werd in de langere doorlooptijd die nodig is bij het vervullen van functies. In IPO-verband zijn voorbereidingen getroffen om de zichtbaarheid van Provincies als aantrekkelijke werkgever te vergroten door het ontwikkelen van een gezamenlijk digitaal platform voor alle provincies. Daarnaast hebben wij in 2021 aandacht besteed aan de profilering van de provincie als aantrekkelijke werkgever. Daartoe zijn de vacatureteksten en de werkenbij-pagina op de website vernieuwd en wordt actiever gebruik gemaakt van LinkedIn.

Ook in 2021 hebben we als Provincie geïnvesteerd in jong talent en zijn er per september 7 trainees gestart.

Arbeidsomstandigheden

Juist in deze coronatijd is veel geïnvesteerd in een gezond werkklimaat, op kantoor én thuis. Naast het verschaffen van thuiswerkmiddelen is er volop aandacht voor het mentale welbevinden van medewerkers door het aanbieden van interactieve online bijeenkomsten over vitaal thuiswerken en hybride werken.

Capaciteitssturing

De in te zetten capaciteit is gebaseerd op een zorgvuldige analyse van de omvang van het werkpakket enerzijds en in de vertaling van dat werkpakket naar consequenties voor de personele bezetting en inhuur anderzijds. In 2021 zijn een aantal plekken die langdurig werden ingevuld door externe medewerkers omgezet naar functies met vaste medewerkers. Het betrof functies op verschillend niveau, bij verschillende sectoren van de directie Beheer & Uitvoering en Concernzaken. De externe medewerkers die werkzaam waren op deze functies hebben de mogelijkheid gehad om te solliciteren op deze functies. In veel gevallen zijn deze externe medewerkers 'verambtelijkt'. Hiermee hebben we bereikt dat het percentage externe inhuur omlaag is gegaan en dat we meer kennis in huis hebben gehaald op kritische functies.

Optimaliseren van kennis en (digitaal) leren in het werk

Naast de inzet op de leerlijn data en technologie is het klassikale leeraanbod waar mogelijk omgezet naar een digitaal aanbod, zodat de kennisontwikkeling van medewerkers ook in coronatijd doorgang kon vinden. Een voorbeeld hiervan is de leerlijn Bestuurlijke effectiviteit. In deze modulair opgebouwde leerlijn staat het vergroten van kennis en inzicht over het werken in een politiek bestuurlijke organisatie centraal. Voor zowel nieuwe als meer ervaren medewerkers biedt deze leerlijn handvatten hoe je als ambtenaar effectief kunt werken voor bestuurders.

Diversiteit en Inclusiviteit

De kern van het D&I-beleid richt zich op het vergroten van de diversiteit van onze medewerkers en het bieden van een veilige werkomgeving voor iedereen. In 2021 zijn we gestart met het vergroten van de bewustwording van vooroordelen. Er zijn workshops georganiseerd en interne D&I-ambassadeurs geworven die het D&I-beleid in de praktijk uitdragen. Bij de werving van trainees is het doel dat minimaal 20% van de deelnemers een niet-westerse achtergrond heeft. Dit jaar is als pilot gebruik gemaakt van een cultuurvrij selectie instrument en is de target gehaald.

In 2021 zijn 5 nieuwe medewerkers ingestroomd in het kader van de participatiewet. Het quotum voor de participatiewet is daarmee voor het eerst niet gehaald (vereist: 39,1 fte, gerealiseerd 32,7 fte). De oorzaak hiervoor is tweeledig. Het door de coronacrisis verplichte thuiswerken en begeleiding op afstand bleken een grote opgave. Ondanks extra inspanningen zijn er 5 medewerkers uitgestroomd. Daarnaast stijgt het percentage van het quotum jaarlijks. Het quotum is gebaseerd op een percentage van de formatie. Door de verambtelijking in 2021 is de formatie tussentijds substantieel gestegen, wat leidde tot een evenredige verhoging van het quotum.

Inkoop

De verruiming van het social returnbeleid met ingang van 2020 heeft ertoe geleid dat het aantal lopende contracten met deze verplichting is gestegen van 41 in 2020 naar 72 in 2021.

De sociale ondernemingen zijn in kaart gebracht. De inkopende organisatie wordt proactief benaderd om op deze wijze sociaal in te kopen of om via de zogeheten voorbehouden opdracht (art 2.82 Aw) een opdracht aan een sociale onderneming te gunnen. Op dit moment wordt deze vorm van sociaal inkopen nog niet door de organisatie toegepast. De organisatie zal hierin de kansen en mogelijkheden nog moeten gaan ontdekken.

Sturing en beheersing

Algemeen

De provincie Noord-Holland heeft de meerjarige ambitie om snel, flexibel en transparant te anticiperen op ontwikkelingen in een in toenemende mate complexer wordende, veranderende en meer digitale / datagedreven omgeving. De ontwikkelingen in de omgeving zijn van invloed op de sturing en beheersing van de provincie. De provincie heeft in 2021 verder gewerkt aan het versterken van haar management control systeem (i.e. alle activiteiten die het management onderneemt om de activiteiten en motivatie van medewerkers in lijn te brengen met de organisatie). Het versterken van dit systeem draagt bij aan het op een beheerste wijze (“in control”) bereiken van de (strategische) provinciale doelstellingen.

Risicomanagement vormt een belangrijk onderdeel van het managementcontrolesysteem. De door PS op 31 januari 2022 vastgestelde kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen geeft verder invulling aan het risicomanagement bij de Provincie Noord-Holland.

Rechtmatigheidsverantwoording

De focus van interne beheersing lag de afgelopen jaren, maar zeker ook in 2021, in eerste instantie op de rechtmatigheid. De ingezette lijn om toe te werken naar de situatie waarbij het college van Gedeputeerde Staten over 2022 zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording afgeeft is verder uitgewerkt in 2021. Ter voorbereiding hierop is de (verbijzonderde) interne controle op de rechtmatigheid stevig neergezet in de organisatie. Hiermee is een solide basis gelegd om toe te groeien naar de rechtmatigheidsverantwoording over 2022. Een vervolgambitie is om in de controle de omslag te maken naar een systeem- en datagerichte benadering waarbij wordt gesteund op de procesbeheersing in de eerste lijn.

Financiële Hygiëne

Het programma financiële hygiëne is, conform afspraak, in 2021 afgesloten. Het programma kende een veelheid en verscheidenheid aan onderwerpen. Onder de paraplu van dit programma zijn 5 in 2019 reeds lopende belangrijke projecten/initiatieven (Verbeteren Financiële Informatievoorziening, Financieel Beheer, Planning & Control, Verbijzonderde Interne Controle, Processen Centraal) bij elkaar gebracht. Een belangrijk deel van de ingezette acties is op deze manier succesvol afgerond en verankerd binnen de organisatie. In overleg met de directie en de sector Financien zijn de nog openstaande acties (her)belegd in de organisatie.

Fiscale processen

De provincie werkt aan het vernieuwen en versterken van haar Tax Control Framework (TCF), conform de eisen die volgen uit het doorontwikkeld horizontaal toezicht van de Belastingdienst. Het TCF wordt verder uitgebouwd met als doel optimale beheersing van de fiscaliteit in de gehele provinciale organisatie. Naar verwachting zal met de Belastingdienst eind 2022 een nieuw convenant worden afgesloten.

Bestuurlijke planning & control cyclus

In 2021 zijn alle met de Staten afgesproken P&C documenten tijdig aangeleverd en besproken. In afstemming met PS is gekeken naar de opbouw van de begroting en het gebruik van indicatoren. De belangrijkste doelstelling bij het herijken van de indicatoren was om de informatiewaarde te vergroten en om te komen tot indicatoren die behulpzaam zijn bij het sturen op de realisatie van gestelde doelen. De verbeter slag is verwerkt in de begroting 2022.

Kosten bedrijfsvoering

Binnen de begroting en de rekening worden de capaciteitskosten toegerekend aan de begrotingsprogramma's en taakvelden. Dit betreft de totaal ingezette capaciteit inclusief extern ingehuurde capaciteit volgens het capaciteitssturingsbeleid.

Alle kosten van capaciteit worden verzameld bij de sectoren en vervolgens over de programma's verdeeld op basis van begrote capaciteitsinzet. Daarmee wordt de inzet toegeschreven aan de opgave(n) waar de provincie voor staat.

Toerekening capaciteitskosten

De capaciteit wordt ingezet voor de realisatie van investeringen (balans) en begrotingsprogramma's. Onderstaand overzicht toont de toedeling van de capaciteitskosten naar de verschillende begrotingsprogramma's en investeringen in miljoen €.

Capaciteitskosten naar programma/investering

Capaciteitskosten	Ontwerp begroting	Actuele begroting	Begroot toerekeningspercentage	Toegerekend in jaarrekening	Gerealiseerd toerekeningspercentage	Verschil Begroot Gerealiseerd
In miljoen €			%		%	Min is voordelig
1 – Openbaar Bestuur	9,5	9,8	8,30%	9,3	8,12%	n.v.t.
2 - Klimaat en Milieu	4,9	6,1	5,18%	6,0	5,23%	n.v.t.
3 – Ruimte en Water	9,6	10,3	8,68%	10,1	8,82%	n.v.t.
4 – Bereikbaarheid	23,8	26,1	22,06%	27,1	23,74%	n.v.t.
5 – Groen	6,3	10,3	8,72%	10,1	8,83%	n.v.t.
6 – Economie, Cultuur en Welzijn	4,1	5,1	4,29%	4,9	4,29%	n.v.t.
7 – Financiën en Bedrijfsvoering	49,7	50,1	42,33%	46,3	40,52%	n.v.t.
8 – Economisch herstel en Duurzaamheid	0,0	0,5	0,44%	0,5	0,45%	n.v.t.
Totaal programma's	107,9	118,3	100%	114,3	100%	-4,0
Naar investeringen*	15,7	15,3	n.v.t.	12,3	n.v.t.	-3,0
Totale capaciteitskosten	123,5	133,6		126,6		-7,0

In 2021 zijn € 7,0 miljoen minder capaciteitskosten uitgegeven dan begroot

In de analyse zien we dat € 3 miljoen minder capaciteitskosten worden toegerekend aan investeringen dan begroot. In de begroting 2022 heeft daarvoor al een bijstelling plaatsgevonden, omdat we zien dat dit effect structureel is. De komende jaren verschuiven de kosten meer naar onderhoud wat ten laste komt van de exploitatie.

Capaciteitskosten naar soort

	Begroot	Gerealiseerd	Verschil (min is voordelig)
Loonkosten	106,5	97,8	-8,7
Inhuur	21,6	24,6	3,0
Overige kosten	5,5	4,2	-1,3
Totaal	133,6	126,4	-7,0

In de tabel hierboven is een uitsplitsing gemaakt van de totale capaciteitskosten naar kostensoorten.

In deze tabel is zichtbaar dat in totaal minder is uitgegeven aan loonkosten en meer aan inhuur dan begroot. Per saldo is op deze twee posten een voordelig verschil van € 5,7 miljoen aanwezig. De oorzaak hiervan is de krappe arbeidsmarkt. Hierdoor konden vacatures moeilijker worden vervuld en moesten hogere kosten voor inhuur worden gemaakt dan begroot. Ten opzichte van 2020 is de inhuur door verambtelijking wel gedaald van € 33,3 miljoen in 2020 naar € 24,6 miljoen in 2021.

Een onderuitputting van € 1,3 miljoen heeft betrekking op de overige kosten. Dit betreft onder andere opleidingskosten en reiskosten. Bij deze onderuitputting speelde waarschijnlijk de coronapandemie nog steeds een rol, waardoor opleidingsmogelijkheden minder werden benut en er minder werd gereisd.

Omdat onderliggend in de organisatie het toerekeningspercentage wordt verfijnd tot het niveau van organisatorische eenheden op directieniveau, kan het gerealiseerde toerekeningspercentage als gevolg hiervan iets afwijken van het begrote toerekeningspercentage. Omdat de grootste verschillen tussen de begrote en gerealiseerde capaciteitskosten met name te vinden zijn bij directies waarvan de kosten landen op het programma bereikbaarheid en bij overhead in het programma financiën en bedrijfsvoering, zien we daar ook de grootste procentuele verschillen in de toerekeningspercentages.

4.5 Verbonden partijen

Algemeen

De verbonden partijen van de provincie Noord-Holland bestaan uit de provinciale deelnemingen (A), de gemeenschappelijke regelingen waaraan we deelnemen (B) en een aantal overige rechtspersonen waarmee een financieel belang en een bestuurlijk belang is gemoeid (C).

A. Deelnemingen

Naar hun aard kunnen deelnemingen worden onderscheiden in de categorieën (voormalige) nutsbedrijven, regionale ontwikkelingsmaatschappijen, beleggingen en overige.

De deelnemingen in de (voormalige) nutsbedrijven (PWN, Alliander, Afvalzorg) zijn in het verleden ontstaan doordat werd geoordeeld dat het publieke belang het best kan worden behartigd door een bestaande activiteit buiten de provinciale organisatie te plaatsen.

Bij ontwikkelingsmaatschappijen is sprake van activiteiten die gezamenlijk met andere publieke en/of private partijen worden uitgevoerd ter behartiging van publieke belangen op economisch of ruimtelijke ordening gebied. Voorbeelden hiervan zijn Schiphol Area Development Company (SADC), Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, Zeestad en PolanenPark.

De deelnemingen met een beleggingskarakter in de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank dienen geen direct provinciaal belang, maar worden aangehouden vanwege het geringe risico en het hoge rendement.

Recreatie Noord-Holland is een uitvoeringsorganisatie waarin de provincie deelneemt en die als doel heeft het beheren en onderhouden van gebieden van een aantal recreatieschappen.

Naast de hiervoor genoemde situaties kan voor nieuwe participaties worden gekozen bij nieuw te ontwikkelen activiteiten die het publieke belang behartigen. Voorbeelden hiervan zijn een viertal fondsen (ROM InWest, PDENH, INH en LSFA), actief op het gebied van duurzaamheid, innovatieve bedrijven dan wel life sciences.

B. Gemeenschappelijke regelingen

De provincie is actief in een aantal recreatieschappen in het kader van landschapsbeheer en het creëren van recreatievoorzieningen.

De Randstedelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijke regeling en oefent voor de provincies Flevoland, Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland de wettelijk verplichte rekenkamerfunctie uit.

Het Openbaar lichaam Waddenfonds is een gemeenschappelijke regeling tussen de provincies Noord-Holland, Groningen en Fryslân.

De provincie neemt deel aan een viertal omgevingsdiensten. Dat betreft gemeenschappelijke regelingen tussen de provincie en een aantal gemeenten in de provincie Noord-Holland. De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is een gemeenschappelijke regeling tussen de provincie Noord-Holland, de provincie Flevoland en een aantal gemeenten in beide provincies.

C. Overige verbonden partijen

De provincie is lid van de vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO). Met deze samenwerking wordt beoogd de condities waaronder provincies werken te optimaliseren en provinciale vernieuwingsprocessen te stimuleren.

De provincie is in 2019 lid geworden van de Coöperatieve vereniging samenwerkingsverband DOVA, ter behartiging van de belangen op het gebied van openbaar vervoer.

De provincie is betrokken bij een aantal stichtingen. Stichtingen worden als verbonden partij opgenomen als door de provincie een bestuurder wordt benoemd en er sprake is van jaarlijkse financiële bijdragen aan die stichting. Daarmee wordt een ruime invulling gegeven aan de definitie van verbonden partijen.

De stichtingen die het betreft zijn:

- Stichting Gooisch Natuurreservaat
- Stichting bevordering kwaliteit leefomgeving Schipholregio
- Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied
- Stichting administratiekantoor Aandelen Zeehaven IJmuiden
- Stichting Voorbereiding Pallas-reactor

Het fonds Nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland is op grond van de Wet milieubeheer tot stand gekomen als publiekrechtelijk rechtspersoon. Doel is het beheren van de gelden in het fonds, opdat deze gelden worden gebruikt ter dekking van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van gesloten stortplaatsen.

Sturen op bijdrage aan provinciale doelen

De provincie stuurt actief op de bijdrage van een verbonden partij aan de provinciale doelen. De beleidsmatige afweging of continuering van participatie in bestaande verbonden partijen wenselijk is, komt aan de orde bij de vierjaarlijkse evaluatie van de verbonden partij. Naast (her)definiëring van het publieke belang zal voor elke verbonden partij, zowel bij het aangaan van de verbintenis als bij de periodieke evaluatie, worden getoetst of deze bijdraagt aan realisatie van beleidsdoelstellingen. Vanuit bedrijfseconomisch perspectief zal beoordeeld worden of de bedrijfsvoering van de verbonden partij voldoende zakelijk is. In alle gevallen wordt periodiek de beleidsmatige afweging gemaakt om betrokken te blijven of te zijn bij activiteiten die de verbonden partij verricht.

Invulling aandeelhouders- en commissarisrol

Er is voor gekozen de belangen van de provincie bij de deelnemingen primair via de aandeelhoudersrol te behartigen. De aandeelhoudersrol is geplaatst in de portefeuille van de gedeputeerde die ook belast is met het beleidsveld. Om het benodigde contact met de belangrijkste deelnemingen te hebben, worden door het jaar heen verschillende afstemmingsoverleggen gehouden tussen de portefeuillehouder en bestuurders van de onderneming.

Voor de overige aspecten van invulling van de aandeelhoudersrol wordt verwezen naar de Kadernota verbonden partijen 2020 ([hyperlink](#)).

Relevante ontwikkelingen verbonden partijen

De volgende wijzigingen hebben in 2021 plaatsgevonden op het gebied van de verbonden partijen:

- De aandeelhouders van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied N.V. i.l. hebben in december 2021 besloten deze vennootschap te ontbinden. Het vermogen van de vennootschap zal worden vereffend. De borgstelling ten behoeve van het project Hoogtij verstrekt aan de BNG Bank N.V. is komen te vervallen en de tussen de aandeelhouders daaruit voortvloeiende regresovereenkomst is beëindigd;
- Medio 2021 hebben GS besloten een besloten om een verkenning uit te voeren naar de vraag of en zo ja hoe een vervreemding van de aandelen in Recreatie Noord-Holland N.V. is te realiseren;
- Per 7 oktober 2021 is de InWest Regio B.V. (ROM) opgericht. De provincie Noord-Holland is 30,8% aandeelhouder in deze ROM. De ROM heeft als doel om binnen de provincie bij te dragen aan het versterken de positie en de internationale concurrentie kracht van de regio en het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit.
- Innovatiefonds Noord-Holland B.V. (INH) heeft ook in 2021 de Corona Overbruggingsleningen (COL-fonds) uitgevoerd voor de provincie Noord-Holland. Er zijn op dit moment gesprekken gaande met de nieuw opgerichte ROM om het COL-fonds hierin onder te brengen. Daarnaast heeft INH voor het Proof-of-Concept fonds € 3 miljoen aan React-EU middelen ontvangen als aanvulling op het bestaande fondsvermogen.
- De aandeelhouders van Alliander hebben in december 2021 een converteerbare lening van totaal € 600 miljoen verstrekt aan Alliander. Conform het provinciale aandelenbelang heeft de provincie Noord-Holland hiervan € 55 miljoen verstrekt.

Uitgaven

De lasten voor de verbonden partijen zijn terug te vinden in verschillende programma's. De lasten (rentelasten) voor de deelnemingen in SADC en Zeehaven IJmuiden staan in programma 6 'Economie, cultuur en welzijn' onder operationeel doel 6.5.1.

De bijdragen aan de recreatieschappen zijn opgenomen in programma 5 onder operationeel doel 5.2.2. De bijdragen aan de omgevingsdiensten zijn opgenomen onder operationeel doel 2.1.5. De bijdragen van de provincie aan het Interprovinciaal Overleg zijn verdeeld over de programma's op basis van de kerntaak waarvoor het IPO deze middelen inzet.

Inkomsten

In 2021 ontvingen wij circa € 14,3 miljoen aan dividend. In 2020 is een bedrag ontvangen van ca. € 12,6 miljoen. Zie hiervoor het overzicht van de ontvangen bedragen per deelneming. De ontvangen dividenden worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.

Leningen en garantstellingen verstrekt aan verbonden partijen

Aan een aantal provinciale verbonden partijen zijn bij oprichting of bij een latere financieringsbehoefte, leningen dan wel garanties verstrekt, namelijk:

- De in het verleden met PolanenPark afgesloten leningovereenkomst voor een maximum bedrag van € 23 miljoen is medio 2016 afgelost. De aandeelhouders in PolanenPark staan

sindsdien naar rato garant voor een bancaire lening van PolanenPark van € 20 miljoen. Voor de provincie betekent dit een garantstelling van maximaal € 8 miljoen.

- Aan Zeehaven IJmuiden is in 2011 een lening verstrekt van € 0,6 miljoen. Deze lening is in 2021 verlengt tot 2026.
- De aandeelhouders van Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied N.V. i.l. hebben in december 2021 besloten deze vennootschap te ontbinden. Het vermogen van de vennootschap zal worden vereffend. De borgstelling ten behoeve van het project Hoogtij verstrekt aan de BNG Bank N.V. is komen te vervallen en de tussen de aandeelhouders daaruit voortvloeiende regresovereenkomst is beëindigd.
- Aan de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor is een subsidie in de vorm van een rentedragende geldlening van € 40 miljoen verleend voor de activiteiten in de voorbereidingsfase van de Pallas-reactor.
- Aan SADC (Schiphol Area Development Company) is in 2018 een kredietfaciliteit van in totaal € 13,5 miljoen verstrekt door de vier aandeelhouders; voor de provincie derhalve € 3,375 miljoen. Ultimo 2021 is in totaal een bedrag van € 0,625 miljoen bij de provincie opgenomen onder deze faciliteit.
- Aan Alliander is in december 2021 een converteerbare lening van € 55 miljoen verstrekt voor de oplopende investeringen in de energietransitie.

Risico's verbonden aan verbonden partijen

De financiële risico's gerelateerd aan verbonden partijen zijn als volgt weer te geven (zie tevens de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing):

Gestort aandelenkapitaal bij deelnemingen

Een aandeelhouder in een vennootschap (deelneming) heeft een bedrag betaald voor de aandelen. In het geval dat de vennootschap slechte resultaten behaalt, kan sprake zijn van (gedeeltelijk) verlies van dit bedrag. Dit dient dan op de provinciale balans te worden gecorrigeerd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen

Als een deelneming winsten behaalt, kan een deel van die winst als dividend worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. Deze mogelijke dividenden zijn onzeker, doordat pas na afloop van een boekjaar blijkt of het verwachte resultaat is behaald.

De provincie dekt in het weerstandsvermogen het risico af dat 25% van het verwachte dividend niet wordt uitgekeerd.

Verstrekke leningen aan verbonden partijen

Zowel aan een aantal deelnemingen als aan enkele overige verbonden partijen zijn leningen verstrekt. Voor een deel van de verstrekke leningen heeft een dotatie aan het weerstandsvermogen plaatsgevonden in verband met het risico van niet-terugbetaling.

Verstrekke garanties aan verbonden partijen

Zowel ten behoeve van deelnemingen als van overige verbonden partijen zijn garanties/borgstellingen afgegeven. Voor een deel van de verstrekke bedragen heeft een dotatie aan het weerstandsvermogen plaatsgevonden, voor het geval een beroep wordt gedaan op deze garanties/borgstellingen.

Deze risico's zijn in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen als Financieringsrisico's, Beleidsrisico's of als Risico's Verbonden Partijen.

Deelnemingen

Alliander N.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Arnhem	Eigen vermogen	4.328.000.000	4.470.000.000
Nominale waarde aandelen	€ 62.654.400	Vreemd vermogen	5.094.000.000	5.739.000.000
% belang	9,16	Resultaat	224.000.000	242.000.000
Programma	Klimaat en Milieu (2.1.1)	Dividend	10.400.000	8.591.000
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Energievoorziening			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	in december 2021 een lening van € 55 miljoen verstrekt aan Alliander			

N.V. Afvalzorg Holding

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€72.235.000	€73.934.000
Nominale waarde aandelen	€ 12.600.000	Vreemd vermogen	€138.868.000	€160.565.000
% belang	90	Resultaat	€7.191.000	€3.040.000
Programma	Klimaat en Milieu (2.1.1)	Dividend	€1.125.000	€1.125.000
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Efficiënt gebruik stortplaatsen			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

N.V. Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Velserbroek	Eigen vermogen	€249.064.000	€258.189.000
Nominale waarde aandelen	€ 6.806.703	Vreemd vermogen	€527.997.000	€523.897.000
% belang	100	Resultaat	€8.436.000	€9.316.000
Programma	Ruimte en Water (3.5.2)	Dividend	€630.573	€602.620
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Drinkwatervoorziening en natuurbeheer			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Recreatie Noord-Holland N.V. (RNH)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€3.094.710	€2.999.303
Nominale waarde aandelen	€ 370.000	Vreemd vermogen	€1.677.417	€1.788.679
% belang	100	Resultaat	€14.966	€-95.407
Programma	Groen (5.2.2)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Beheer en onderhoud recreatiegebieden			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	GS hebben in 2021 besloten om een verkenning uit te voeren naar de vraag of en zo ja hoe een vervreemding van de aandelen in RNH is te realiseren.			

Schiphol Area Development Company N.V. (SADC)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Schiphol	Eigen vermogen	€ 116.330.000	€ 120.549.000
Nominale waarde aandelen	€ 3.424.680	Vreemd vermogen	€ 26.066.000	€ 24.348.000
% belang	25	Resultaat	€ 4.504.000	€ 4.219.000
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.1)	Dividend	0	0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA, Voordracht lid RvC			
Publiek doel	Gebiedsontwikkeling en uitgifte gronden. Marketing en acquisitie.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Regionale Ontwikkelmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied (RON)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Zaansstad	Eigen vermogen	€7.475.000	€3.929.000
Nominale waarde aandelen	€ 787.500	Vreemd vermogen	€38.991.000	€10.780.000
% belang	33,30	Resultaat	€1.351.000	€7.954.000
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.1)	Dividend		€2.833.333
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Ontwikkeling Noordzeekanaalgebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	De RON is op 23 december 2021 ontbonden. Het vermogen wordt thans vereffend. De ten behoeve van het project Hoogtij verstrekte borgstelling aan de BNG Bank is komen te vervallen en in het verlengde daarvan is de tussen de aandeelhouders gesloten regresovereenkomst inzake deze borgstelling geëindigd. Er heeft 2021 in een dividenduitkering ad €2.833.333 plaatsgevonden en een terugstorting van agio van €1.000.000. Er zal nog een liquidatie uitkering volgens als de vereffening is afgerond.			

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (NHN)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Alkmaar	Eigen vermogen	€1.168.629	€1.238.631
Nominale waarde aandelen	€ 26.460	Vreemd vermogen	€2.616.648	€2.747.526
% belang	49	Resultaat	€291.472	€70.002
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.1)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA, Voordracht voorzitter RvC			
Publiek doel	Ontwikkeling Economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

PolanenPark B.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	190.125	251.391
Nominale waarde aandelen	€ 7.200	Vreemd vermogen	3.194.121	2.471.160
% belang	40	Resultaat	102.145	61.266
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.1)	Dividend	0	0
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Ontwikkeling bedrijventerrein			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

PolanenPark C.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Schiphol	Eigen vermogen	4.890.586	5.169.645
Nominale waarde aandelen	€ 7.200	Vreemd vermogen	12.013.638	10.551.970
% belang	40	Resultaat	549.420	278.950
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.1)	Dividend	240.000	
Bestuurlijk belang	Stemrecht VvV			
Publiek doel	Ontwikkeling bedrijventerrein			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	In 2020 heeft een winstuitkering vanuit de CV aan de provincie plaatsgevonden ten bedrage van € 240.000.			

Zeehaven IJmuiden N.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	IJmuiden	Eigen vermogen	25.360.000	26.954.000
Nominale waarde aandelen	€ 408.402	Vreemd vermogen	36.022.000	32.561.000
% belang	8,40	Resultaat	1.040.000	1.742.000
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.1)	Dividend	24.500	24.500
Bestuurlijk belang	Benoeming bestuurslid beherende stichting			
Publiek doel	Ontwikkeling haven en economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Zeestad Beheer B.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Den Helder	Eigen vermogen	€ 18.000	€ 18.000
Nominale waarde aandelen	€ 9.000	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
% belang	50	Resultaat	€ 0	€ 0
Programma	Ruimte en Water(3.1.1)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Stadsvernieuwing Den Helder			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Zeestad C.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Den Helder	Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Nominale waarde aandelen	€ 6.900.000	Vreemd vermogen	€ 48.373.000	€ 61.176.969
% belang	49	Resultaat	€ 0	€ 0
Programma	Ruimte en Water (3.1.2)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht VvV			
Publiek doel	Stadsvernieuwing Den Helder			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Den Haag	Eigen vermogen	€ 5.097.000.000	€5.062.000.000
Nominale waarde aandelen	€ 1.525.875	Vreemd vermogen	€ 155.262.000.000	€143.995.000.000
% belang	1,10	Resultaat	€ 221.000.000	€236.000.000
Programma	Financiën en bedrijfsvoering (8.1.1)	Dividend	€775.144	€1.104.734
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Belegging			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	In oktober 2021 heeft de BNG alle (gereserveerde dividend) bedragen over 2019 en 2020 uitgekeerd.			

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Den Haag	Eigen vermogen	€ 1.827.000.000	€1.902.000.000
Nominale waarde aandelen	€ 11.845	Vreemd vermogen	€105.055.000.000	€94.117.000
% belang	0,2	Resultaat	€81.000.000	€121.000.000
Programma	Financiën en bedrijfsvoering (8.1.1)	Dividend	€97.708	€79.943
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Belegging			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	In oktober 2021 heeft de NWB alle (gereserveerde dividend) bedragen over 2019 en 2020 uitgekeerd.			

Life Sciences Fund Amsterdam B.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen	€11.916.957	
Nominale waarde aandelen	€ 36.038	Vreemd vermogen	€27.511	
% belang	16,90	Resultaat	-€1.491.530	
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.2)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Ontwikkeling economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Mate van revolverendheid: 100% Fondsomvang: €10 miljoen			

Participatiefonds Duurzame Economie Provincie Noord-Holland B.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Eigen vermogen	€31.022.452	€39.309.325
Nominale waarde aandelen	€ 1	Vreemd vermogen	€2.245.165	€5.677.900
% belang	100	Resultaat	€-499.880	€-2.425.557
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.2)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	Stimuleren duurzame economie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Mate van revolverendheid: 100%. Fondsomvang: €85 miljoen.			

Innovatiefonds Noord-Holland B.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen	€5.091.675	€6.241.981
Nominale waarde aandelen	€ 8.000	Vreemd vermogen	€100.508	€483.993
% belang	50	Resultaat	€161.297	€1.150.306
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.2)	Dividend		
Bestuurlijk belang	stemrecht AvA			
Publiek doel	Het beschikbaar stellen van financiering aan kleine en middelgrote ondernemingen teneinde (innovatieve) projecten te stimuleren binnen de provincie.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Mate van revolverendheid: 100%			

SolaRoad B.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Delft	Eigen vermogen	€261.542	€97.970
Nominale waarde aandelen	€ 400	Vreemd vermogen	€162.409	€119.422
% belang	40	Resultaat	-€103.949	-€163.572
Programma	Klimaat en Milieu (2.1.1)	Dividend		
Bestuurlijk belang	stemrecht AvA			
Publiek doel	Verduurzaming van de energiesector			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

InWest Regio B.V. (ROM)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Amsterdam	Eigen vermogen		
Nominale waarde aandelen	€ 40.000	Vreemd vermogen		
% belang	30,8	Resultaat		
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn (6.1.2)	Dividend		
Bestuurlijk belang	Stemrecht AvA			
Publiek doel	De vennootschap heeft als doel om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en circulariteit door onder andere het beschikbaar stellen van financiering, adviseren en begeleiden van ondernemingen, stimuleren en faciliteren van innovatie, etc.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Gemeenschappelijke regelingen

Recreatieschap Spaarnwoude

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH	€ 2.653.301	€ 2.722.287
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	33,33%	Eigen vermogen	€ 16.744.587	€ 15.095.472
Programma	Groen (5.2.2)	Vreemd vermogen	€ 2.432.447	€ 3.538.271
		Resultaat	-€ 885.108	-€ 1.093.430
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. 1 lid van Provinciale Staten is lid van het algemeen bestuur			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Recreatieschap Groengebied Amstelland

			2020	2021
Vestigingsplaats	Amstelveen	Bijdrage Provincie NH	€ 920.593	€ 944.528
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	14,28%	Eigen vermogen	€ 3.837.909	€ 1.720.949
Programma	Groen (5.2.2)	Vreemd vermogen	€ 2.293.018	€ 3.230.874
		Resultaat	-€ 66.070	-€ 108.167
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het algemeen bestuur			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Recreatieschap Twiske-Waterland

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH	€ 1.389.798	€ 1.425.932
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	21,5%	Eigen vermogen	€ 5.151.202	€ 5.091.543
Programma	Groen (6.2.2)	Vreemd vermogen	€ 391.886	€ 468.982
		Resultaat	€ 71.587	€ 120.345
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het algemeen bestuur			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH	€ 802.656	€ 818.950
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	12,5%	Eigen vermogen	€ 1.858.494	€ 1.760.722
Programma	Groen (5.2.2)	Vreemd vermogen	€ 425.210	€ 907.202
		Resultaat	- € 313.978	€ 353.586
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Recreatieschap Plassenschap Loosdrecht e.o.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Utrecht	Bijdrage Provincie NH	€ 542.700	€ 442.936
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	16,67%	Eigen vermogen	€ 1.781.192	
Programma	Groen (5.2.2)	Vreemd vermogen	€ 2.696.701	
		Resultaat	€ 274.193	
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur (wordt Plassenraad genoemd). 1 lid van Provinciale Staten is lid van het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Beheer recreatiegebied.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Beheersregeling Amstel

			2020	2021
Vestigingsplaats	n.v.t.	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 0	
Programma	Bereikbaarheid (4.3.1)	Vreemd vermogen	€ 0	
		Resultaat	€ 0	
Bestuurlijk belang	Door de beheerregeling is het beheer bij 1 provincie, de provincie Noord-Holland, belegd.			
Publiek doel	Beheer van de Amstel is overgedragen van de provincie aan het Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vechtstreek.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Randstedelijke rekenkamer

			2020	2021
Vestigingsplaats	Amsterdam	Bijdrage Provincie NH	€ 361.871	€ 370.800
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	25%	Eigen vermogen	€ 492.987	€ 527.706
Programma	Openbaar bestuur (1.1.1)	Vreemd vermogen	€ 557.413	€ 519.651
		Resultaat	€ 51.094	0
Bestuurlijk belang	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan om gezamenlijk op een effectieve en efficiënte wijze de wettelijke opdracht voor het instellen van een rekenkamer vorm en inhoud te kunnen geven.			
Publiek doel	Rekenkamerfunctie			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Waddenfonds

			2020	2021
Vestigingsplaats	Leeuwarden	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	33,33%	Eigen vermogen	€122.217.520	€ 107.522.102
Programma	Groen (5.3.3)	Vreemd vermogen	€65.949.882	€ 78.546.928
		Resultaat	€4.866.690	€ 6.536.675
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Water is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. 2 leden Provinciale Staten nemen deel aan het algemeen bestuur			
Publiek doel	Beheren en besteden Waddenfonds			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek

			2020	2021
Vestigingsplaats	Lelystad	Bijdrage Provincie NH	€ 924.833	€ 582.972
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	4,24	Eigen vermogen	€ 1.330.865	
Programma	Klimaat en Milieu (2.2.2)	Vreemd vermogen	€ 5.121.157	
		Resultaat	€ 555.603	
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Toezicht houden op de omgevingsdiensten OD NHN en OFGV is lid van het algemeen bestuur.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

			2020	2021
Vestigingsplaats	Zaandam	Bijdrage Provincie NH	€15.544.000	€ 18.230.000
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	20%	Eigen vermogen	€ 3.254.000	€ 4.010.000
Programma	Klimaat en Milieu (2.2.2)	Vreemd vermogen	€ 18.672.000	€ 18.534.000
		Resultaat	€ 194.000	€ 832.000
Bestuurlijk belang	Gedeputeerde Milieu is lid van het DB en AB. Plaatsvervanger is tevens lid van het AB.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

			2020	2021
Vestigingsplaats	Hoorn	Bijdrage Provincie NH	€9.073.281	€ 8.809.892
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	30%	Eigen vermogen	€ 5.765.771	5.977.742
Programma	Klimaat en Milieu (2.2.2)	Vreemd vermogen	€ 9.443.491	€5.326.310
		Resultaat	€ 2.797.454	€2.111.560
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder; Toezicht houden op de omgevingsdiensten OD NHN en OFGV en is lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Voor 2021 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor de VTH-plustaken in verband met de uitvoering van de Wet natuurbescherming waaronder stikstof			

Omgevingsdienst IJmond

			2020	2021
Vestigingsplaats	Beverwijk	Bijdrage Provincie NH	€883.492	€ 897.013
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)	13%	Eigen vermogen	€ 861.194	€ 648.213
Programma	Klimaat en Milieu (2.2.2)	Vreemd vermogen	€ 10.410.251	€ 11.095.048
		Resultaat	€ 471.047	€ 160.362
Bestuurlijk belang	Gedeputeerde Milieu is lid van het AB.			
Publiek doel	Vergunningverlening en handhaving milieutaken.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Privaatrechtelijke rechtspersonen

Interprovinciaal overleg (vereniging IPO)

			2020	2021
Vestigingsplaats	Den Haag	Bijdrage Provincie NH	€ 1.392.656	
Eigenaars-/deelnemersbelang NH (%)	8,33%	Eigen vermogen	€ 4.533.105	
Programma	Openbaar bestuur (1.4.2)	Vreemd vermogen	€ 27.296.089	
		Resultaat	€ 2.269.884	
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder IPO-bestuur is lid van het bestuur van het IPO. 2 leden van Provinciale Staten nemen deel aan de algemene vergadering van het IPO.			
Publiek doel	Belangenbehartiging provincies			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A.

			2020	2021
Vestigingsplaats	Utrecht	Bijdrage Provincie NH	€ 189.297	€ 248.947
Eigenaars-/deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 641.640	
Programma	Bereikbaarheid (4.2.1)	Vreemd vermogen	€ 2.105.774	
		Resultaat	- € 282.341	
Bestuurlijk belang	Namens Gedeputeerde Staten is de teamsenior openbaar vervoer van de sector Mobiliteit de gevolmachtigde om deel te nemen aan de Algemene Ledenvergadering van de DOVA U.A.			
Publiek doel	Ontwikkelen van een beter mobiliteitsbeleid van de leden en het realiseren van een doeltreffend en efficiënt openbaar vervoer voor de reiziger.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Stichting Gooisch Natuurreservaat

			2020	2021
Vestigingsplaats	Hilversum	Bijdrage Provincie NH	€ 841.460	
Eigenaars-/deelnemersbelang NH (%)	20%	Eigen vermogen	€ 1.562.333	
Programma	Groen (5.2.1)	Vreemd vermogen	€ 926.429	
		Resultaat	€ 87.890	
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Groen is lid van het bestuur namens de provincie.			
Publiek doel	Beheer Natuurgebied			
Eventuele ontwikkelingen/risico's	Op 7 april 2022 is de uittredingsovereenkomst met GNR ondertekend. De provincie treedt met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 uit.			

Stichting bevordering kwaliteit leefomgeving Schipholregio

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlemmermeer	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 43.398.468	
Programma	Ruimte en Water (3.1.2)	Vreemd vermogen	€ 324.061	
		Resultaat	€ -443.904	
Bestuurlijk belang	Gedeputeerde Schiphol: Voorzitter Raad van Toezicht			
Publiek doel	Verbeteren leefkwaliteit Schipholregio.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Stichting projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied

			2020	2021
Vestigingsplaats	IJmuiden	Bijdrage Provincie NH	€ 60.182	€ 61.145
Eigenaars-/deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 305.607	€ 311.501
Programma	Ruimte en Water (3.2.3)	Vreemd vermogen	€ 1.016.442	€ 944.602
		Resultaat	€ 24.689	€ 5.893
Bestuurlijk belang	Gedeputeerde Havens: Voorzitter Bestuursplatform NZKG			
Publiek doel	Versterken van de internationale concurrentiepositie van het gebied.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Stichting administratiekantoor Aandelen Zeehaven IJmuiden N.V.

			2020	2021
Vestigingsplaats	IJmuiden	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 25.360.000	€ 26.954.000
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn Vreemd vermogen (6.1.1)		€ 36.022.000	€ 32.561.000
		Resultaat	€ 1.040.000	€ 1.742.000
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap bestuur Stichting.			
Publiek doel	Ontwikkeling haven en economie.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Stichting Voorbereiding Pallas-reactor

			2020	2021
Vestigingsplaats	Schagen	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ -153.068.889	
Programma	Economie, Cultuur en Welzijn Vreemd vermogen (6.1.1)		€ 164.584.967	
		Resultaat	€ -47.648.739	
Bestuurlijk belang	Benoeming leden Raad van Toezicht.			
Publiek doel	Voorbereiding bouw hoge-flux reactor.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

Publiekrechtelijke rechtspersonen

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland

			2020	2021
Vestigingsplaats	Haarlem	Bijdrage Provincie NH		
Eigenaars-/ deelnemersbelang NH (%)		Eigen vermogen	€ 55.504.449	
Programma	Klimaat en Milieu (2.2.2)	Vreemd vermogen	€ 32.898	
		Resultaat	€ 1.721.471	
Bestuurlijk belang	GS zijn beheerder van het Fonds.			
Publiek doel	Beheer fonds ten behoeve van de nazorg stortplaatsen.			
Eventuele ontwikkelingen/risico's				

4.6 Grondbeleid

Algemeen

Met de inzet van provinciale grondinstrumenten (zoals aankoop, verkoop, beheer en ruil) beoogt de provincie om effectief bij te dragen aan het realiseren van provinciale doelen zoals natuur, water, mobiliteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid. De activiteiten worden uitgevoerd binnen de kaders van de [5e Nota Grondbeleid](#). Daarin is grond(bezit) een middel voor de realisatie van provinciale doelstellingen en nadrukkelijk niet gericht op financieel rendement.

De belangrijkste uitgangspunten van het grondbeleid zijn verwoord in de 4 kernwaarden: marktconformiteit, transparantie, rechtmatigheid en duurzaamheid. De uitwerking van deze kernwaarden in concreet beleid vindt plaats in de verschillende provinciale meerjarenprogramma's, of in andere gebiedsgerichte en/of thematische programma's. Conform de filosofie van de Omgevingswet is het grondbeleid daarmee flexibel en gericht op maatwerk om effectief te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen.

Daarnaast draagt de provincie zorg voor het efficiënt en duurzaam (waardevast) beheren, verhuren en verpachten van gronden in haar eigendom.

Provinciaal grondbezit

De provincie bezit circa 13.100 hectare grond. Ongeveer 3.100 hectare van deze grond valt binnen de beheergrenzen van de provinciale (vaar)wegen en circa 7.300 hectare grond is in beheer gegeven aan PWN en Staatsbosbeheer via beheerovereenkomsten. Van de resterende 2.700 hectare grond is 2.000 hectare verpacht aan in totaal circa 225 agrariërs. Het overige deel bestaat uit water, kleine incurante percelen, bermen en overhoeken.

De provincie verhuurt zo'n 800 ligplaatsen en de grond onder 26 tankstations langs provinciale wegen. Met de verhuur en verpachtingen ontving de provincie in 2021 ongeveer € 3 miljoen per jaar. Ten opzichte van vorig(e) jaar/jaren nemen de inkomsten toe door:

Toename huurinkomsten (circa € 100.000,-) als gevolg van het zogenaamde meerjarenonderhoudsprogramma provinciaal vastgoed, waarin de objecten die langere tijd in bezit van de provincie blijven worden opgeknapt/verduurzaamd en verhuurd, in plaats van in anti-kraak uit te geven. Hierdoor nemen huurinkomsten toe.

Inkomsten tankstation (circa € 100.000,- hoger dan in 2020), doordat door corona in 2020 de variabele vergoedingen lager waren (minder benzine getankt).

Pachtinkomsten nemen toe (circa € 300.000,-) als gevolg van het nieuwe pachtbeleid, waarbij de uitgifte op basis van inschrijving is én percelen voor langere tijd (4 tot 6 jaar) worden uitgegeven. Agrariërs zijn hierdoor bereid een hogere pacht te bieden.

Van het provinciaal grondbezit staat ongeveer 2.200 hectare op de balans voor een totale boekwaarde van circa € 79 miljoen. In deze gronden maken wij een onderscheid tussen de strategische grondaankopen en de overige materiële vaste activa.

Strategische grondaankopen

Met het krediet “Strategische grondaankopen” hebben Provinciale Staten het mogelijk gemaakt om, anticiperend op mogelijke ontwikkelingen t.b.v. provinciale doelen, gronden aan te kopen. In 2016 hebben PS besloten om het krediet de komende 10 tot 15 jaar af te bouwen van € 97 miljoen naar € 20 miljoen, door een jaarlijkse bijstelling bij de jaarrekening. Per 31 december 2021 bestaat het krediet uit een bedrag van € 40 miljoen. Hiervan zit ongeveer € 30 miljoen ‘vast’ in (grond)eigendommen.

Na een periode (tot 2008) waarin de provincie actief participeerde in grote gebiedsontwikkelingen (Wieringerrandmeer, Distriport, Crailo, Bloemendalerpolder) is de provincie terughoudend geweest en zijn er in de periode 2008-2020 geen strategische aankopen geweest. Inmiddels neemt de behoefte aan strategische aankopen toe. Na enkele nieuwe aankopen in 2020, betroffen de belangrijkste mutaties in 2021 de aan- en verkopen binnen de kavelruilen Zonnevanck (Bergen/Starnmeer), Hoeverkoog (Wieringen) en Schoorldam.

Overige materiële vaste activa en grondverwerving NNN

Het uitgangspunt is dat de provincie gronden aankoopt ten behoeve van maatschappelijk nut. In 2021 betrof het voornamelijk aankopen ten behoeve van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en provinciale infrastructuur. Conform de BBV-regels komen deze aankopen tegen aankoopwaarde, inclusief bijkomende kosten op de balans.

De aankopen ten behoeve van infrastructuur worden met de projectkredieten geactiveerd en in 50 jaar afgewaardeerd. In 2021 betrof het een aantal grondaankopen in de projecten N239, N241b, N525 en de N247. Het aantal grondaankopen ten behoeve van infrastructuur neemt trouwens de afgelopen jaren af.

De grondaankopen ten behoeve van het NNN worden op de balans opgenomen tegen de aanschafwaarde, inclusief overige kosten (zoals taxatie-, onderzoeks-, en notariskosten en eventuele kosten voor volledige schadeloosstelling). In de regel zal bij een uiteindelijke verkoop van NNN-gronden sprake zijn van een lagere verkoopprijs dan de balanswaarde. Deze gronden worden namelijk over het algemeen tegen landbouwwaarde aangekocht en ook in toenemende mate tegen volledige schadeloosstelling. De waarde als natuurgrond is fors lager.

Op het moment van verkoop dient dan een dekking beschikbaar te zijn voor dit waardeverschil. Hiervoor is in 2020 de reserve Afwaardering Grondaankopen ingesteld. Hierin wordt jaarlijks, bij de 2e Begrotingswijziging, vanuit de reserve Groen de toekomstige afwaardering van de aangekochte NNN-gronden van het vorige jaar gestort. Er wordt hierbij uitgegaan van een toekomstige verkoopwaarde voor NNN-gronden van gemiddeld € 1,-/m².

In 2021 is in totaal circa 66 hectare aangekocht ten behoeve van het NNN, waarmee de balanswaarde van het NNN-eigendom met circa € 5,1 miljoen is toegenomen tot € 18,9 miljoen. Naar aanleiding van de NNN-aankopen 2021 zal met de 2e Begrotingswijziging 2022 een storting van € 4,5 miljoen in de reserve Afwaardering Grondaankopen worden voorgesteld. De stand reserve Afwaardering Grondaankopen stijgt daarmee naar € 16,7 miljoen.

Onteigeningen

In het uiterste geval, als het minnelijke overleg tot grondaankoop niet slaagt, kan de provincie overgaan tot onteigening. Deze vergaande maatregel is omkleed met een zorgvuldige procedure, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor de Rijkswaterstaat Corporate Dienst (CD) en die kan leiden tot een Koninklijk Besluit (KB). In 2021 heeft de provincie 1 KB aangevraagd voor de 3 resterende grondeigenaren in de Schil Naardermeer. Daarnaast heeft de provincie 2 KB's ontvangen voor de projecten N241a (2 eigenaren van oorspronkelijk 60 eigenaren) en N239 (1 eigenaar).

Na de invoering van de Omgevingswet zal de onteigeningsprocedure gaan wijzigen. De rol van de CD en het KB verdwijnt. Provinciale Staten gaan besluiten tot een zogenaamde onteigeningsbeschikking. De bestuursrechter zal hierover vervolgens een vonnis vellen.

Voorraad en verkoop

De gronden die de provincie voornemens is te verkopen, worden onder de Voorraden op de balans gezet. Voor de gronden die hieronder vallen geldt dat er een binnen de organisatie afgestemd verkoopvoornemen is, er een taxatierapport of waardebepaling is opgesteld, én er een opdracht tot verkoop aan een makelaar of andere verkopende partij is gegeven. De boekwaarde van de gronden onder de Voorraad dient lager of gelijk te zijn dan de marktwaarde. Als dit niet het geval is, dient er een afwaardering plaats te vinden. In de huidige jaarrekening is dit niet aan de orde.

Perceel	Grond	Boekwaarde per 31-12-2020	Mutaties (waarde) 2021	Boekwaarde per 31-12-2021	Oppervlakte m2 31-12-2021
Materiële vaste activa (krediet strategische grondaankopen)					
1. Zonneweide Jaagweg Koggenland		€ 7.300.000	€ 0	€ 7.300.000	1.122.735
2. Regionaal Havengebonden Bedrijventerrein, Anna Paulowna		€ 2.011.000	€ 0	€ 2.011.000	165.988
3. Bergweg 30, Bloemendaal (in erfpacht gegeven)		€ 225.807	€ 0	€ 225.807	3.082
4. Perceel Hoofdweg 511, Haarlemmermeer		€ 380.000	€ 0	€ 380.000	48.000
5. Percelen Wieringen (aan- en verkopen in kader van kavelruilingen)		€ 3.974.928	€ 742.966	€ 4.717.894	1.009.723
6. SLP-zuid/deel NW, Rijssenhout		€ 4.804.885	-€ 178.603	€ 4.626.282	92.183
7. Perceel grond aan de Horndijk, Loosdrecht		€ 170.000	€ 0	€ 170.000	70.500
8. Grasland Parallelweg, Burgerbrug		€ 1.073.952	€ 0	€ 1.073.952	184.730
9. Bollengrond Kolonel Sneepweg, Bergen		€ 1.071.708	€ 0	€ 1.071.708	67.880
10. Percelen kavelruil Zonnevanck, Stammeer/Bergen		€ 0	€ 2.674.919	€ 2.674.919	479.829
11. Percelen fietspad Wierwijk, Wieringen		€ 0	€ 390.846	€ 390.846	72.875

12. Percelen kavelruil Schoorl dam, Schoorl	€ 0	€ 347.590	€ 347.590	63.768
Subtotaal	€ 21.012.281	€ 3.977.718	€ 24.989.997	3.381.293
Overige materiële vaste activa				
13. Percelen voormalig Wieringerrandmeer	€ 5.791.530	-€ 1.088.026	€ 4.703.504	2.182.570
14. Voormalig beheergrondbank Laag-Holland en Amstelland	€ 1.339.361	-€ 205.638	€ 1.133.723	1.096.970
15. Strategische Gronden Groen (voorheen BBL & PASO)	€ 25.571.598	-€ 1.079.667	€ 24.491.932	12.929.710
16. NNN eigendom	€ 13.719.421	€ 5.197.766	€ 18.917.187	2.224.475
Subtotaal	€ 46.421.910	€ 2.824.435	€ 49.246.344	18.433.725
Totalen	€ 67.434.190	€ 6.802.153	€ 74.236.343	21.815.018

Voorraad jaarrekening 2021	Categorie	Boekwaarde per 31-12-2020	Mutaties (waarde) 2021	Boekwaarde per 31-12-2021	Oppervlakte m2 31-12-2021
Kamperkade 1	15. Strategische Gronden Groen	€ 19.902	-€ 19.902	€ 0	-
Spaarndammerdijk 17 te Spaarndam	15. Strategische Gronden Groen	€ 4.625	-€ 4.625	€ 0	-
Polderweg 1 Hippolytushoef (erf)	13. Percelen voormalig Wieringerrandmeer	€ 12.978	-€ 12.978	€ 0	-
Perceel dijkversterking Starnmeer (GRA03I 60 ged.)	15. Strategische Gronden Groen	€ 2.235	-€ 2.235	€ 0	-
ZO-deel SLP-zuid, Rijssenhout (beoogd transformatorstation)	6. SLP-zuid/deel NW, Rijssenhout	€ 4.557.627	€ 178.603	€ 4.736.231	42.606
Beheergrondbank Ouder-Amstel H 465, 543, 544	14. Voormalig beheergrondbank Laag-Holland en Amstelland	€ 0	€ 43.698	€ 43.698	42.425
Beheergrondbank Assendelft P 1210	14. Voormalig beheergrondbank Laag-Holland en Amstelland	€ 0	€ 128.625	€ 128.625	124.879
Totalen		€ 4.597.367	€ 311.187	€ 4.908.554	209.910

Totaal op balans	€ 79.144.896	22.024.928
-------------------------	---------------------	-------------------

4.7 Provinciale heffingen

Algemeen

Uit provinciale belastingen en heffingen ontstaan inkomsten, betaald door de inwoners en ondernemers in onze provincie. Met provinciale belastingen en heffingen creëren wij de mogelijkheid aanvullend op onder meer de uitkering uit het Provinciefonds, collectieve voorzieningen, zoals deze in de verschillende programma's zijn opgenomen, te financieren. Bij het heffen gaan wij zo veel mogelijk uit van het profijtbeginsel, waarbij het uitgangspunt is dat degene die profiteert van een voorziening voor die voorziening betaalt. Het profijtbeginsel manifesteert zich sterker bij heffingen (bijvoorbeeld leges) dan bij belastingen (bijvoorbeeld opcenten motorrijtuigenbelasting). De paragraaf Provinciale heffingen geeft de door Provinciale Staten vastgestelde beleidslijnen en te realiseren belastingopbrengsten weer. Bij het heffen wordt rekening gehouden met interne en externe kaders en wet- en regelgeving, waaronder verschillende artikelen uit de Provinciewet (art. 222 t/m 226).

Lastendruk

Provinciale belastingen en heffingen bepalen, zij het in geringe mate, de collectieve lastendruk en zijn dus mede bepalend voor de omvang van het besteedbaar inkomen. Wettelijk mag het bedrag van een provinciale belasting en heffing niet afhankelijk worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen.

Lokale heffingen moeten overheidsoptreden legitimeren

Wat krijgt de burger en/of het bedrijf terug voor de betaling aan de provincie? Wij streven naar evenwicht tussen het ervaren van overheidsoptreden en de hoogte van de te betalen bijdrage. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat de lokale heffingen maximaal kostendekkend mogen zijn. Bij overtreding van deze regels kan de belastingrechter in een beroepsprocedure de legesverordening onverbindend verklaren. Voor de opcenten motorrijtuigenbelasting wordt het maximum toegestane percentage jaarlijks bepaald door het ministerie.

Tarief opcenten

In het coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken!' is opgenomen dat de provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting niet worden verhoogd. De opcenten motorrijtuigenbelasting zijn in de provincie Noord-Holland voor het laatst in 2009 verhoogd. Noord-Holland is de provincie met het laagste opcententarief motorrijtuigenbelasting.

Provinciale opcenten 2019-2021

Provincie	2019	2020	2021
Drenthe	92,0	92,0	92,0
Flevoland	79,8	80,6	81,4
Friesland	71,1	87,0	87,0
Gelderland	89,2	87,2	89,5
Groningen	90,4	91,8	93,4
Limburg	77,9	77,9	77,9
Noord-Brabant	76,1	78,0	78,4
Noord-Holland	67,9	67,9	67,9
Overijssel	79,9	79,9	79,9
Utrecht	72,6	73,6	74,9
Zeeland	82,3	89,1	89,1
Zuid-Holland	90,4	90,4	90,4
Gemiddeld	80,8	83,0	83,5
Maximum tarief	113,2	115,0	116,8

Kwijtscheldingsbeleid (art. 10 BBV)

Gelet op het karakter van de heffingen van de provincie Noord-Holland voert de provincie Noord-Holland het beleid om geen kwijtschelding toe te passen.

Onderbouwing per heffing

De provincie Noord-Holland kent de volgende provinciale belastingen en heffingen:

Belastingen: betalingen voor uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening met een algemeen belang. De provincie kent provinciale opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting. De opbrengst van deze belasting is een algemeen dekkingsmiddel.

Heffingen: betalingen voor uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. De provincie Noord-Holland kent de grondwaterheffing.

Leges: betalingen voor individuele dienstverlening van overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. De provincie Noord-Holland kent leges.

Naast de hier genoemde provinciale belastingen en heffingen kent de provincie Noord-Holland ook de nazorgheffing gesloten stortplaatsen. Bij besluit van Gedeputeerde Staten van 21 december 1999 is het fonds nazorg gesloten stortplaatsen opgericht (1999/30499). Het fonds is op grond van artikel 15.47 Wet milieubeheer (Wm) een rechtspersoon en Gedeputeerde Staten zijn belast met het beheer ervan. In het fonds worden de belastingopbrengsten verantwoord die door de provincie zijn geïnd. Hiertoe hebben Provinciale Staten op 29 maart 1999 de 'Verordening op de heffing en invordering van de nazorgheffing stortplaatsen provincie Noord-Holland 1999' vastgesteld.

Belastingen: opcenten motorrijtuigenbelasting

Motorrijtuigenbelasting (MRB) wordt geheven over het bezit van een motorvoertuig. De heffing en inning van de MRB, waarop de provinciale opcenten meeliften, wordt verzorgd door de belastingdienst. Bovenop de MRB betalen houders van personenauto's en motoren 'provinciale opcenten'. De provincies stellen zelf hun opcententarief motorrijtuigenbelasting vast. Het maximumtarief is voor 2021 bepaald op 116,8 opcenten. Het huidige tarief in de provincie Noord-Holland bedraagt 67,9 opcenten. Sinds 2016 werkt een verandering in de provinciale belastinggrondslag (bijvoorbeeld de verhuizing van een Groot Wagenparkhouders- /leasebedrijf naar een andere provincie) direct door in de verdeling van het Provinciefonds. Een verandering in deze grondslag heeft hierdoor een egaliserende werking in de Provinciefondsuitkering.

Nazorgheffing gesloten stortplaatsen

In de zogenoemde Leemtewet is op 1 april 1998 een regeling in de Wet milieubeheer opgenomen over de nazorg van operationele stortplaatsen. Dit zijn stortplaatsen waar het storten van afvalstoffen niet vóór 1 september 1996 is beëindigd. In de Leemtewet is bepaald dat de provincies bestuurlijk en financieel ervoor verantwoordelijk zijn dat deze stortplaatsen na sluiting geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken. Daartoe dient eeuwigdurende nazorg plaats te vinden. Dit houdt in dat maatregelen genomen dienen te worden om bodembeschermende voorzieningen op gesloten stortplaatsen in stand te houden, te onderhouden, te herstellen en eventueel te vervangen. Voorts dienen de bodembeschermende voorzieningen regelmatig geïnspecteerd en de bodem onder de stortplaats onderzocht te worden. Ter bestrijding van deze kosten is een nazorgheffing ingesteld, die wordt geheven bij de exploitanten van de operationele stortplaatsen. De jaarlijkse heffing wordt vastgelegd in een door Provinciale Staten vast te stellen tarieventabel en berekend aan de hand van het doelvermogen dat aanwezig moet zijn bij sluiting van de stortplaats en het opgebouwde kapitaal in het Nazorgfonds. De heffingen worden in het uitsluitend voor nazorg bestemde Nazorgfonds gestort. Het Nazorgfonds is een bij wet vastgestelde rechtspersoon. In het Nazorgfonds wordt een zodanig kapitaal opgebouwd, dat uit het rendement daarvan de eeuwigdurende nazorg gefinancierd kan worden. Voor het begrotingsjaar 2021 was geen opbrengst geraamd en zijn er geen aanslagen verzonden. De saldi van het Nazorgfonds zijn opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Grondwaterheffing

Sinds 1 januari 2010 is de Grondwaterheffing gebaseerd op de Waterwet. De heffing is uitsluitend bestemd voor de ten laste van de provincie komende kosten voor het grondwaterbeheer, waaronder het tegengaan van verdroging in bepaalde gebieden. Ingaande 2020 zijn heffingsplichtig de onttrekkers (vergunninghouders) die 25.000 m³ of meer grondwater per heffingsjaar oppompen. In 2021 bedroeg de opbrengst van de Grondwaterheffing € 818.000 (afgerond). Voor 2021 was een opbrengst geraamd van € 800.000. In 2021 is er in totaal € 408.000 uitgegeven aan capaciteitskosten, kosten van beheer en onderhoud van het grondwatermeetnet, advies en schadecommissie grondwater en onderzoeken. Er is een voorziening ingesteld met als doel onnodige fluctuaties van het heffingstarief tegen te gaan. De voorziening is tevens bedoeld om onvoorziene en ontoerekenbare schades te kunnen betalen. Het tarief is in 2010 vastgesteld op € 0,0085 per m³ onttrokken grondwater en nadien niet meer aangepast.

Saldi voorziening grondwaterheffing

Periode	Voorziening grondwaterheffing
1-1-2021	€ 2.392.020
31-12-2021	€ 2.801.950

Leges

Provincies hebben een aantal taken ter zake waarvan individuele diensten worden afgenomen door bewoners of bedrijven. Aan de afnemers van deze diensten worden leges in rekening gebracht ter bekostiging van de aan deze diensten gerelateerde kosten (zoals personeels-, huisvestings- en materiaalkosten). In de tarieventabel behorende bij de legesverordening zijn voor de provincie Noord-Holland tarieven opgenomen voor onder andere het afgeven van vergunningen in het kader van de fysieke leefomgeving (Wet wabo), Waterwet, Wet natuurbescherming en Wegenwet. In december 2019 is door Provinciale Staten besloten dat de leges kostendekkend dienen te zijn.

De kostendekkendheid dient in eerste instantie te worden bereikt door het optimaliseren van efficiency. Dit beleid vereist inzicht in de kostenstructuur, kostenbeheersing en kostentoerekening. Samen met onder andere de uitvoerende organisaties, zoals de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN), is gewerkt aan het meer inzichtelijk maken van de kostentoerekening van de verschillende legestarieven. Bij de vaststelling van de legesverordening 2020, in december 2019, hebben Provinciale Staten besloten de legestarieven, voor zover die nog niet kostendekkend waren, gefaseerd in 3 jaar te verhogen.

Gevolgen coronacrisis

De coronacrisis had in beperkte mate ook gevolgen voor de opbrengsten leges. Zo waren er minder vergunningsaanvragen voor evenementen (Wegenwet en Wet luchtvaart). Men zocht in 2021 evenals in 2020 wel meer het water op. Er werden meer vergunningen in het kader van de Waterwegenwet aangevraagd en verstrekt. Voor aanvragers die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen dreigden te raken, wordt vanaf april 2020 een mogelijkheid geboden om de leges in meerdere termijnen te betalen. Ook in 2021 bleek geen enkele aanvrager van deze regeling gebruik te hebben gemaakt.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet (vermoedelijke invoeringsdatum 1 oktober 2022 of 1 januari 2023) heeft consequenties voor de legesverordening en tarieventabel. Bij de invoering van de Omgevingswet bestaat de mogelijkheid om (weer) leges te heffen voor aanvragen van een milieuvergunning. Door verschillende organisaties, waaronder VNG en Omgevingsdienst NL, is gewerkt aan een modelverordening die moet aansluiten bij de nieuwe wetgeving. Ambtelijk zijn wij als provincie Noord-Holland bij de verschillende overleggen betrokken. De milieuleges worden met ingang van 1 januari 2023 bij de aanvragers in rekening gebracht. In het tweede kwartaal van 2022 worden Provinciale Staten nader geadviseerd en worden de aangepaste legesverordening 2023 en tarieventabel 2023 ter vaststelling aan Provinciale Staten aangeboden.

Gerealiseerde opbrengsten

De totale opbrengst belastingen en lokale heffingen bedraagt over 2021 € 230,0 miljoen.

Raming/opbrengsten belastingen en heffingen

Belasting / Heffing (x € 1 mln)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021*	Jaarrekening 2021
Opcenten motorrijtuigenbelasting	223,6	225,1	226,4
Grondwaterheffing	0,786	0,800	0,818
Nazorgfonds	0,004	0,000	0,004
Leges			
* WABO	1,8	1,6	1,8
* niet-WABO	1,0	1,0	1,0
Totaal	227,2	228,5	230,0

(t/m laatste begrotingswijziging 2021)

Opcenten motorrijtuigenbelasting, raming en resultaat 2021

Tot en met de laatste begrotingswijziging 2021 werd € 225,1 miljoen aan opbrengsten opcenten motorrijtuigenbelasting geraamd. In werkelijkheid is dat € 226,4 miljoen geworden.

Opbrengsten opcenten motorrijtuigenbelasting 2020-2025

Opbrengsten opcenten MRB	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jaarrekening	223,6	226,4				
Begroting	222,7	225,1	229,1	229,1	229,1	229,1

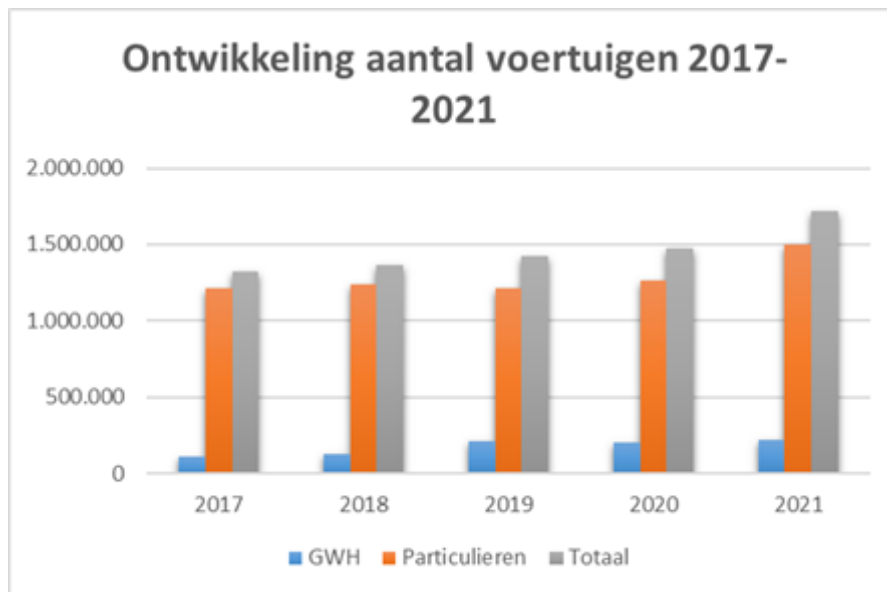
Voor de raming 2022 en volgende jaren wordt uitgegaan van de 'Verwachte opbrengsten opcenten motorrijtuigenbelasting 2022'- opgave Belastingdienst 5 januari 2022.

De registratie van gegevens voor de motorrijtuigenbelasting wordt uitgevoerd door het CBM (Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting) en is daarmee een verantwoordelijkheid van het Rijk. Het CBM int de provinciale opcenten en draagt deze aan de provincies af. De provincies hebben geen controle mogelijkheden op deze afdrachten en zijn daarmee informatieafhankelijk van het CBM. De kwaliteit van de informatie over de ontvangen opcenten per provincie is derhalve niet geheel gewaarborgd en aldus blijft enige onzekerheid bestaan over de juistheid en volledigheid van de ontvangen opcenten.

Ontwikkeling aantal voertuigen

Uit het overzicht gerealiseerde opbrengst d.d. 20 januari 2022 blijkt dat de provincie Noord-Holland over 2021 in totaal € 226,4 miljoen aan provinciale opcenten heeft ontvangen. Over de jaren 2019 en 2020 waren de totaalopbrengsten van de provinciale opcenten respectievelijk € 218,4 miljoen en € 223,6 miljoen.

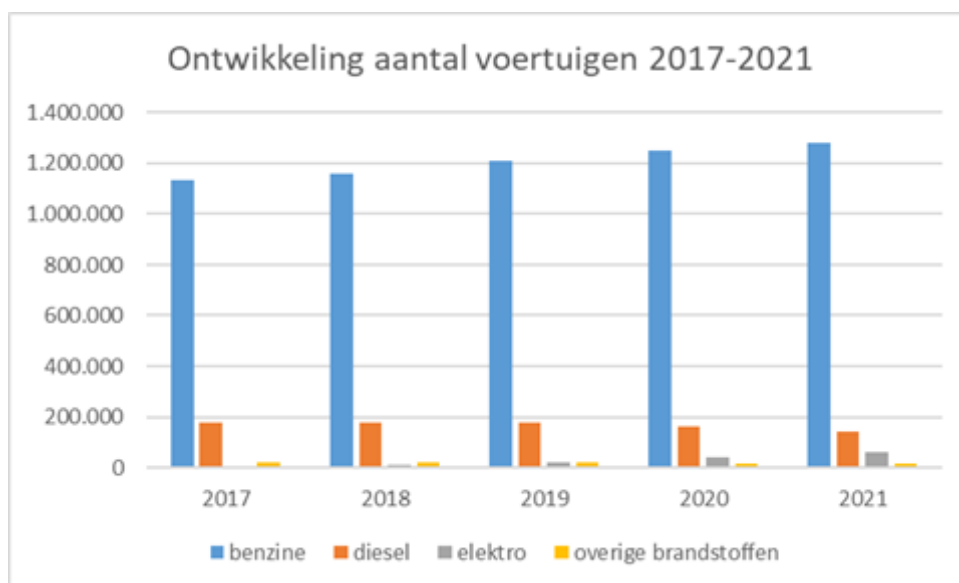
Onderstaande grafiek toont dat het totaal aantal voertuigen in onze provincie is gestegen van 1.320.000 voertuigen eind 2017 naar 1.718.000 voertuigen eind 2021. Bij de leasevoertuigen zien wij een stijging van 107.000 leasevoertuigen in 2017 naar 217.000 leasevoertuigen eind 2021.

De registratie van gegevens voor de motorrijtuigenbelasting wordt uitgevoerd door het CBM (Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting) en is daarmee een verantwoordelijkheid van het Rijk. Het CBM int de provinciale opcenten en draagt deze maandelijks af aan de provincie.

Ontwikkeling brandstofverbruik

In de navolgende grafiek wordt de ontwikkeling van het brandstofverbruik van de voertuigen weergegeven vanaf 2017 tot en met 2021. Het aantal voertuigen dat gebruikmaakt van de brandstof diesel neemt af. Waren er in 2017 nog 178.935 voertuigen die op diesel reden (13,4% van het totaal aantal voertuigen in Noord-Holland), eind 2021 waren dit er 142.066 (10,5% van het totaal aantal voertuigen). Bij de elektrische auto's is een stijging te zien. Eind 2017 waren dat er 5.321 (0,4 % van het totaal aantal voertuigen) en eind 2021 59.122 voertuigen (zijnde 3,0 % van het totaal aantal voertuigen). Een ontwikkeling die in de toekomst van invloed kan zijn op de opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting in onze provincie.

Aantal voertuigen	2017	2018	2019	2020	2021
Benzine	1.132.844	1.157.701	1.209.465	1.251.388	1.282.449
Diesel	178.935	175.768	178.368	162.887	142.066
Elektro	5.321	8.932	19.911	40.197	59.122
Overige brandstoffen	20.896	20.000	18.866	17.818	17.327
Totaal	1.337.996	1.362.401	1.426.610	1.472.290	1.500.964

Onbenutte belastingcapaciteit

Het maximum aantal opcenten dat provincies in 2021 mochten heffen was 116,8 opcenten. 1 opcent genereerde in 2021 afgerond € 3,3 miljoen aan opbrengst. De theoretische opbrengst vanwege onbenutte belastingcapaciteit, mede bepalend voor de provinciale weerstandscapaciteit, kwam in 2021 uit op afgerond € 163,0 miljoen.

Berekening onbenutte belastingcapaciteit

Opbrengst opcenten 2021 (x € 1 mln.)	Opcenten tarief 2022	Opbrengst per opcent (x € 1 mln.)	Maximum opcenten tarief 2021	Maximale opbrengst 2021 (x € 1 mln.)	Onbenutte belastingcapaciteit 2021 (x € 1 mln.)
226,4	67,9	3,30	116,8	389,4	163,0

Financiële kengetallen in relatie met het BBV

	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
A) Opcenten motorrijtuigenbelasting	67,9	67,9	67,9
B) Landelijke gemiddelde opcenten in het jaar ervoor	81,4	83,5	83,0
C) Aantal opcenten t.o.v. landelijke gemiddelde (A / B) x 100%	83,4%	81,3%	81,8%

Kostendekkendheid leges

De uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving is onder andere opgedragen aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) en de regionale uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) en is opgenomen in de lumpsum bekostiging. Alleen de door onder andere de omgevingsdiensten gemaakte kosten voor de vergunningverlening kunnen worden doorberekend in de leges.

Het volgende overzicht geeft inzicht in de kostendekkendheid van de verschillende leges. Aan de hand van de gegevens uit het overzicht zou geconcludeerd kunnen worden dat de leges (nog) niet kostendekkend zijn. Afgesproken is om de leges gefaseerd in 3 jaar te verhogen naar een kostendekkend niveau. 2021 was het tweede jaar van de gefaseerde verhoging. De kostendekkendheid is gebaseerd op de gemiddelde tijdsbesteding per vergunningsaanvraag. Daarnaast is de opbrengst van de leges afhankelijk van het aantal vergunningen dat in 2021 is verstrekt.

Overzicht kostendekkendheid

Leges	Uitvoerende organisatie	Baten	Lasten	Dekkingspercentage
WABO	OD NZKG	€ 1.705.095	€ 1.390.681	122,61%
Wegen/waterwegen	provincie Noord-Holland	€ 410.152	€ 415.800	98,64%
Waterwet	OD NZKG	€ 232.197	€ 399.027	58,19%
Wet hygiëne zwembaden	OD NHN	€ 6.075	€ 43.850	13,85%
Ontgrondingenwet	OD NZKG	€ 165.194	€ 85.100	194,12%
Wadloop *)	provincie Fryslân	€ 13.772	€ 134.699	10,22%
Wet Natuurbescherming	Bij12/faunafonds	€ 340.800	€ 654.336	52,08%
Wet Natuurbescherming	OD NHN	€ 439.055	€ 1.723.737	25,47%
Wet Luchtvaart	OD NZKG	€ 16.030	€ 91.109	17,59%
Overige	provincie Noord-Holland	€ 0	€ 0	0,00%
Totaal provinciale heffingen		€ 3.328.370	€ 4.938.339	67,40%

*) betreft lasten en baten van de provincies Groningen, Friesland en Noord-Holland

Overzicht aantal verstrekte vergunningen

Aantal verstrekte vergunningen	Uitvoerende organisatie	2021	2020
WABO	OD NZKG	202	149
Wegenwet	provincie Noord-Holland	453	441
Verkeersreglement	provincie Noord-Holland	18	19
Waterwegen	provincie Noord-Holland	353	243
Waterwet	OD NZKG	69	68
Wet hygiëne zwembaden	OD NHN	11	3
Ontgrondingenwet	OD NZKG	12	5
Wadloop *)	provincie Fryslân	195	252
Wet natuurbescherming	Bij12/faunafonds	1.136	965
Wet natuurbescherming *)	OD NHN	196	73
Wet luchtvaart *)	OD NZKG	17	11
Overige	provincie Noord-Holland	0	0
Totaal aantal verstrekte vergunningen		2.662	2.229

*) betreft het totaal aantal verstrekte vergunningen van de provincies Groningen, Friesland en Noord-Holland

5. Jaarrekening

5.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

5.1.1 Toelichting per programma

Programma Openbaar bestuur

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 1				Openbaar bestuur		
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	20.365	21.542	21.592	19.955	1.637	21.496
Baten	-77	-93	-157	-145	-12	-59
Saldo van baten en lasten	20.288	21.449	21.435	19.810	1.625	21.437
Stortingen reserves	0	0	0	0	0	1.000
Onttrekking reserves	-1.153	-1.604	-2.217	-2.740	523	-1.006
Resultaat	19.135	19.845	19.218	17.070	2.148	21.431

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			1.637	V	
1	Pensioenvoorziening GS-leden en oud GS-leden	1.1.2	761	V	
2	Cofinanciering Europese projecten	1.4.2	-523	N	Reserve Cofinanciering Europese projecten
3	Sponsoring	1.4.1	163	V	
	Capaciteitskosten		531	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		705	V	
Baten			-12	N	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-12	N	
Stortingen			0	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		0		
Onttrekking			523	V	
1	Reserve Cofinanciering Europese projecten		523	V	

Lasten

1. In de begroting wordt rekening gehouden met een storting in de voorziening voor pensioengelden voor GS-leden en oud-GS-leden. Aan het eind van ieder jaar krijgen we een opgave van APG over de benodigde hoogte van de voorziening. Die hoogte van de voorziening is per eind 2021 lager dan per eind 2020, zodat een bedrag kan vrijvallen in plaats van de geraamde storting.
2. Tegen de verwachting in zijn na de laatste begrotingswijziging 2021, waarbij de raming voor uitgaven ten laste van de reserve is verlaagd, alsnog twee subsidieaanvragen ontvangen en gehonoreerd (Uitvoeringsregeling cofinanciering Europese EFRO-programma's Noord-Holland).
3. Door corona konden in 2021 minder gesponsorde evenementen doorgang vinden.

Baten

1. Geen afwijkingen groter dan €250.000

Stortingen reserves

1. Geen afwijkingen groter dan €250.000

Onttrekkingen reserves

1. Zie lasten 2.

Programma Klimaat en Milieu

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 2				Klimaat en Milieu		
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	46.841	48.320	53.522	47.895	5.626	47.550
Baten	-2.955	-2.635	-3.230	-3.736	506	-1.610
Saldo van baten en lasten	43.886	45.685	50.292	44.160	6.132	45.940
Stortingen reserves	20.135	14.169	19.134	19.526	-392	7.936
Onttrekking reserves	-11.455	-15.901	-19.202	-13.545	-5.657	-24.666
Resultaat	52.567	43.953	50.224	50.141	83	29.210

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			5.626	V	
1	Bodemsanering Gebiedsgericht Grondwaterbeheer Het Gooi	2.1.3	2.500	V	Reserve Bodemsanering
2	Subsidie buiten uitvoeringsregeling: Duurzaam Bouwloket	2.2.1	450	V	Reserve Energietransitie
3	Gezonde leefomgeving	2.1.6	272	V	Reserve Gezonde leefomgeving
4	Bodemsanering Crailo	2.1.3	270	V	Reserve Bodemsanering
5	Nazorg Wet Milieubeheer stortplaatsen	2.1.3	259	V	
6	Nazorg Wet Milieubeheer stortplaatsen - nazorgfonds	2.1.3	253	V	
7	Uitvoeringsregeling: Warmtetransitie gebouwde omgeving Noord-Holland	2.2.1	200	V	Reserve Energietransitie
8	Subsidie buiten uitvoeringsregeling: Ecologische effecten van thermische energie	2.2.1	150	V	Reserve Energietransitie
9	Uitvoeringsregeling Duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven	2.2.1	100	V	Reserve Energietransitie
10	Capaciteitskosten		157	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		1.015	V	
Baten			506	V	
1	Ilperveld Integraal	2.1.3	375	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		131	V	

Stortingen			-392	N
1	Reserve Bodemsanering	2.1.3	-392	N Baten (1)
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000			0	
Onttrekking			-5.657	N
1	Lagere onttrekking reserve bodemsanering	2.1.3	-2.870	N Lasten (1) & (4)
2	Lagere onttrekking reserve Energietransitie	2.2.1	-1.021	N Lasten (2), (7), (8) & (9)
3	Lagere onttrekking reserve Gezonde Leefomgeving	2.1.6	-714	N Lasten (3)
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000			-1.051	N

Lasten

1. De lasten Gebiedsgericht Grondwaterbeheer Het Gooi zijn in 2021 € 2,5 miljoen lager dan begroot. De gedachte was dat de afkoopsom geheel ten laste zou komen in 2021, waardoor de voorziening geheel zou worden ingezet en het restant zou worden onttrokken uit de reserve Bodemsanering. Echter is dit conform de BBV een balanspost vooruitbetaalde bedragen geworden, waardoor onttrekking niet plaats hoeft te vinden.

2. Voor het Duurzaam bouwloket zal een opdracht worden verleend in plaats van de in 2021 geplande subsidie buiten uitvoeringsregeling. Juridisch was het niet mogelijk om dit als subsidie te verlenen, waardoor dit een opdracht zal worden. Wij verwachten deze opdracht begin 2022 te verlenen.

3. Bij Gezonde leefomgeving wordt de onderbesteding grotendeels veroorzaakt door onderbesteding voor aanpassing van het luchtmeetnet. De planning was om in de loop van 2021 de nieuwe monitoren voor fijnstof te testen en deze eind 2021 te plaatsen, maar GGD Amsterdam geeft aan dat het testen nog niet volledig is afgerond. Er blijken toch nog wel wat afwijkingen ten opzichte van de huidige apparatuur, die de GGD beter in beeld wil krijgen. De levering is daardoor opgeschort. Verwachting is dat in 2022 een en ander duidelijk zal zijn en dat dan alsnog geleverd en geplaatst zal worden.

4. De in 2021 gerealiseerde lasten van bodem sanering Crailo zijn € 0,3 miljoen lager dan begroot. De saneringswerkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2022 als gevolg van een nog lopende discussie met de omgevingsdienst.

5. De lasten van nazorg stortplaatsen zijn € 0,3 miljoen lager dan begroot. Doordat de begrote inhuurkosten van adviseur en specialist nazorg zijn opgenomen in de capaciteitskosten van het programma, gaan deze niet meer ten laste van deze begrotingspost.

6. Omdat er geen nazorgheffing in 2021 door PS is opgelegd zijn de uitgaven € 0,3 miljoen lager dan geraamd. De uitgaven betreffen enkel de kosten voor de nazorg 2021 van stortplaats de Poel.

7. Bij de Uitvoeringsregelingen Duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven en Warmtetransitie gebouwde omgeving zijn minder aanvragen binnen gekomen dan verwacht. En er zijn ook aanvragen aan het eind van 2021 binnen gekomen, waardoor de verlening pas in 2022 kan plaatsvinden. Hierdoor zullen die lasten in 2022 terecht komen.

8. Bij het opstellen van aanvraag van de subsidie buiten uitvoeringsregeling voor Onderzoek ecologische effecten van thermische energie uit oppervlakte water, hebben de waterschappen vertraging opgelopen. Deze aanvraag is inmiddels in concept ontvangen en verwacht wordt dat de subsidie begin 2022 zal worden verleend.

9. Bij de Uitvoeringsregelingen Duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven en Warmtetransitie gebouwde omgeving zijn minder aanvragen binnen gekomen dan verwacht. En er zijn ook aanvragen aan het eind van 2021 binnen gekomen, waardoor de verlening pas in 2022 kan plaatsvinden. Hierdoor zullen die lasten in 2022 terecht komen.

10. Voor de toelichting op de capaciteitskosten van programma 2. Klimaat en Milieu wordt naar de [toelichting](#) in paragraaf Bedrijfsvoering verwezen.

Baten

1. Tijdens de uitvoering van Ilperveld Integraal heeft de provincie een perceel ter beschikking gesteld van Landschap Noord-Holland met de afspraak dat LNH dit op een geschikt moment zou verkopen en de baten ter beschikking van het project zou stellen. Het was op voorhand niet bekend wanneer dit zou gebeuren.

Stortingen reserves

1. De in 2021 gerealiseerde baten ter hoogte van € 0,4 miljoen (zie toelichting bij baten onder ad 1) zijn in de reserve bodemsanering gestort.

Onttrekkingen reserves

1. Zie bij de toelichting op de lasten nummers 1 en 4

2. Zie bij de toelichting op de lasten nummers 2, 7, 8 en 9.

3. Zie bij de toelichting op de lasten nummer 3. Daarnaast was in de raming van de onttrekking aan de reserve Gezonde Leefomgeving rekening gehouden met kosten van de inzet (inhuur) van extra capaciteit. Dit is niet gerealiseerd.

Programma Ruimte en Water

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 3					Ruimte en Water	
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	26.599	30.073	37.990	32.172	5.818	35.793
Baten	-9.913	-10.110	-15.442	-14.893	-549	-7.439
Saldo van baten en lasten	16.686	19.963	22.548	17.279	5.269	28.354
Stortingen reserves	19.492	8.862	24.334	23.409	925	16.312
Onttrekking reserves	-14.520	-18.438	-29.570	-22.237	-7.333	-20.266
Resultaat	21.658	10.387	17.312	18.450	-1.138	24.400

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			5.818	V	
1	Versterkingsplannen primaire waterkeringen	3.1.2	4.742	V	Resv Meekoppelkansen
2	Uitvoeringsregeling Duurzame Zeehavens	3.4.3	797	V	Reserve ontwikkeling havencomplexen
3	Gronden BBL&PASO	3.4.5	-606	N	
4	Waterrecreatie	3.2.1	582	V	Reserve Waterrecreatie
5	Verkoop Grond	3.4.5	-441	N	
6	Klimaatadaptatie	3.1.3	253	V	Reserve Klimaatadaptatie
7	Grondwaterheffing	3.2.3	-252	N	
8	Capaciteitskosten		193	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		550	V	
Baten			-549	N	
1	Verkopen overtollig vastgoed	3.4.5	-1.203	N	
2	Verkopen BBL&PASO	3.4.5	863	V	
3	Meekoppelkansen (Kust op Kracht)	3.1.2	-368	N	Reserve Meekoppelkansen
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		159	V	
Stortingen			925	V	
1.	Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels	3.1.2	926	V	Reserve Meekoppelkansen

Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-1	N	
Ottrekking		-7.333	N	
1	Lagere ottrekking Reserve Meekoppelkansen bij dijkversterkingen en kustontwikkeling	3.1.2	-5.429	N Lasten (1) & Baten (3)
2	Lagere ottrekking reserve ontwikkeling havencomplexen	3.4.3	-707	N Lasten (2)
3	Lagere ottrekking reserve Waterrecreatie	3.2.1	-582	N Lasten (4)
4	Lagere ottrekking reserve Woonbeleid	3.5.1	-315	N
5	Lagere ottrekking reserve Klimaatadaptatie	3.1.3	-263	N Lasten (6)
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-37	N	

Lasten

1. Voor de Uvr APRK was € 1,2 miljoen begroot. Hier zijn in 2021 geen aanvragen voor binnengekomen. De verwachting is dat deze aanvragen wel gedaan worden in 2022. Voor de SOK HHNK was een bedrag van € 3,3 miljoen begroot. In de overeenkomst staat dat bij ondertekening van de SOK dit bedrag betaald moet worden voor de realisatiekosten. Maar door administratieve wijzigingen die aan het eind van 2021 aan het licht kwamen, komt er voor het deel van de realisatie een nieuw onderteken moment en dat is in 2022. Dan zullen deze kosten betaald gaan worden. Ook is de terugbetaling van de voor de SOK Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels (begroot € 461.000) via de balans gelopen waardoor de lasten lager zijn uitgevallen.
2. De onderbesteding bij de uitvoeringsregeling duurzame zeehavens is ontstaan doordat de aanvragen voor de subsidies eind 2021 zijn ingediend. Hierdoor vindt de verlening van deze subsidies plaats in 2022.
3. De overbesteding is ontstaan doordat de Ruiling Schoorlham, "Keverdijk-Noordpolder" en grondruil Ransdorp is sneller gepasseerd dan gedacht, namelijk nog in 2021.
4. Het is in 2021 niet gelukt om de subsidieaanvraag voor Stadsstrand Hoorn ad. € 500.000 te verlenen, de aanvraag hiervoor was nog niet compleet, dit schuift door naar 2022.
5. Een niet-gesprongen explosieven onderzoek van een beoogde verkoop is hoger uitgevallen dan geraamd. Een groot deel van de kosten wordt met de rijksbommenregeling terug ontvangen.
6. Het tempo van de partners en ook samenhangende gebiedsprogramma's en beleidsprocessen loopt niet gelijk. Er zijn koplopers, maar ook gemeenten of programma's die nog helemaal niet bekend zijn met de opgave en er is een capaciteitsprobleem bij veel gemeenten. Dat maakt dat een aantal ambities die voor 2021 zijn gesteld een langere doorlooptijd nodig hebben. Ook hebben de vernieuwde raamcontracten en de onderbezetting van provinciale medewerkers op klimaatadaptatie ervoor gezorgd dat een aantal ambities van 2021, doorschuift naar begin 2022.
7. Doordat de kosten van het grondwaterbeheer (onderzoeken, beheer en onderhoud en inzet capaciteit) lager en de opbrengst van de grondwaterheffing hoger waren dan in andere jaren, heeft een hogere storting in de voorziening grondwaterheffing plaatsgevonden.

8. Voor de toelichting op de capaciteitskosten van programma 3. Ruimte en Water wordt naar de [toelichting](#) in paragraaf Bedrijfsvoering verwezen.

Baten

1. Enkele verkopen, waaronder beheergrondbank (Ouder-Amstel, ca. 165.000 en Polder Assendelft, ca. € 650.000), N23 (gemeente Koggenland, ca. 125.000), Grote Sloop (ca. 100.000), zijn niet meer in 2021 gepasseerd bij notaris.
2. Bij de begrotingsraming de Strategische Gronden Groen-verkopen vanuit de Voorraad niet meegenomen. In het oog springt hierin de verkoop Kamperkade (ca. 1,1 miljoen). Daarentegen is de beoogde ruiling Hilversum/Huizen (Rebel) niet doorgestaan en is het deel verkochte BBL&PASO-gronden in de kavelruil Noordelijke Vechtstreek en Schoorlham lager geworden.
3. Voor de afwikkeling van de SOK Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels is de baten raming voor vooruit ontvangen bijdragen van de deelnemers aan de SOK niet gerealiseerd wegens strijdigheid met het bepaalde in het BBV. Wel zijn van de deelnemers aan de SOK de aan hen teveel betaalde voorschotten terugontvangen.

Stortingen reserves

1. De Samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels (SOK) is afgerond. Gepland was deze afrekening volledig via de reserve Meekoppelkansen bij dijkversterkingen en kustontwikkeling te laten lopen. De geraamde storting van de van de deelnemers vooruit ontvangen bijdragen in de reserve is, omdat een dergelijke storting in strijd is met het BBV, niet gerealiseerd.

Onttrekkingen reserves

1. Zie Lasten nr. 1. Daarnaast is de terugbetaling van de voor de SOK Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels via de balans gelopen waardoor de lasten lager zijn uitgevallen (zie ook Baten 1 en Stortingen 1).
2. Zie lasten nr. 2
3. Zie lasten nr. 4.
4. Er is minder onttrokken aan de reserve Woonbeleid doordat er minder subsidies zijn aangevraagd op grond van de Uvr Woonakkoorden 2021 dan werd verwacht en doordat onderzoek naar huisvesting van buitenlandse werknemers doorloopt in 2022 en daarna zal worden gefactureerd.
5. Lagere onttrekking reserve Klimaatadaptatie, zie lasten nr. 6

Programma Bereikbaarheid

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 4				Bereikbaarheid		
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	230.326	246.189	245.617	235.354	10.263	276.589
Baten	-14.623	-9.026	-23.514	-22.576	-938	-39.533
Saldo van baten en lasten	215.703	237.163	222.103	212.779	9.324	237.056
Storting reserves	194.160	123.229	171.494	166.107	5.387	56.173
Onttrekking reserves	-296.776	-170.534	-391.413	-374.236	-17.176	-106.949
Resultaat	113.087	189.858	2.184	4.649	-2.465	186.280

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			10.263	V	
1	Mobiliteitsbeleid Fiets	4.1.2	2.898	V	Reserve uitvoeren mobiliteitsbeleid derden
2	Gebiedscontracten wegen variabel onderhoud	4.3.2	2.557	V	
3	Gebiedscontracten wegen vast onderhoud	4.3.2	-1.587	N	
4	OV-concessies beheren en verlenen	4.5.1	1.334	V	Reserve OV-projecten
5	Onderhoud tunnels en aquaducten	4.4.1	-1.215	N	Opbrengst derden
6	Mobiliteitsbeleid Infrastructuur	4.1.2	1.125	V	Reserve uitvoeren mobiliteitsbeleid derden
7	Mobiliteitsbeleid	4.1.1	-1.005	N	Reserve mobiliteitsbeleid
8	Schades wegen	4.3.2	-926	N	
9	Projecten voor derden vaarwegen	4.3.3	-850	N	Opbrengst werken derden
10	Mobiliteitsbeleid OV	4.1.2	839	V	Reserve uitvoeren mobiliteitsbeleid derden
11	Strategisch en algemeen beheer wegen	4.3.2	775	V	
12	Ontwikkeling provinciale infrastructuur: wegen	4.2.1	757	V	Reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur
13	Kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen iMPI	4.2.1	717	V	Reserve kapitaallasten wegen
14	Verkeersveiligheid: gedragsbeïnvloeding	4.1.2	583	V	Reserve uitvoeren mobiliteitsbeleid derden

15	MRA Elektrisch vervoer	4.1.2	539	V	
16	Beheer vaarwegen	4.3.3	520	V	
17	Openbaar vervoer projecten	4.5.1	510	V	Reserve OV-projecten
18	Gebiedscontracten variabel onderhoud vaarwegen	4.3.3	478	V	
19	Projecten voor derden wegen	4.3.2	-428	N	Opbrengst werken derden
20	Variabel onderhoud vaarwegen	4.3.3	375	V	
21	Gladheidsbestrijding wegen	4.4.1	250	V	
22	Verkeersmanagement	4.4.1	284	V	Opbrengst derden
23	Ligplaatsen vaarwegen	4.3.3	283	V	
24	Verleende subsidies OV	4.1.2	-269	N	Reserve verleende subsidies OD 4.1.2
25	Innovatie projecten mobiliteit en Smartmobility	4.4.2	448	V	
26	Capaciteitskosten		609	V	
	Overige verschillen afzonderlijk $\leq$ €250.000		662	V	
	Baten		-938	N	
1	Projecten voor derden wegen	4.3.2	-1.455	N	
2	Openbaar vervoer concessies	4.5.1	-1.268	N	
3	Mobiliteitsbeleid	4.1.1	1.250	V	
4	Onderhoud tunnels en aquaducten	4.4.1	1.067	V	
5	Werken derden vaarwegen	4.3.3	850	V	
6	Ontwikkeling provinciale infrastructuur: wegen	4.2.1	-617	N	
7	MRA elektrisch vervoer	4.1.2	-539	N	
8	Grass2Grit	4.4.1	465	V	
9	Variabel onderhoud wegen	4.3.2	411	V	
10	Verkeersmanagement	4.4.1	-292	N	
11	Mobiliteitsbeleid fiets	4.1.2	-292	N	
12	Innovatie projecten mobiliteit en verduurzaming	4.4.2	-287	N	Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit
13	Schades wegen	4.3.2	267	V	

14	Mobiliteitsbeleid OV	4.1.2	-239	N
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-259	N
Stortingen			5.387	V
1	Reserve kapitaallasten innovatieve projecten	4.4.2	3.840	V
2	Reserve Dekking kapitaallasten OV- infrastructuur	4.2.1	1.742	V
3	Reserve Dekking kapitaallasten Weginfrastructuur	4.2.1	-482	N
4	Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	4.4.2	287	V
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		0	
Onttrekking			-17.176	N
1	Reserve innovatieprojecten mobiliteit	4.4.2	-5.071	N
2	Reserve uitvoeren mobiliteitsbeleid	4.1.2	-4.944	N
3	Reserve groot onderhoud wegen	4.3.2	-4.281	N
4	Reserve groot onderhoud vaarwegen	4.3.3	-1.108	N
5	Reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur	4.2.1	-1.085	N
6	Reserve Openbaar Vervoer projecten	4.5.1	-653	N
7	Reserve mobiliteitsbeleid	4.1.1	-313	N
8	Reserve verleende subsidies	4.1.2	269	V
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		10	V

Lasten

1. Aan subsidies Mobiliteitsbeleid Fiets is € 2,9 miljoen minder besteed. Het betreft hierbij de volgende subsidies:

- De subsidieverlening voor Fietstunnel Velsertaverse van € 1,3 miljoen is op verzoek van de gemeente Velsen doorgeschoven naar 2022. Dit project wordt in combinatie met project HOV Beverwijk/Wijkerpoort gerealiseerd, wat is vertraagd.
- De subsidie Filevrij van € 1,3 miljoen is op verzoek van de gemeente Haarlemmermeer doorgeschoven naar 2022, omdat de gemeente haar eigen bijdrage pas in 2022 kan organiseren.
- Voor Snelle doorfietsroutes is € 292.000 minder besteed, omdat op verzoek van de gemeenten Velsen en Haarlem de subsidie naar 2022 is doorgeschoven.

2. Door niet uitgevoerd werk aan variabel onderhoud wegen is in 2021 in totaal € 2,6 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Het betreft voor € 2,3 miljoen verzoek tot wijzigingen vanuit gebiedscontracten waarvan de uitvoering naar 2022 wordt doorgeschoven van onder meer de

Leeghwaterbrug, Weg & Waterhuis en diverse losse opdrachten. Daarnaast is voor € 0,3 miljoen minder besteed als gevolg van besparingen op onder andere geluidsschermen.

3. De kosten van indexering gebiedscontracten komen met € 1,6 miljoen hoger uit dan begroot door contractueel overeengekomen doorbelasting van GWW-indexeringen. In 2021 is een discussie gestart over de grondslag van de indexering.

4. Aan OV-concessies is € 1,3 miljoen minder besteed. Het betreft de volgende activiteiten:

- De restende bijdrage Bijzondere Vergoeding Openbaar Vervoer (BVOV) aan Connexxion over 2020 van € 1,3 miljoen is niet uitgekeerd, omdat de vervoerder door hogere reizigersopbrengsten dan verwacht geen aanvraag heeft ingediend.
- De algemene kosten zijn € 86.000 lager dan geraamd, doordat het jaarlijks uit te voeren kwaliteitsonderzoek niet heeft plaats gevonden. Dit was niet zinvol, gezien de versturende effecten van de coronamaatregelen in 2021.

5. In 2021 heeft voor een bedrag van ruim € 1,2 miljoen een noodzakelijk spoedreparatie (asfaltherstel) aan de Waterwolftunnel plaatsgevonden. Voor deze ongeplande en niet begrote post in 2021 is de dekking gevonden in het beschikbare restbudget van de Managing Agent voor het tunnelbeheer.

6. Aan Mobiliteitsbeleid infrastructuur is € 1,1 miljoen minder besteed. Het betreft hierbij de volgende activiteiten

- Voor Amsterdam Logistics Port (ALP) is € 500.000 minder besteed. De subsidie is op verzoek van de partners in het investeringsprogramma Amsterdam Logistics naar 2022 doorgeschoven omdat het niet gelukt is om binnen de gestelde tijdsperiode en randvoorwaarden de subsidieaanvragen rond te krijgen.
- Voor de Uitvoeringsregeling Kleine infrastructuur is per saldo € 344.000 minder besteed. Weliswaar is € 328.000 meer aan subsidies verleend dan geraamd, maar door de subsidievaststellingen in voorgaande begrotingsjaren is € 672.000 lager dan geraamd.
- Voor Omrijkosten Openbaar Vervoer is € 263.000 minder besteed, doordat gemeenten minder wegwerkzaamheden met gevolgen voor het OV hebben gehad dan in voorgaande jaren.
- Aan OV SAAL (Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad) is € 80.000 minder besteed. De subsidie is op verzoek van de gemeente Gooise Meren doorgeschoven naar 2022.
- Aan de Uitvoeringsregeling Veilige uitwegen is € 63.000 meer besteed, door meer subsidieaanvragen dan geraamd.

7. Aan studie- en proceskosten Mobiliteitsbeleid is €992.000 meer besteed. Het betreft hier de volgende activiteiten:

- De storting van de 1e termijn bijdrage Agriport A7 ad € 1.250.000 voor de uitvoering provinciale weg N239 (in totaal bedraagt de bijdrage € 5,0 miljoen) zijn in de baten geboekt. Doorstorting hiervan naar de bijbehorende voorziening geeft hetzelfde bedrag aan hogere lasten. De gestorte bijdrage wordt ondergebracht in de gelijknamige voorziening waaruit (vervolgens) gedurende de projectuitvoering de bijdrage als dekking van de kosten wordt ingezet.

- Voor Actieve mobiliteit (Fiets) is € 187.000 minder besteed aan het vervolgonderzoek naar de inpasbaarheid van de doorfietsroute F9 Haarlem – Schiphol-Oost (N232). Dit onderzoek is naar 2022 verplaatst, omdat moest worden overgestapt op een uitgebreidere aanbestedingsprocedure waarvoor meer tijd nodig was om deze voor te bereiden.
- Voor Verkeersveiligheid: aan kennissessies is € 75.000 minder besteed. In 2021 is het gedragsteam landbouwverkeer opgeheven vanwege een laag risicoprofiel voor landbouwverkeer qua verkeersveiligheid. Het budget schuift daarom door naar volgend jaar voor het door ontwikkelen van onze risico-indicatoren voor het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid 2030.
- Overig: € 4.000 meer besteed.

8. De schade aan de Rekervlotbrug bedraagt € 0,9 miljoen hetgeen niet is voorzien. Via de verzekering is een procedure gestart om deze schade te verhalen.

9. In 2021 is voor een bedrag aan € 0,9 miljoen voorbereidingskosten voor de Boerenverdrietsluis gerealiseerd welke niet waren begroot. Overeenkomstig zijn de nog aan gemeente Den Helder in rekening te brengen opbrengsten verantwoord.

10. Aan subsidies Mobiliteitsbeleid OV is € 839.000 minder besteed. Dit betreft de volgende activiteiten:

- Voor Bereikbaarheid Kust Zuid-Kennemerland is € 509.000 minder besteed. Door vertraging van de financiële afhandeling met het Rijk en Regionale partners van het project zullen de lasten in 2022 worden afgewikkeld.
- Voor HOV A9 is € 232.000 minder besteed. De reden hiervoor is dat de gemaakte kosten ten laste van de balanspost vooruit ontvangen bijdrage zijn geboekt in plaats van de begrote post. (VRA en gemeente Haarlemmermeer).
- Overige: € 98.000 minder besteed aan diverse kleine activiteiten.

11. Omdat de voorbereiding van enkele projecten langer duurde dan was voorzien is in 2021 € 0,8 miljoen minder besteed. Daarnaast zijn vanuit de gebiedscontracten enkele duurzame asfaltwerkzaamheden niet uitgevoerd omdat geen goede asfaltkwaliteit door de slechte weersomstandigheden kon worden gegarandeerd.

12. Aan Ontwikkeling provinciale infrastructuur: Wegen is € 757.000 minder besteed. Dit betreft de volgende activiteiten:

- Voor Kleine infrastructurale verbeteringen (KIV) is € 359.000 minder besteed. Dit is veroorzaakt door vertraging in de projectuitvoering van Buswachtplaats Getsewoud. Het verkrijgen van de vergunningen heeft meer tijd gekost en tijdens de realisatie heeft men een watervoerende grondlaag doorboort, waardoor de uitvoering van het werk een periode heeft stilgelegen.
- Voor Bereikbaarheid Broek in Waterland is € 257.000 minder besteed. De aanbestedingsprocedure heeft langer geduurd en op verzoek van de partners en de omgeving is meer ingezet op participatie, waardoor minder snel gestart kon worden met het ontwerponderdeel.
- € 51.000 minder uitgaven Gooi en Vechtstreek.

- Voor de Aansluiting A8-A9 is € 147.000 minder besteed. De uitvoering van het landschapsplan SvA/A8-A9 is volgens planning verlopen en zonder onvoorziene omstandigheden, waardoor een deel van risicoreservering niet is gebruikt.
- Overig: € 5.000 meer besteed.

13. Aan kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen iMPI is € 717.00 minder besteed, door vertragingen in de uitvoering van verbeter- en uitbreidingsinvestering infrastructuur. De lasten zullen vanaf 2022 alsnog genomen worden, in het jaar nadat de projecten worden opengesteld voor gebruik.

14. Aan Verkeersveiligheid: gedragsbeïnvloeding is € 583.000 minder besteed door lagere subsidievaststellingen in voorgaande begrotingsjaren.

15. Aan MRA Elektrisch vervoer is € 539.000 minder besteed, omdat er minder laadpalen zijn aangevraagd dan geprognosticeerd.

16. In de begroting is rekening gehouden met indexering van het gebiedscontract. De verwachting is dat in 2025 indexering plaats zal vinden. Om die reden is in 2021 € 0,5 miljoen minder uitgegeven dan begroot.

17. Aan OV-projecten is € 510.000 minder besteed. Dit betreft de volgende activiteiten:

- Voor inzet bonus / malusregeling is € 230.000 minder besteed. Door de gevolgen van de coronamaatregelen zijn deze uitgaven bevroren. Zodra de coronamaatregelen worden opgeheven, wordt dit geld ingezet om reizigers te verleiden om weer gebruik te gaan maken van het OV.
- In het kader van de OV-visie is € 200.000 minder besteed aan materieel voor buurtbussen. De buurtbussen worden twee jaar langer ingezet, zodat ze naar verwachting in 2023 kunnen worden vervangen door elektrische buurtbussen. Deze zijn niet eerder te leveren.
- Voor reparatie haltevoorzieningen is € 100.000 minder besteed.
- Overig: € 20.000 meer besteed.

18. De objecten Koopvaardersschutssluis, Koopvaardersbrug, Twee Zwanen en de Kooisluis zijn in 2021 toegevoegd aan het gebiedscontract. Het is lastig is gebleken op basis van de 0-meting tot een marktconforme aanbidding te komen. De overeengekomen maatregelen worden in 2022 uitgevoerd. Hierdoor is in 2021 is € 0,5 miljoen minder besteed dan begroot.

19. In de begroting is geen rekening gehouden met bijstelling van de lasten voor werken derden. Het effect hiervan is € 0,4 miljoen nadelig.

20. Na het uitvoeren van het voorbereidend water bodemonderzoek bleek dat alle bagger van de Amstel verontreinigd is met PFAS, waardoor deze niet conform de uitgangspunten van het statusrapport verwerkt kan worden in een weiland-depot. Hierdoor is voor baggeren in 2021 € 0,4 miljoen minder besteed dan begroot.

21. Als gevolg van de milde winter zijn de lasten voor gladheidsbestrijding wegen in 2021 € 0,3 miljoen lager uitgevallen dan begroot.

22. Omdat een aantal geplande activiteiten vanuit de samenwerkingsbijeenkomst van het Regionaal Tactisch Team in 2021 a.g.v. Covid-19 niet hebben plaatsgevonden, zijn de lasten op het onderdeel Verkeersmanagement zijn € 0,3 miljoen lager dan begroot. Het betreft o.a. het MAAS spel, Regionaal Symposium SMO en de Intertraffic beurs. Door het vervallen van grootschalige evenementen zoals o.a. Mysteryland en Dance Valley is minder inzet van het RTT en RegioRegie benodigd geweest.

23. In de begroting was voor ligplaatsen rekening gehouden met capaciteits- en communicatiekosten. Omdat deze kosten ondercapaciteitskosten zijn verantwoord is op dit project € 0,3 miljoen minder besteed dan begroot.

24. Aan subsidies verleend boven de € 1.5 miljoen is € 268.000 meer besteed. Voor HOV Huizen is in 2021 een subsidie van € 2,2 miljoen verleend, waarbij werd verwacht dat er in 2021 nog geen prestatie zou worden geleverd. Thans blijkt dat voor het project in 2021 (na rato t.o.v. de provinciale subsidie) € 268.000 aan prestatie is geleverd.

25. Covid-19 heeft gezorgd voor vertraging in de uitvoering van enkele projecten, met als gevolg dat de voorbereiding of een eerste verkenning wel heeft plaatsgevonden, maar de uiteindelijke uitvoering is verschoven naar begin 2022. Projecten zijn soms later van start gegaan, aangezien niet alle samenwerkingspartners op tijd intern draagvlak of toestemming kregen, of vertraging voor de uitvoering was Corona gerelateerd. Verder zijn door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor de iVRI nieuwe landelijke standaarden opgesteld voor de usecases “Prioriteren” en “Informereren”. Reeds eerder gerealiseerde i-VRI's dienden hierop aangepast te worden. Dit wordt voor een aantal VRI's begin 2022 afgerond.

26. Voor de toelichting op de capaciteitskosten van programma 4. Bereikbaarheid wordt naar de toelichting in paragraaf Bedrijfsvoering verwezen.

Baten

1. In de begroting is ten onrechte ervan uitgegaan dat in 2021 werkzaamheden aan de Zaanbrug in rekening kon worden gebracht. Het effect hiervan is € 1,5 miljoen nadelig.

2. De restende bijdrage Bijzondere Vergoeding Openbaar Vervoer (BVOV) aan Connexxion over 2020 van € 1,3 miljoen is niet uitgekeerd daar de vervoerder door hogere reizigersopbrengsten dan verwacht geen aanvraag heeft ingediend.

3. Van Agriport A7 is de 1e termijn voor haar bijdrage aan het provinciaal infrastructuur project N238 ontvangen. Deze 1e termijn bedraagt € 1.250.000 (Ter informatie: de totale bijdrage bedraagt € 5,0 miljoen). Deze te ontvangen bijdragen worden in de exploitatiebegroting als ontvangen baten geboekt en (vervolgens) in de Voorziening vooruit ontvangen bijdragen gestort.

4. Dit betreft de dekking vanuit beschikbare restbudget van de Managing Agent voor het tunnelbeheer voor de ongeplande en niet begrote post in 2021 ten behoeve van de spoedreparatie aan de Waterwolftunnel. De baten zijn hierdoor € 1,1 miljoen hoger dan begroot.

5. In 2021 is voor een bedrag aan € 0,9 miljoen voorbereidingskosten voor de Boerenverdrietsluis gerealiseerd welke niet waren begroot. Overeenkomstig zijn de nog aan gemeente Den Helder in rekening te brengen opbrengsten verantwoord.

6. De Vervoerregio Amsterdam (VRA) draagt voor 95% bij aan het project P+R Getswoude, dat in kader van Kleine infrastructuurele verbindingen (KIV) wordt gerealiseerd. Door vertraging in de

administratieve besluitvorming is het verwachte voorschot van € 711.000 niet in 2021 uitbetaald. Als gevolg hiervan zal de bijdrage van de VRA voor dit project in 2022 geheel met de (definitieve) projectkosten worden verrekend. Hier staat tegenover een niet geraamde bijdrage van VRA voor een ander KIV-project van € 93.000, waardoor het nettoverschil in baten op € 617.000 uitkomt.

7. De uitgaven voor MRA Elektrisch vervoer zijn grotendeels communicerende vaten. Op € 399.000 na worden alle uitgaven voor dit programma in 2021 gedekt door ontvangen bijdragen derden. Door dat de uitgaven € 539.000 minder zijn dan geraamd, betekent dit dat er een evenredig bedrag aan baten ter dekking hoeft worden ingezet.

8. Het in 2020 ontvangen voorschot van de LIFE subsidie voor Grass2Grit, is in 2021 als baten verwerkt. Dit bedrag was echter niet in de begroting 2021 verwerkt waardoor nu een voordeel op de baten is ontstaan ter hoogte van € 0,5 miljoen ten opzichte van de begroting.

9. De ontvangen baten zijn in 2021 € 0,4 miljoen hoger dan begroot. Het betreft een bijdrage van Gemeente Hilversum inzake Het Hemeltje waarmee in de begroting geen rekening is gehouden.

10. Het verkeersmanagement betreft een regionale samenwerking met partners waarbij de lasten naar rato worden verdeeld, conform de gesloten overeenkomst. De lasten zijn in 2021 lager dan begroot, derhalve is ook een lagere bijdrage van de partners ontvangen.

11. Voor Snelle doorfietsroutes is € 292.000 minder besteed. Dit omdat de gemeenten Velsen en Haarlem door de Corona-perikelen niet is staat zijn geweest om hun subsidieaanvraag in 2021 in te dienen. Als gevolg hiervan is de ontvangen specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk niet als dekking ingezet.

12. Deelprojecten Epoxy-asfalt en Industrieel, Flexibel en Demontabel (IFD) flink zijn vertraagd, waardoor de bijdragen van derden zijn verschoven naar 2022. In 2021 is hierdoor voor € 0,3 miljoen minder baten gerealiseerd dan begroot.

13. Als gevolg van afwikkeling van schadeclaims welke niet waren begroot is in 2021 voor € 0,3 miljoen meer baten gerealiseerd dan begroot. De schade aan de Rekervlotbrug (zie ad 7 bij toelichting lasten) moet nog bij de verzekering worden geclaimd

14. Voor Bereikbaarheid Kust Zuid-Kennemerland is € 509.000 minder besteed. Door vertraging van de financiële afhandeling met het Rijk en Regionale partners van het project zullen de lasten in 2022 worden afgewikkeld. De lagere uitgaven leiden er toe dat € 239.000 van de ontvangen regionale bijdrage niet als dekking worden ingezet.

Stortingen reserves

1. In 2021 is er € 3,8 miljoen minder gestort in de reserve kapitaallasten innovatieprojecten mobiliteit vanuit de reserve innovatieprojecten mobiliteit dan begroot. Op basis van werkelijke kosten (nacalculatie) worden de investeringsuitgaven naar de reserve Kapitaallasten overgeheveld. Het project Led verlichting betreft een investering. Ter dekking van de toekomstige afschrijvingen vindt overheveling plaats van de reserve innovatieprojecten mobiliteit naar de reserve kapitaallasten innovatieprojecten mobiliteit. De afronding van het project is vertraagd waardoor de overheveling eveneens lager uitkomt.

2. Er is € 1,7 miljoen minder gestort in de reserve Dekking kapitaallasten OV-infrastructuur vanuit de reserve .

3. De storting in de reserve Dekking kapitaallasten Weginfrastructuur was € 0,5 miljoen hoger dan begroot vanuit de reserve

4. Deelprojecten Epoxy-asfalt en Industrieel, Flexibel en Demontabel (IFD) zijn vertraagd, waardoor de bijdragen van derden zijn verschoven naar 2022. In 2021 is hierdoor voor € 0,3 miljoen minder baten gerealiseerd dan begroot. De storting in de reserve komt daardoor eveneens € 0,3 miljoen lager uit dan begroot.

Onttrekkingen reserves

1. De lagere onttrekking aan de reserve innovatieprojecten mobiliteit is het gevolg van de lagere uitgaven vanuit deze reserve zoals verklaard bij de lasten en de lagere overheveling vanuit deze reserve naar de reserve kapitaallasten innovatieprojecten mobiliteit zoals verklaard bij de stortingen

2. Aan de reserve uitvoeren mobiliteit is € 4,9 miljoen minder onttrokken. Dit houdt verband met de lagere lasten (zoals vermeld bij lasten onder de nummers 1, 6, 10 en 15) en de lagere baten (zoals vermeld bij baten onder de nummers 11 en 14).

3. De lagere onttrekking aan de reserve Groot onderhoud wegen is het gevolg van de lagere uitgaven vanuit deze reserve zoals verklaard bij de lasten.

4. De lagere onttrekking aan de reserve Groot onderhoud vaarwegen is het gevolg van de lagere uitgaven vanuit deze reserve zoals verklaard bij de lasten.

5. Aan de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur is € 1,1 miljoen minder onttrokken in verband met lagere lasten (zie verklaring nummer 12).

6. De lagere onttrekking aan de reserve Openbaar Vervoer projecten is het gevolg van lagere kosten (zie verklaring nummers 4 en 18 bij de lasten) en lagere baten (zie verklaring nummer 2 bij de baten).

7. Aan de reserve mobiliteitsbeleid is minder onttrokken als gevolg van minder lasten.

8. Aan de reserve verleende subsidies is meer onttrokken als gevolg van hogere subsidiekosten voor HOV Huizen (zie verklaring nummer 25 bij de lasten).

Programma Groen

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 5						Groen
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	66.934	98.182	94.333	96.445	-2.112	140.022
Baten	-2.391	-2.760	-5.608	-5.967	359	-7.392
Saldo van baten en lasten	64.543	95.422	88.724	90.478	-1.754	132.630
Stortingen reserves	35.012	36.880	83.410	84.452	-1.041	37.479
Onttrekking reserves	-31.304	-58.727	-49.911	-50.924	1.013	-91.846
Resultaat	68.251	73.575	122.224	124.006	-1.782	78.263

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			-2.112	N	
1	Subsidies Natuurbeheer Groene Organisaties	5.2.1	-15.139	N	Deels reserve Uittreding GNR
2	Bijdrage Waddengebied Exploitatie	5.3.3	9.626	V	
3	PNO	5.1.1	4.357	V	Reserve Groen
4	Faunafonds	5.2.4	-1.889	N	
5	Oostelijke Vechtplassen	5.1.3	-1.328	N	Reserve OVP
6	Natuur- en Landschapsbeheer	5.2.1	547	V	
7	Groene uitweg	5.1.2	545	V	Reserve Groene Uitweg
8	Landschappen	5.3.2	500	V	Reserve Landschap
9	Cofinanciering Waddenzee	5.3.3	471	V	Reserve Cofinanciering Waddenzee
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000			198	V	
Baten			359	V	
1.	Oostelijke Vechtplassen	5.1.3	409	V	Reserve OVP
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000			-50		
Stortingen			-1.041	N	
1.	Hogere storting reserve Groen	5.1.1	-1.038	N	
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000			-3	N	
Onttrekking			1.013	V	
1	Hogere onttrekking reserve Uittreding Goois	5.2.1	6.501	V	

Natuurreservaat (GNR)			
2	Lagere onttrekking reserve Groen	5.1.1	-4.627 N
3	Lagere onttrekking reserve Groene Uitweg	5.1.2	-553 N
4	Hogere onttrekking reserve OVP	5.1.3	572 V
5	Lagere onttrekking reserve cofinanciering Waddenzee	5.3.3	-471 N
6	Lagere onttrekking reserve Landschap	5.3.2	-433 N
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		24	V

Lasten

1. Deze overbesteding heeft betrekking op de verplichting voor het uittreden uit de Stichting Goois Natuurreservaat (GNR) met € 15,1 miljoen. Deels wordt dit gedekt uit de bestaande reserve Uittreding GNR (€ 6,5 miljoen), het overige deel (€ 8,6 miljoen) zal ten laste worden gebracht van het rekeningresultaat 2021.

2. De onderbesteding heeft vooral betrekking op de Uitgestelde Intentie Bijdrage Waddenfonds ad. € 9,6 miljoen, zie Eerste begrotingswijziging 2022.

3. Bij de bestedingen die uit de reserve Groen gedaan worden zijn er zowel over- als onderbestedingen, o.a.:

- UVR Pachtafkoop en aankoop NNN: Een onderbesteding van € 1,1 miljoen. In 2021 zijn hiervoor 5 aanvragen ingediend. Geen van deze subsidieaanvragen kon in 2021 worden beschikt. Dit is veroorzaakt door onvolledige aanvragen en onduidelijkheid over de procedure met betrekking tot pachtontbinding. In goed overleg tussen provincie en aanvragers is de ontbrekende informatie aangevuld. De aanvragen van 2021 kunnen in 2022 beschikt worden.
- PAS Uitvoeringsmaatregelen: Een onderbesteding van € 1,6 miljoen. De eindafrekeningen zijn ver achter bleven bij de uitgezette opdrachten. De oorzaak hiervan is dat er minder uitgevoerd is; een aantal maatregelen zijn niet uitgevoerd vanwege de grote spanning in het desbetreffende gebied dat is ontstaan rond de boskap van één van de bossen.
- Bijkomende kosten Grondaankopen: De onderbesteding van € 495.000 wordt vooral veroorzaakt door minder vergoedingen voor waardedaling bij de zelfrealisatie van natuur dit omdat er meer tijd nodig was in de NNN-gebiedsprocessen.
- Subsidie buiten UVR Kader Richtlijn Water Groen: De onderbesteding heeft betrekking op een geraamde subsidie van € 700.000 voor Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Uitgeester- en Heemskerkerbroek. Die subsidie kon in 2021 niet verleend worden omdat het Hoogheemraadschap er niet in slaagde de bemensing van het projectteam rond te krijgen waardoor er geen subsidieaanvraag kon worden ingediend.

- De onttrekking aan de reserve groen is € 1,4 miljoen lager dan begroot omdat voor een aantal projecten in 2021 minder uitgaven zijn gedaan dan is begroot. Het betreft de Groene AS Bovenlanden welke in 2022 start in plaats van in 2021. Van Ontsnipperingsbeeld NH, langjarige monitoring Zwaluwenberg, Naardermeer en Voltooiing Groene Schakel loopt de uitvoering door in 2022.
- Er is een overbesteding van € 1,3 miljoen die ontstaan is door inhuur van project- en procesmanagers. Deze lasten waren geboekt op het capaciteitsbudget, terwijl de dekking uit de reserve Groen moest komen. De kasraming van de reserve Groen kon hier echter niet meer op aangepast worden.

4. Bij de Laatste Begrotingswijziging 2021 hebben we het budget voor de Faunaschade van € 6 miljoen verhoogd tot € 9,7 miljoen. Zoals bij de Laatste begrotingswijziging al aangegeven zat er in de actualisatie van de schade nog een zekere mate van onzekerheid. Wij verwachten nu, op basis van recente (februari 2022) informatie vanuit BIJ12/Faunafonds, dat de te betalen schade over 2021 uit gaat komen op een totaalbedrag van € 10,3 miljoen. Hiernaast hebben we in 2021 nog een nabetaling over 2020 ontvangen van € 1,3 miljoen zodat de uitgaven in 2021 uitkomen op € 11,6 miljoen en we een overbesteding hebben van € 1,9 miljoen.

5. De overbesteding is voor ca. € 800.000 ontstaan door inhuur van project- en procesmanagers en grondverwerwers ten behoeve van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP). Deze lasten waren geboekt op het capaciteitsbudget, terwijl de dekking uit de reserve OVP moest komen. De kasraming van de reserve OVP kon hier echter niet meer op aangepast worden. Hiernaast heeft PNH voor het Programma OVP een Groenfonds (bank)rekening. Hier komen bijdragen van partners op binnen en worden betalingen aan projectuitvoerders gedaan. Dit is administratief een complex geheel waarvoor lange tijd geen goede berekeningsmethodiek voorhanden was. Recent is een goede toerekeningsmethodiek gevonden, waar een boeking van € 409.000 aan Baten en € 528.000 aan Lasten is uitgekomen. Deze waren beiden niet geraamd.

6. Het is in 2021 niet meer gelukt om de hogere beheersvergoeding voor Natuurbeheer (van 75 naar 84%) vast te leggen in subsidiebeschikkingen, hiervoor was € 1,2 miljoen geraamd, dit wordt doorgeschoven naar 2022.

Hiernaast hebben wij het besluit uit de BAC Vitaal Platteland van 18 november 2021 verwerkt. Wij hebben het teveel dat wij aan ANLB ontvangen hadden, ad € 603.000, verrekend met de provincies Limburg en Gelderland.

7. Doordat in 2021 minder subsidieaanvragen zijn ingediend is in 2021 € 0,5 miljoen minder uitgegeven dan begroot.

8. De onderbesteding wordt vooral verklaard doordat de subsidieaanvragen die zijn ingediend voor de Uitvoeringsregeling Westeinderscheg 2021, niet meer in 2021 konden worden afgerond. Verlening zal plaatsvinden in 2022, waardoor de kosten ook ten laste van 2022 zullen worden gebracht.

9. Voor de tenders van het Waddenfonds zijn bij het Waddenfonds minder subsidieaanvragen ingediend dan waar men op had gerekend. Dat heeft tot gevolg dat provincie Noord-Holland ook minder cofinanciering heeft verstrekt. Daarnaast werd een subsidie niet verstrekt, vielen de proceskosten voor het Investeringskader Waddengebied lager uit en konden geraamde proceskosten ten laste van een ander budget worden gebracht.

Baten

1. Zie Lasten nr. 5.

Stortingen reserves

1. De hogere storting in reserve Groen betreft vooral de verkoop opbrengsten van de Strategische Gronden Groen (SGG) ook wel genoemd BBL&PASO gronden. In het oog springt hierin de verkoop Kamperkade (ca. € 1,1 miljoen).

Onttrekkingen reserves

1. Zie Lasten nr. 1.
2. Zie Lasten nr. 3.
3. Zie Lasten nr. 7.
4. Zie Lasten nr. 5.
5. Zie Lasten nr. 9.
6. Zie Lasten nr. 8.

Programma Economie, cultuur en welzijn

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 6				Economie, Cultuur en Welzijn		
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	50.033	37.159	42.736	38.862	3.875	37.710
Baten	-4.380	-223	-4.786	-2.918	-1.869	-72
Saldo van baten en lasten	45.653	36.936	37.950	35.944	2.006	37.638
Storting reserves	16.165	12.001	21.751	21.251	500	13.223
Onttrekking reserves	-17.554	-17.971	-18.361	-13.460	-4.901	-13.900
Resultaat	44.264	30.966	41.341	43.735	-2.395	36.961

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			3.875	V	
1	MKB	6.5.2	5.161	V	MKB reserve
2	Europese Landbouw projecten	6.5.5	465	V	reserve Europese landbouw projecten
3	Arbeidsmarkt	6.5.3	450	V	
4	Herstructurering bedrijventerreinen	6.5.1	400	V	Reserve Herstructurering bedrijventerreinen
5	Monumenten	6.4.1	306	V	Resv. monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfond s)
6	PDENH	6.5.2	-2.831	N	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		501	V	
Baten			-2.445	N	
1	MKB	6.5.2	-2.810	N	
2	Europese landbouwprojecten	6.5.5	411	V	reserve Europese landbouw projecten
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-46	N	
Storting			500	V	
1	Europese landbouwprojecten		500	V	reserve Europese

			landbouw projecten
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		0	
Onttrekking		-4.901	N
1 MKB	-2.998	N	Reserve MKB
2 Europese projecten landbouw subsidies	-876	N	Reserve Europese landbouw projecten
3 Herstructurering bedrijventerreinen	-400	N	Reserve Herstructurering bedrijventerreinen
4 Mr.F.J.Kranenburgfonds	-306	N	Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)
Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-321	N

Lasten

1. Bij de bestedingen die uit de reserve MKB gedaan worden is een onderbesteding van € 5,2 miljoen gerealiseerd. Dit valt te verklaren door:

- De MIT regeling "R&D projecten 2021" deze is verdaagd en wordt verleend in 2022, het totale beschikbare budget hiervoor is € 5 miljoen dit in inclusief de cofinanciering vanuit het EZK ten bedrage van € 3 miljoen. Voor de uitvoering van het onderdeel R & D van de uitvoeringsregeling MIT bleek in november 2021 dat de adviserende partij onvoldoende tijd had om de benodigde adviezen aan te leveren. Daarom is besloten om de behandeling van alle ingediende aanvragen te verdagen tot 1 april 2022, waardoor het budget van 2021 doorschuift naar 2022.
- De beheersvergoeding ad. € 0,2 miljoen voor het Innovatiefonds is dit jaar niet uitgevraagd, de stortingen van de aandeelhouders en EFRO liepen niet synchroon. bij de aandeelhouders was 3x een tranche opgevraagd maar EFRO liep achter. In 2022 komt volgende en laatste tranche "fonds deel I".

2. Europese projecten landbouw subsidies: Gedurende 2021 is door RVO € 1,8 miljoen voor de provincie Noord-Holland betaald aan subsidies exclusief de RVO uitvoeringskosten. Voor 2021 was € 1,4 miljoen begroot in totaal voor subsidies en uitvoeringskosten RVO. Daarnaast is er per eind 2021 voor € 4,2 miljoen aan subsidies toegewezen die in de toekomst betaald zullen worden inclusief de subsidie voor verplaatsing van glastuinbouw bedrijven. Deze verplichtingen zijn voorzien op de balans.

Wanneer de som van al deze kosten wordt afgezet tegen de begrote bedragen van zowel Duurzame Landbouw ten behoeven van verplaatsing glastuinbouw als de begrote bedragen Europese projecten landbouw subsidies dan blijft er een verschil van € 0,5 miljoen over aan onderbesteding ten opzichten van de begroting.

3. De Terra Technica subsidie regeling kon als gevolg van corona niet op tijd aangevraagd worden.

4. Bij de bestedingen die uit de reserve Herstructurering bedrijventerreinen gedaan worden zijn enkele projecten met een onderbesteding:

- UVR winkelgebieden heeft een onder besteding van € 0,3 miljoen, Eind 2021 zijn wel nog een aantal aanvragen ingediend die ten laste van het budget 2021 moeten komen. Na verwerking van deze aanvragen resteert uiteindelijk een onderbesteding van het budget 2021 van € 48.000.
- De subsidieregeling voor verblijfsrecreatie kent een onderbesteding van € 0,1 miljoen. Een belangrijke rede, waarom er geen aanvragen zijn gekomen, is omdat deze sector hard is getroffen door corona waardoor voor verblijfsrecreatie ondernemers het afgelopen jaar in het teken stond van overleven en men niet met verduurzaming en innovatie aan de slag kon gaan.

5. Bij de bestedingen die uit de Resv. monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds) gedaan worden zijn enkele regelingen met een onderbesteding hieronder de belangrijkste onderbestedingen:

- Met betrekking tot de UvR molens is een onderbesteding van € 143.000 gerealiseerd. Het budget was toereikend om alle in werking zijnde historische windmolens met rijksmonumentenstatus een subsidie te kunnen geven. Echter, niet alle moleneigenaren hebben een aanvraag ingediend, ondanks dat er via de provincie en via de Molenfederatie bekendheid aan de regeling is gegeven. Veel eigenaren stellen onderhoud uit en er zijn lange wachttijden voor de uitvoering van onderhoud.
- Met betrekking tot de UVR onderzoeken duurzaam benutten monumenten NH is een onderbesteding van € 73.000 gerealiseerd. Dit is het gevolg van de coronamaatregelen waardoor toekomstige exploitatie bemoeilijkt wordt, een gebrek aan particuliere investeerders, de druk op de bouw en de gestegen bouwkosten. Hierdoor zijn eigenaren en ontwikkelaars terughoudend in het aangaan van onderzoeken naar herbestemming en/of verduurzamingsmaatregelen.

6. Aanvullende verliesvoorziening voor de deelneming in PDENH op basis van de definitieve jaarstukken 2021 van PDENH geboekt. Deze aanvullende verliesvoorziening was niet groot.

Baten

1. Lagere baten, betreft de cofinanciering vanuit het EZK ten bedrage van € 3 miljoen, zie voor de inhoudelijke toelichting lasten nr. 1a.

2. Het Regiebureau POP heeft samen met RVO onderzocht of een, eenvoudiger, mogelijkheid om Technische Bijstand te kunnen declareren voor Nederland aantrekkelijk is. Dit bleek het geval te zijn. Hierdoor heeft het RVO PNH een deel van de reeds betaalde uitvoeringskosten kunnen retourneren namelijk € 0,4 miljoen. zie voor de inhoudelijke toelichting lasten nr. 2.

Stortingen

1. Dit betreft een administratief technische mutatie die geen resultaat effect heeft en betreft lasten nr.2.

Onttrekkingen reserves

1. Lagere onttrekkingen, zie voor de inhoudelijke toelichting lasten nr. 1

- De MIT regeling "R&D projecten 2021" deze is verdaagd € 2 miljoen,
- De MIT regeling "Uitvoeringskosten" doorbelasting capaciteit heeft niet plaats gevonden € 0,5 miljoen
- De beheersvergoeding ad € 0,2 miljoen voor het Innovatiefonds is dit jaar niet uitgevraagd,
- European Digital Innovation hub is vertraagd € 0,2 miljoen.

2. Lagere onttrekkingen, zie voor de inhoudelijke toelichting lasten nr. 4

3. Lagere onttrekkingen, zie voor de inhoudelijke toelichting lasten nr. 5

Programma Financiën en Bedrijfsvoering

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 7	Financiën en bedrijfsvoering					
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	66.223	68.905	74.641	57.933	16.708	87.828
Baten	-444.122	-438.654	-462.840	-467.521	4.681	-457.102
Saldo van baten en lasten	-377.899	-369.749	-388.199	-409.587	21.388	-369.274
Stortingen reserves	87.424	11.059	64.487	68.560	-4.073	26.215
Onttrekking reserves	-39.689	-17.252	-35.400	-34.914	-486	-34.027
Resultaat	-330.164	-375.942	-359.112	-375.941	16.829	-377.086

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
Lasten			16.708	V	
1	Afrekeningsverschillen	7.1.5	7.819	V	
2	Capaciteit		3.775	V	
3	Doorschuif BTW	7.1.7	2.823	V	
4	Materiële overhead	7.2.1	2.149	V	Deels uit reserve bedrijfsvoering
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		142	V	
Baten			4.681	V	
	1 Dividend deelnemingen	7.1.3	2.835	V	
	2 Uitkering provinciefonds	7.1.2	2.458	V	
	3 Doorschuif BTW	7.1.7	-2.150	N	
	4 Opcenten motorrijtuigenbelasting	7.1.1	1.273	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		265	V	
Stortingen			-4.073	N	
	1 Reserve bedrijfsvoering	7.1.2	-4.073	N	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		0		
Onttrekking			-486	N	
	1 Reserve bedrijfsvoering	7.1.2	-359	N	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-127	N	

Lasten

1. Subsidies worden soms administratief afgehandeld in een later jaar dan waarop de subsidie betrekking heeft. Bij deze eindafrekening wordt aan de hand van de subsidievoorwaarden en de werkelijke kosten het precieze bedrag van de subsidie bepaald. Verschillen tussen de in eerste instantie afgesproken subsidie en de eindafrekening die in een verschillend jaar tot uiting komen, komen op de post "afrekeningsverschillen" terecht. Ook kan het voorkomen dat in de jaarrekening 2020 lasten zijn opgenomen voor uitgaven die nog niet zijn gedaan. In dat geval is er dus sprake van een raming van nog te verwachten uitgaven in 2021. Het kan voorkomen dat in 2021 is gebleken dat de werkelijke hoogte van de uitgaven uiteindelijk toch afwijkt. Het verschil wordt dan in de jaarrekening 2021 eveneens vermeld op de post "afrekeningsverschillen". Tot en met de Laatste begrotingswijziging 2021 gingen wij uit van lager vastgestelde subsidies en positieve afrekeningsverschillen met een bedrag van bijna € 2,8 miljoen. In werkelijkheid is dat ruim € 10,6 miljoen geworden. Dit is een voordeel van € 7,8 miljoen voor de jaarrekening.

2. Voor de toelichting op de afwijking op de capaciteitskosten verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering.

3. De doorschuif BTW is begroot onder de baten, maar in de realisatie opgenomen als lagere lasten. Dit zorgt voor een verschil op de lasten en baten. Begroot was een bedrag van € 2.150.000, maar in werkelijkheid is dat € 2.823.000 geworden. Het voordeel van € 673.000 is opgebouwd uit vele kleinere mutaties van samenwerkingsverbanden van publiekrechtelijke lichamen die hun BTW doorgeschoven hebben naar de provincie.

4. De kosten voor materiële overhead zijn om meerdere redenen lager uitgevallen dan begroot :

- Door corona en de beperkte aanwezigheid van personeel op het Houtplein zijn minder kosten gemaakt voor koffie, printers en dergelijke. Daarnaast zijn een aantal geplande werkzaamheden rond de huisvesting niet in 2021 uitgevoerd (enerzijds door faillissement van de betreffende aannemer of doordat de opdrachtnemer de werkzaamheden niet meer in 2021 kon uitvoeren) ;
- De beheerkosten van telefonie- en ICT-voorzieningen waren lager. BIJ12 (de uitvoeringsorganisatie van het IPO) declareerde minder kosten voor de gemeenschappelijke beheerorganisatie van IPO-brede systemen. Daar naast zijn de telefoniekosten opnieuw verder gedaald ;
- Minder kosten voor I-projecten. Het project dataplatform heeft in 2021 tijdelijk stil gelegen omdat door de bijzonder krappe arbeidsmarkt geen projectmanager en data engineers gevonden konden worden die het dataplatform inrichten en in gebruik nemen. In het kader van de Wet Open Overheid moet de provincie aansluiten op een landelijke voorziening. Doordat deze voorziening nog niet gereed was, heeft het project binnen de provincie Noord-Holland vertraging opgelopen. Daarnaast waren kosten begroot voor het I-project 'doorstroomfunctionaliteit SAP'. Omdat deze functionaliteit in de loop van 2022 niet meer zal worden ondersteund, is besloten een nieuwe module binnen SAP aan te schaffen. De aanschaf en implementatie zal in 2022 plaatsvinden ;
- Binnen de organisatie vinden tal van activiteiten plaats die ten dienste staan van de (samenwerking in de) hele organisatie. Een deel van de activiteiten vond digitaal plaats, waardoor minder kosten werden gemaakt. Een ander deel van de activiteiten kon niet uitgevoerd worden in verband met het digitale thuiswerken ;

- Binnen de begroting voor materiële overhead is een bedrag begroot om tegenvallers binnen het operationeel doel 'overhead beheren' op te kunnen vangen. Van deze mogelijkheid hoefde geen gebruik gemaakt te worden.

Baten

1. Het ontvangen dividenden in 2021 is €2,84 miljoen hoger uitgevallen. Dit wordt vooral verklaard door een winstuitkering en agio terugstorting van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied N.V. in liquidatie. Dit verklaart een bedrag van €2,83 miljoen.

2. De uitkering uit het provinciefonds bedraagt over 2021 €223,5 miljoen. Tot en met de laatste begrotingswijziging 2021 was een bedrag begroot van €221,0 miljoen. Het verschil van afgerond €2,5 miljoen wordt verklaard door:

- Een extra uitkering voor het Programma Natuur in de decembercirculaire. Voor de provincie Noord-Holland betekent dit een extra bijdrage van €1.536.000. In de voordracht bij deze jaarrekening is voorgesteld om dit bedrag geoormerkt vrij te laten vallen in het resultaat om het dan vervolgens uit het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. In 2022 kan het dan uit de algemene reserve onttrokken worden om vervolgens ingezet te kunnen worden voor het doel waarvoor het is bedoeld;
- Een eindafrekening van de uitkering van het jaar 2020. De uiteindelijke uitkering van het provinciefonds is in 2021 naar beneden bijgesteld. Dit zorgt voor een lagere uitkering in 2021 van €197.000;
- Een correctie op de verdeelmaatstaf 'inwoners vervoerregio'. In de jaren 2019 en 2020 is de provincie ten onrechte gekort als gevolg van de fusie van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude met Haarlemmermeer. Deze correctie zorgt voor een hogere ontvangst in 2021 van €1,1 miljoen.

3. De doorschuif BTW is begroot onder de baten, maar in de realisatie opgenomen als negatieve lasten. Begroot was een bedrag van € 2.150.000, maar in werkelijkheid is dat € 2.823.000 geworden. Zie de toelichting onder lasten.

4. De opbrengst van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting is met €1,27 miljoen hoger uitgevallen dan geraamd was. Dit wordt verklaard door een hoger aantal motorvoertuigen dat is ingeschreven in de provincie Noord-Holland dan eerder werd aangenomen.

Stortingen reserves

1. Bij de instelling van de reserve bedrijfsvoering is bepaald dat het bedrag dat in een jaar niet wordt besteed aan materiële overhead en materiële personeelskosten gestort wordt in de reserve bedrijfsvoering. Het betreft een bedrag van € 4.073.000. Zie ook de lagere lasten punt 4 en de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

Onttrekkingen reserves

1. Uit de reserve bedrijfsvoering is minder onttrokken dan begroot, vooral ten behoeve van I-projecten. Zie de toelichting bij punt 4 onder lasten.

Programma Economisch herstel en duurzaamheid

Wat heeft het gekost? (x € 1.000)

Programma 8			Economisch herstel en duurzaamheid			
	Jaarrekening 2020	Ontwerp begroting 2021	Actuele begroting 2021	Jaarrekening 2021	Bedrag verschil	Begroting 2022
Lasten	0	0	3.722	3.474	248	17.425
Baten	0	0	-280	-257	-23	0
Saldo van baten en lasten	0	0	3.442	3.217	225	17.425
Storting reserves	0	0	100.000	100.000	0	0
Onttrekking reserves	0	0	-3.594	-3.214	-380	-17.425
Resultaat			99.848	100.003	-155	

Toelichting

#	Specificatie	OD	Bedrag x € 1.000	V/N	Dekking
	Lasten		248	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		248	V	
	Baten		-23	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		-23	N	
	Storting reserves		0	V	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		0	N	
	Onttrekking		-380	N	
	Overige verschillen afzonderlijk ≤ €250.000		0	N	

Lasten

1. Geen afwijkingen groter dan €250.000

Baten

1. Geen afwijkingen groter dan €250.000

Storting reserves

1. Geen afwijkingen groter dan €250.000

Onttrekkingen reserves

1. Geen afwijkingen groter dan €250.000

5.1.2 Overzicht van baten en lasten (artikel 27 BBV)

Baten en lasten per beleidsprogramma exclusief mutaties reserves (x € 1.000)

Nr Programma	LASTEN			BATEN			SALDO		
	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp begroting	Actuele begroting	Saldo rekening
1 Openbaar bestuur	21.542	21.592	19.955	-93	-157	-145	21.449	21.435	19.810
2 Klimaat en Milieu	48.320	53.522	47.895	-2.635	-3.230	-3.736	45.685	50.292	44.160
3 Ruimte en Water	30.073	37.990	32.172	-10.110	-15.442	-14.893	19.963	22.548	17.279
4 Bereikbaarheid	246.189	245.617	235.354	-9.026	-23.514	-22.576	237.163	222.103	212.779
5 Groen	98.182	94.333	96.445	-2.760	-5.608	-5.967	95.422	88.724	90.478
6 Economie, Cultuur en Welzijn	37.159	42.736	38.862	-223	-4.786	-2.918	36.936	37.950	35.944
8 Economisch herstel en duurzaamheid		3.722	3.474		-280	-257		3.442	3.217
Saldo van baten en lasten	481.464	499.511	474.158	-24.847	-53.017	-50.491	456.617	446.494	423.666

Specificatie programma 7 Financiën en Bedrijfsvoering (x € 1.000)

Omschrijving	LASTEN			BATEN			SALDO		
	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Saldo rekening
Overige Profit centers	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokale heffingen innen	0	0	0	-218.057	-225.100	-226.374	-218.057	-225.100	-226.374
Algemene uitkering provinciefonds beheren	0	0	0	-208.716	-221.046	-223.504	-208.716	-221.046	-223.504
Dividend beheren	0	0	0	-7.115	-11.528	-14.363	-7.115	-11.528	-14.363
Financieringsfunctie beheren	0	0	0	-623	-692	-730	-623	-692	-730
Overige algemene dekkingsmiddelen beheren	0	-2.782	-10.601	0	0	0	0	-2.782	-10.601
Onvoorziene uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stelposten beheren	-9.627	0	-2.823	-2.150	-2.150	0	-11.777	-2.150	-2.823
Overhead beheren	73.621	74.909	69.111	0	-148	-371	73.621	74.761	68.740
Bedrijfsvoering realiseren	4.409	2.104	1.947	-1.993	-2.176	-2.180	2.416	-72	-232
Vennootschapsbelasting	2	10	6	0	0	0	2	10	6
Decentrale arbeidsvoorwaarden uitvoeren	500	400	293	0	0	0	500	400	293
Totaal	68.905	74.641	57.933	-438.654	-462.840	-467.521	-369.749	-388.199	-409.587
Saldo van baten en lasten	550.369	574.153	532.091	-463.501	-515.857	-518.012	86.868	58.296	14.079

Mutaties reserves per programma (x € 1.000)

Toelichting

Nr Programma	Stortingen			Onttrekkingen			Mutaties		
	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele begroting	Gerealiseerd	Ontwerp Begroting	Actuele Begroting	Saldo rekening
1 Openbaar bestuur	0	0	0	-1.604	-2.217	-2.740	-1.604	-2.217	-2.740
2 Klimaat en Milieu	14.169	19.134	19.526	-15.901	-19.202	-13.545	-1.732	-68	5.981
3 Ruimte en Water	8.862	24.334	23.409	-18.438	-29.570	-22.237	-9.576	-5.236	1.171
4 Bereikbaarheid	123.229	171.494	166.107	-170.534	-391.413	-374.236	-47.305	-219.919	-208.129
5 Groen	36.880	83.410	84.452	-58.727	-49.911	-50.924	-21.847	33.499	33.527
6 Economie, Cultuur en Welzijn	12.001	21.751	21.251	-17.971	-18.361	-13.460	-5.970	3.391	7.791
7 Financiën en bedrijfsvoering	11.059	64.487	68.560	-17.252	-35.400	-34.914	-6.193	29.087	33.646
8 Economisch herstel en duurzaamheid	0	100.000	100.000	0	-3.594	-3.214	0	96.406	96.786
Totaal mutaties reserves	206.200	484.610	483.304	-300.427	-549.667	-515.270	-94.227	-65.057	-31.966
Saldo van baten en lasten	756.569	1.058.762	1.015.395	-763.927	-1.065.524	-1.033.282	-7.359	-6.762	-17.887

5.1.3 Specificatie van incidentele en structurele baten en lasten (art. 28c en d)

Incidentele en structurele baten en lasten en mutaties reserves (x € 1.000)

2021	Programma		Incidenteel	Structureel	Eindtotaal
Totaal Exploitatie			91.877	-77.798	14.079
Baten			-28.430	-489.581	-518.012
	1	Openbaar bestuur	-88	-58	-145
	2	Klimaat en Milieu	-1.559	-2.176	-3.736
	3	Ruimte en Water	-9.804	-5.089	-14.893
	4	Bereikbaarheid	-9.955	-12.620	-22.576
	5	Groen	-4.680	-1.287	-5.967
	6	Economie, Cultuur en Welzijn	-1.934	-983	-2.918
	7	Financiën en bedrijfsvoering	-153	-467.367	-467.521
	8	Economisch herstel en duurzaamheid	-257	0	-257
Lasten			120.307	411.784	532.091
	1	Openbaar bestuur	315	19.640	19.955
	2	Klimaat en Milieu	13.101	34.794	47.895
	3	Ruimte en Water	16.516	15.656	32.172
	4	Bereikbaarheid	46.017	189.337	235.354
	5	Groen	43.232	53.213	96.445
	6	Economie, Cultuur en Welzijn	8.600	30.262	38.862
	7	Financiën en bedrijfsvoering	-10.438	68.372	57.933
	8	Economisch herstel en duurzaamheid	2.965	509	3.474
Totaal Reserves			-74.877	42.911	-31.966
Baten			-514.166	-1.104	-515.270
	1	Openbaar bestuur	-2.740	0	-2.740
	2	Klimaat en Milieu	-13.545	0	-13.545
	3	Ruimte en Water	-22.097	-140	-22.237
	4	Bereikbaarheid	-374.104	-132	-374.236
	5	Groen	-50.854	-70	-50.924
	6	Economie, Cultuur en Welzijn	-13.460	0	-13.460
	7	Financiën en bedrijfsvoering	-34.152	-762	-34.914
	8	Economisch herstel en duurzaamheid	-3.214	0	-3.214
Lasten			439.289	44.015	483.304
	1	Openbaar bestuur	0	0	0
	2	Klimaat en Milieu	19.526	0	19.526
	3	Ruimte en Water	23.409	0	23.409
	4	Bereikbaarheid	166.107	0	166.107
	5	Groen	51.813	32.638	84.452
	6	Economie, Cultuur en Welzijn	15.500	5.751	21.251
	7	Financiën en bedrijfsvoering	62.934	5.626	68.560
	8	Economisch herstel en duurzaamheid	100.000	0	100.000
Eindtotaal			17.000	-34.887	-17.887

Limitatief overzicht van incidentele baten en lasten (x € 1.000)

Incidentele Baten (bedragen x € 1.000)

OD	Onderwerp	Incidentele Baten 2021
4.1.1	Mobiliteitsbeleid	-1.554
4.1.2	MRA-E laadinfra	-1.872
4.3.2	Proj.v.derden wegen	-4.734
4.3.3	Projecten v. derden	-850
3.1.2	Meekoppelkansen	-567
3.4.5	Verkoop onroer. goed	-2.297
3.4.5	Verk str grond groen	-3.863
6.5.2	MKB	-1.474
3.5.2	Woningbouw	-2.790
5.1.4	Laag Holland Natuur	-773
5.1.1	Groenprojecten B&U	-2.228
	Overige incidentele baten < € 500.000,-	-5.428
Totaal incidentele Baten		-28.430

Incidentele Lasten (bedragen x € 1.000)

OD	Onderwerp	Incidentele Lasten 2021
4.1.1	Mobiliteitsbeleid	2.720
4.1.2	Mobiliteitbel. Fiets	531
4.1.2	Mobiliteitsbel. OV	31.117
4.2.1	Ontw prov infra Wege	1.510
4.3.2	Proj.v.derden wegen	4.569
4.3.3	Projecten v. derden	850
4.4.2	Inn proj mob Smartmo	1.798
3.1.2	Meekoppelkansen	1.738
3.2.1	Waterrecreatie	1.442
2.1.3	Bodemsan ov projecte	2.552
2.2.1	Energietransitie alg	1.024
3.4.3	Havencomplexen	1.580
3.4.4	Ruimtelijke ontw.	682
		228

3.4.5	Verkoop onroer. goed	3.541
3.4.5	Verk str grond groen	1.106
6.5.1	Regionale economie	622
6.5.1	Herstruct bedrijfste	1.361
6.5.2	MKB	3.400
6.5.5	Europ. landbouw prj.	1.009
3.5.1	Woonbeleid	1.041
3.5.2	Woningbouw	4.341
5.1.1	PNO	16.885
5.1.2	Groene uitweg	2.141
5.1.3	Oost. Vechtplassen	1.386
5.2.1	Natuurbeheer	15.138
5.3.3	Cofin. Waddenzee	575
6.4.1	Monumenten	711
6.4.2	Stelling v. Adam/NHW	613
5.3.2	Landschappen	1.290
2.1.6	Gezonde leefomgeving	1.626
2.2.1	ET - RES	1.866
5.1.4	Laag Holland Natuur	773
5.1.4	Laag Holland Landbouw	520
2.2.1	ET - Warmtetransitie	4.483
8.1.1	Bedrijventerreinen	1.311
8.1.1	Maat. vastgoed	1.013
5.1.1	KRW	1.100
5.1.1	Groenprojecten B&U	2.453
4.1.2	Verl subs ov infra	764
	Overige incidentele lasten < € 500.000,-	-2.875
Totaal incidentele Lasten		120.307

Structurele stortingen in reserves (x € 1.000)

OD	Onderwerp	Stortingen 2021
5.1.1	Reserve Groen	32.638
6.4.1	Reserve Monumenten	5.751
7.2.1	Reserve Bedrijfsvoering	5.626
Totaal structurele lasten		44.015

Structurele onttrekkingen aan reserves (x € 1.000)

OD	Onderwerp	Onttrekkingen 2021
3.4.3	Reserve Kapitaallasten Havens	-140
4.2.1	Reserve Kapitaallasten Wegen	-132
5.1.1	Reserve Kapitaallasten Groen	-70
7.2.4	Reserve Huisvesting	-762
Totaal structurele Baten		-1.104

5.1.4 Toelichting op uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (art. 28e)

WNT-verantwoording 2021 Provincie Noord-Holland

De WNT is van toepassing op de Provincie Noord-Holland. Het voor de Provincie Noord-Holland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	R.M. Bergkamp	K. Bolt
Functiegegevens	Provinciesecretaris	Statengriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	153.092	106.209
Beloningen betaalbaar op termijn	21.956	20.759
<i>Subtotaal</i>	175.048	126.968
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.

Bezoldiging	175.048	126.968
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	R.M. Bergkamp	K. Bolt
Functiegegevens	Provinciesecretaris	Statengriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	150.045	106.213
Beloningen betaalbaar op termijn	20.591	19.628
<i>Subtotaal</i>	<i>170.636</i>	<i>125.841</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
Bezoldiging	170.636	125.841

Tabellen 1b, 1c, 1d, 1e, 1f, 1g en 2 zijn niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.1.5 EMU-saldo

Omschrijving		Ontwerp begroting 2021 x € 1.000	Werkelijk 2021 x € 1.000	Vershil x € 1.000
(0)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-86.868	-14.079	72.789
(1)	Mutatie (im)materiële vaste activa	77.685	73.694	-3.991
(2)	Mutatie voorzieningen	-1.310	378	1.688
(3)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	312	312
(4)	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
(0 -1+2-3-4)	EMU saldo	-165.863	-87.707	78.156

5.2 Balans en toelichting

5.2.1 Balans

BALANS

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
	x € 1.000	x € 1.000
Vaste Activa	1.167.634	1.026.374
(1) Immateriële vaste activa	0	0
(2) Materiële vaste activa	913.122	839.428
a Investerings met een economisch nut	142.462	140.433
b Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	770.660	698.995
(3) Financiële vaste activa	254.512	186.946
a <i>Kapitaalverstrekkings</i>	<i>155.122</i>	<i>146.105</i>
waarvan aan deelnemings	155.115	146.098
waarvan aan overige verbonden partijen	7	7
b <i>Leningens</i>	<i>89.414</i>	<i>35.085</i>
waarvan aan openbare lichamen	33.200	33.200
waarvan aan deelnemings	56.214	1.885
c <i>Overige langlopende lenings</i>	<i>9.976</i>	<i>5.756</i>
Flottende Activa	295.035	393.746
(4) Voorraden	4.909	4.597
Voorraad gronden	4.909	4.597
(5) Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	231.502	361.520
Vorderings op openbare lichamen	79.547	86.503
Uitzettingen s'Rijksschatkist korter dan een jaar	144.086	268.583
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	6.197	3.541
Overige vorderings	1.673	2.893
(6) Liquide middelen	5.169	4.674
Banksaldi	5.169	4.674
(7) Overlopende activa	53.455	22.955
<i>Nog te ontvangen voorschotbedragen op doeluitkeringen van</i>		
- Europese overheidsorganen	0	0
- het Rijk	405	0
- Overige Nederlandse overheidsorganen	3.337	2.497
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	49.713	20.457
Totaal	1.462.669	1.420.120
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vpb 1969	0	0

BALANS

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
	x € 1.000	x € 1.000
Vaste passiva	1.085.538	1.099.237
(8) Eigen Vermogen	1.063.666	1.077.743
Waarvan Algemene Reserves	185.996	141.311
Waarvan Bestemmingsreserves	859.781	925.231
Gerealiseerd resultaat	17.888	11.201
(9) Voorzieningen	21.872	21.494
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	21.872	21.494
Vlottende Passiva	377.131	320.884
(10) Netto-vlottende schulden	27.446	26.658
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	12.835	12.683
Overige schulden	14.610	13.975
(11) Overlopende passiva	349.685	294.226
Nog te betalen subsidieverplichtingen	184.036	177.375
Nog te betalen verplichtingen	73.202	46.065
<i>Nog te besteden voorschotbedragen op doeluitkeringen van</i>		
- Europese overheidsorganen	52	518
- het Rijk	80.567	56.235
- Overige Nederlandse overheidsorganen	11.741	13.906
Overige vooruitontvangen bedragen	87	127
Totaal	1.462.669	1.420.120
(11) Gewaarborgde geldleningen	113	343
Garantstellingen	48.206	54.759

Toelichting op de balans

Gehanteerde verdeelsleutels en waarderingsgrondslagen (art. 51)

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en gelet op artikel 216, 217 en 217a van de Provinciewet het Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 12 oktober 2021, tot vaststelling van de Financiële verordening Noord-Holland 2021, waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De apparaatskosten zijn direct verantwoord als directe salariskosten dan wel materiële kosten op de voorgeschreven taakvelden (w.o. ook het taakveld Overhead) op basis van de bij de begroting 2021 (inclusief begrotingswijzigingen) vastgestelde verdeelsleutels. De verdeelsleutel is gebaseerd op de verwachte tijdsbesteding van het provinciaal personeel. Daarnaast is enkel een deel van de verantwoorde kosten van overhead toegerekend aan investeringsprojecten waarbij de tijdschrijfgegevens in het financiële systeem als basis dienden.

De provincie rekent geen interne rente toe aan investeringen of andere activiteiten aangezien er bij ons geen sprake is van een financieringstekort.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar is gesteld. De in 2021 bevoorschotte (uitbetaalde voorschotten) provinciale subsidies groter dan € 1.5 miljoen worden naar rato van realisatie in de lasten genomen, de nog niet gerealiseerde lasten worden als vooruitbetaalde voorschotten in de balans opgenomen. De in 2021 toegekende provinciale subsidies (d.m.v. afgegeven subsidiebeschikkingen) kleiner dan € 1.5 miljoen zijn volledig als lasten verantwoord. Hierbij wordt de subsidielast toegerekend aan het jaar waarin de prestatie geleverd is. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

Indien sprake is van duurzame waardevermindering, dan hebben wij hiermee in de waardering rekening gehouden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, vermeerderd met bijkomende kosten en verminderd met bijdragen van derden en cumulatieve afschrijvingen. De activa worden lineair afgeschreven. Als basis voor de berekening van de afschrijving wordt de netto aanschafwaarde gehanteerd. Na afstoting van materiële vaste activa worden boekwinsten of verliezen ten gunste of ten laste van de exploitatie verantwoord.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	40
Renovatie bedrijfsgebouwen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Overige materiële vaste activa	3/10

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut betreffen voornamelijk infrastructuurle werken in de openbare ruimte, zoals aanleg en reconstructie van wegen, vaarwegen, bruggen, viaducten, groen en kunstwerken. Deze worden vermeerderd met bijkomende kosten en onder aftrek van bijdragen van derden geactiveerd. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd. Deze activa worden eveneens lineair afgeschreven in maximaal:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	50
Vaarwegen	40/80
Wegen	50
Technische installaties	5/8/15

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkings aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn –tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

De onder de financiële vaste activa opgenomen deelnemingen zijn tegen nominale en/of aanschafwaarde opgenomen tenzij is gebleken dat de marktwaarde lager is dan de nominale c.q. verkrijgingsprijs ofwel nihil is.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt indien nodig een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen per individuele vordering (statische methode). De liquide middelen en overlopende activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

De reserves en voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Uitzondering hierop is de Voorziening pensioenen (oud-) leden Gedeputeerde Staten die tegen contante waarde van de pensioenaanspraken is gewaardeerd.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de provincie gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Activa

Immateriële en materiële vaste activa

Staat van geactiveerde immateriële en materiële investeringen (Bbv artikel 34, 35 en 52)

Omschrijving van de investeringen	Boekwaarde per 31-12- 2020	Reclassificati e	Investerings 2021	Des- investeringe n 2021	Bijdragen van derden 2021	Afwaarderingen 2021	Afschrijving 2021	Boekwaarde per 31-12- 2021
	x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
1. IMMATERIËLE ACTIVA								
bijdragen aan activa in eigendom van derden	-		-	-	-	-	-	-
Totaal immateriële activa	-		-	-	-	-	-	-
2. MATERIËLE VASTE ACTIVA								
a. Investerings met een economisch nut	140.433	-	9.887	2.925	1.510	-	3.423	142.462
- Gronden en terreinen	76.442		9.727	2.925	1.510	-	-	81.734
- Bedrijfsgebouwen	63.991		160	-	-	-	3.423	60.728
b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	698.995	-	105.930	-	23.753	-	10.512	770.660
(Grond-, weg- en waterbouwkundige werken)	698.995		105.930	-	23.753		10.512	770.660
Totaal materiële vaste activa	839.428	-	115.817	2.925	25.263	-	13.935	913.122
TOTAAL GEACTIVEERDE INVESTERINGEN	839.428	-	115.817	2.925	25.263	-	13.935	913.122

Toelichting:

De investeringen in gronden en terreinen bestaan uit de aanschaf van NNN gronden ad € 5,2 mln en aankopen strategische gronden ad € 4,5 mln.

De desinvesteringen gronden betreffen Wieringerrandmeer ad € 1,0 mln, de verkoop van BBL gronden ad 1,0 mln en strategische gronden ad 1,0 mln.

Deze gronden zijn overgeheveld naar de voorraden voor verkoop.

Investeringen PMI:

Wegen: N247 waterland 12,7 mln, N241 2,5mln, N243 2,1 mln, N520 1 mln

Bruggen: oudekerk 9,5 mln, Cruquiusbrug 1 mln

HOV: HOV 't gooi 17,5 mln, Wijckerpoort/Wijckermolen 1,0 mln

Investeringen PMO:

Onderhoud vaarwegen: 6 mln

Bruggen: 23 mln waaronder Leeghwater brug 15,1 mln brug oude kerk 4,3 mln, Stolperbasculebrug 0,9 mln en Cruquiusbrug 0,9 mln

Wegen: 6,7 mln. Waaronder de N 240 medemblik 2 mln en N241 4,7 mln

Overige projecten: 2 mln, 24 uurs brugbediening 10,4 mln.

Financiële vaste activa

Staat van Financiële vaste activa (Bbv artikel 36)

Omschrijving van de investeringen	Boekwaarde per 31-12-2020	Investeringen in 2021	Desinvesteringen in 2021	Herwaardering in 2021	Afschrijvingen oninbaarheid in 2021	Boekwaarde per 31-12-2021
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
FINANCIELE VASTE ACTIVA						
A. Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	146.098	13.685	1.506	3.162-	-	155.115
- overig	7	-	-	-	-	7
B. Leningen aan:						
- openbare lichamen	33.200	-	-	-	-	33.200
- deelnemingen	1.885	54.954	625	-	-	56.214
C. Overige langlopende leningen	5.756	4.842	-	622-	-	9.976
TOTAAL FINANCIELE VASTE ACTIVA	186.946	73.481	2.131	3.784-	-	254.512

Toelichting

Investeringen

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen: De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door een storting van kapitaal van € 8,6 mln in Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland en € 5,0 mln in ROM Regio B.V Holland.
- Leningen aan deelnemingen: De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door een lening aan Alliander 54 mln
- Overige langlopende leningen: Storting van kapitaal ad 4,0 aan het Nationaal Restauratiefonds.

Desinvesteringen

- Kapitaal verstrekkingen aan deelnemingen: Terugstorting ad 1,0 mln door Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied en 0,4 mln door het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland BV.
- Leningen aan deelnemingen: Aflossing ad 0,6 mln door SADC

Herwaarderingen

De herwaarderingen bestaan voor 2021 met name uit herwaardering op de deelnemingen PDENH van 3,1mln en de lening Pallas groot 0,6mln.

Investeringsuitgaven en kredieten

Overzicht van het verloop van investeringsuitgaven en kredieten

Omschrijving van de investeringsuitgaven x € 1.000	Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2020	krediet mutaties 2021	Beschikbaar gesteld krediet	Cumulatief besteed t/m 2020	rectificaties t/m 2020	Besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021	Afboekingen in 2021 (niet meer besteed)	Restant krediet 2021
2. MATERIELE VASTE ACTIVA										
a. Investeringsuitgaven met een economisch nut:										
Gronden en terreinen										
Krediet v. strategische grondaankopen	10-12-2001; 66	27.200	-	27.200	27.200	0	-	27.200	-	0
idem	25-06-2007;50	32.800	-	32.800	32.800	0	-	32.800	-	0
idem	NJN 2008	35.000	-	35.000	27.245	(1)	4.530	31.774	-	3.226
idem, verlaging krediet	18-11-2013;64	13.000-	-	13.000-	13.000-	-	-	13.000-	-	0
Strategisch grondbeleid(oud)	begroting 2007	15.000	-	15.000	15.000	0	-	15.000	-	0
Verlaging krediet	Jaarrekening 2016	17.000-	-	17.000-	17.000-	-	-	17.000-	-	0
Verlaging krediet	Jaarrekening 2017	40.000-	-	40.000-	40.000-	-	-	40.000-	-	0
grondverkoop		-			11.232-	1-	2.925-	14.158-	-	14.158
subtotaal		40.000	-	40.000	21.013	2-	1.605	22.616	-	17.384
Natuurwerk Netwerk Nederland (NNN)	14-9-2020;40	250.000	-	250.000	13.719	0	5.198	18.917	-	231.083
krediet aankoop SPUK-gronden	13-07-2021;52		30.000	30.000		0	-	0	-	30.000
bijdrage Rijk (SPUK-gelden)	13-07-2021;52		24.864-	24.864-		(10.350)	9.160-	(19.510)	-	(5.354)
verkoop van grond										
subtotaal		250.000	5.136	255.136	13.719	10.350-	3.962-	593-	-	255.729
Investeringsuitgaven in steunpunten B&U	1e wijz.2015	5.400	-	5.400	(1.052)	0	160	(892)	-	6.292

Investerings in steunpunten B&U	23-05-2016;29	3.100	-	3.100	3.100	0	-	3.100	-	0
Investerings in steunpunten B&U	18-11-2019;81	45	-	45	45	0	-	45	-	0
Investerings in steunpunten B&U	1e wijz.2015	140	-	140	140	0	-	140	-	0
Investerings in steunpunten B&U	18-11-2019;81	3.820	-	3.820	3.820	0	-	3.820	-	0
		12.505	-	12.505	6.053	-	160	6.213	-	6.292

b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Grond-/weg-/waterbouwkundige werken:

Provinciale wegen en vaarwegen	diverse	2.079.147	12.373	2.091.520	1.691.297	-	77.969	1.769.266	-	322.254
Provinciale wegen en vaarwegen	diverse	880.788-	13.336-	894.124-	757.904-	318	23.471-	781.057-	-	113.067-

Ontvangen vergoedingen/verkoop grond

		-	-	-	-	-	-	-	-	-
subtotaal		1.198.359	963-	1.197.396	933.393	318	54.498	988.209	-	209.187

Bereikbaarheid Haarlemmermeer-

Bollenstreek/Duinpolderweg	8-10-2018;51	4.800	-	4.800	771	1	278	1.050	0	3.750
Bijdragen van Prov.Zuid-Holland en VRA		3.200-	-	3.200-	483-	-	-	483-	-	(2.717)
subtotaal		1.600	-	1.600	288	1	278	567	-	1.033

Vervangingsinvesteringen wegen (voor een specificatie van deze kredieten wordt verwezen naar bijlage PMO wegen)

	diverse	193.691	3.100-	190.591	148.423	0	15.324	163.747	0	26.844
--	---------	---------	--------	---------	---------	---	--------	---------	---	--------

Vervangingsinvesteringen vaarwegen (voor een specificatie van deze kredieten wordt verwezen naar bijlage PMO vaarwegen)

	diverse	80.445	601	81.046	41.287	(1)	6.549	47.835	0	33.211
--	---------	--------	-----	--------	--------	-----	-------	--------	---	--------

subtotaal		274.136	2.499-	271.637	189.710	1-	21.873	211.582	-	60.055
------------------	--	----------------	---------------	----------------	----------------	-----------	---------------	----------------	----------	---------------

PMO-projecten:

Projecten Machinerichtlijnen	6-11-2017;60 en 18-11-2019;81 en 09-03-2020;14	29.090	-	29.090	13.280	0	2.516	15.796	0	13.294
		-			0					
24-uurs centrale brugbediening	6-11-2017;60	9.000	-	9.000	7.727	0	1.271	8.998	0	2
		-			0					
Vervangingsinvesteringen kunstwerken	6-11-2017;60	10.680	-	10.680	8.446	0	42	8.488	0	2.192
		-			0					
Zelfbediening Roskamsluis	6-11-2017;60	442	-	442	10	0	62	72	-	370
Vervanging observatiecamera's VRI	18-11-2019;81	1.000	-	1.000	0	0	-	-	-	1.000
Waterwolfunnel, vervanging SCADA (bestuursingssysteem)	18-11-2019;81	1.500	-	1.500	45	1	1.030	1.076	-	424
Ontsteken verlichting, TF-relais vervangen door klok Ontsteken verlichting, TF-relais vervangen door een astronomische klok (totaal 780 stuks) in de kasten van de openbare verlichting en verkeersregelinstanties	18-11-2019;81	750	-	750	40	0	374	414	-	336
Led-verlichting 2e fase	17-05-2021;19		5.500	5.500		0	-	-	-	5.500
Samenw zonnefietspaden (energieopwek)	13-07-2021;52		1.230	1.230		0	178	178	-	1.052
Uitrol intelligente verkeerslichten	25-9-2018;62 en 16-7-2019;68	4.515	-	4.515	0	0	-	-	-	4.515
subtotaal		56.977	6.730	63.707	29.548	1	5.473	35.022	-	28.685
Groenprojecten:										

	Zomernota 2017 en 16-7-2019;68	3.168	-	3.168	3.118	0	-	3.118	0	50
Natuurbrug Zeepoort										
Verkoop van grond					0					
					0					
	Zomernota 2017 en 16-7-2019;68	2.072	-	2.072	51	0	54	105	0	1.967
Verbinden en ontsnipperen faunapassages										
subtotaal		5.240	-	5.240	3.169	-	54	3.223	-	2.017
Totaal		1.838.817	8.404	1.847.221	1.196.893	(10.033)	79.979	1.266.839	0	580.382

Specificatie van het verloop van investeringskredieten betreffende provinciale land- en vaarwegen in 2021

OMSCHRIJVING VAN HET KAPITAALWERK	Besluit van pro- vinciale staten resp. begrotings-wijziging	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021	Afboekingen (niet meer besteed)
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
WEGEN					
N201 Corridor					
Grondaankopen	15-11-1999; 73 (pmi)	11.345	-		
Grondaankopen	05-11-2001;75 (pmi)	15.900	-		
Inrichting en opstarten projectorganisatie N201	05-11-2001;75 (pmi)	2.545	-		
Aanvullend krediet voorbereiding N201	13-05-2002; 31 (pmi)	1.550	-		
Subtotaal N201 uit PMI (kapitaalslasten)		31.340	-		
Krediet bij Regio akkoord (UNA reserve)	13-01-2003;7	81.500	-		
Krediet Realisatie Overeenkomst (NCW 2005 EXINH)		31.300	-		
Krediet Realisatie besluit (NCW 1-1-2005)	25-10-2004; 72	418.420	-		

Krediet Realisatie Besluit herleid naar reële raming prijspijl 2011	25-10-2004;72	46.300	-		
Subtotaal krediet N201 bij Realisatie Besluit		577.520	0		
Scopewijziging ongelijkvloerse kruising Zijdelweg	10-11-2008; 78 (pmi)	20.000	-		
Scopewijziging N201 Amstelpassage Aquaduct	10-11-2008; 78 (pmi)	21.100	-		
Scopewijziging Verkeersveiligheid Legmeerdijk	8-11-2005 (pmi 2005)	725	-		
Subtotaal scopewijzigingen N201 uit PMI		41.825	0		
Totaal krediet Programma N201+		650.685	0		
Totale bijdrage derden		482.975-	-		
Totaal N201 incl terug te ontvangen kosten N201		167.710	0	632.262	0
<i>Trajectbenadering grootonderhoud N201a</i>					
N201-29 Cruquiusbrug A (traj.benadering)	16-12-2013;78	4.200	991	2.215	-
	30-09-2019;69	5.500	-	-	-
N523-01 traj.ben gr onderh N523a-N236	16-12-2013;78	13.800			
Aframing krediet	27-06-2016;35	5.500-			
		8.300	44	8.156	-
Totale bijdrage derden		10.125-			
<i>N23 Westfrisiaweg</i>					
EXINH voorbereidingskrediet (2005-27515)	2005-27515)	2.500			
PMI 2007 voordracht 38, voorbereiding MER	2007;38	1.500			
PMI 2008 voordracht 40, voorbereiding PIP	2008;40	2.500			
PMI 2008 voordracht 40, grondverwerving	2008;40	5.000			
PMI 2009 voordracht 78; uitwerking voorl ontwerp (VO)	2009;78	2.000			
PMI 2009 voordracht 34, onderzoek en communicatie	2009;34	4.000			
PMI 2010 voordracht 35, uitwerking ontwerp naar VO+	2010;35	1.100			
1e begrotingswijziging 2011 (voordracht 24)	14-02-2011;24	81.400			

Subtotaal (EXINH)		100.000			
Kredietaanvraag N23-01 (2012)	12-11-2012;88	321.770			
Kredietaanvraag N23-02 (2014)	10-11-2014;78	2.150			
Kredietaanvraag N23-03 (2016)	27-06-2016;35	580			
Kredietaanvraag N23-03 (2016)	27-06-2016;35	1.778			
Kredietverlaging N23-03 (2021)	24-08-2021;55	-8.200			
Krediet N23 Westfrisiaweg		418.078	1.205	398.539	-
Bijdragen derden	12-11-2012;88	105.110-			
	10-11-2014;78	775-			
	27-06-2016;35	248-			
Bijdrage N23-03- (2021)	24-08-2021;55	970-	-	-	
Bijdrage derden		107.103-	-	-	-
N203 rec op/afrit N246-Lindenlaan	13-05-2014;53	7.600			
Aframing krediet	27-06-2016;35	-850			
Verhoging krediet	02-11-2016;77	750			
		7.500	-	7.354	-
Bijdrage derden		3.640-			
N203 / N513 GO Uitgeest-Castricum	27-01-2015;14	1.800	-	1.762	-
Bermverharding N205, ged N232-Vijfhuizerweg	27-06-2016;35	450	-	389	-
Verdubb. N207 gedeelte A4-N205					
Vorbereidingskrediet	10-11-2008; 78	1.000			
Aanvullend krediet	22-06-2009;34	9.400			
Aanvullend krediet	07-11-2011;78	54.150			
Aframing krediet	19-05-2015;62	-10.000			
Aframing krediet	27-06-2016;35	-4.000			

Aframing krediet (onderhoud)	27-06-2016;35	-7.200			
		43.350	20	42.723	-
Bijdrage derden		20.650-			
<i>N208 Fietsverbinding langs N208 gem Haarlem/Bloemendaal</i>					
	03-11-2015;99	1.750	221	1.508	-
	30-09-2019;69	1.500	-	-	-
Bijdrage derden		350-			
<i>Trajectbenadering N231b, ged N201-N232 gem.Aalsmeer</i>					
Krediet	07-11-2017;76	1.200	-	1.200	-
Verhoging krediet	29-05-2018;39	1.300	-	1.262	-
	16-07-2019;68	70	9	70	-
OLV Greenport	30-09-2019;69	414	25	25	
Bijdrage derden		600-			
<i>N231-17 Ongestoorde Logistieke Verbinding, gemeente Aalsmeer</i>					
<i>N231-17 OLV Greenport, realisatie ingang</i>	09-11-2020;53	1.567	138	352	-
Bijdrage derden		194-			
<i>Trajectbenadering groot onderhoud N232a, gedeelte bebouwde kom Haarlem-N205</i>					
	27-06-2016;35	100	-	77	-
<i>N235 doorstr./verk veiligheid N235/N247</i>					
	22-05-2012;52	4.200	-	4.200	-
Extra krediet	12-11-2012;90	475	-	475	-
Extra krediet	16-12-2013;78	825	-	825	-
Extra krediet	27-01-2015;14	400	7	94	-
Voorschot uit algemeen voorbereidingskrediet	15-12-2016	0	-	-	-

Bijdrage derden		4.432-			
Bereikbaarheid Waterland, maatregelen N235 ged.Ilpendam / P'end					
	03-11-2015;99	27.550			
	23-05-2017;46	-1.300			
		26.250	-	19.985	-
Bijdrage derden	03-11-2015;99	15.424-			
Aframing bijdrage derden	23-05-2017-46	500			
N236 Reconstructie Loosdrechtdreef - Noordereind					
(Wegvak naar RONA norm) Voorbereidingskrediet	21-06-2004;44	600	-	600	-
Aanvullend voorb.krediet	22-06-2009;34	650	-	650	-
Aanvullend voorb.krediet	23-09-2013;52	1.550	-	1.550	-
Aanvullend krediet	13-05-2014;53	3.800	-	3.800	-
Aanvullend krediet	02-11-2016;77	1.400	-	1.400	-
Verhoging krediet	23-05-2017;46	500	-	500	-
Verhoging krediet	29-05-2018;39	300	141	312	-
		8.800	141	8.812	0
Bijdrage derden		467-			
N236 dp4 duurzaam veilig & vv Vechtbrug					
Voorbereidingskrediet	23-09-2013;52	500			
Krediet	13-05-2014;53	14.900			
Aframing krediet	02-11-2016;77	-455			
		14.945	28	14.165	-
Bijdrage derden		-			
Faunapassage (ecol.verb.zone Naardermeer -					

Ankeveense Plassen), gemeente Wijdmeren	28-06-2010;35	12.660	-	12.660	-
Bijdrage derden	26-06-2011;51	2.857-			
Reconstructie N236, deel 2:					
Gein Zuid-Verlengde Rijnkade gem A'dam en Weesp	23-09-2013;52	650	-	630	-
N236 rec N236 deel 6: Faunapassage -Noordereind	19-05-2015;62	1.500	37	233	-
N236 Trajectbenadering groot onderhoud Fr.Kampweg (N236) en N524, gem Gooise Meren en Hilversum					
	27-06-2016;35	260	-	299	-
Herinrichting N239, ged Coppershorn-N240 gem Medemblik					
Krediet	23-09-2013;52	3.250	-	3.073	-
Bijdrage derden		185-			
N240 herinrichting Kon. Emmaweg	07-11-2011;78	10.000	-	5.564	-
N240 krpt Droge Wijmersweg					
Krediet	23-09-2013;52	2.550	-	2.440	-
	9-3-2020;14	200	-	-	-
Bijdrage derden		373-			
N240 Trajectbenadering groot onderhoud N240a, gedeelte De Haukes, gemeent Hollands Kroon					
	27-06-2016;35	70	-	70	-
N240-14 N240b, gedeelte A7-Medemblik	09-03-2020;14	3.750	1.242	1.674	-
Herinrichting kruispunt N241-Langereis					
Aanvullend krediet	14-12-2009;87	6.600	-	6.600	-
	19-05-2015;62	2.600	-	2.600	-

Verhoging krediet	29-05-2018;39	225	-	225	-
	08-01-2019;9	175	-	121	-
Bijdrage derden		207-			
<i>Herinrichting N241 gedeelte N242-N248</i>					
Vorbereidingskrediet	28-06-2010;35	4.000	-		
Krediet	12-11-2012;87	49.000	-		
Aframing krediet	16-12-2013;78	5.000-			
		48.000	410-	45.667	-
Bijdrage derden		696-			
<i>Trajectbenadering N241b, ged N242-A7</i>					
Vorbereidingskrediet	23-05-2017;46	6.100	-	6.100	-
	30-09-2019;69	4.900	-	4.900	-
	8-03-2021;12	6.000	2.547	5.459	-
Bijdrage derden		0			
<i>Aanleg fietstunnel (Tunnel Q)</i>					
Aanpassen krediet		1.511	-	1.511	-
<i>Aanleg weefvak N242 thv Nollencircuit gemeente Heerhugowaard</i>					
	14-12-2009;87	1.891	-	1.891	-
<i>Reconstructie Smuigelweg- Nedorper Verlaat</i>					
Verhogen voorbereidingskrediet	25-04-2006; 32	750			
Verhogen voorbereidingskrediet	08-05-2007; 38	250			
Verhogen voorbereidingskrediet	13-5-2008; 40	300			
Uitvoeringskrediet	14-12-2009;87	29.200			
Aframing krediet	27-06-2016;35	-7.500			
	jaarrekening 2018	-162			
		22.838	-	22.838	-

Reconstructie N242, gedeelte N508-Westtangent					
Vorbereidingskrediet	14-12-2009;87	1.000	-	1.000	-
Uitvoeringskrediet	07-11-2011;78	14.300	-	11.431	-
Bijdrage derden		-3.051			
Broekhornpolder, gemeente Heerhugowaard					
	28-06-2010;35	12.000	-	10.995	-
Bijdrage derden		-7.000			
Verlaging bijdrage derden GS 10-5-2011		2.400			
N242 rec Zuidtangent-N504					
Krediet	23-09-2013;52	2.900			
Aframing krediet	27-06-2016;35	-900			
	jaarrekening 2018	-130			
		1.870	-	1.870	-
Bijdrage derden		-147			
Aanpassing N242, ged N504-Leijerdijk incl parallelweg					
Krediet	23-05-2017-46	1.710	-	1.710	-
Verhoging krediet	07-11-2017;76	200	-	139	-
N242-12 rec oostelijke afrit N242-N243/4					
	12-12-2011;100	520	1	404	-
VM-maatregelen N242					
	voorschotkrediet 2021	50	14	14	-
N243 Herinrichting Noordervaart gem Schermer en Beemster					
Vorbereidingskrediet	28-06-2010;35	2.853	-	2.853	-
Trajectbenadering N243a gem Alkmaar, Beemster en Koggeland					

Vorbereidingskrediet	10-07-2017;46	6.000	2.027	5.760	-
	18-11-2019;81	0	-	-	-
	09-03-2020;14	35.320	-	-	-
Bijdrage derden		-717			
N244 Verdubbeling ged A7-N247					
Vorbereidingskrediet	12-11-2012;90	5.000	-	5.000	-
Krediet	23-09-2013;52	4.700	-	4.700	-
krediet	13-05-2014;53	32.800	8	31.798	-
	30-09-2019;69	-3.000	-	3.000-	-
Bijdrage derden		-21.718			
Trajectbenadering groot onderhoud N244a ged N242/N246 en N244/A8					
Vorbereidingskrediet	03-11-2015;99	2.000	-	2.000	-
Krediet	02-11-2016;77	4.600	-	4.600	-
Verhoging krediet	07-11-2017;76	900	-	900	-
	30-09-2019;69	5.192	-	5.192	-
	30-09-2019;69	500	98	2.828	-
Bijdrage derden		-5			
Trajectbenadering N244a: deel B, Kogerpolderbrug					
Krediet	02-11-2016;77	6.600	-	6.600	-
Verhoging krediet	07-11-2017;76	5.500	23	3.646	-
Bijdrage derden		-8			
Trajectbenadering N244a: deel C, Beatrixbrug					
Krediet	02-11-2016;77	5.200	-	5.200	-
Verhoging krediet	07-11-2017;76	2.500	-	2.500	-
	30-09-2019;69	4.604	12	2.341	-
Bijdrage derden		-5			
Reconstr krpt N245-Nauertogt gem.Langedijk	27-06-2011;51	3.494	-	4.777	-
Bijdrage derden		-3.300			

Trajectbenadering groot onderhoud N245a, gedeelte					
N245, gedeelte N508-N504, gem Alkmaar en Langedijk	27-06-2016;35	90	-	71	-
N246 Aanleg fietstunnel Kerkstraat gemeente Zaanstad					
Voorschotkrediet	28-06-2010;35	1.100	-	1.100	-
Krediet	08-11-2010;66	4.200	-	4.200	-
Aanvullend krediet	23-09-2013;52	3.600	-	3.167	-
		8.900			
Bijdrage derden		-1.864			
N247+N235 Bereikbaar Waterland: langetermijnmaatregelen					
Vorbereidingskrediet	13-05-2014;53	2.500			
Verlaging voorbereidingskrediet	27-06-2016;35	-1.250			
		1.250			
Verhoging voorbereidingskrediet	27-06-2016;35	875			
Verhoging voorbereidingskrediet	12-07-2016;52	800			
Verhoging voorbereidingskrediet	02-11-2016;77	1.500			
Krediet	23-05-2017;46	40.300			
	08-01-2019;9	2.650			
	30-09-2019;69	4.120			
	09-11-2020;53	5.000			
	17-05-2021;19	200			
		56.695	12.801	29.048	-
Bijdrage derden		-23.775			
Praktijkproef fietspad Broek in Waterland/Monnickendam					
	02-11-2016;77	400	-	380	-
Bijdrage derden		-198			

N247-20BereikbWaterlMaatrN247ged.A10Edam	01-11-2016;77	250	4	132	
N248-16 SR 590 Verkeersveiligheid kruispunten N248-Wadweg en N248-Waardpolderhoofdweg	09-11-2021;72	575	-	-	
Vervang. Stolperbasculebrug14D35	*verseon 1278245 31-10-2019	100	64	139	
Verlengen Koopvaardersschutsluis	*verseon 1316773 02-12-2019	500	-	500	
	09-03-2020;14	7.200	333	467	
Vaarverbinding BVSS K20-07	08-03-2021;12	6.500	-	-	
Bijdrage derden		-6.500			
N248 Vervangen Stolperophaalbrug, gemeente Zijpe, Voorbereidingskrediet	26-06-2003; 57	420			
Verhoging voorbereidingskrediet	10-11-2008; 78	580			
Krediet	28-06-2010;35	16.600			
Aframing krediet	27-06-2016;35	-1.500			
		16.100	50	15.521	-
Aanleg parallelweg N245-N249, gem. Zijpe en Schagen, voorber.kred.	26-06-2003; 57	300	-		
Verhoging krediet	10-11-2008; 78	350	-		
Verhoging krediet	23-09-2013;52	7.650	-		
Verhoging krediet	13-05-2014;53	850	-		
Aframing krediet	27-06-2016;35	-1.000	-		
		8.150	-	6.676	-
bermverharding, ged N241 M'meer	22-05-2012;52	950	-	950	-

N250-01 Doorstr. in Den Helder (korte termijnm.)	09-03-2020;14	1.500	424	1.199	-
<i>Herinrichting N417, gemeente Hilversum</i>					
Herinrichting Utrechtseweg/rotonde Noodweg	22-06-2009;34	950	-	950	-
Aanvullend krediet	19-05-2015;62	2.750	24	644	-
<i>N417 Aanleg ecoduct (Zwaluwberg) te Hilversum</i>					
Aframing krediet	27-06-2016;35	-700	-		
	jaarrekening 2018	0			
		4.500	-	4.616	-
Bijdrage derden		-375			
<i>Fietsoversteek N501- Redoute</i>					
	voorschotkrediet 2021	359	21	21	-
<i>Reconstr. Kruisp. N501-Keesomln/Westerwg</i>					
	voorschotkrediet 2021	130	15	15	-
<i>Trajectbenadering N502c, ged Callantsoog-Callantsogervaart</i>					
	29-05-2018;39	350	-	314	-
<i>Trajectbenadering N245a: ged. N504, ged N245-N242</i>					
Krediet	23-05-2017;46	3.565	-	3.565	-
	08-01-2019;9	835	193	690	-
Bijdrage derden		-442			
<i>Reconstructie brug Oosthuizen</i>					
Krediet	25-04-2006; 32	2.400	-	2.400	-
Aanvullend krediet	23-09-2013;52	800	-	800	-

Verhoging krediet	23-05-2017;46	300	28-	257	-
		3.500	-28	3.457	0
<i>Trajectbenadering N509a, gemeente Beemster</i>					
Krediet	07-11-2017;76	500	-	500	-
	08-01-2019;9	100	1	109	-
<i>Trajectbenadering groot onderhoud N510a, gedebouwde kom Alkmaar- bebouwde kom Bergen</i>					
	27-06-2016;35	292	-	242	-
<i>Reconstructie Alkmaar- Egmond</i>					
	13-11-2006; 98	4.750	-	4.750	-
Verhoging krediet	22-05-2012;52	1.522	-	1.522	1
Bijdrage derden		-700			
<i>Trajectbenadering groot onderhoud N516a gem Zaanstad en Oostzaan</i>					
	03-11-2015;99	3.700	-	3.802	-
Bijdrage derden		-1.323			
<i>Verl busbaan & aanl linksafstrook</i>					
Krediet	23-05-2017;46	3.400	164	3.265	-
	09-11-2020;53	225	-	-	-
Bijdrage derden		-1.835			
<i>Trajectbenadering N518a</i>					
Krediet	02-11-2016;77	920	1	692	-
<i>Rec.krpt N520-Bennebroekerweg, gem Haarlemmermeer</i>					
Krediet	7-11-2017;76	270	-	4	-
<i>N522 Vervanging/opwaardering brug Ouderkerk</i>					
Vorbereidingskrediet	03-11-2015;99	3.750	-	3.750	-

Verhoging krediet	23-05-2017;46	23.250	9.743	21.050	-
	30-09-2019;69	-2.870	-	-	-
	09-11-2020;53	2.385	-	-	-
Bijdrage derden		-7.370			
<i>Reconstructie aansl N525 op-/afritten A1 en Vredelaan</i>					
Krediet	08-11-2010;66	5.100	-	5.760	-
	16-12-2019;91	200	5	164	-
Bijdrage derden		-5.180			
<i>Trajectbenadering groot onderhoud N526a gem Blaricum</i>					
	19-05-2015;62	500	-	500	-
	16-12-2019;91	60	-	54	-
Bijdrage derden		-130			
<i>OV-haltevoorziening Stroomlijnen</i>	Statusrapport nr 272	2.256	-	2.253	-
<i>R-net Fietsparkeren</i>					
	Statusrapportnr 325	1.232	-	463	-
Bijdrage derden		463-			
<i>Verkeersveiligheid Abdijtunnel</i>					
	19-11-2012;90	8.066	-	8.066	-
Bijdrage derden		-4.786			
<i>Verbeteren kwetsbaarheid vlotbruggen NH-kanaal</i>					
	27-06-2016;35	1.500	-	863	-
<i>Investeringspr. Flankerende maatregelen OV NHN</i>					
	30-05-2005; 31	7.000	-	7.000	-
	22-06-2009;34	3.800	-	3.800	-
	3-11-2009;87	1.400	-	1.400	-
	28-06-2010;35	1.600	-	156	-
Bijdrage derden		-3.371			

Netwerkmanagement	10-11-2008;78	15.000			
Verlaging krediet	1-4-2014;44	-1.400			
x		13.600			
Aanvullend krediet (alg-39)	23-09-2013;52	950			
Verhoging krediet	19-05-2015;62	7.094			
Verlaging krediet	27-6-2016;35	-675			
Aframing krediet	23-05-2017;46	-1.144			
Aframing krediet	jaarrekening 2018	-188			
		19.637	-	19.637	-
Bijdrage derden	19-05-2015;62	-7.094			
Aframing bijdrage derden	23-05-2017;46	434			
Verkeersmanagement: Blauwe Golf vervolg	27-06-2016;35	2.081	-	2.081	-
	23-05-2017;46	220	-	52	-
Bijdrage derden		-2.085			
Led-verlichting (energiebesparing)	14-09-2020;40	6.500	3.102	3.712	-
Netwerkbreed	1-4-2014;44	1.400			
Verhoging krediet	27-6-2016;35	675			
		2.075	625	2.058	-
Verhoging krediet, uitrol intelligente VRI's	23-05-2017;46	710			
Verhoging krediet	12-11-2018; 62	4.515			
		5.225	-	476	-
Bijdrage derden		-98			
Nieuwbouw Wilhelminasluis					
Vorbereidingskrediet	28-06-2010;35	2.000	-	2.000	-
Uitvoeringskrediet	07-11-2011;78	35.872	-	35.872	-

	08-01-2019;9	13.700	1.969	13.700	-
	09-11-2020;53	2.402	102	102	-
Bijdrage derden		-36.752			
Zaanbrug					
Vorbereidingskrediet	28-06-2010;35	18.078			
Uitvoeringskrediet	07-11-2011;78	4.578			
	09-11-2020;53	423			
	08-03-2021;12	652			
	17-05-2021;12	240			
		23.971	-	4.137-	-
Bijdrage derden		-13.657			
Algemeen Vorbereidingskrediet	PS 15-06-98;39	450	-	-	-
Verhoging voorbeidingskrediet	13-05-2002; 31	1.050	-	-	-
Verhoging voorbeidingskrediet	22-11-2004;79	6.000	-	-	-
Verhoging voorbeidingskrediet	22-06-2009;34	2.500	-	-	-
Busbaan Wijckerpoort					
		0	1.013	3.101	-
	09-03-2020;14	22.800	-	-	-
Bijdrage derden		-5.100			
Trajectstudie N239		5.700	873	2.202	-
Bijdrage derden		-260			
Trajectbenadering GO N247b		130	23	114	-
	04-03-2020 vs-Kr	370	-	-	-
Trajectbenadering N506a	30-09-2019;69	1.270	314	1.094	-
Verbreden fietspaden gem. Alkmaar - Bergen		0	-	-	-
Krpt Westerheide-Oude Postweg	09-03-2020;14	250	275	657	-
	09-03-2020;14	1.062	-	-	-

	17-05-2021;19	58	-	-	-
Nog te verdelen kosten		7.520	-	880	-
Totaal voorbereidingskrediet		33.800	2.498	8.048	0
<u>Aankoop gronden</u>					
Masterplan N201, 8 nadeelcomp dossiers	09-07-2018;39	1.800	-	141	-
Grondaankopen *	4e wijziging 1994	9.076	-	252	-
	jaarrekening 2019	2.449	-	-	-
Verkoop gronden		0	-	3.889-	-
Subtotaal (in het PMI voorkomende kredieten)		1.065.474	40.539	1.618.244	1
Infrastructurele openbare vervoer projecten					
HOV 't Gooi					
Krediet	17-12-2014;2	1.352	-	1.351	-
	-	11.299	-	11.299	-
	-	1.350	-	1.350	-
	-	0	-	11-	-
Krediet	17-12-2014;2	96.949	17.435	67.517	-
Verhoging krediet	23-05-2017;46	400	-	-	-
Verhoging krediet	29-05-2018;39	650	-	-	-
Verhoging krediet	28-08-2018;50	9.400	-	-	-
Verhoging krediet	09-03-2020;14	325	-	-	-
	17-05-2021;19	100	-	-	-
Bijdrage derden		-19.040			

HOV Velsen	05-07-2010;43	63.950			
	27-06-2016;35	-13.950			
	12-12-2016;77	-13.000			
	jaarrekening 2019	-29.362			
	08-01-2019;9	-4.500			
Bijdrage derden		1.450			
		4.588	-	4.362	-
HOV-05 HOV Fokkerweg-Schiphol Rijk					
Vorbereidingskrediet	23-09-2013;52	2.000	-	2.000	-
Krediet	01-11-2014;89	24.350	-	17.041	-
Verhoging krediet	19-05-2015;62	405	-	405	-
Verhoging krediet	23-05-2017;46	2.600	-	2.600	-
Verhoging krediet	29-05-2018;39	18.700	92-	4.397	-
	30-09-2019;69	-4.500		4.500-	-
2 mln € -/- 1,1 mln €	09-03-2020;14	2.000		-	-
	09-03-2020;14	-1.110		-	-
Bijdrage derden		-36.431			
		8.014	-92	21.943	0
HOV Aalsmeer -knooppunt Schiphol Zuid (HOVASZ)					
Gem Haarl'meer, Aalsmeer en Uithoorn					
Krediet	27-06-2016;35	29.099	8.427	29.099	-
Verhoging krediet	29-05-2018;39	6.507	6.507	6.507	-
Verhoging krediet	08-03-2021;12	6.740	4.516	4.516	-
Verhoging krediet	17-05-2021;19	80	-	-	-
Bijdrage derden		-37.052			
		5.374	19.450	40.122	0

halte Royal Flora Holland	09-11-2020;53	4.800	502	1.263	-
Bijdrage derden		0			
HOV-02 Toolenburg-Nieuw Vennep	23-04-2020;voorschotkrediet	250	17	80	-
Uitrol productformule R-net	29-05-2018;39	2.914	117	1.749	-
Opdrachten Beleid	28-08-2018;50	4.800	278	1.050	-
Subtotaal (infrastructurele openb.vervoer projecten)		133.525	37.707	152.075	0
TOTAAL		1.198.999	78.246	1.770.319	1

Specificatie kredieten PMO wegen

Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Besluit van provinciale staten resp. begrotings-wijziging	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2020	krediet mutaties 2021	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2021	Cumulatief besteed t/m 2020	rectificaties t/m 2020	Besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021	Restant krediet 2021
x		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kredieten 2011 t/m 2013:									
Totaal beschikbaar 2011 t/m 2013		60.038	0	60.038	-	-	-	-	60.038
Totaal prognose 2011 t/m 2013		62.379	0	62.379	-	-	-	-	62.379
					-				
tekort ruimte krediet 2011 t/m 2013	<i>rectificaties</i>	-2.341	0	-2.341	0	-	-	-	-2.341
Kredieten 2012:									
omschrijving									
N502b-01 GO 9,20-11,24 incl. N503		nvt*		nvt*	2.951	-	-	2.951	
N232b-01 GO km 23,33 - 25,4, en km 29,4 - 33,15		nvt*		nvt*	5.233	-	-	5.233	
N244b-01 GO km 12,3 - 20,3		nvt*		nvt*	4.666	-	-	4.666	
N248b-01 GO km 3,55-18,70		nvt*		nvt*	6.026	-	-	6.026	
N249a-01 GO km 0,00-12,6		nvt*		nvt*	5.080	-	-	5.080	

N517a-01 GO km 0,05-1,83	nvt*	nvt*	704	-	-	704		
N207a/b-02 vervangen duikers bijdrage PMI	nvt*	nvt*	2.204	-	-	2.204		
N235a-01 GO km 0,03-8,1 incl busbaan	nvt*	nvt*	4.160	-	-	4.160		
N240a-01 GO km 7,0-10,0	nvt*	nvt*	-	-	-	-		
N241b-02 vervanging kunstwerk bijdrage aan PMI	nvt*	nvt*	200	-	-	200		
N245b-01 GO km 29,3-35,9	nvt*	nvt*	790	-	-	790		
N417a-01 GO km 8,9-10,8	nvt*	nvt*	535	1	6	542		
N509a-01 GO km 2,0-7,3	nvt*	nvt*	2.447	-	-	2.447		
N235a-03 GO km 0,03-8,1 incl busbaan fase 2	nvt*	nvt*	1.874	-	-	1.874		
				-	-	-		
				-	-	-		
N207a-01	nvt*	nvt*	2.739	-	-	2.739		
N242b-02	nvt*	nvt*	8.319	-	-	8.319		
N245a-01	nvt*	nvt*	3.278	-	-	3.278		
Bouwrente vW	nvt*	nvt*	217	-	-	217		
				-	-	-		
betrekking op deel niet gespecificeerd				-	-	-		
Totaal kredieten 2012	<i>rectificaties</i>	19.815	-	19.815	51.423	1	6	51.430 -31.615
Kredieten 2013:								
omschrijving								
N520a-01 GO km 0,05-5,17	nvt*	nvt*	1.915	-	-	1.915		
N511a-01 GO km 0,05 - 2,50	nvt*	nvt*	2.261	-	-	2.261		
N201b-02 GO km 35,9-40,43	nvt*	nvt*	889	-	-	889		
N232c-01 overdracht aan Amstelveen	nvt*	nvt*	650	-	-	650		
N236a-01 vervanging verhardingen	nvt*	nvt*	2.133	-	-	2.133		
N241a-01 bijdrage PMI	nvt*	nvt*	-	-	-	-		
N248a-01 bijdrage PMI	nvt*	nvt*	1.893	-	-	1.893		
N512a-01	nvt*	nvt*	-	-	-	-		
N521a-01 GO km 0,00-2,43	nvt*	nvt*	1.261	-	-	1.261		
Totaal kredieten 2013	<i>rectificaties</i>	4.515	0	4.515	11.002	-	-	11.002 -6.487

Kredieten 2014:**omschrijving**

N206a-01 GO km 36,09-37,00	0	0	-	767	-	-	767	-767
N239b-01 GO	1.650	0	1.650	1.309	-	-	1.309	341
N244c-02 Bijdrage aan PMI	6.000	0	6.000	6.000	-	-	6.000	-
N516a-02 vervangen KW 25b16	2.050	0	2.050	2.041	-	-	2.041	9
Totaal kredieten 2014	9.700	-	9.700	10.117	-	-	10.117	-417

Kredieten 2015:**omschrijving**

N200a-02 vervangen verharding Zeeweg	0	0	-	2.990	-	-	2.990	-2.990	
N203c-04 vervangen km 54,8-60,48	0	0	-	1.459	-	-	1.459	-1.459	
N302a-03 vervanging wegconstructie km 39,3 - 48,73	4.680	0	4.680	3.059	-	280	3.339	1.341	
Totaal kredieten 2015	-	4.680	-	4.680	7.508	-	280	7.788	-3.108

Kredieten 2016:**omschrijving**

N205b-03	670	0	670	466	-	-	466	204
N242Ld-01	350	0	350	215	-1	1	215	135
N243a-03	0	0	-	408	-	-	408	-408
N302a-01	0	0	-	1.081	-	-	1.081	-1.081
N506a-02	0	0	-	1.600	-	-	1.600	-1.600
N507a-02	0	0	-	2.000	-	-	2.000	-2.000
N236a-02	2.700	0	2.700	2.441	-	56	2.497	203
Totaal kredieten 2016	3.720	-	3.720	8.211	-1	57	8.267	-4.547

Kredieten 2017:**omschrijving**

N240b-01	5.200	0	5.200	979	-	2.067	3.046	2.154
N520b-02	1.000	0	1.000	14	-	-	14	986
Totaal kredieten 2017	6.200	-	6.200	993	-	2.067	3.060	3.140

Kredieten 2018:**omschrijving**

N231b-01	4.296	0	4.296	2.940	-	6	2.946	1.350
N243a-04	8.700	0	8.700	334	-	262	596	8.104
N247a-06	2.000	0	2.000	130	-	177	307	1.693
N240c-01	750	0	750	737	-	1	738	12
N247b-02	3.600	0	3.600	496	-	117	613	2.987
Totaal kredieten 2018	19.346	-	19.346	4.637	-	563	5.200	14.146

Kredieten 2019:

N506a-03	3.700	0	3.700	2.343	-	422	2.765	935
	voorschotkrediet 13-08-2020 vanuit P.00176.1 naar P.00174.1 krediet niet aangevraagd bij PMO 2019-2026							
N197a-01	60	0	60	22	-	1	23	37
N201c-03	1.430	0	1.430	-	-	26	26	1.404
N239a-03	2.200	0	2.200	239	-	343	582	1.618
N241b-03	10.850	0	10.850	708	1	4.681	5.390	5.460
N247a-03	1.600	0	1.600	137	-	138	275	1.325
N244a-01	480	0	480	77	-	7	84	396
N243a-04	780	0	780	-	-	-	-	780
Totaal kredieten 2019	21.100	-	21.100	3.526	1	5.618	9.145	11.955

Kredieten 2020:

N242a-05 Vervangen glazen onderpanelen geluidschermen N242 en N244/N508 (nieuw)	1.500	0	1.500	-	-	3	3	1.497
nnb	0	0	-	-	-	-	-	-
nnb	0	0	-	-	-	-	-	-
Totaal kredieten 2020	1.500	-	1.500	-	-	3	3	1.497

90.576	-	90.576	97.417	1	8.594	106.012	-15.436
--------	---	--------	--------	---	-------	---------	---------

* In de jaren tot 2014 werd een totaalkrediet
aangevraagd dat verder niet werd opgedeeld
naar onderliggende projecten.

Vanaf 2014 worden kredieten per project
aangevraagd waardoor tevens de besteding
per project inzichtelijk wordt.

Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Besluit van pro- vinciale staten resp. begrotings-wijziging	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2020	krediet mutaties 2021	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2021	Cumulatief besteed t/m 2020	rectificaties t/m 2020	Besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021	Restant krediet 2021
Kredieten 2014: kunstwerken									
omschrijving									
N203 Brug Krommenie A-01 vervangen 19D03		8.763	0	8.763	8.772	-	465	9.237	-474
N203 Brug Krommenie B-01 vervangen 19D04		8.763	0	8.763	175	1	224	400	8.363
K20/10/09 Leeghwaterbrug A-02 vervanging		15.500	0	15.500	15.119	-	-113	15.006	494
Totaal kredieten 2014		33.026	-	33.026	24.066	1	576	24.643	8.383
Kredieten 2015: kunstwerken									
omschrijving									
K19w Cruquiusbrug A verv best. En aanbru		12.250	0	12.250	1.319	1	876	2.196	10.054
Totaal kredieten 2015		12.250	-	12.250	1.319	1	876	2.196	10.054
Kredieten 2016: kunstwerken									
omschrijving									
K09 Beatrixbrug 19D19		9.555	0	9.555	8.691	-	19	8.710	845
K17 Brug Ouderkerk		19.785	0	19.785	8.742	-	4.284	13.026	6.759
Totaal kredieten 2016		29.340	-	29.340	17.433	-	4.303	21.736	7.604
kredieten 2017: kunstwerken									
omschrijving									
K20m Kogerpolderbrug-03		7.700	0	7.700	7.611	-	9	7.620	80

K20N Stolperbascullebrug	11.600	0	11.600	574	-	950	1.524	10.076
Totaal kredieten 2017	19.300	-	19.300	8.185	-	959	9.144	10.156

kredieten 2018 kunstwerken

omschrijving

N248b Waardbrug 14G11	0	-	-	-	-	-	-	-
Totaal kredieten 2018	-	-	-	-	-	-	-	-

kredieten 2019 kunstwerken

N248b Schagerbrug A 14G14	PS 08-03-2021 12 ipv voorbereidingskrediet PMI	4.600	-3.100	1.500	-	-	14	14	1.486
K1 Zijperbrug 14D30		4.600	0	4.600	-	-	-	-	4.600
Totaal kredieten 2019		9.200	-3.100	6.100	-	0	14	14	6.086

Totaal kredieten kunstwerken	103.116	-3.100	100.016	51.003	2	6.728	57.733	42.283
-------------------------------------	----------------	---------------	----------------	---------------	----------	--------------	---------------	---------------

Totaal krediet wegen	193.692	-3.100	190.592	148.420	3	15.322	163.745	26.847
-----------------------------	----------------	---------------	----------------	----------------	----------	---------------	----------------	---------------

Specificatie kredieten PMO vaarwegen

Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2020	krediet mutaties 2021	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2021	Cumulatief besteed t/m 2020	rectificaties t/m 2020	Besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021	Restant krediet 2021
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kredieten 2011 t/m 2014 oevers									
Totaal beschikbaar 2011 t/m 2013	<i>rectificatie</i>	7.265	0	7.265	7.297	-	-	7.297	-32
K17a-02 [05.8680-1002]	<i>rectificatie</i>	0	0	-	36	-	-	36	-36
Ruimte krediet 2011 t/m 2014 oevers	<i>rectificatie</i>	7.265	-	7.265	7.333	-	-	7.333	-68
Kredieten 2015: oevers									

omschrijving								
K20N-c-01 NHK vervanging oevers Noord km 65,45-68,0	3.500	0	3.500	3.634	882	-	4.516	-1.016
K4/5/6-c vervanging vww 19	4.928	0	4.928	4.557	-882	62	3.737	1.191
K2/K3 vervangingen vww 15 <i>rectificatie</i>	11.700	0	11.700	8.460	1	20	8.481	3.219
Totaal kredieten 2015 oevers	20.128	-	20.128	16.651	1	82	16.734	3.394
Kredieten 2016: oevers								
omschrijving								
K4/5/6c vaarwegvak 20	8.324	0	8.324	6.535	-	557	7.092	1.232
Totaal kredieten 2016 oevers	8.324	-	8.324	6.535	-	557	7.092	1.232
kredieten 2017								
omschrijving								
K4/5/6a vaarwegvak 18	7.973	0	7.973	4.533	1	524	5.058	2.915
K7/8 vaarwegvak 21	4.800	0	4.800	1.307	-	2.326	3.633	1.167
K20/10/09a-01 vaarwegvak 6	840	0	840	840	-	-	840	-
Totaal kredieten 2017	13.613	-	13.613	6.680	1	2.850	9.531	4.082
kredieten 2018 oevers								
omschrijving								
K20a-01 vaarwegvak 5	3.400	0	3.400	289	-	399	688	2.712
K20/10/09b-01 vaarwegvak 7	2.800	0	2.800	219	1	303	523	2.277
Totaal kredieten 2018	6.200	-	6.200	508	1	702	1.211	4.989

kredieten 2019 oevers									
omschrijving									
K9-01 vaarwegvak 8		840	0	840	147	-	187	334	506
K20m-a-01 vaarwegvak 10		0	0	-	0	-	-	-	-
K20Na-01 vaarwegvak 4	PS 17-05-2021 19	1.500	135	1.635	98	-	136	234	1.401
K20Zb-01 vaarwegvak 11		0	0	-	0	-	-	-	-
K18a-01, vaarwegvak 16, Westfrieze Vaart; splitsing Waardkanaal	PS 17-05-2021 19	1.685	266	1.951	218	-	299	517	1.434
K18b-01, vaarwegvak 17, Westfrieze Vaart, zijslot bij km. 7,8 - Medemblik	PS 17-05-2021 19	4.400	200	4.600	620	-	833	1.453	3.147
K20a-02, vaarwegvak 5, Noordhollandsch Kanaal: Omval - Alkmaar Noord		1.600	0	1.600	890	-	515	1.405	195
x									
Totaal kredieten 2019		10.025	601	10.626	1.973	-	1.970	3.943	6.683
kredieten 2020 oevers									
omschrijving									
K19o-a-01 Vaarwegvak 32 (nieuw)		1.600	0	1.600		-	-	-	1.600
K19o-b-01 Vaarwegvak 33 (nieuw)		1.690	0	1.690		-	-	-	1.690
		3.290	-	3.290	-	-	-	-	3.290
Totaal kredieten oevers		68.845	601	69.446	39.680	3	6.161	45.844	23.602
Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2020	krediet mutaties 2021	Beschikbaar gesteld krediet t/m 2021	Cumulatief besteed t/m 2020	rectificaties t/m 2020	Besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021	Restant krediet 2021
kredieten 2017: kunstwerken									
omschrijving									

K20N KVVS Kolkwand	11.600	0	11.600	1.606	-	387	1.993	9.607
Totaal kredieten kunstwerken	11.600	-	11.600	1.606	-	387	1.993	9.607
Totaal kredieten Vaarwegen	80.445	601	81.046	41.286	3	6.548	47.837	33.209

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar

Flottende Activa

Vorraden	31-12-2021	31-12-2020
Vorraad gronden	4.909	4.597
De mutatie van de voorraad gronden bestaat uit:		
Vorraden per 01-01-2021	4.597	
Overheveling vanuit Materiële vaste activa	2.925	
Verkopen	-2.613	
Vorraden per 31-12-2021	4.909	
Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	31-12-2021 x € 1.000	31-12-2020 x € 1.000
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>		
Te vorderen omzetbelasting	57.883	64.399
Te vorderen Vennootschapsbelasting	489	517
Motorrijtuigenbelasting	19.609	18.710
Nog te ontvangen Provincies	405	135
Nog te ontvangen Rijksoverheid	76	0
Nog te vorderen Gemeenten	758	2.448
Nog terug te vorderen vervoerskosten	0	16
Overige nog te ontvangen	327	278
	79.547	86.503
<i>Uitzettingen in 's-Rijksschatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>		
	144.086	268.583
<i>Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen (Groenfonds)</i>		
	6.197	3.541
<i>Overige vorderingen</i>		
Debiteuren	1.615	1.259
Te vorderen rente per 31 december van de verstrekte langlopende geldleningen en beleggingen	5	57
Te ontvangen Agio	0	375
Te vorderen leges, boete en dwangsom	0	110
Overige posten	52	1.092
	1.673	2.893
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	231.502	361.520

Toelichting

Toelichting

De afname van het bedrag aan vorderingen met circa € 130 mln. wordt verklaard door de afname van de uitzettingen in 's-Rijksschatkist met € 124 mln, deze afname wordt onder andere veroorzaakt door het investeringsvolume in 2021.

Voor de overige vorderingen is een voorziening opgenomen van € 0,6 mln inzake rente op verstrekte leningen.

Liquide middelen

De provincie NH heeft alle bankrekeningen van de huisbankier ABNAMRO en de BNG in het stelsel van het schatkistbankieren. Dat betekent dat dagelijks alle saldi worden afgeroomd of aangevuld naar € 0,00.

Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar 2021			
(1)	Drempelbedrag	11.117			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	172	172	191	216
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	10.945	10.945	10.926	10.901
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	1.058.726
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	558.726
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €300.000	Drempelbedrag	11.117

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.476	15.690	17.552	19.908
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	172	172	191	216

Overlopende activa

Het saldo van de overlopende activa is toegenomen met ca. € 30 mln.

Deze toename komt met name door vooruitbetaalde subsidie voorschotten ad 7 mln en diverse vordering inzake bijdragen derden in de grote lopende projecten, waaronder een vordering op de VRA inzake het project HOVAZ groot 16 mln. In de post vooruitbetaalde bedragen is een bedrag opgenomen ad 5,8 mln in het kader van grondwaterbeheer, het voorschot heeft betrekking op een project dat uitgevoerd wordt door derden. Het project loopt 30 jaar, naar rato van de realisatie door derden zal het bedrag jaarlijks vrijvallen.

Nog te ontvangen voorschotbedragen op doeluitkeringen:

Nog te ontvangen voorschotbedragen voor doeluitkeringen	Saldo 31-12-2020	Correctie voorgaand jaar	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2021
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
<i>EU</i>					
<i>Rijk</i>					
<i>Overige Nederlandse overheidsorganen</i>					
Groenfonds	2.497	-	1.368	528	3.337
Regionale MIT-regeling (F12)	1.411	-	94	1.100	405
Totaal	3.908	-	1.461	1.628	3.742

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen:

	31-12-2021 x € 1.000	31-12-2020 x € 1.000
Overige voorschotten	0	0
Nog te ontvangen bedragen	35.118	11.971
Overige vooruitbetaalde bedragen	14.595	7.075
	<u>49.713</u>	<u>19.046</u>

Passiva

Eigen vermogen - Reserves

Staat van het verloop van de reserves (Bbv. artikel 54)

Naam van de reserve	Stand per 1-1-2021	Resultaat- bestemming 2020	Toevoegingen		Onttrekkingen			Stand per 31-12-2021
			Stortingen	Wegens overheveling van middelen	Bestedingen	Wegens overheveling van middelen	Vrijval ten gunste van rekening van lasten en baten	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserves								
Algemene reserve	141.311	14.311	62.934	-	32.560	-	-	185.996
Totaal algemene reserves (a)	141.311	14.311	62.934	-	32.560	-	-	185.996
Bestemmingsreserves								
<i>Programma 1 Openbaar Bestuur</i>								
Reserve Cofinanciering Europese projecten	4.618	-	-	-	1.136	-	1.604	1.878
<i>Programma 2 Klimaat en Milieu</i>								
Reserve Bodemsanering	27.126	-741,00	4.235	-	3.190	-	-	27.430
Reserve Energietransitie	26.342	-	10.200	-	7.235	1.020	-	28.287
Reserve Circulaire economie	457	-	350	1.241	453	-	-	1.595
Reserve Verduurzaming Bestaande Woningvoorraad	844	-159,00	-	-	131	-	-	554
Reserve Gezonde leefomgeving	3.767	-	3.500	-	1.516	-	-	5.751

Programma 3 Ruimte en Water

Reserve Meekoppelkansen bij Dijkverst. en Kustontw.	27.592	-	109	-	1.230	-	1.390	25.081
Reserve Waterrecreatie	3.273	-	1.562	-	1.442	-	-	3.393
Reserve OV-fonds, incl. OV-knooppunten	12.507	-	5.000	-	218	5.500	-	11.789
Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	8.935	-	-	523	1.360	125	3.929	4.044
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling	3.183	-	-	-	682	1.818	342	341
Reserve Woonbeleid	5.182	-112,00	-	-	1.084	116	-	3.870
Reserve Woningbouw	11.189	-	1.200	-	1.551	-	-	10.838
Reserve Klimaatadaptatie	1.077	-	1.000	-	787	-	-	1.290
Reserve Impuls duurzame zeehavens	523	-	-	-	-	523	-	-
Reserve Waardevermindering grondaankopen Groen	5.455	-	-	6.697	-	-	-	12.152
Reserve subsidie Bloemendalerpolder	-	-	-	1.818	-	-	-	1.818
Reserve subsidie OV-fonds	-	-	-	5.500	-	-	-	5.500

Programma 4 Bereikbaarheid

Reserve Mobiliteitsbeleid	3.298	-	-	1.505	1.323	190	174	3.116
Reserve Uitvoeren mobiliteit	118.429	-2.097,00	36.746	2.925	44.181	5.598	3.741	102.483
Reserve Ontwikkeling prov infrastructuur	158.129	-	20.024	-	4.022	27.289	26.239	120.603
Reserve Groot onderhoud wegen	25.860	-	14.008	4.510	14.233	-	1.457	28.688
Reserve Investeringswegen	6.303	-	-	-	-	-	6.302	1
Reserve Groot onderhoud vaarwegen	5.990	-	6.000	-	3.405	750	866	6.969
Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	17.960	-	224	-	3.039	3.281	-	11.864
Reserve Openbaar Vervoer projecten	20.290	-	51.577	-	51.693	400	-	19.774
Reserve verleende subsidies OD 4.1.2	-	-	-	4.093	764	-	-	3.329

Programma 5 Groen

Reserve Groen	96.144	-	75.638	242	24.667	9.231	-	138.126
Reserve Groene Uitweg	24.265	-	107	-	2.240	3.392	-	18.740
Reserve Oostelijke Vechtplassen (OVP)	15.834	-	58	580	1.627	-	-	14.845

Reserve Cofinanciering Waddenzee	5.661	-	3.120	-	575	-	-	8.206
Reserve Landschap	300	-	2.500	-	1.517	100	-	1.183
Reserve Uittreding Goois Natuurreservaat	6.501	-	-	-	6.501	-	-	-
Reserve Laag Holland	3.736	-	252	-	383	-	-	3.605
Reserve subsidies > € 1,5 miljoen Groen, OD 5.1.1	-	-	-	1.900	621	-	-	1.279
<i>Programma 6 Economie, Cultuur & Welzijn</i>								
Reserve Herstructurering bedrijventerrein	4.380	-	2.500	-	1.361	-	3.479	2.040
Reserve MKB	9.837	-	3.750	-	1.927	-	-	11.660
Reserve Duurzame Landbouw	1.286	-	-	-	499	-	-	1.785
Reserve Europese proj. Landbouwsubsidies	1.368	-	6.000	-	598	-	-	6.770
Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	4.094	-	5.751	-	6.346	-	-	3.499
Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	4.156	-	-	3.250	248	-	-	7.158
<i>Programma 7 Financiën en Bedrijfsvoering</i>								
Reserve Bedrijfsvoering	9.128	-	5.626	-	1.299	-	-	13.455
Reserve GO-Gelden	2.555	-	-	-	293	-	-	2.262
Reserve Huisvesting	13.721	-	-	-	762	-	-	12.959
<i>Programma 8 Economisch herstel & duurzaamheid</i>								
Reserve Economisch herstel en duurzaamheid	-	-	100.000	-	3.214	-	-	96.786
Reserves ter dekking van kapitaallasten								
Reserve Dekking kap.lasten invest.Haven (Progr. 3)	280	-	-	-	140	-	-	140
Reserve Dekking Kapitaallasten Weginfras (Prog. 4)	127.988	-	-	2.664	132	-	116.013	14.507
Reserve Dekking Kapitaallasten OV-infras (Prog. 4)	60.951	-	-	18.550	-	-	28.716	50.785
Resv. Kapitaallasten invest.kunstwerken (Prog. 4)	29.009	-	-	-	-	-	29.009	-

Reserve Kapitaallasten Vaarwegen (Progr. 4)	1.420	-	-	-	-	-	1.420	-
Reserve Kapitaallasten innovatieprojecten (Progr. 4)	609	-	-	3.281	-	-	-	3.890
Reserve Kapitaallasten Groen (Progr. 5)	3.679	-	-	54	70	-	-	3.663
Totaal bestemmingsreserves	925.231	-3.109	361.037	59.333	198.697	59.333	224.681	859.781
Totaal reserves(a + b)	1.066.542	11.202	423.971	59.333	231.257	59.333	224.681	1.045.777
Resultaat 2021								17.888
Totaal eigen vermogen								1.063.665

Algemene reserve

Doel:

De Algemene Reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers van een omvang die niet uit de algemene dekkingsmiddelen is op te vangen.

Stortingen:

In 2021 is € 63 miljoen gestort in de Algemene Reserve. Dit betreffen de volgende toevoegingen:

- € 26,8 miljoen: Om conform de eerste begrotingswijziging € 175 mln. vrij te spelen vanuit de kapitaallasten reserves is van een groot aantal kredieten de dekking gewijzigd van de reserves naar de reguliere begroting. Begrote stortingen van totaal € 26,8 miljoen in de reserve ontwikkelen provinciale infrastructuur en reserve investeringen kunstwerken was bedoeld ter dekking van kredieten die nu niet meer uit de betreffende reserves gedekt worden maar vanuit de reguliere kapitaallasten. De stortingen van totaal € 26,8 miljoen is daarom gewijzigd in een storting in de algemene reserve.
- € 10 miljoen: Storting ter dekking van motie 41 (Provinciaal noodfonds sociale infrastructuur) conform eerste begrotingswijziging 2021.
- € 9,6 miljoen: Storting conform tweede begrotingswijziging 2020: Om het negatieve exploitatiesaldo van de tweede begrotingswijziging 2020 te dekken is destijds besloten om € 9,6 miljoen te onttrekken aan de algemene reserve. In 2021 is deze onttrekking teruggestort in de algemene reserve.
- € 7,5 miljoen: Om de verhoogde kapitaallasten in 2022 en 2023 op te kunnen vangen is bij de tweede begrotingswijziging 2021 besloten om € 7,5 miljoen te storten in de algemene reserve.
- € 3 miljoen: Bij de eerste begrotingswijziging is besloten om € 3 miljoen te storten voor het Programma Tata Steel.
- € 2,7 miljoen: Storting door toevoeging van de ruimte onder het BTW-compensatiefonds in de septembercirculaire van het provinciefonds. Conform afspraak worden deze extra middelen gestort in de Algemene reserve in het kader van het herstelplan van de Algemene reserve.
- € 1,8 miljoen: Om conform de eerste begrotingswijziging € 175 mln. vrij te spelen vanuit de kapitaallasten reserves is van een groot aantal kredieten de dekking gewijzigd van de reserves naar de reguliere begroting. Een begrote storting van € 1,8 miljoen in de reserve investeringen kunstwerken was bedoeld ter dekking van kredieten die nu niet meer uit de betreffende reserve gedekt worden maar vanuit de reguliere kapitaallasten. De storting van deze € 1,8 miljoen is daarom gewijzigd in een storting in de algemene reserve.
- € 1,5 miljoen: Storting van het bedrag aan uitgestelde intenties conform laatste begrotingswijziging 2021.

Onttrekkingen:

In 2021 is € 32 miljoen aan de algemene reserve onttrokken. Dit bedrag bestaat uit:

- € 17,1 miljoen: Betreft de onttrekking van de middelen ten behoeve van de uitgestelde intenties waarvoor de besteding in 2021 plaatsvond.
- € 11,5 miljoen: Betreft de dekking van het tekort jaarschijf 2021 uit het Coalitieakkoord.

- € 3,2 miljoen: Betreft het sluitend maken van de jaarschijf 2021 door inzet van het saldo uit 2019.
- € 0,6 mln: Voor Stichting Forteiland Pampus is een bijdrage ontvangen in de decembercirculaire 2020, bijdrage Erfgoed Deal van € 560.000. Dit is in de algemene middelen terecht gekomen en wordt met deze mutatie gezet bij het od 6.4.2. De subsidie wordt dit jaar verleend en staat op de lijst subsidie buiten uitvoeringsregeling.
- € 0,04 mln: In december 2020 ontvangen van BZK via een decentralisatie-uitkering t.b.v. activiteiten op het gebied van Weerbaar provincie Noord-Holland. Deze middelen zijn bij de resultaatbestemming 2020 in de algemene reserve gestort en in 2021 onttrokken en uitgegeven.

Stand:

Conform het financieel beleid van Provincie Noord-Holland moet de omvang van de Algemene Reserve tenminste 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen bedragen, met een minimum bedrag gelijk aan het saldo van het netto risicobedrag dat berekend is voor het boekjaar waarop deze jaarrekening betrekking heeft.

De structurele algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de uitkering uit het provinciefonds (exclusief voormalig BDU middelen), de opcenten motorrijtuigenbelasting, het renteresultaat en de dividenduitkeringen.

De omvang van de structurele algemene dekkingsmiddelen per ultimo 2021 bedraagt € 401,4 miljoen. 25% hiervan is € 100,4 miljoen. Uit de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing blijkt dat de omvang van de berekende risico's €18,2 miljoen voor het komende jaar zijn en € 32,9 miljoen voor 4 jaar.

Op basis hiervan kan afgeleid worden dat de minimale omvang van de Algemene reserve € 100,4 miljoen moet zijn. Het vrij besteedbare deel van de algemene reserve bedraagt 103,7 miljoen. De algemene reserve voldoet hiermee aan de kaders zoals die hiervoor zijn opgesteld.

Bestemmingsreserves

Toelichting bestemmingsreserves

Reserve Investerings Kunstwerken	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Realiseren van investeringen in kunstwerken.
Instellingsbesluit	Derde begrotingswijziging 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.3.2
Toelichting stortingen	In 2021 zijn er geen stortingen in deze reserve gedaan.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 zijn aan deze reserve geen bedragen onttrokken.
Toelichting stand	In 2021 is het saldo van deze reserve, groot € 6,3 miljoen ten gunste van het resultaat vrijgevallen.
Reserve Landschap	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Investeren in groene ruimte voor rust en ontspanning in onze dichtbevolkte provincie.
Instellingsbesluit	Begroting 2020
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.3.2

Toelichting stortingen	Conform de Begroting is er in 2021 € 2,5 miljoen in deze reserve gestort
Toelichting onttrekkingen	Er is vanuit de reserve totaal € 1,5 miljoen uitgegeven. De middelen zijn o.a. besteed aan een subsidie buiten UVR voor Landschapsversterking van € 1,2 miljoen en € 74.000 proceskosten. Hiernaast is er bij de Laatste Begrotingswijziging € 100.000 overgeheveld naar de reserve Stelling van Amsterdam ten behoeve van de Liniedijken.
Toelichting stand	Het eindsaldo per 31-12-2021 bedraagt € 1,2 miljoen. Dit zal volgens het bestedingsplan aan diverse Landschapsversterkingsprojecten uitgegeven worden.

Reserve Gezonde leefomgeving

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Om de ambities op het gebied van de leefbaarheid waar te kunnen maken, wordt een programma 'Gezonde Leefomgeving' opgezet. Hierbij wordt onder andere ingezet op meer structureel onderzoek naar gezondheid en het monitoren van de omgevingskwaliteit (o.a. lucht, geluid, geur). Ook onderwerpen als de sanering van asbestdaken en het terugdringen van geluidsoverlast door provinciale wegen vallen hieronder. Dit zal worden aangevuld met extra activiteiten op het vlak van toezicht en handhaving bij de majeure risicobedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is.
Instellingsbesluit	Begroting 2020
Bestedingsplan	
Operationeel doel	2.1.6
Toelichting stortingen	De stortingen betreffen € 3 miljoen en € 300.000 voor het Leefbaarheidsfonds en proceskosten (conform Coalitieakkoord) en € 200.000 voor het Actieprogramma Geluid (laatste begrotingswijziging 2021).
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen hebben betrekking op proceskosten, inclusief voor het Actieplan Geluid (€ 525.000), Hollandse Luchten (€ 150.000), Zeer zorgwekkende stoffen (€ 153.000), Waterpilot (€ 139.000), Programma Tata Steel (€ 413.000) en Luchtmeetnetten (€ 134.000).
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen (€ 5.751.000) zullen worden ingezet voor de in het bestedingsplan opgenomen activiteiten (Gezondheidsonderzoeken, Monitoring omgevingskwaliteit, diverse uitvoeringsregelingen etc.).

Reserve Klimaatadaptie

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	-Vormgeven eigen klimaatadaptatiebeleid en eigen klimaatadaptatieprojecten, opstellen integraal waterplan, cofinancieren aanvullend klimaatonderzoek, verbinden met andere provinciale opgaven (bv.: biodiversiteit, KRW,OV-knooppunten, etc.), - Cofinanciering Deltaprogramma's. Conform afspraken die zijn vastgelegd in het landelijke bestuursakkoord Klimaatadaptatie (projecten wateroverlast, droogte, hittestress, overstromingen en meekoppelkansen), - Cofinanciering klimaatadaptatieprojecten van derden (o.a. waterschappen, gemeenten, belangenorganisaties, bedrijven). - Cofinanciering van digitaal beter beschikbaar maken klimaatgegevens voor inwoners en bedrijven (o.a. overstromings-wateroverlast gegevens).

Instellingsbesluit	Begroting 2020
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.1.3
Toelichting stortingen	In 2020 is conform het Coalitieakkoord € 1 miljoen in de reserve gestort.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen betreffen: een subsidie buiten uitvoeringsregeling aan Wageningen Research voor Waterbeheer Laag NL (€ 100.000), subsidieverleningen op grond van de uitvoeringsregelingen onderzoek en fysieke uitvoeringsprojecten klimaatadaptatie (resp. € 50.000 en € 483.000) en proceskosten € 154.000).
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen zullen worden ingezet conform het bestedingsplan.

Reserve Kapitaallasten Investerings Havencomplexen

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
---------	-----------------------------------

Doel	Deze reserve heeft als doel kapitaallasten van investeringen in havencomplexen binnen programma Ruimte te dekken. Per 1 januari 2017 is de wet- en regelgeving BBV gewijzigd, waardoor investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut niet meer in één keer ten laste van een reserve worden gebracht, maar geactiveerd moeten worden. Daartoe zijn diverse reserves ter dekking van de kapitaallasten ingesteld. In de notitie Materiële vaste activa (december 2017) van de commissie BBV is hierover opgenomen dat het saldo van de bestemmingsreserve kapitaallasten gelijk moet zijn aan de boekwaarde van de desbetreffende activa. Vanuit deze reserve worden jaarlijks de kapitaallasten van de investering gedekt.
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2018
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.3
Toelichting stortingen	Er zijn geen stortingen gedaan in 2021.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is € 140.000 onttrokken uit de reserve, gelijk aan de afschrijving van het pand voor SHIP.
Toelichting stand	Het eindsaldo per 31-12-2021 is € 140.000. Het eindsaldo gaat ingezet worden voor de afschrijving in 2022.
Reserve Oostelijke Vechtplassen	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel de toekomstige uitgaven voortvloeiend uit het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen te kunnen dekken. In december 2017 wordt het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen getekend. Hierin participeren naast Provincie Noord-Holland ook andere overheden, ondernemers, watersportverbond, bewonersverenigingen, recreantenverenigingen en natuur- en milieuorganisaties. Het gebiedsakkoord geeft invulling aan verschillende beleidsopgaven: Natuur (Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natura 2000), Waterkwaliteitsverbetering (Kaderrichtlijn Water (KRW)), Visie Waterrecreatie en Recreatieve verbindingen.
Instellingsbesluit	Begroting 2018
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.1.3
Toelichting stortingen	Er is € 638.000 in de reserve gestort, dit heeft voornamelijk betrekking op een administratieve overhevelingen vanuit de reserve Groen waarbij in 2020 onterecht capaciteit budget uit de reserve OVP is gehaald terwijl de Reserve Groen dit had moeten dekken.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen van totaal € 1,6 miljoen hebben betrekking gehad op onder andere de volgende projecten: • Dekking Capaciteitskosten € 650.000 • Luwtemaatregelen € 93.000 • Bureaukosten € 166.000 • Kortenhoef Oost € 91.000 • OVP Natuureilanden € 86.000 • Herstel legakkers € 100.000
Toelichting stand	De stand eind 2021 is € 14,8 miljoen. Het project Oostelijke Vechtplassen is in 2018 gestart met de uitvoering, de planning is om het project af te kunnen ronden in 2027. De voortgang van de projecten wordt opgenomen in het jaarlijks vast te stellen PNN.
Reserve Bodemsanering	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige bodemsaneringskosten te dekken op basis van afspraken opgenomen in het landelijke bodemconvenant 2016-2020. Dit convenant beschrijft de bodemdoelen die de provincie Noord-Holland zal realiseren en de Decentralisatie Uitkering Bodem (DUB) die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.
Instellingsbesluit	Zomernota 2017
Bestedingsplan	
Operationeel doel	2.1.3

Toelichting stortingen	In deze reserve hebben de volgende stortingen plaatsgevonden: · Bijdrage PNH € 3.524.000; · Opbrengsten € 391.921; · Storting dekking interne capaciteit € 319.000;
Toelichting onttrekkingen	In 2021 hebben de onderstaande onttrekkingen plaatsgevonden uit de reserve: · Uitgaven bodemsaneringstaken € 2.552.415 · Vrijval ter dekking van de interne en externe capaciteitskosten € 637.343
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2021 bedraagt € 27,4 mln. Deze middelen worden ingezet ter dekking van toekomstige bodemsaneringskosten.

Reserve Groen

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel het realiseren van het in het hoofdstuk 'Beschermen' vastgelegde beleid van de Agenda Groen (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 11 maart 2013) met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natura2000 en Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), verbindend groen, natuurcompensatie en recreatieve verbindingen. De uitvoering wordt geprogrammeerd in het jaarlijks door PS vast te stellen geactualiseerde Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG). De Reserve Groen is niet bedoeld voor het financieren van het beheer van groengebieden.
Instellingsbesluit	Zomernota 2013, vastgesteld door PS op 23 september 2013, punt 10 bij voordracht 44.
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.1.1
Toelichting stortingen	De reserve Groen wordt jaarlijks gevoed door Rijksmiddelen voor natuur die, conform afspraken in het Natuurakkoord (2011) en het Natuurpact (2013), via het provinciefonds aan ons worden overgemaakt. Daarnaast zijn er opbrengsten uit verkoop van Strategische Gronden Groen (SGG) ook wel genoemd BBL&PASO gronden. Deze worden ontvangen via Programma 3, Ruimte en Water, en worden van daaruit in de reserve Groen gestort. Enkele stortingen in de reserve Groen op een rij: • € 9,5 miljoen Rijksmiddelen; • Een extra storting bij de 1e Begrotingswijziging 2021 van € 43 miljoen tbv afronden NNN; • € 3,1 miljoen uit het budget Subsidies Natuur-en Landschapsbeheer (ter compensatie van eerdere onttrekkingen); • € 8,5 miljoen uit het Coalitieakkoord (KRW, Bodemdaling en Masterplan Biodiversiteit); • € 3,9 miljoen opbrengsten uit grondverkoop van SGG gronden; • € 2,7 miljoen bijdragen derden aan projecten (o.a. Groene Schakel).
Toelichting onttrekkingen	De uitgaven uit de reserve Groen hebben o.a. betrekking gehad op: • € 1,9 miljoen voor SNL regelingen; • € 10,5 miljoen voor PAS-maatregelen; • € 1,5 miljoen voor kosten met betrekking tot grondaankopen NNN; • € 1,3 miljoen voor Fietspad en herstel Wierdijk; • € 1,1 miljoen voor subsidies KRW (Kaderrichtlijn Water). Hiernaast is er € 6,7 miljoen overgeheveld naar de reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen en € 1,9 miljoen naar de nieuwe reserve verleende subsidies OD 5.1.1 (voor subsidies groter dan € 1,5 miljoen).
Toelichting stand	Er wordt jaarlijks een PNN (Programma Natuurnetwerk) opgesteld met daarin een nadere analyse van de doelen en de voortgang van de projecten om deze te bereiken.

Reserve Openbaar Vervoer Projecten

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Reserveren van provinciale middelen voor de uitvoering van Visie Openbaar Vervoer 2020 (Visie Openbaar Vervoer 2020, vastgesteld door PS op 6 februari 2012, punt 9 bij voordracht 03). Egalisatie van nog niet bestede middelen voor infrastructuur, aanleg en constructie.
Instellingsbesluit	Nota Reserves en Voorzieningen 2004 d.d. 14 juni 2004, nummer 48.Kaderbrief 2012, vastgesteld door PS op 27 juni 2011, punt 8 bij voordracht 50.
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.5.1

Toelichting stortingen	De jaarlijkse storting in de reserve gebeurt voor de dekking van de uitgaven van de OV-exploitatie
Toelichting onttrekkingen	In 2020 is er aan de reserve € 52,1 miljoen onttrokken, waarvan € 51,7 miljoen aan (met name) OV-exploitatie in de regio's Haarlem-IJmond, Nood-Holland Noord en Gooi- en Vechtstreek door Connexxion. Tevens is er € 400.000 overgeheveld naar de reserve Uitvoeren mobiliteitsbeleid door derden (voor subsidieverlening Kennisplatform buurtbussen)
Toelichting stand	Per 31-12-2021 is er in de reserve nog € 19,8 miljoen beschikbaar voor OV-exploitatie en investeringen in OV (waaronder OV-visie).

Reserve Huisvesting

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	De reserve is bestemd voor het dekken van de kapitaallasten die volgen uit de recente investeringen in de huisvesting van de provincie.
Instellingsbesluit	Lentenota 2009, vastgesteld door PS op 22 juni 2009, punt 10
Bestedingsplan	
Operationeel doel	7.2.4
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	Jaarlijks wordt een gelijk bedrag van € 762.273 onttrokken aan de reserve. Deze onttrekking fungeert als gedeeltelijke dekking van de extra afschrijvingslasten die ontstonden door de verbouwing van het kantoorpand Houtplein 33 in Haarlem.
Toelichting stand	In de komende 17 jaar zal nog telkens een bedrag van € 762.273 worden onttrokken als gedeeltelijke dekking van de afschrijvingslasten van de verbouwing van het pand Houtplein 33. Daarmee is de reserve over 17 jaar volledig besteed.

Reserve Groene Uitweg

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Het uitvoeren van het programma De Groene Uitweg. Dit programma heeft tot doel om de landschappelijke kwaliteiten van de Vechtstreek te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Het programma maakt onderdeel uit van het pakket van Groen Blauwe investeringen die zijn gekoppeld aan de uitvoering van het Stroomlijnalternatief Schiphol Amsterdam Almere (SAA). Diverse projecten vallen onder de zes thema's, zoals beschreven in de Noordvleugelbrief uit 2006. De thema's zijn: Natuurboulevard / Waterberging Horstermeer / Recreatieve vaarverbindingen / Fietspaden en -bruggen / Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie / Behoud weidelandschap.
Instellingsbesluit	Zomernota 2013, vastgesteld door PS op 23 september 2013, punt 10 bij voordracht 44.
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.1.2
Toelichting stortingen	In 2021 is in deze reserve gestort: Storting dekking interne capaciteit € 107.000;
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is uit deze reserve onttrokken: Subsidies € 2.155.988; Uitvoeringsprojecten € 3.392.000; Vrijval reserve ter dekking van de interne capaciteitskosten € 107.000.
Toelichting stand	De stand per 30-12-2021 bedraagt € 18,8 mln. Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van het programma de Groene Uitweg.

Reserve Cofinanciering Waddenzee

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Provinciale cofinanciering realiseren van projecten in het kader van het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 en Waddenfonds.
Instellingsbesluit	Zomernota 2011, vastgesteld door PS op 26 september 2011, punt 10 bij voordracht 70.
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.3.3
Toelichting stortingen	Conform de begroting is er in 2021 € 3,1 miljoen gestort in de reserve.

Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen van in totaal € 575.000 betroffen vooral subsidies. In het kader van de uitvoeringsregeling cofinanciering Waddenfonds gaat het om 3 subsidies met een totaal bedrag van € 256.000. Buiten UvR is er 1 subsidie verleend aan de Stichting Waddengroep voor een bedrag van € 210.000.
Toelichting stand	De stand eind 2021 is € 8,2 miljoen. Dit is bedoeld voor de provinciale cofinanciering Waddenfondsprojecten en het Investeringskader Waddengebied, zie verder het bestedingsplan.

Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Bij de Laatste begrotingswijziging 2010 is besloten om de bestemmingsreserve 'Herstructurering Bedrijventerreinen' opnieuw in te stellen. Dit in verband met het convenant bedrijventerreinen 2010-2020 en de decentralisatie hiervoor van de zogenaamde TOPPER-middelen. Het Rijk heeft de middelen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het Provinciaal Herstructureringsprogramma.
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2010
Bestedingsplan	
Operationeel doel	6.5.1
Toelichting stortingen	Gedurende de coalitie periode wordt jaarlijks € 2,5 miljoen gestort in de reserve in kader "Duurzaam doorpakken".
Toelichting onttrekkingen	Er zijn onttrekkingen gedaan voor subsidie verleningen voor de HIRB plus regelingen totaal € 1,9 miljoen. Dit betrof subsidie voor: a. Fysieke herstructurering van bedrijventerreinen en havens met focus op duurzaamheid (€ 1,3 miljoen), b. Procesmaatregelen als onderzoek en visievorming & organiseren van beheer van bedrijventerreinen en havens (€ 425.000), c. Procesmaatregelen als onderzoek, visievorming en organiseren van beheer van winkelgebieden (€ 145.000). Hier tegenover zijn beschikkingen afgegeven in eerdere jaren (deels) niet doorgegaan hierdoor is € 628.000 teruggekomen in de reserve.
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2021 bedraagt € 2 miljoen. Deze middelen worden ingezet ter dekking van toekomstige uitgaven aan de HIRB plus regelingen en Transformatie en herstructurering terreinen langs de Ringvaart (€803.000).

Reserve Cofinanciering Europese projecten

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Ambitie: De provincie Noord-Holland benut 'met verstand' optimaal de Europese subsidiemogelijkheden voor het realiseren van haar eigen doelstellingen.
Instellingsbesluit	Nota Reserves en Voorzieningen 2004 d.d. 14 juni 2004, nummer 48.
Bestedingsplan	
Operationeel doel	1.4.2
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is € 1.604.000 aan de reserve onttrokken als taakstelling op grond van de Kaderbrief 2021. Daarnaast is tot een bedrag van € 1.120.000 aan subsidies verleend en is aan de provincie Zuid-Holland een bijdrage verleend voor de coördinator van 2 Zeeën (€ 16.000).
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen zullen conform het bestedingsplan worden ingezet voor cofinanciering van Europese projecten en voor uitvoeringskosten van Europese subsidieverlening.

Reserve Europese landbouwprojecten

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Cofinanciering en uitvoeringskosten Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO-POP3) en Europees Fonds Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV). De programma's POP3 en EFMZV zijn gereed. Naast dat de middelen uit de reserve worden ingezet voor realiseren van provinciaal beleid voor met name landbouw en visserij, zijn ze ook bestemd voor de uitvoeringskosten van RVO die de functie vervult van beheersautoriteit en betaalorgaan om de Europese bijdrage aan de subsidie EU-conform uit te voeren.
Instellingsbesluit	Zomernota 2015

Bestedingsplan

Operationeel doel	6.5.5
Toelichting stortingen	Op basis van de kaderbrief/begroting 2020 is € 5 miljoen gestort in de reserve. Daarnaast is conform begroting € 1 miljoen gestort vanuit het exploitatie budget voedselvisie.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is er € 0,6 miljoen aan de reserve onttrokken waarvan € 939.000 betrekking had op uitvoeringskosten RVO, € 933.000 door RVO beschikte POP3 subsidie regelingen. Verder is er sprake geweest van negatieve onttrekkingen betreffende de retour ontvangst van voorfinanciering van gemeente bijdragen (€ 765.000) en NHN bijdragen (€ 139.000). Als gevolg van uitkering Technische bijstand is nog € 410.000 retour ontvangen voor uitvoeringskosten.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2021 bedraagt € 6,8 miljoen, deze middelen worden ingezet voor de POP3 regelingen en de uitvoeringskosten hiervan.

Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	a. verstrekken van onderhouds- en restauratiesubsidies ten behoeve van provinciale monumenten; b. verstrekken van een onderhoudssubsidie voor molens in Noord-Holland.
Instellingsbesluit	Instellingsbesluit van het fonds stamt van voor 1989.

Bestedingsplan

Operationeel doel	6.4.1
Toelichting stortingen	In 2021 is gestort in de reserve € 5,7 miljoen. Hiervan betrof € 3,3 miljoen Rijksmiddelen voor monumentenzorg.
Toelichting onttrekkingen	Totaal aan onttrekkingen was € 6,3 miljoen. Dit was ten behoeven van de volgende uitvoeringsregelingen: Restauratie Rijksmonumenten NH (€ 5 miljoen), Molens (€ 562.000), Restauratie Provinciale Monumenten (€ 390.000), Onderhoud Provinciale monumenten (€ 117.000) en Onderzoek duurzaam benutten monumenten (€ 78.000). Verder betrof dit Herbestemming Loods (€ 110.000) en opdrachten ten behoeven van rijks en provinciale monumenten (€ 135.000).
Toelichting stand	Per 31-12-2021 is in de reserve nog € 3,5 miljoen beschikbaar dat zal worden ingezet voor programma behoud en herbestemming monumenten.

Reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor de uitvoering van Mobiliteitsbeleid waarmee de Provincie andere wegbeheerders (gemeenten en waterschappen) en organisaties (bv. op gebied verkeersveiligheid) in staat stelt om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Onder dit doel valt de subsidieregeling kleine infrastructuur en gedragsbeïnvloeding, evenals de subsidieregeling voor fietsvoorzieningen en doorstroming openbaar vervoer. Verder valt hieronder de jaarlijkse storting die we ten behoeve van de verbetering van het openbaar vervoer in de ov terminal in de Zuidas en de stortingen die we voor de OLV Greenport doen.
Instellingsbesluit	Begroting 2019

Bestedingsplan

Operationeel doel	4.1.2
Toelichting stortingen	Er is in 2021 € 36,7 miljoen gestort in de reserve, waaronder € 13,0 miljoen voor de bijdrage aan de Boerenverdrietsluis. Daarnaast is er € 2,9 miljoen overgeheveld vanuit andere reserves. Vanuit de reserve Ontwikkeling provinciale Infrastructuur € 2.315.000, de reserve Openbaar Vervoer projecten € 400.000, de reserve Mobiliteitsbeleid € 190.000 en de reserve Energietransitie € 20.000.
Toelichting onttrekkingen	Er is € 44,2 miljoen onttrokken voor de uitvoering van projecten. Daarvan is € 28,7 miljoen besteed voor de Zuid-as DOK en € 12,3 miljoen aan kleine infra-projecten. Voor haltetoegankelijkheid is € 1,9 miljoen besteed en voor verkeersveiligheid € 1 miljoen. Daarnaast is € 5,6 miljoen onttrokken om over te hevelen naar andere reserves : € 4,1 miljoen naar de reserve verleende subsidies en € 1,5 miljoen naar de reserve Mobiliteitsbeleid. Tenslotte is € 3,7 miljoen vrijgevalen uit de reserve. Dit betreft de in vorige jaren niet tot besteding gekomen middelen.

Toelichting stand	Per 31-12-2021 is er nog € 102,5 miljoen beschikbaar. Dit zal onder meer zal worden besteed aan Kleine infrastructuur, Actieprogramma Fiets, OV SAAL (Schiphol Amsterdam Almere Lelystad), Bereikbaarheid Haarlemmermeer – Bollenstreek /Nieuwe Bennebroekerweg, Zuidas OV-terminal. Boerenverdrietsluis en het investeringsplan Mainport logistiek.
-------------------	--

Reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor het uitvoeren van studies voor het aanleggen en verbeteren infrastructuur en ter dekking van uitgaven met betrekking tot het jaarlijks door PS vastgestelde 4 jarig programma Mobiliteit of separate krediet besluiten.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.2.1
Toelichting stortingen	Zoals in de begroting en 2e begrotingswijziging opgenomen is in 2021 € 20,0 miljoen gestort in de reserve.
Toelichting onttrekkingen	Er is € 4,0 miljoen ter dekking van de uitgaven. Daarnaast is € 27,3 miljoen overgeheveld naar andere reserves : € 18,6 miljoen naar de reserve Kapitaallasten OV, € 3,8 miljoen naar de reserve Groot onderhoud Vaarwegen, € 2,6 miljoen naar de reserve Kapitaallasten wegen en € 2,3 miljoen naar de reserve Uitvoeren mobiliteitsbeleid. Tenslotte is een bedrag van € 26,2 miljoen vrijgevallen uit de reserve. Dit is het gevolg van de besluitvorming in de Kaderbrief 2022 over de vrijval van gereserveerde kapitaallasten.
Toelichting stand	Per 31-12-2021 is er nog € 120,6 miljoen in de reserve beschikbaar. Dit saldo zal worden ingezet voor de dekking van de studiekosten van het IMPI en ter dekking van kapitaallasten van Verbeter- en uitbreidingsprojecten van het IMPI in weginfrastructuur (waaronder Verbinding A8-a9 en Onderdoorgang Broek in Waterland), OV-infrastructuur (HOV in 't Gooi en HOV Noordwijk-Schiphol) en fietsinfrastructuur (waaronder oplossen knelpunten).

Reserve Mobiliteitsbeleid

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor de voorbereiding van het opstellen en uitvoeren van beleid. In het jaarlijkse door PS vast te stellen programma Mobiliteit maken we dit inzichtelijk. Het gaat hierbij om activiteiten voor onder andere fiets, het goederenvervoer, duurzame respectievelijk slimme mobiliteit, waaronder ook verkeersmanagementbeleid, het openbaar vervoer, verkeersveiligheid, en mobility-as-a-service en de samenwerkingsverbanden met Regio en Rijk.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.1.1
Toelichting stortingen	De storting heeft betrekking op overheveling vanuit de reserve Uitvoering Mobiliteitsbeleid door Derden.
Toelichting onttrekkingen	Er is € 1,3 miljoen onttrokken voor de dekking van de uitgaven van de programma's Verkeersveiligheid, Slim & Duurzaam en Fiets en aan algemene studiekosten verkeer- en vervoer. Tevens is er € 190.000 overgeheveld naar de reserve Uitvoeren Mobiliteitsbeleid door Derden. Tenslotte is € 174.000 vrijgevallen uit de reserve.
Toelichting stand	Per 31-12-2021 is er in de reserve nog € 3,1 miljoen beschikbaar dat zal worden ingezet voor de programma's Verkeersveiligheid, Snel & Duurzaam, Fiets en voor algemene verkeer- en vervoerstudies.

Reserve Kapitaallasten Vervangingsinvesteringen Kunstwerken (VIK)

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
---------	--

Doel	Deze reserve heeft als doel toekomstige kapitaallasten van investeringen in kunstwerken binnen programma Bereikbaar te dekken. In 2016 is het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) gewijzigd. Een van de wijzigingen is het met ingang van 2017 verplicht activeren van activa met een maatschappelijk nut. Daarom is het vanaf 2017 niet langer toegestaan om investeringen in één keer af te schrijven. In dit kader zijn bij de Begroting 2017 (inclusief meerjarenraming) de begrote investeringsbijdragen voor kunstwerken ten laste van de reserves afgeraamd en zijn deze bijdragen (zover reeds in de betreffende reserve aanwezig) aan betreffende reserves onttrokken en gestort in de reserve Kapitaallasten Vaarwegen. Vanuit deze reserve worden de uitgaven in een periode van 25 jaar afgeschreven (zijnde 1/25 jaarlijks). Conform het BBV worden kunstwerken echter als onderdeel beschouwd van het kapitaalgoed wegen en niet tot het kapitaalgoed vaarwegen.
------	---

Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.3.2
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is een bedrag van € 29.009.000 vrijgevallen.
Toelichting stand	Ultimo 2021 is de stand van deze reserve nihil.
Reserve Innovatieprojecten Mobiliteit	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Deze reserve heeft als doel uitgaven te dekken voor innovatieve projecten op het gebied van Mobiliteit, zoals Smart Mobility, Beter Benutten, Intelligente kruispunten, I-Centrales en SolaRoad.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.4.2
Toelichting stortingen	Toevoegingen aan de reserve innovatieprojecten mobiliteit: - Storting in reserve conform begroting van € 224.000;
Toelichting onttrekkingen	In het kader van innovatieve mobiliteitsprojecten is ondermeer onttrokken: - Led verlichting en zonnefietspaden overheveling naar de reserve kapitaallasten innovatieprojecten mobiliteit € 3.280.669 - Overige projecten € 2.968.093 - Vrijval reserve ter dekking van de externe capaciteitskosten € 70.598.
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2021 bedraagt € 11,9 mln. Deze middelen worden ingezet ter dekking van toekomstige uitgaven aan de innovatieve projecten Mobiliteit.
Reserve Energietransitie	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van activiteiten die bijdragen aan de opgave om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Deze activiteiten geven invulling aan de rol van provincies zoals deze is afgesproken in het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) en haar opvolger het Klimaat- en energieakkoord (2018).
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	2.2.1
Toelichting stortingen	In 2021 is € 10.200.000 gestort in de reserve Energietransitie vanuit het coalitieakkoord 2019-2023. Dit is als volgt opgebouwd: · € 9.000.000 voor het klimaatakkoord; · € 1.100.000 voor het klimaatneutraal maken eigen organisatie; · € 100.000 voor de pilot zonneakkers bij Schiphol.

Toelichting onttrekkingen	In 2021 is in totaal € 8.255.000 onttrokken uit de reserve Energietransitie, hiervan is € 1.000.000 een overheveling naar reserve Circulaire Economie en € 20.000 een overheveling naar reserve Uitvoeren Mobiliteit. De resterende € 7.235.000 is besteed aan Geothermie (€ 3.386.000) RES (€ 1.198.000), UVR Warmtetransitie (€ 1.138.000), Servicepunt Duurzame Energie (€ 509.000), capaciteit (€x), Incidentele subsidie UvA (€ 450.000) en een aantal kleinere inkoopopdrachten.
Toelichting stand	Het eindsaldo per 31-12-2021 is € 28.287.000. In 2022 wordt de reserve opgedeeld in drie reserves, Reserve Energietransitie, Reserve Warmtetransitie en Reserve Duurzame Elektriciteit. Voor elke reserve is een bestedingsplan opgesteld voor de komende 2 jaar.

Reserve Circulaire Economie

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel uitvoering te geven aan de Uitvoeringsagenda Circulaire Economie, zoals vastgesteld in 2017, voor het uitvoeringsjaar 2019. De Uitvoeringsagenda geeft concrete invulling aan de Ontwikkelagenda circulaire economie "We maken het rond" uit 2017
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	2.2.2
Toelichting stortingen	In 2021 is € 350.000 in de reserve Circulaire Economie vanuit het coalitieakkoord 2019-2023. Daarnaast hebben er overhevelingen plaatsgevonden vanuit de volgende reserves ter uitvoering van de actieagenda Circulaire Economie 2021-2025: · € 1.000.000 overgeheveld uit reserve Energietransitie; · € 125.000 overgeheveld uit reserve Ontwikkeling havencomplexen; · € 116.000 overgeheveld uit reserve Woonbeleid.
Toelichting onttrekkingen	In totaal is € 453.000 onttrokken uit de reserve, dit is gelijk aan de bestedingen in 2021. Hiervan is € 25.000 besteed aan UVR Kleinschalige Initiatieven CE en € 70.000 aan subsidie buiten uitvoeringsregeling. De resterende lasten zijn besteed aan verschillende inkoopopdrachten.
Toelichting stand	Het eindsaldo per 31-12-2021 is € 1.595.000. Het eindsaldo gaat ingezet worden voor uitvoering van de actieagenda 2021-2025.

Reserve Verduurzaming bestaande Woningvoorraad

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van activiteiten die bijdragen aan het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Deze activiteiten geven invulling aan de faciliterende rol van provincies zoals deze is afgesproken in het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) en haar opvolger het Klimaat- en energieakkoord (juli 2018).
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	2.2.3
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen hebben betrekking op subsidieverlening op grond van de Uvr duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven (€ 49.000) en de Uvr verduurzamingsinitiatieven woningcorporaties (€ 148.000) en een lagere vaststelling van een op grond van de Uvr innovatieve financiering duurzaamheidsmaatregelen woningen verleende subsidie (- € 66.000). Daarnaast is conform de resultaatbestemming (Vd 2021, nr 22) € 160.000 onttrokken ter dekking van de in 2020 hogere uitgaven dan begroot.
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen worden ingezet conform het bestedingsplan.

Reserve OV-fonds inclusief OV-knooppunten

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
---------	-----------------------------------

Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van cofinanciering van projecten die een bijdrage leveren aan de verbetering van de OV bereikbaarheid, het optimaliseren van de ketenreis (deur-tot-deur reis), efficiënt ruimtegebruik door het clusteren van functies rondom OV-knooppunten en/of het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in het (bus- of trein)stationsgebied. In het Bestedingsplan OV-fonds (PS-besluit 14 september 2020, nr. 1413429/1413431) zijn hiervoor uitgangspunten en randvoorwaarden bepaald. Het betreft veelal langjarige integrale projecten met meerdere (co)financiers. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanvraag.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.1
Toelichting stortingen	In 2021 is € 5.000.000 gestort in de reserve OV Knooppunten in overeenstemming met het coalitieakkoord voor het OV-fonds.
Toelichting onttrekkingen	In totaal is € 5.718.000 onttrokken uit de reserve OV-knooppunten. Hiervan is € 5.500.000 overgeheveld naar de reserve subsidie > € 1,5 miljoen voor de subsidieverlening voor de ontwikkeling van Poort van Hoorn. De overige bestedingen zijn gedaan voor HOV Corridor, Zaancorridor en verschillende kleinere inkoopopdrachten.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2021 bedraagt € 11.789.000. Dit budget is gereserveerd voor OV-knooppuntontwikkeling.
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige uitgaven te dekken voor het uitvoeren van studies voor en bijdragen aan diverse ruimtelijke ontwikkelingen, zoals Bloemendalerpolder en De Kop Werkt.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.4
Toelichting stortingen	In 2021 hebben geen stortingen plaatsgevonden.
Toelichting onttrekkingen	In totaal is € 2.842.000 onttrokken uit de reserve Ruimtelijke Ontwikkeling in 2021. Hiervan was € 2.500.000 bestemd voor de subsidie voor de Bloemendalerpolder. Deze subsidie heeft geleid tot € 682.000 aan besteding in 2021. Het restant van de subsidie (€ 1.818.000) is overgeheveld naar de nieuwe reserve (reserve Subsidie Bloemendalerpolder) voor latere lastneming. De resterende onttrekking van € 342.000 is een vrijval vanwege geen bestedingsdoel.
Toelichting stand	De eindstand per 31-12-2021 is € 341.000.
Reserve Kapitaallasten Vaarwegen	
Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige kapitaallasten van investeringen in vaarwegen binnen programma Bereikbaarheid te dekken. In 2016 is het BBV (Begroting, Besluitvorming en Verantwoording) gewijzigd. Een van de wijzigingen is het met ingang van 2017 verplicht activeren van activa met een maatschappelijk nut. Daarom is het vanaf 2017 niet langer toegestaan om bijdragen aan een investering ten laste van een reserve in één keer af te schrijven. In dit kader zijn bij de Begroting 2017 (inclusief meerjarenraming) de begrote investeringsbijdragen ten laste van de reserves afgeraamd en zijn deze bijdragen (zover reeds in de betreffende reserve aanwezig) aan betreffende reserves onttrokken en gestort in de reserve Kapitaallasten Vaarwegen. Vanuit deze reserve worden de uitgaven in een periode van 25 jaar afgeschreven (zijnde 1/25 jaarlijks). Indien na afronding van de investering blijkt dat de investeringsbijdrage vanuit de oorspronkelijke reserve lager uitvalt, zal het verschil (tussen de overhevelde en werkelijke bestede bijdrage) worden teruggeboekt.
Instellingsbesluit	Zomernota 2017
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.3.3
Toelichting stortingen	n.v.t.

Toelichting onttrekkingen In 2021 is € 1.420.000 vrijgevallen.

Toelichting stand Het saldo van deze reserve is per 31-12-2021 nihil.

Reserve Kapitaallasten Groen

Functie Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten

Doel De reserve heeft als doel toekomstige kapitaallasten van investeringen in Groen binnen programma Groen te dekken.

In 2016 is het BBV (Begroting, Besluitvorming en Verantwoording) gewijzigd. Een van de wijzigingen is het met ingang van 2017 verplicht activeren van activa met een maatschappelijk nut. Daarom is het vanaf 2017 niet langer toegestaan om bijdragen aan een investering ten laste van een reserve in één keer af te schrijven. In dit kader zijn bij de Begroting 2017 (inclusief meerjarenraming) de begrote investeringsbijdragen ten laste van betreffende reserves afgeraamd en zijn deze bijdragen (zover reeds in de betreffende reserve aanwezig) aan de reserves onttrokken en gestort in de reserve Kapitaallasten Groen. Vanuit deze reserve worden de uitgaven in een periode van 25 jaar afgeschreven (zijnde 1/25 jaarlijks). Indien na afronding van de investering blijkt dat de investeringsbijdrage vanuit de oorspronkelijke reserve lager uitvalt, zal het verschil (tussen de overhevelde en werkelijke bestede bijdrage) worden teruggeboekt.

Instellingsbesluit Zomernota 2017

Bestedingsplan

Operationeel doel 5.1.1

Toelichting stortingen In 2021 is € 54.081 gestort in de reserve kapitaallasten Groen. Het betreft een overheveling van de investeringsuitgaven vanuit de reserve Groen.

Toelichting onttrekkingen In 2021 is € 70.193 onttrokken ter dekking van de kapitaallasten

Toelichting stand Het saldo van deze reserve is gebaseerd op de werkelijke investeringsuitgaven die geactiveerd zijn met als dekkingsbron de reserve kapitaallasten groen. Vermindert met de reeds onttrokken kapitaallasten

Reserve Kapitaallasten OV

Functie Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten

Doel De reserve heeft als doel toekomstige kapitaallasten van investeringen in Openbaar Vervoer (OV) binnen programma Bereikbaarheid te dekken.

In 2016 is het BBV (Begroting, Besluitvorming en Verantwoording) gewijzigd. Een van de wijzigingen is het met ingang van 2017 verplicht activeren van activa met een maatschappelijk nut. Daarom is het vanaf 2017 niet langer toegestaan om bijdragen aan een investering ten laste van een reserve in één keer af te schrijven. In dit kader zijn bij de Begroting 2017 (inclusief meerjarenraming) de begrote investeringsbijdragen ten laste van de reserves afgeraamd en zijn deze bijdragen (zover reeds in de betreffende reserve aanwezig) aan betreffende reserves onttrokken en gestort in de reserve Kapitaallasten OV. Vanuit deze reserve worden de uitgaven in een periode van 25 jaar afgeschreven (zijnde 1/25 jaarlijks). Indien na afronding van de investering blijkt dat de investeringsbijdrage vanuit de oorspronkelijke reserve lager uitvalt, zal het verschil (tussen de overhevelde en werkelijke bestede bijdrage) worden teruggeboekt.

Instellingsbesluit Begroting 2018

Bestedingsplan

Operationeel doel 4.2.1

Toelichting stortingen In 2021 is er in de reserve € 18,6 miljoen gestort door overheveling vanuit de reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur

Toelichting onttrekkingen In 2021 is aan de reserve € 28,7 miljoen onttrokken ter dekking van de kapitaallasten

Toelichting stand Per 31-12-2020 is er in de reserve nog € 50,8 miljoen beschikbaar voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in het Openbaar Vervoer

Reserve Groot Onderhoud Wegen

Functie	Egalisatiereserve
Doel	Reservering van middelen voor beheer en onderhoud van de provinciale wegen, waarvan de activiteiten zijn opgenomen in een door GS goedgekeurd (voortschrijdend) groot onderhoudsplan (PMO).
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2017
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.3.2
Toelichting stortingen	In 2021 zijn, conform begroting, de volgende bedragen in deze reserve gestort: · Normbedrag variabel onderhoud € 14.008.000 · Overheveling vanuit reserve groot onderhoud vaarwegen € 750.000 en € 3.760.000 vanuit budget verduurzaming.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 zijn de volgende bedragen aan deze reserve onttrokken: · Uitgaven variabel onderhoud wegen (inclusief capaciteitskosten) € 14.233.000 · Vrijval overschot oude voorziening (Kaderbrief 2019) € 1.457.000
Toelichting stand	Jaarlijks wordt bij de begroting berekend of de bestemmingsreserve toereikend is voor het variabel onderhoud wegen.
Reserve Groot Onderhoud Vaarwegen	
Functie	Egalisatiereserve
Doel	Reservering van middelen voor beheer en onderhoud van de provinciale vaarwegen, waarvan de activiteiten zijn opgenomen in een door GS goedgekeurd (voortschrijdend) groot onderhoudsplan (PMO).
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2017
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.3.3
Toelichting stortingen	In 2021 zijn de volgende bedragen in deze reserve gestort: · Normbedrag variabel onderhoud € 6.000.000
Toelichting onttrekkingen	In 2021 zijn de volgende bedragen aan deze reserve onttrokken: · Uitgaven variabel onderhoud vaarwegen (inclusief externe capaciteitskosten) € 3.404.881; · Overheveling naar reserve Groot onderhoud wegen € 750.000 conform begroting; · Vrijval ten gunst van de exploitatie conform begroting € 866.000
Toelichting stand	Jaarlijks wordt bij de begroting berekend of de bestemmingsreserve toereikend is voor het variabel onderhoud vaarwegen
Reserve Waterrecreatie	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om de kosten te dekken van een visie op waterrecreatie en via cofinanciering middelen ter beschikking te stellen voor initiatieven die bijdragen aan de bevordering van waterrecreatie, rekening houdend met ruimtelijk beleid.
Instellingsbesluit	Zomernota 2015
Bestedingsplan	Uitvoeringsprogramma waterrecreatie 2021 – 2025 (maart 2021)
Operationeel doel	3.2.1
Toelichting stortingen	Er is € 1,6 miljoen gestort in de reserve Waterrecreatie conform Begroting 2021.
Toelichting onttrekkingen	Er is vanuit de reserve totaal € 1,4 miljoen uitgegeven aan waterrecreatie. De middelen zijn met name besteed aan de UVR Uitbreiding Vaarnetwerk Kleine Pleziervaart 2021, € 1,1 miljoen. Hiernaast € 83.000 voor de UVR Kleine Voorzieningen en Diensten, € 73.000 voor een subsidie buiten UVR voor Aanpak Waterplanten en € 121.000 proceskosten.
Toelichting stand	Het eindsaldo per 31-12-2021 bedraagt € 3,4 miljoen. Besteding hiervan zal o.a. via het Uitvoeringsprogramma waterrecreatie 2021 - 2025 plaatsvinden.
Reserve Bedrijfsvoering	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve

Doel	De reserve is bestemd voor het egaliseren van de bedrijfsvoeringskosten en strategische ICT-investeringen (Impulsbudget).
Instellingsbesluit	Zomernota 2016
Bestedingsplan	
Operationeel doel	7.2.1
Toelichting stortingen	Naast de begrote storting van € 1.553.000 heeft een extra storting plaatsgevonden van € 4.073.017,92 in verband met niet-bestede middelen voor materiële overhead en centrale personele kosten in 2021.
Toelichting onttrekkingen	Uit de reserve betalen we de kosten van aanschaf van laptops, I-pads en smartphones. In 2021 is een deel van de in gebruik zijnde apparaten vervangen (€ 673.691). In verband met het thuiswerken zijn aan de medewerkers passende faciliteiten geboden. Hiervoor was budget gereserveerd in de reserve bedrijfsvoering. In 2021 bedroegen de kosten € 534.552. In het kader van continue organisatieveranderingen is € 60.456 uitgegeven. Tenslotte betalen we een deel van de kosten van I-projecten uit de reserve. In 2021 ging het om een bedrag van € 30.693.
Toelichting stand	De reserve is bedoeld als egaliseringsreserve. Binnen de stand van € 13,4 miljoen is voor projecten in het I-domein € 3,3 miljoen gereserveerd. Voor de vervanging van laptops, I-pads en smartphones is € 3,2 miljoen gereserveerd. Voor uitgaven in het kader van het persoonlijk ontwikkelbudget is geld opzij gezet. Volgens de cao heeft iedere medewerker recht op een persoonlijk ontwikkelbudget. In de afgelopen jaren hebben medewerkers dit recht nog niet volledig benut. Daarom reserveren we € 2,2 miljoen. Voorts is er € 0,7 miljoen beschikbaar voor de aanschaf van thuiswerkhulpmiddelen en nog € 1,3 miljoen voor uitgaven in het kader van organisatieveranderingen. Tenslotte is € 2,6 miljoen beschikbaar voor overige bedrijfsvoeringsrisico's, zoals het eigen risicodragerschap voor de WIA.

Reserve Ontwikkeling Havencomplexen

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Reserve voor versterken van de rol van havencomplexen in de Noord-Hollandse economie
Instellingsbesluit	Zomernota 2015
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.3
Toelichting stortingen	In 2021 is € 523.000 overgeheveld naar de Reserve Ontwikkeling Havencomplexen vanuit de reserve Investeringsimpuls Duurzame Zeehavens.
Toelichting onttrekkingen	De totale onttrekking bedraagt € 5.414.000. Hiervan is € 3.929.000 een vrijval vanwege geen bestedingsdoel, € 125.000 is een overheveling naar de reserve Circulaire Economie en € 1.360.000 is gerelateerd aan bestedingen. Van de bestedingen is € 1.312.000 besteed aan de UVR Duurzame Zeehavens en € 48.000 aan de Energiehaven.
Toelichting stand	De stand per 31-12-2021 bedraagt € 4.043.000. Hiervan is € 400.000 gereserveerd voor de UVR Duurzame Zeehavens, € 140.000 voor de Energiehaven en voor het resterende saldo wordt jaarlijks een besteding bepaald.

Reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Bijdragen aan meekoppelkansen gekoppeld aan dijkversterkingsprojecten. Dijkversterkingen worden uitgevoerd door de waterbeheerders. Het zijn omvangrijke projecten waarbij voor de provincie en andere regionale partijen en ondernemers de mogelijkheid bestaat om recreatieve- en watersportvoorzieningen, extra natuur, landschapsvoorzieningen, etc. mee te koppelen met de dijkversterking of een aan de dijkversterking gerelateerd ruimtelijk kwaliteitsprogramma op te stellen. Dijkversterkingen en kustontwikkelingen worden uitgevoerd door de waterbeheerders en/of regionale overheden/partners. Het zijn omvangrijke projecten waarbij voor de provincie, regionale partners en ondernemers de mogelijkheid bestaat om recreatieve- en watersportvoorzieningen, extra natuur, landschapsvoorzieningen, etc. mee te koppelen met de dijkversterking of kustontwikkeling eventueel met een hieraan gerelateerd op te stellen ruimtelijk kwaliteitsprogramma.
Instellingsbesluit	Zomernota 2016

Bestedingsplan

Operationeel doel	3.1.2
Toelichting stortingen	De storting in de reserve van € 109.000 bestaat uit: € 100.000 voor identiteit kustplaatsen IJsselmeer (Coalitieakkoord) en € 9.000 terugbetaling door Landschap Noord-Holland van het teveel betaalde voorschot voor Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels.
Toelichting onttrekkingen	Er zijn onttrekkingen gedaan voor: - Subsidieverlening op grond van de Uvr Ambitieprogramma Ruimtelijke Kwaliteit (APRK) Kustzone Hoorn-Amsterdam Noord-Holland 2020 (€ 269.000) - Proceskosten (€ 273.000) - Bijdrage aan De Nieuwe Afsluitdijk (€ 100.000) - Bijdragen op grond van de Samenwerkingsovereenkomst APRK voor de aanleg van dijkplaatsen (€ 350.000) en fiets- en wandelverbindingen (€ 642.000). - Inzet/inhuur van extra capaciteit en overige kleinere opdrachten (€ 71.000) Daarnaast is het project Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels afgerond en waarvoor ontvangen voorschotten zijn vrijgevallen naar de reserve (- € 475.000)
Toelichting stand	De resterende middelen in de reserve worden conform het bestedingsplan ingezet voor het Ambitieprogramma Ruimtelijke Kwaliteit, bijdragen aan De Nieuwe Afsluitdijk en proceskosten.

Reserve Kapitaallasten Wegen

Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	De reserve heeft als doel toekomstige kapitaallasten van investeringen in weginfrastructuur (landwegen en fietspaden) binnen programma Bereikbaarheid te dekken. Nadere toelichting In 2016 is het BBV (Begroting, Besluitvorming en Verantwoording) gewijzigd. Een van de wijzigingen is het met ingang van 2017 verplicht activeren van activa met een maatschappelijk nut. Daarom is het vanaf 2017 niet langer toegestaan om bijdragen aan een investering ten laste van een reserve in één keer af te schrijven. In dit kader zijn bij de Begroting 2017 (inclusief meerjarenraming) de begrote investeringsbijdragen ten laste van de reserves afgeraamd en zijn deze bijdragen (zover reeds in de betreffende reserve aanwezig) aan de betreffende reserves onttrokken en gestort in de reserve Kapitaallasten Wegen. Vanuit deze reserve worden de uitgaven in een periode van 25 jaar afgeschreven (zijnde 1/25 jaarlijks). Indien na afronding van de investering blijkt dat de investeringsbijdrage vanuit de oorspronkelijke reserve lager uitvalt, zal het verschil (tussen de overhevelde en werkelijke bestede bijdrage) teruggeboekt.

Instellingsbesluit Begroting 2017

Bestedingsplan

Operationeel doel	4.2.1
Toelichting stortingen	In 2021 is er in de reserve € 2,6 miljoen gestort door overheveling vanuit de reserve Ontwikkelen Provinciale Infrastructuur.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is aan de reserve € 116,1 miljoen onttrokken ter dekking van de kapitaallasten
Toelichting stand	Per 31-12-2020 is er in de reserve nog € 14,5 miljoen beschikbaar voor de dekking kapitaallasten van Verbeter- en uitbreidingsprojecten iMPI.

Reserve Go-gelden

Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve is bedoeld om uitvoering te geven aan de inzet van decentrale arbeidsvoorwaarden-gelden door het Georganiseerd Overleg.

Instellingsbesluit Zomernota 2016

Bestedingsplan

Operationeel doel	7.2.5
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	Medewerkers die op 1 juli 2017 in dienst waren van de provincie Noord-Holland hebben recht gekregen op een budget van € 4.000, te besteden aan opleidingen (het zogenaamde 'talentbudget'). De uitgaven worden gedekt uit de reserve GO-gelden.

Toelichting stand	De stand van de reserve is voldoende om de resterende 'talentbudget'-rechten van de medewerkers te dekken. Omdat de regeling vijf jaar loopt, zal in 2022 overleg plaatsvinden met het georganiseerd overleg over deze reserve.
Reserve MKB innovatie-instrumenten	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel financiële dekking te bieden aan de MKB innovatie-instrumenten
Instellingsbesluit	
Bestedingsplan	
Operationeel doel	6.5.2
Toelichting stortingen	In 2021 is er € 3 miljoen in de reserve gestort voor de MIT regeling en € 750.000 voor het programma PIM en Versnellingsprogramma GO!-NH.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is er € 1,9 miljoen aan de reserve onttrokken waarvan € 705.000 aan de MIT regeling 2021 en 228.000 aan de MIT regeling vorige jaren. Verder is € 667.000 onttrokken voor het programma PIM en 150.000 voor het Versnellingsprogramma GO!-NH.
Toelichting stand	Per 31-12-2021 is er in de reserve nog € 11,8 miljoen beschikbaar deel hiervan zal worden ingezet voor de MIT regeling 2021, uitvoeringskosten van de MIT regeling, beheerskosten voor het Innovatiefonds, exploitatie van de ROM, European digital innovation hub en Innovatiefestival. Deel is beschikbaar ter dekking van de risico's van de investeringen in het Innovatiefonds.
Reserve Duurzame Landbouw	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Modernisering en verduurzaming glastuinbouw NH. Besteding vindt plaats in de glasconcentratiegebieden, zoals duurzame fysieke investeringen in onder andere Greenport Aalsmeer. Een deel van deze reserve is bestemd voor de cofinanciering POP3 aangaande verplaatsingsregeling glastuinbouw.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	6.5.4
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is sprake van een negatieve onttrekking van € 500.000, een van de door RVO toegewezen subsidies POP3 Verplaatsing van landbouwbedrijven is niet tot uitvoering gekomen.
Toelichting stand	De stand van de reserve per 31-12-2021 bedraagt 1,8 miljoen. De in de reserve resterende middelen zullen worden ingezet voor de POP3 verplaatsingsregeling glastuinbouw.
Reserve Woonbeleid	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel om door middel van afstemming en regionale programmering bij te dragen aan voldoende woningen en passende kwaliteit en aan een aantrekkelijk woonmilieu.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.5.1
Toelichting stortingen	
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen hebben betrekking op subsidieverlening op grond van de Uvr Woonakkoorden (€ 574.000) en de Uvr Woonvisie € 20.000), opdrachtverlening voor woonbeleid waaronder onderzoek naar huisvesting voor buitenlandse werknemers (€ 412.000). Conform de resultaatbestemming 2020 (Vd 2021, nr. 22) is € 112.000 aan de reserve onttrokken ter dekking van de in 2020 hogere uitgaven dan begroot.
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen zullen worden ingezet conform het bestedingsplan.

Reserve Woningbouw	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel door versnelling van de woningbouw en binnenstedelijk bouwen bij te dragen aan voldoende woningen en passende kwaliteit en aan een aantrekkelijk woonmilieu.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.5.2
Toelichting stortingen	Er is conform het Coalitieakkoord € 1,2 miljoen gestort.
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen hebben betrekking op subsidieverlening op grond van de Uvr Versnelling woningbouw (€ 232.000), opdrachtverlening (€ 99.000). Daarnaast zijn twee subsidies buiten uitvoeringsregeling verleend: € 1 miljoen aan de gemeente Haarlem voor het Koepelterrein en € 220.000 aan de gemeente Amsterdam voor de flexibele schil.
Toelichting stand	De in de reserve resterende middelen zullen worden ingezet conform het bestedingsplan.
Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve heeft als doel het behoud van de Outstanding Universal Value (OUV) van het UNESCO werelderfgoed Stelling van Amsterdam, het uitdragen en breed bekend maken van deze waarde en de restauratie in combinatie met herontwikkeling van forten en andere geschikte gebouwen langs de Stelling.
Instellingsbesluit	Begroting 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	6.4.2
Toelichting stortingen	In 2021 is € 3.250.000 gestort in de reserve Stelling van Amsterdam. Hiervan is € 3.150.000 overgeheveld uit de reserve Groene Uitweg en € 100.000 uit het Landschapsfonds voor de Liniedijken.
Toelichting onttrekkingen	Totale onttrekking over 2021 is € 248.000. Dit is gelijk aan de lasten over 2021 voor twee subsidies buiten uitvoeringsregeling voor Gooise Meren en Stichting Liniebreed Ondernemen.
Toelichting stand	De eindstand per 31-12-2021 is € 7.159.000. De reserve is voor het uitvoeren van het werkplan voor 2022 en de nieuwe uitvoeringsagenda. Deze is momenteel in voorbereiding.
Reserve Uittreding Goois Natuurreservaat	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Reserveren van middelen voor de uittreding uit het Goois natuurreservaat.
Instellingsbesluit	Jaarstukken 2019
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.2.1
Toelichting stortingen	Geen stortingen in 2021
Toelichting onttrekkingen	Er is een bedrag van € 6.501.420,- opgenomen onder de verplichtingen ten behoeve van het uittreden uit de Stichting Goois Natuurreservaat (GNR).
Toelichting stand	De eindstand 2021 komt uit op € 0.
Reserve Laag Holland	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Het dekken van de kosten voor de provinciale doelen binnen het integrale gebiedsprogramma Laag Holland waarin onder provinciale regie en in samenwerking met alle relevante partners wordt gewerkt aan de integrale opgaven voor natuur, landbouw, water, bodemdaling, klimaat, recreatie en landschap en aan de daarbij behorende projecten.
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2020
Bestedingsplan	

Operationeel doel	5.1.4
Toelichting stortingen	Er is bij de 2e Begrotingswijziging 2021 een bedrag van € 252.000 in de reserve gestort. Dit heeft betrekking op het restant balansbedrag van de participanten Laag Holland.
Toelichting onttrekkingen	Totaal is er € 383.000 uitgegeven, de middelen zijn met name besteed aan de volgende subsidies buiten UVR: • € 203.000 voor Vernatting Burkmeer • € 102.000 voor Kennis en Inzicht
Toelichting stand	De stand eind 2021 is € 3,6 miljoen en is bedoeld voor subsidies buiten UVR aanvullend op de specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland.
Reserve Kapitaallasten Innovatieprojecten	
Functie	Bestemmingsreserve voor Kapitaallasten
Doel	Deze reserve heeft als doel kapitaallasten van investeringen in de verduurzaming van de infrastructuur binnen het programma Bereikbaarheid te dekken.
Instellingsbesluit	Tweede Begrotingswijziging 2020
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.4.2
Toelichting stortingen	In 2021 is € 3.280.669 toegevoegd aan deze reserve vanuit de reserve innovatieprojecten mobiliteit. Dit betreffen de in 2021 gerealiseerde investeringsuitgaven voor de projecten LED verlichting en zonnefietspaden.
Toelichting onttrekkingen	n.v.t.
Toelichting stand	De stand van de reserve kapitaallasten Innovatieprojecten is eind 2021 € 3,9 miljoen. Dit bedrag is bestemd ter dekking van de toekomstige kapitaallasten
Reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	Het reserveren van middelen voor de verwachte toekomstige afwaardering van aangekochte gronden voor het beleidsdoel Groen, die ontstaat doordat de gronden een hogere economische waarde hebben wanneer de provincie deze aankoopt dan wanneer de provincie deze verkoopt tegen de natuurwaarde. Door de instelling van deze reserve wordt dit soort verliezen gedekt, zodat de provincie geen onverwachte financiële tegenvallers krijgt in de toekomst.
Instellingsbesluit	Laatste Begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.5
Toelichting stortingen	Met de 2e begrotingswijziging 2021 is er in 2021 een bedrag van € 6.696.144,- gestort in de reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen. Het betreft het bedrag aan (toekomstige) afwaardering van verschillende grondaankopen gedaan in 2020 ten behoeve van de NNN in de Oostelijke Vechtplassen, binnenduinrand Castricum en Bergen, Wieringen en schil Naardermeer. N.B. Het afwaarderingsbedrag van de aankopen gedaan 2021 bedraagt € 4.540.730,- en zal met de 2e begrotingswijziging 2022 in de reserve worden gestort.
Toelichting onttrekkingen	Geen
Toelichting stand	In deze reserve worden middelen opgenomen voor de verwachte toekomstige afwaardering van aangekochte gronden voor het beleidsdoel Groen. Er is geld voor afwaardering nodig omdat de gronden een hogere economische waarde hebben bij aankoop van de provincie dan als de provincie deze gronden weer verkoopt tegen natuurwaarde. Daarom vindt er in het jaar na aankoop van de gronden een storting plaats uit de desbetreffende reserves waarvoor de gronden zijn aangekocht. Door de waarde in de reserve waardevermindering grondaankopen Groen krijgt de provincie geen onverwachte financiële tegenvallers bij verkoop in de toekomst.
Reserve Economisch Herstel en Duurzaamheid	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	Via motie 42-2020 hebben PS de opdracht gegeven een Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds op te richten, waarmee de economische en maatschappelijke effecten in Noord-Holland van de uitbraak van het Coronavirus worden verzacht. Deze reserve is een invulling aan dit fonds en wordt ingezet voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de versterking van de culturele en maatschappelijke sector en de arbeidsmarkt.

Instellingsbesluit	Eerste Begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Operationeel doel	8.1.1
Toelichting stortingen	In 2021 is € 100.000.000 gestort in de reserve Economisch herstel en duurzaamheid voor uitvoering van motie 42-2020.
Toelichting onttrekkingen	Totale onttrekking over 2021 is € 3.214.000 . Dit is gelijk aan de lasten over 2021 . In 2021 is € 888.000 besteed aan diverse subsidies buiten uitvoeringsregeling op het gebied van bedrijventerreinen en de arbeidsmarkt, € 741.000 besteed aan de UVR HIRB+ Duurzaamheid, € 498.000 aan UVR Culturele Instellingen, € 347.000 aan UVR Sportaccommodaties en het resterende deel aan onderzoeksopdrachten.
Toelichting stand	De eindstand per 31-12-2021 is € 96.786.000. Dit bedrag is bestemd voor uitvoering van motie 42-2020.
Reserve investeringsimpuls duurzame zeehavens	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De versnelling van de verduurzaming van de zeehavens in Noord-Holland. De investeringsimpuls richt zich op drie thema's: Luchtkwaliteit verbeteren, Intensiveren ruimtegebruik en Circulaire economie stimuleren
Instellingsbesluit	Zomernota 2015
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.3
Toelichting stortingen	Er zijn geen stortingen gedaan in 2021.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is het restantsaldo van deze reserve overgeheveld naar de reserve Ontwikkeling Havencomplexen. Het restantsaldo bedroeg € 523.000.
Toelichting stand	De stand per 31 december 2021 is € 0. In 2022 wordt het voorstel gedaan om de reserve op te heffen.
Reserve verleende subsidies OD 3.4.1	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.1
Toelichting stortingen	In 2021 is € 5.500.000 overgeheveld vanuit de reserve OV Knooppunten ter dekking van de subsidie voor Poort van Hoorn.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.
Toelichting stand	De eindstand per 31 december 2021 is € 5.500.000. Dit zal ingezet worden voor de subsidie Poort van Hoorn.
Reserve verleende subsidies OD 3.4.4	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de juridische verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Operationeel doel	3.4.4
Toelichting stortingen	In 2021 is € 1.818.000 overgeheveld vanuit de reserve Ruimtelijke Ontwikkeling naar deze reserve. Deze overheveling is bestemd voor de toekomstige lastneming van de subsidie voor de Bloemendalerpolder.
Toelichting onttrekkingen	In 2021 hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.
Toelichting stand	De eindstand per 31 december 2021 is € 1.818.000. Dit zal ingezet worden ter dekking van de subsidie van de Bloemendalerpolder.
Reserve verleende subsidies OD 4.1.2	
Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve

Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de juridische verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Operationeel doel	4.1.2
Toelichting stortingen	Er is € 4.093.000 gestort vanuit de reserve uitvoeren Mobiliteitsbeleid voor de subsidieverleningen voor HOV Huizen (€ 2.200.000) en Uithoornlijn (€ 1.893.000).
Toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen hebben betrekking op de subsidie-uitgaven voor de Uithoornlijn (€ 495.837) en HOV Huizen (€ 268.051).
Toelichting stand	De stand van de reserve is bedoeld voor de subsidie-afwikkeling voor de projecten Uithoornlijn en HOV Huizen.

Reserve verleende subsidies OD 5.1.1

Functie	Doelgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve dient als financiële dekking voor de verplichting die de provincie is aangegaan bij het verlenen van subsidies binnen dit operationeel doel.
Instellingsbesluit	Laatste begrotingswijziging 2021
Bestedingsplan	
Operationeel doel	5.1.1
Toelichting stortingen	In 2021 is € 1,9 miljoen overgeheveld vanuit de reserve Groen ter dekking van de subsidie voor Defosfatering van fosfaatrijk inlaatwater en het afkoppelen van agrarische gebieden t.b.v. de waterkwaliteit in de Oostelijke Vechtplassen aan Stichting Waternet.
Toelichting onttrekkingen	Er is in 2021 € 621.000 onttrokken voor de subsidie Defosfatering van fosfaatrijk inlaatwater en het afkoppelen van agrarische gebieden t.b.v. de waterkwaliteit in de Oostelijke Vechtplassen.
Toelichting stand	De stand per 31 december 2021 is € 1,3 miljoen. Dit is bestemd voor de subsidie Defosfatering van fosfaatrijk inlaatwater en het afkoppelen van agrarische gebieden t.b.v. de waterkwaliteit in de Oostelijke Vechtplassen.

Voorzieningen

Staat van het verloop van voorzieningen (artikel 55 BBV)

Naam van de voorziening	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekkingen		Boekwaarde 31-12-2021
			Bestedingen	Vrijval ten gunste van rekening van lasten en baten	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Voorzieningen					
Voorziening Financiële Risico's	2.675	186			2.861
Voorziening Kosten reorganisatie	36		11		25
Voorziening Pensioenen leden GS	11.490		438	158	10.894
Voorziening Grondwaterheffing	2.392	370			2.762
Voorziening Bodembeheertaken	2.437	104	421		2.120
Voorziening sanering Parnassia	2.464		504		1.960
Voorziening Agriport		1.250			1.250
Totaal voorzieningen	21.494	1.910	1.374	158	21.872

Toelichting voorzieningen

Voorziening Bodembeheertaken		
Doel	Uitvoering van bodembeheertaken. Hiermee geeft de provincie uitvoering aan de afspraken uit het landelijk bodemconvenant 2010-2015 tussen Rijk, gemeente, provincies en waterschappen.	
Instellingsbesluit	Bodemsaneringstrategie en uitvoeringsprogramma bodemsanering 2010-2014 (GS dd. 26 januari 2010)	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	2 Klimaat en Milieu	
Looptijd	Ingesteld op: 26 januari 2010 Eindigt op: Geen einddatum	
Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2021
104.000	421.000	2.120.000
Toelichting stortingen	In 2021 is € 104.000 aan ontvangen afkoopsommen gestort in de voorziening bodembeheertaken t.b.v. het gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi.	
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is € 420.000 aan uitgaven gedaan vanuit deze voorziening t.b.v het gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi.is € 142.000 aan uitgaven gedaan vanuit deze voorziening t.b.v. het gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi.	
Toelichting stand	De stand van de voorziening per ultimo 2021 bedraagt € 2,1 miljoen. Dit betreffen toekomstige uitgaven voor het gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi.	
Voorziening Financiële Risico's		
Doel	De voorziening dient als buffer voor de opvang van concrete financiële risico's, waarvan de kans groot is dat deze binnen afzienbare tijd daadwerkelijk tot verplichting zullen leiden.	
Instellingsbesluit	Najaarsbericht 2005	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	7 Financiën en Bedrijfsvoering	
Looptijd	Ingesteld op: November 2005 Eindigt op: Geen einddatum	
Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2021
186.000		2.861.000
Toelichting stortingen	voor verwachte terugbetalingen van dwangsommen aan Tata/Harsco is een bedrag van €110.00 gestort in de voorziening.	
Toelichting onttrekkingen		
Toelichting stand	De huidige stand van deze voorziening ad €2.861.000 wordt gevormd door de bedragen van: - De Ronde Hoep ad € 2.675.000 - Terug te betalen dwangsommen aan Tata/Harsco €110.000 - Overige € 76.000.	
Voorziening Grondwaterheffing		
Doel	Het voorkomen van continue aanpassing van de grondwaterheffing. Bij hogere c.q. lagere ontvangsten dan geraamd, kan dit verschil verrekend worden met de gevormde voorziening.	
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2004 op grond van invoering BBV per 1 januari 2004.	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	3 Ruimte en Water	

Looptijd

Ingesteld op: Juni 2005
Eindigt op: Geen einddatum

Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2021
370.000		2.762.000
Toelichting stortingen	De storting is het verschil tussen de ontvangen grondwaterheffing en de gemaakte kosten in 2021.	
Toelichting onttrekkingen		
Toelichting stand	Op grond van de Waterwet, artikel 7.7 mag de Grondwaterheffing uitsluitend worden ingezet voor: - maatregelen, direct verband houdende met het voorkomen en tegengaan van nadelige gevolgen van het onttrekken van grondwater en het infiltreren van water; - voor het grondwaterbeleid noodzakelijke onderzoeken; - het houden van een register ter zake van het onttrekken van grondwater en het infiltreren van water; - onderzoek naar en de vergoeding van schade. Afgelopen jaren is de omvang van de voorziening geleidelijk gestegen. Als gevolg van een vergroting van het takenpakket van de provincies bij in werking treden van de Omgevingswet zal de voorziening de komende jaren naar verwachting geleidelijk afnemen. Daarnaast is een buffer vanwege vergoeding van onvoorziene schade gewenst. Bij onvoorziene schade of bij het compenseren van negatieve gevolgen kan het gaan om grote bedragen.	

Voorziening Kosten Reorganisatie

Doel	De voorziening is ingesteld om daarmee de kosten te dekken die gepaard gaan met de reorganisatie van het ambtelijk apparaat.
Instellingsbesluit	De voorziening is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2004 (voordracht 48), besluit PS van 11 juni 2004.
Besluitvorming	
Bestedingsplan	
Programma	7 Financiën en Bedrijfsvoering
Looptijd	Ingesteld op: 11 juni 2004 Eindigt op: 31 december 2021 Door de geleidelijke verschuiving van de AOW-gerechtigde leeftijd van 65 naar 67 jaar is de einddatum van de voorziening opgeschoven van 31 december 2019 naar 31 december 2021.

Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2021
	11.000	25.000
Toelichting stortingen		
Toelichting onttrekkingen	De uitgaven betreffen uitkeringen aan FPU-suppletie en uitkeringen op grond van de wachtgeldregeling na outplacement. De uitgaven betreffen uitkeringen aan FPU-suppletie en uitkeringen op grond van de wachtgeldregeling na outplacement.	
Toelichting stand	De stand van de voorziening is voldoende om de uitgaven voor de resterende jaren te kunnen doen.	

Voorziening Pensioenen Leden GS

Doel	Het zeker stellen van de opgebouwde pensioenrechten van (ex)gedeputeerden.
Instellingsbesluit	Volgens het BBV (artikel 44) dient een voorziening te worden ingesteld voor verplichtingen waarvan de omvang redelijkerwijs is vast te stellen. Daarom is besloten een voorziening in te stellen voor de pensioenen van (oud) leden van GS.
Besluitvorming	

Bestedingsplan

Programma	1 Openbaar Bestuur
Looptijd	Ingesteld op: 1 juni 2005 Eindigt op: Geen einddatum

Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2021
	596.000	10.894.000
Toelichting stortingen	In 2021 heeft geen storting plaatsgevonden. Omdat de voorziening hoger was dan benodigd volgens de berekening van APG is er in 2021 sprake geweest van een vrijval van € 158.005.	
Toelichting onttrekkingen	Aan ouderdoms- en nabestaandenpensioenen is aan (partners van) oud-GS-leden een bedrag uitbetaald van € 438.282.	
Toelichting stand	Jaarlijks wordt door APG bepaald wat de stand van de voorziening moet zijn. Op basis van de benodigde stand van de voorziening wordt vastgesteld hoeveel er gestort moet worden of vrij kan vallen.	

Voorziening Bodemsanering Parnassia

Doel	Uitvoering van bodemsanering van de verontreinigde grond behorend bij het voormalig provinciaal Ziekenhuis (De provincie is verantwoordelijk voor het saneren van deze grond).	
Instellingsbesluit	Jaarrekening 2019	
Besluitvorming		
Bestedingsplan		
Programma	2 Klimaat en Milieu	
Looptijd	Eindigt op: wanneer bodemsanering Parnassia gereed is.	
Stortingen	Onttrekkingen	Stand eind 2021
	504.000	1.960.000
Toelichting stortingen	n.v.t.	
	n.v.t.	
Toelichting onttrekkingen	In 2021 is € 504.000 besteed aan de bodemsanering vanuit de voorziening	
Toelichting stand	De stand van de voorziening is gebaseerd op de nog verwachte uitgaven om de bodemsanering Parnassia af te kunnen ronden.	

Netto vlottende schulden

Netto-vlottende schulden	31-12-2021 x € 1.000	31-12-2020 x € 1.000
<i>Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen (Nazorgfonds)</i>	12.835	12.683
<i>Overige schulden</i>		
Crediteuren	430	506
Nog af te dragen loonheffing	4.492	4.106
Nog af te dragen omzetbelasting	585	-
Nog af te dragen pensioenpremies	1.466	1.335
Nog te betalen Rijk	7.459	7.530
Overige nog te betalen	178	498
	14.610	13.975
Totaal netto-vlottende schulden	27.446	26.658

De netto-vlottende schulden zijn licht gestegen t.o.v. 2020.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2021 x € 1.000	31-12-2020 x € 1.000
<i>Nog te betalen subsidieverplichtingen</i>	184.036	177.375
<i>Nog te betalen verplichtingen</i>	73.202	46.065
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>		
<i>Nog te besteden voorschotbedragen voor doeluitkeringen</i>		
Europese overheidsorganen	52	518
het Rijk	80.567	56.235
Overige Nederlandse overheidsorganen	11.741	13.906
Overig	87	127
	92.447	70.786
Totaal overlopende passiva	349.685	294.226

Het saldo van de overlopende passiva is gestegen met € 55 mln. Deze stijging wordt veroorzaakt door een toename van € 22 mln aan nog te besteden voorschotbedragen op doeluitkeringen (zie onderstaand overzicht). Dit betreffen voornamelijk ontvangen gelden voor specifieke doeluitkeringen van het rijk. De subsidie en de nog te betalen verplichtingen zijn daarnaast toegenomen met € 56 mln. Hierin zit een bedrag ad € 15,2 mln uittreding GNR.

Nog te besteden voorschotbedragen voor doeluitkeringen	Saldo 31- 12-2020 x €1.000	Correctie voorgaand jaar x €1.000	Ontvangen bedragen x €1.000	Vrijgevalen bedragen of terugbetalingen x €1.000	Saldo 31- 12-2021 x €1.000
<i>EU</i>					
Grass2Grit	500	-	-	466	34
Norths Sea	18	-	-	-	18
<i>Totaal Europese overheidsorganen</i>	<i>518</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>466</i>	<i>52</i>
<i>Rijk</i>					
SHIP	116	-	20	49	87
Vaart in de Zaan (E37)	1.304	-	-	-	1.304
Bermmaatregelen (E12)	1.639	-	-	186	1.453
Diemerscheg	40	-	-	40	-
Regionale Samenwerking en Data Top 15	48	-	142	114	76
IBP-Vitaal Platteland (L7)	5.830	-	-	1.202	4.628
Culturele voorzieningen Provincies (C26)	392	-	61	111	342
Gebiedsplan Impuls Veenweiden (L10)	10.350	-	7.650	361	17.639
Jong leren eten (L1)	50	-	-	50	-
C59 Novi-gebieden	-	-	227	-	227
verzamelel uitkering BZK	-	-	14	14	-
i-Diensten Mobiliteit (E34)	620	-	-	40	580
Flexibele inzet woningbouw (C 41)	3.837	-	2.353	2.790	3.400
Energiehaven IJmond (E43)	27.638	-	-	-	27.638

Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed (C13)	667	-	1.281	257	1.691
Snelfietsroutes (E10)	658	-	461	-	1.119
Reg. Aanpak Laadinfrastr.2020 (E15)	1.796	-	-	1.796	-
Stim. Verkeersveiligheidsmaatregelen (E20)	1.250	-	-	-	1.250
Regionale MIT-regeling (F14)	-	-	1.785	1.464	321
Aankoop veehouderijen bij natuur gebieden	-	-	6.864	-	6.864
Programma Natuur (L16)	-	-	11.451	1.510	9.941
Vov. SPUK doelm duurz gebruik verkeersi	-	-	519	219	300
specifieke uitkering bodem overbruggingsjaar 2021	-	-	974	381	593
specifieke uitkering bodem cindu	-	-	1.114	-	1.114
<i>Totaal Rijk</i>	<i>56.235</i>	<i>-</i>	<i>34.916</i>	<i>10.584</i>	<i>80.567</i>
<i>Overige Nederlandse overheidsorganen</i>					
Zwakke schakels	925	-	-	925	-
Duinpolderweg	380	-	-	-	380
MRA E	-	-	529	57	472
Laag Holland	252	-	-	252	-
SHIP	435	-	-	176	259
N515	250	-	-	-	250
Kennisontwikkeling bodem	184	-	-	18	166
Bodemsanering het Gooi	1.965	-	-	-	1.965
Geothermie	955	-	-	111	844
Groenfonds	6.369	-	415	408	6.376
Agenda ijselmeergebied	80	-	-	80	-
Collectieve Energie Provincies	261	-	-	81	180
WING	23	-	-	23	-
Regionale Samenwerking en Data Top 15	206	-	355	282	279
HOV A9	222	-	-	222	-
Bereikbaarheid Kust Zandvoort	881	-	-	451	430
Wierdijk	518	-	-	518	-
Koopstromen onderzoek	-	-	140	-	140
<i>Totaal Overige Nederlandse overheidsorganen</i>	<i>13.906</i>	<i>-</i>	<i>1.439</i>	<i>3.604</i>	<i>11.741</i>
Totaal	70.659	-	36.355	14.654	92.360

Verstrekke borg- en garantstellingen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekke waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Staat van gewaarborgde leningen ultimo 2021

Door wie de geldlening is aangegaan	Doel van de geldlening	Oorspronkelijk bedrag (x € 1.000)	% of deel gewaarborgd provincie	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
				Totaal (x € 1.000)	Totaal (x € 1.000)
Viva ! Zorggroep	Bouw verpleeghuis Heemswijk	3.374	100	0	116
idem	Idem	3.403	100	113	227
6.777				113	343

Staat van andere garantieverplichtingen ultimo 2021

Naam rechtspersoon	Inhoud garantieverplichting	Garantiebedrag per 31-12-2021 (x € 1.000)
(1) Het Nationaal Groenfonds	Uitvoering van het natuurbeleid (convenantleningen)	1.606
(2) BNG Bank	Financiering van het project Hoogtij van de RON NV	21.000
(3) BNG Bank	(Her-) financiering van PolanenPark CV` (besluit GS 7-06-2016, nr.747558/817011)	8.000
(4) Glasvezelnetwerk Hollands Kroon b.v.	Garantstelling voor het leggen van glasvezelnetwerk	12.200
(5) Breedband Beemster/Kabeltex	Garantstelling voor het leggen van glasvezelnetwerk	4.800
(6) Landschap Noord-Holland	Uitvoering project 'Natuurvriendelijke oevers IJperveld'	600
Totaal		48.206

1) Rente en aflossing komen t.l.v. van de van het rijk te ontvangen zgn. convenantsgelden.

2) De oorspronkelijk afgegeven garantie aan de BNG van oorspronkelijk 70 mln. is in 2019 verlaagd naar 42 mln. PNH staat garant voor 50%. Op deze garantie loopt een afgegeven contragarantie door het Havenbedrijf Amsterdam NV van 33,3 %.

3) Op deze garantie loopt een afgegeven contragarantie van 20% van de Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, 20% van de Schiphol Air Development Company (SADC) en 20% van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied (RON NV).

4) De garantstelling is in december 2018 verleend voor het aanleggen van het "Glasvezelnet Hollandse kroon". Voor deze kosten worden twee leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De omvang van de lening en garantstelling bedraagt € 10,3 miljoen voor het witte netwerk en € 1,9 miljoen voor het grijze netwerk.

5) De garantstelling is in december 2018 verleend voor het project "Coöperatie Breedband Beemster

U.A.". Voor de kosten van deze activiteiten worden twee leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De omvang van de lening en garantstelling bedraagt € 4,3 miljoen voor het witte netwerk en € 0,5 miljoen voor het grijze netwerk.

6) De garantstelling is in 2017 verleend voor het project "natuurvriendelijke oevers IJperveld" aan Landschap Noord-Holland. De provincie staat zelf garant en neemt respectievelijk de cofinanciering voor haar rekening (beide categorieën € 600.000 in totaal € 1.200.000). De dekking is afkomstig uit de reserve Groen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Bedrijfsvoering

Betreft de waarde van de volgende lopende contracten/verplichtingen: **x € 1.000**

Eurest multiservice (outsourcing)	2.182
Xerox (multifunctionals)	456
Leaseplan (lease van het wagenpark)	2.506
Leasplan (lease van fietsen)	330
Strukton (maincontract onderhoud kantoren)	439
Fujitsu (outsourcing ICT)	13.190
Engry Arbo	439
Maas (koffiemachines)	327

Niet uit de balans blijvend recht

Elan Wonen 793

Beleid en Beheer

Betreft de waarde van de volgende lopende contracten/verplichtingen: **x € 1.000**

Gebiedscontracten groot onderhoud wegen en vaarwegen: 145.425

SKNL-functiewijziging ad. € 23 miljoen voor verplichtingen met een dertigjarige looptijd die van 2002 t/m 2013 zijn aangegaan voor functiewijziging van agrarische grond naar natuurgrond en waarvoor de financiële afhandeling met de decentralisatie van natuurbeleid naar de provincies is gekomen. Hiernaast staan er voor de SKNL aanvragen uit 2014 en 2015 nog verplichtingen open van totaal € 14.415.297. De helft hiervan bestaat uit rentekosten, de helft is aflossing. De kosten van deze aflossing van € 7,2 miljoen hebben we in het jaar 2014 al als last genomen.

SVNL-natuur vanaf 2022: € 29.456

Verplichtingen aan RVO.nl voor betaling van zesjarige beschikkingen voor natuurbeheer, afgegeven tussen 2011 en 2016. Vanaf 2017 worden de beschikkingen door de provincie zelf afgegeven.

SVNL-agrarische natuur vanaf 2022: € 16,2 miljoen

Verplichtingen aan RVO.nl voor zesjarige beschikkingen voor agrarisch natuurbeheer afgegeven vanaf 2011. De RVO.nl verzorgt EU-cofinanciering op deze beschikkingen (POP3) en vanaf 2016 wordt ook cofinanciering van Waterschappen ontvangen. In totaal is er de komende jaren voor € 32,3 miljoen beschikt waarvan minimaal 50% wordt gefinancierd door Europa en dus niet via de provinciale begroting loopt, daarnaast hebben wij de uitbetaling aan RVO in 2022 al vastgelegd in 2021 omdat het beheer in 2021 uitgevoerd is (uitbetaling altijd het jaar NA het beheer). Vanaf 2016 worden de beschikkingen voor ANLB2016 door de provincie zelf afgegeven en hebben we het provinciale deel van deze verplichtingen al vastgelegd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle relevante gebeurtenissen na balansdatum zijn verwerkt in de jaarrekening.

5.3 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakvelden x € 1.000		Rekening 2021	
	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Uitkering provinciefonds	0	-223.504	-223.504
0.2 Opbrengst Provinciale belastingen	0	-226.374	-226.374
0.3 Geldleningen en uitzettingen	0	-730	-730
0.4 Deelnemingen	18	-14.363	-14.345
0.5 Algemene dekkingsmiddelen, overige b	-1.939	-2.281	-4.220
0.6 Overhead	69.111	-270	68.842
0.7 Vennootschapsbelasting	6	0	6
0.8 Mutaties reserves	483.304	-515.270	-31.966
1.1 Provinciale Staten	4.720	-2	4.718
1.2 Gedeputeerde Staten	3.378	-1	3.377
1.3 Kabinetszaken	2.256	-41	2.215
1.4 Bestuurlijke organisatie	5.724	-7	5.717
1.5 Interbestuurlijk toezicht op de regi	4	0	4
1.6 Openbare orde en veiligheid	1.198	-95	1.104
1.9 Bestuur, overige baten en lasten	3.296	0	3.296
2.1 Landwegen	122.926	-12.771	110.154
2.2 Waterwegen	18.635	-1.953	16.681
2.3 Openbaar vervoer	92.272	-7.851	84.421
2.9 Verkeer en vervoer, overige baten en	-3.882	0	-3.882
3.1 Waterkeringen	4.179	-587	3.592
3.2 Kwantiteit oppervlaktewater	885	-214	671
3.3 Kwantiteit grondwater	2.050	-1.130	920
3.4 Kwaliteit oppervlaktewater	2.505	-178	2.327
3.5 Kwaliteit grondwater	893	-92	801
3.9 Water, overige baten en lasten	-9	0	-9
4.1 Bodembescherming	3.023	-773	2.249
4.2 Luchtverontreiniging	190	0	190
4.3 Geluidhinder	235	0	235
4.4 Vergunningverlening en handhaving	19.915	-1.919	17.996

4.5 Ontgrondingen	0	-165	-165
4.6 Duurzaamheid	15.432	-1.292	14.140
4.9 Milieu, overige baten en lasten	2.124	-112	2.012
5.1 Natuurontwikkeling	39.233	-4.141	35.093
5.2 Beheer natuurgebieden	34.978	-485	34.493
5.3 Beheer flora en fauna	14.867	-439	14.428
5.9 Natuur, overige baten en lasten	1.260	0	1.260
6.1 Agrarische aangelegenheden	4.105	-758	3.347
6.2 Logistiek	8.245	-1.076	7.170
6.3 Kennis en innovatie	7.046	-1.652	5.394
6.4 Recreatie en toerisme	10.502	-111	10.391
6.9 Regionale economie, overige baten en	4.732	0	4.732
7.1 Cultuur	12.683	-134	12.548
7.2 Maatschappij	3.955	0	3.955
8.1 Ruimtelijke ordening	14.633	-9.585	5.048
8.2 Volkshuisvesting	6.259	-2.804	3.455
8.3 Stedelijke vernieuwing	448	-124	324
Resultaat (taakveld 0.9)	1.015.395	-1.033.282	-17.887

5.4 Overzicht van specifieke uitkeringen (art. 58)

5.4.1 Inleiding

Voor de specifieke uitkeringen van het Rijk aan de provincies is het principe van single information en single audit (SISA) ingevoerd. Het Rijk vraagt bij SISA voor de verantwoording van de provincie naar het Rijk naar informatie die zo veel mogelijk aansluit bij de informatiebehoefte en verantwoordingsmomenten van de provincies zelf. Dat betekent dat het Rijk in principe voldoende heeft aan het jaarverslag inclusief de jaarrekening. De gegevens met betrekking tot de SISA verantwoording worden conform de regelgeving, jaarlijks toegezonden aan het CBS.

Toelichting E1: Regeling specifieke uitkering beschikbaarheidsvergoeding regionale OV-concessies 2020 en E52 Beschikbaarheidsvergoeding 2.

Om concurrentiegevoelige redenen kan er een aanleiding zijn om concessiegegevens niet te vermelden in het provinciale jaarverslag. Hieronder wordt uitgelegd wat de werkwijze is.

1. De medeoverheid neemt in haar jaarverslag op dat zij om concurrentiegevoelige redenen accepteert dat de SISA gegevens voor de regeling specifieke uitkering beschikbaarheidsvergoeding regionale OV-concessies 2021 niet per concessie worden vermeld maar getotaliseerd; als er slechts sprake is van 1 concessie blijven de sisa indicatoren in de SiSa-bijlage in het jaarverslag leeg.
2. De medeoverheid levert deze gegevens op concessie niveau via het CBS in het excelbestand aan IenW zodat IenW de specifieke uitkering kan vaststellen;
3. De medeoverheid levert de volgende tekst in de aanbestedingsbrief behorend bij de sisabijlage aan:

“IenW stemt er mee in dat de medeoverheid om concurrentiegevoelige redenen de SISA concessiegegevens voor de regeling specifieke uitkering beschikbaarheidsvergoeding regionale OV-concessies 2021 niet of per concessie vermeld in haar jaarverslag, maar wel via het CBS in het excelbestand aan IenW aanlevert zodat IenW de specifieke uitkering kan vaststellen”.

5.4.2 SiSa-tabel

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 8-4-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C13	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed Provincies	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (inclusief uitvoering door derden)	Aantal kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren waarmee een ontzorgingstraject is gestart	Aantal kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren waarmee een ontzorgingstraject is doorlopen tot aan het moment van aanbesteding van maatregelen om vastgoed te verduurzamen	Aantal gebouwde onroerende zaken dat hiermee wordt bereikt door het provinciaal ontzorgingsprogramma	Is binnen het provinciaal ontzorgingsprogramma uitvoering gegeven aan het stimuleren van vraagbundeling bij kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij de verduurzaming van hun maatschappelijk vastgoed? (Ja/Nee/Nvt)
			Aard controle R Indicator: C13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C13/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C13/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C13/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C13/06
			€ 256.969	€ 256.969	84	0	0	Nee
			Is de opgedane regionale kennis en ervaring gedeeld met het Kenniss- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed? (Ja/Nee/Nvt)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen ivm SiSa tussen medeverheden (alleen van toepassing bij SiSa tussen medeoverheden)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C13/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C13/08	Aard controle R Indicator: C13/01			
BZK	C26	Culturele voorzieningen provincies Tranche 1 en 2 Provincies	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C26/01	Aard controle D2 Indicator: C26/02	Aard controle D2 Indicator: C26/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C26/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C26/05	
			1 Culturele voorziening provincies tranche 1	€ 0	€ 107.303	€ 107.303	Ja	
			2 Culturele voorziening provincies tranche 2	€ 0	0	0	Nee	

BZK	C41	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw Provincies	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd
			Aard controle R Indicator: C41/01	Aard controle R Indicator: C41/02	Aard controle R Indicator: C41/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C41/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41/06
			€ 2.790.000	€ 2.790.000	€ 452.684	6	6	615
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
BZK	C59	Kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving in NOVI-gebieden	Besteding over het totale project (jaar T-1)	Besteding over het totale project (jaar T)	Cumulatieve besteding over het totale project (t/m jaar T)	Zelfstandige uitvoering? (Ja/Nee)	Correctie indicator bestedingen (jaar T-1)	Activiteiten ondernomen om tot het interbestuurlijk plan van aanpak van het NOVI-gebied te komen (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: C59/01	Aard controle R Indicator: C59/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C59/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C59/04	Aard controle R Indicator: C59/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C59/06
			€ 0	€ 0	€ 0	Ja	€ 0	Ja
			Eindverantwoording? (Ja/Nee)					
BZK	C99	Verzameluitkering BZK	Besteding aan het brede beleidsdoel van het ministerie van BZK ter hoogte van het beschikte bedrag? Ja/nee					
			Aard controle D1 Indicator: C99/01					
			Ja					

lenW	E1	Regeling specifieke uitkering beschikbaarheidsvergoeding regionale OV-bedrijven 2020	Naam per concessie zoals gedefinieerd in artikel 1 en benoemd in bijlage 1 van de regeling	Naam concessiehouder zoals gedefinieerd in artikel 1 en benoemd in bijlage 1 van de regeling	Besteding (jaar 2020) ivm "Kosten van de concessiehouder in verband met de uitvoering van het openbaar vervoer in de periode van 15 maart 2020 tot en met 31 december 2020" zoals in bijlage 2 vd regeling is opgenomen	Besteding (jaar 2020) ivm "Tussen concessieverlener en concessiehouder overeengekomen maatregelen in de periode van 15 maart 2020 tot en met 31 december 2020 ter voorkoming van verdere verspreiding van het virus dat COVID-19 veroorzaakt" zoals in bijlage 2 van de regeling is opgenomen.	"Subsidies concessieverlener conform concessie" zoals in bijlage 3 van de regeling is opgenomen.	Totale opbrengsten conform bijlage 3 (5A OCW-contract studentenkaart) van de regeling
		Concessieverleners	Aard controle n.v.t Indicator: E1/01	Aard controle n.v.t Indicator: E1/02	Aard controle R Indicator: E1/03	Aard controle R Indicator: E1/04	Aard controle R Indicator: E1/05	Aard controle R Indicator: E1/06
			1 Gooi en Vechtstreek	Connexxion				
			2 Haarlem-IJmond	Connexxion				
			3 Noord-Holland Noord	Connexxion				
			Kopie naam concessiehouder	Totale opbrengsten conform bijlage 3 (5B Directe opbrengsten van reizigers) van de regeling	Totale opbrengsten conform bijlage 3 (5C Andere opbrengsten) van de regeling	Komt de concessiehouder voor deze concessie in aanmerking voor de 2% extra vergoeding? (Ja/Nee)	Het totaal bedrag in (jaar T) aan teruggevorderd voordeel	
			Aard controle n.v.t Indicator: E1/07	Aard controle R Indicator: E1/08	Aard controle R Indicator: E1/09	Aard controle R Indicator: E1/10	Aard controle R Indicator: E1/11	
			1 Connexxion					
			2 Connexxion					
			3 Connexxion					
			Kopie naam concessiehouder	Het bedrag benoemd in de subsidieverleningsbeschikking van de ontvanger van de specifieke uitkering aan de concessiehouder voor de periode 15 mrt t/m aug 2020 (artikel 10 lid 1 sub a van de regeling spuk)	Het bedrag dat zal worden benoemd in de subsidievestigingsbeschikking van de ontvanger van de specifieke uitkering aan de concessiehouder voor de periode 15 mrt t/m aug 2020			
			Aard controle n.v.t Indicator: E1/12	Aard controle R Indicator: E1/13	Aard controle R Indicator: E1/14			
			1 Connexxion					
			2 Connexxion					
			3 Connexxion					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) - Ja uiterlijk in SiSa 2021					
			Aard controle n.v.t Indicator: E1/15					

IenW	E10	Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op niet-afgeronde projecten
			Aard controle n.v.t. Indicator: E10/01	Aard controle R Indicator: E10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E10/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E10/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E10/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E10/06
		Provincies						
			1 Subsidie Velsen 1	€ 0	€ 485.000	Ja	Nee	
			2 Subsidie Velsen 2	€ 0	€ 0	Nee	Nee	besteding verwacht in 2022
			3 Subsidie Haarlem	€ 0	€ 0	Nee	Nee	besteding verwacht in 2022
			4 Subsidie Beverwijk	€ 0	€ 86.360	Ja	Nee	reeds besteed in 2019, vooruitlopend op de SPUK
			5 Subsidie Heemskerk	€ 0	€ 220.480	Ja	Nee	reeds besteed in 2019, vooruitlopend op de SPUK
			6 Provincie NH ontbrekende schakel N208	€ 0	€ 0	Nee	Nee	besteding verwacht in 2022
			Kopie projectnaam/nummer	Grote scope wijzigingen? (Ja/Nee)	Ernstige vertragingen? (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) per project i/v aan andere medeoverheden overgeboekte middelen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E10/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E10/08	Aard controle D1 Indicator: E10/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E10/10	Aard controle R Indicator: E10/11	
			1 Subsidie Velsen 1	Nee	Nee	Ja		
			2 Subsidie Velsen 2	Nee	Nee	Ja		
			3 Subsidie Haarlem	Nee	Nee	Ja		
			4 Subsidie Beverwijk	Nee	Nee	Ja		
			5 Subsidie Heemskerk	Nee	Nee	Ja		
			6 Provincie NH ontbrekende schakel N208	Nee	Nee	Ja		
IenW	E12	Regeling specifieke uitkeringen N-wegen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T (inclusief 2018))	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T (inclusief 2018))	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Provincies	Aard controle R Indicator: E12/01	Aard controle R Indicator: E12/02	Aard controle R Indicator: E12/03	Aard controle R Indicator: E12/04		
			€ 0	€ 934.582	€ 186.385	Nee		
			Projectnaam/nummer	Project wijkt meer dan 10% af (Ja/Nee)	Totale omvang per type maatregel	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E12/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E12/06	Aard controle D1 Indicator: E12/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E12/08		
			1 N243 (0,6-14,4)	Nee	0	Nee		
			2 N239 (17,3-21,3)	Nee	0	Nee		
			3 N243 (14,8-15,7)	Nee	0	Nee		
			4 N202 (1,4-7,3)	Nee	0	Nee		
			5 N240 (10,7-20,9)	Nee	0	Nee		
			6 N417 (8,4-10,4)	Nee	0	Nee		
			7 N510 (10,1-12,2)	Nee	0	Nee		
			8 N240 (1,4-6,9)	Nee	0	Nee		
			9 N245 (20,0-25,1)	Nee	0	Nee		
			10 N245 (25,1-20,0)	Nee	0	Nee		
			11 N246 (21,5-24,3)	Nee	0	Nee		
			12 N247 (45,2-52,2)	Nee	0	Nee		
			13 N205 (17,4-17,5)	Nee	0	Nee		
			14 N205 (21,0-22,8)	Nee	0	Nee		
			15 N205 (22,8-21,3)	Nee	0	Nee		
			16 N205 (13,8-16,0)	Nee	0	Nee		
			17 N232 (23,6-27,3)	Nee	0	Nee		

IenW	E13	Slimme laadpleinen Toekenningsbeschikking Gemeenten en provincies	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T)	Project afgerond in (jaar T) (Ja/Nee)?	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op niet-afgeronde projecten	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E13/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E13/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E13/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E13/05</i>	
			1 Slimme laadpleinen, project <u>Deudekom-Duivendrecht</u>	€ 0	Ja	Nee		
IenW	E15	Regeling Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastuctuur 2020-2023 Provincies en gemeenten	Projectnaam/nummer	Regionaal Plan van Aanpak Laadinfrastuctuur conform Samenwerkingsovereenkomst (Ja/Nee)	Cofinanciering ten behoeve van het regionaal Plan van Aanpak Laadinfrastuctuur (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering ten behoefte van regionaal Plan van Aanpak Laadinfrastuctuur (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Correctie cofinanciering besteding (jaar T-1) ivm aan andere medeoverheden overoebekte middelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E15/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: E15/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E15/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E15/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E15/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E15/06</i>
			1 Zaaknummer 31162391 en nummer 5000004278 - Regeling Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastuctuur 2020 – Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Ja	€ 1.958.757	€ 2.414.913	Nee	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E15/07</i>					
			Ja					

IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020- 2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>
			1 N196-1L	Nee	0	
			2 N200-1L	Nee	0	
			3 N200-1R	Nee	0	
			4 N201-1L	Nee	0	
			5 N201-1R	Nee	0	
			6 N201-8Ra	Nee	0	
			7 N201-9R	Nee	0	
			8 N202-1L	Nee	0	
			9 N203-1R	Nee	0	
			10 N203-2R	Nee	0	
			11 N206-1L	Nee	0	
			12 N206-2Lb	Nee	0	
			13 N206-2La	Nee	0	
			14 N206-2R	Nee	0	
			15 N236-1R	Nee	0	
			16 N236-4R	Nee	0	
			17 N241-1R	Nee	0	
			18 N241-3R	Nee	0	
			19 N241-4R	Nee	0	
			20 N242-3L	Nee	0	
			21 N242-4L	Nee	0	
			22 N242-8L	Nee	0	
			23 N242-8R	Nee	0	
			24 N243-1L	Nee	0	
			25 N243-2L	Nee	0	
			26 N243-3L	Nee	0	
			27 N246-2L	Nee	0	
			28 N246-4L	Nee	0	
			29 N247-1L	Nee	0	
			30 N247-3L	Nee	0	
			31 N248-1Rb	Nee	0	
			32 N248-4R	Nee	0	
			33 N504-1Lb	Nee	0	
			34 N504-2La	Nee	0	
			35 N506-1R	Nee	0	
			36 N510-2L	Nee	0	
			37 N510-2R	Nee	0	
			38 N512-1L	Nee	0	
			39 N513-1L	Nee	0	
			40 N513-1R	Nee	0	
			41 N515-1L	Nee	0	
			42 N515-2L	Nee	0	
			43 N515-2R	Nee	0	
			44 N518-1L	Nee	0	
			45 N520-2L	Nee	0	
			46 N520-2R	Nee	0	
			47 N522-1L	Nee	0	
			48 N522-1R	Nee	0	
			49 N525-1L	Nee	0	
			50 N525-1R	Nee	0	
			51 N526-1R	Nee	0	

lenW	E34	Incidentele specifieke uitkering iDiensten Mobiliteit Provincie Noord-Holland	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het project	Eindverantwoording totale project (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E34/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E34/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E34/03			
			€ 40.425	€ 40.425	Nee			
			Projectnaam/nummer	Contractbedrag				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E34/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E34/05				
lenW	E37	Regeling Wilhelminasluis Besluit infrastructuur Provincie Noord-Holland	1 Inzet experts	€ 194.885				
			2 Inzet t.b.v. medeoverheden	€ 0				
lenW	E38	Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020	Beginsaldo (jaar T)	Ontvangen bijdrage Rijk (jaar T)	Ontvangen bijdrage andere bestuursorganen (jaar T)	Besteding (jaar T)	Eindsaldo (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: E37/01	Aard controle R Indicator: E37/02	Aard controle R Indicator: E37/03	Aard controle R Indicator: E37/04	Aard controle R Indicator: E37/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E37/06
			-€ 13.073.992	€ 0	€ 0	-€ 1.300.856	-€ 11.773.136	Nee
			Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording totale project (Ja/Nee)		
			Zelfstandige uitvoering	Inclusief uitvoering door derden				
lenW	E38	Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020	Aard controle R Indicator: E38/01	Aard controle R Indicator: E38/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E38/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E38/04		
			€ 74.330	€ 238.260	Ja	Nee		
			Projectnaam/nummer per project	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per project				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E38/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E38/06				
			1 Digitalisering Mobiliteitsdata	Nee				

IenW	E43	Energiehaven IJmond	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle R Indicator: E43/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E43/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E43/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E43/04</i>		
			€ 0	€ 0	Nee	De specifieke uitkering is uitsluitend bestemd voor het doen van een kapitaalstorting in de nog op te richten entiteit, en het door die entiteit realiseren van de Energiehaven. Deze kapitaalstorting kan pas gedaan worden na oprichting, gepland voor 2022.		
IenW	E52	Beschikbaarheidsvergoeding 2	Naam per concessie zoals gedefinieerd in artikel 1 en benoemd in bijlage 1 van de regeling	Naam concessiehouder zoals gedefinieerd in artikel 1 en benoemd in bijlage 1 van de regeling	Besteding (jaar T-2 (2019))	Besteding (jaar T)	Specifieke kosten van de concessiehouder in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 ter voorkoming van verdere verspreiding van het virus dat COVID-19 veroorzaakt	Subsidies concessieverlener conform concessie (Ja/nee) - zoals in de bijlage 3 van de regeling is opgenomen verleend
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E52/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E52/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/06</i>
			1 Gooi en Vechtstreek	Connexion				
			2 Haarlem IJmond	Connexion				
			3 Noord Holland Noord	Connexion				
			Kopie naam concessie	Totale opbrengstenconform bijlage 3 (5A OCW-contract studentenkaart) van de regeling	Totale opbrengstenconform bijlage 3 (5B opbrengsten van reizigers) van de regeling	Totale Opbrengsten conform bijlage 3 (5C Andere opbrengsten) van de regeling	Komt de concessiehouder voor deze concessie in aanmerking voor de 2% extra vergoeding (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E52/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: E52/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E52/11</i>	
			1 Gooi en Vechtstreek					
			2 Haarlem IJmond					
			3 Noord Holland Noord					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E52/12</i>					

IenV	E56	Regeling specifieke uitkering doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur	Besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: E56001</i>	<i>Aard controle R Indicator: E56002</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E56003</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E56004</i>	<i>Aard controle R Indicator: E56005</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E56006</i>
			1 0	121.285	121.285	Ja	0	Ja
			2 0	152.166	152.166	Ja	0	Ja
			3 0	75.955	75.955	Ja	0	Ja
			Projectnaam / nummer	Project afgerond (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E56007</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E56008</i>				
			1 a. Betrouwbare data	Ja				
			2 c. Verduurzaming woon-werk verkeer	Ja				
			3 f. Keten en deelmobiliteit	Ja				
IenV	E58	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1)	Project afgerond (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58001</i>	<i>Aard controle R Indicator: E58002</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58003</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58004</i>	<i>Aard controle R Indicator: E58005</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58006</i>
			1 Diffuus verspreid lood: sanering	373.309	373.309	Ja	0	Nee
			2 PFAS: Onderzoek aandachtlocaties en grondwater, sanering Crailo	7.875	7.875	Ja	0	Nee
			3 Sanering: aandachtlocaties PFAS en nieuwe spoedlocaties	0	0	Ja	0	Nee
			4 CINDU Waterbodern	0	0	Ja	0	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E58007</i>					
			Nee					
EZK	F12	Eenmalige specifieke uitkering voor de uitvoering van regionale MIT-regeling 2018-2023	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting		
			<i>Aard controle R Indicator: F12001</i>	<i>Aard controle R Indicator: F12002</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F12003</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F12004</i>		
			125.647	8.499.990	Nee	Alles voor de F12 regeling is uitgegeven, de bijdrage is in tranches geregeld en de laatste hiervan komt in 2023		

EZK	F14	Regeling specifieke uitkering MIT 2021	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting		
			Aard controle R Indicator: F14/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F14/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F14/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F14/04		
			€ 1.463.700	€ 1.463.700	Nee	R&D projecten zullen in 2022 worden toegewezen.		
LNV	L1	Jong Leren Eten-uitkeringen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Vanaf SiSa 2021 eventueel inclusief uitvoering door derden	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) per project ivm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen Vanaf SiSa 2021 invullen	
			Aard controle R Indicator: L1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: L1/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L1/04	Aard controle R Indicator: L1/05	
			€ 50.000	€ 50.000	Ja	Ja	€ 0	
LNV	L7	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering	Totale Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2021	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: L7/01	Aard controle R Indicator: L7/02	Aard controle R Indicator: L7/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L7/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7/05	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen Aard controle n.v.t. Indicator: L7/06
			1 Grid Laag Holland 1509752/1538581	€ 0	€ 0	Nee	Nee	
			2 Alkmaarder-Uitgeestermeer 1509653/1537766	€ 0	€ 0	Nee	Nee	
			3 Waterland-Oost 1671242/1714828	€ 500.000	€ 500.000	Ja	Nee	
			4 Burkmeer 1722115/1741940	€ 297.000	€ 297.000	Nee	Nee	Bestedingen worden deels door provincie gedragen
			5 Ilperveld 1559639/1621839	€ 272.500	€ 272.500	Ja	Nee	
			6 Kennis & Inzicht 1709087/1749162	€ 133.000	€ 133.000	Ja	Nee	Bestedingen worden deels door provincie gedragen

LNV	L8	Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden	Beschikingsnummer/naam	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: L8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: L8/03			
			SUOV121005	€ 0	Ja			
			Naam/nummer overeenkomstig koopovereenkomst	Betreft dit een financiering uit deel A of deel B?	Indien deel A:	Indien deel B:	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per overeenkomst	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per overeenkomst
			Aard controle n.v.t. Indicator: L8/04	Als A indicator 06 verplicht, als B indicator 07 verplicht.	is sprake geweest van de verwerving van vermogensbestanddelen die voor de provincie hebben geleid tot vermogensvorming w.o. opbrengsten; zo ja, welk bedrag betreft het?	is sprake geweest van de verwerving van vermogensbestanddelen die voor de provincie restwaarde zouden opleveren; zo ja, welk bedrag betreft het?	Aard controle R Indicator: L8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L8/09
			Aard controle n.v.t. Indicator: L8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L8/05	Aard controle D1 Indicator: L8/06	Aard controle D1 Indicator: L8/07	Aard controle R Indicator: L8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L8/09
			Kopie naam/nummer overeenkomstig koopovereenkomst	Is de aankoopsom gebaseerd op een taxatie door een onafhankelijke taxateur cf marktwaarde en komt de overeengekomen koopsom met die taxatie overeen? (Ja/Nee)	Toelichting			
			Aard controle n.v.t. Indicator: L8/10	Aard controle D1 Indicator: L8/11	Aard controle n.v.t. Indicator: L8/12			
LNV	L10	Regeling specifieke uitkering Impuls Veenweiden	Gebiedsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: L10/01	Aard controle R Indicator: L10/02	Aard controle R Indicator: L10/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L10/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L10/05	
			1 Ronde Hoep 1721527/1744229	€ 266.200	€ 266.200	Nee	Subsidie is beschikt en deels uitbetaald.	
			2 Bijdrage Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling (NKB) (1200011451)	€ 10.000	€ 10.000	Nee	Opdracht	
			3 Inhuur adviseur Regionale Veeweide Strategie	€ 84.907	€ 84.907	Nee	Deze specifieke inhuur is afgerond. Het totale project echter nog niet.	

LNV	L16	Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur	Naam Uitvoeringsprogramma	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma - exclusief uitvoering door derden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T). Vanaf SiSa 2022 inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma	Uitvoeringsprogramma volgens uitvoeringsplan uitgevoerd (Ja/Nee)	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L16/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/06</i>
		1	Maatregel 1 'Versnelling binnenduinrand kansen'	€ 1.510.000	€ 1.510.000	€ 0	Ja	Nee
			Kopie Uitvoeringsprogramma	Toelichting	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16/09</i>			
		1	Maatregel 1 'Versnelling binnenduinrand kansen'		Ja			

6. Bijlagen

6.1 Bestuur en Directie

Provinciale Staten

Zetelverdeling Provinciale Staten	Aantal zetels
GroenLinks	9
VVD	8
D66	6
PvdA	6
JA21	5
CDA	4
Forum voor Democratie	3
Partij voor de Dieren	3
PVV	3
SP	3
ChristenUnie	1
50Plus/Partij voor de Ouderen	1
DENK	1
Fractie Baljeu	1
Liberaal Noord-Holland	1

Provinciale Staten leden

Voor informatie over de leden van Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland kunt u zich wenden tot de provinciale website: [klik hier](#).

Gedeputeerde Staten

Voor informatie over de leden van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland kunt u zich wenden tot de provinciale website: [klik hier](#).

De directie

Renée Bergkamp	Algemeen directeur/ Provinciesecretaris
Hans van der Stelt	Directeur Concernzaken
Herman Schartman	Directeur Beleid
Lindy Molenkamp	Directeur Beheer en Uitvoering

6.2 Noord-Holland in feiten en cijfers

Voor informatie over Noord-Holland in feiten en cijfers kunt u zich wenden tot de provinciale website: [klik hier](#). Hier kunt u zelf tabellen, grafieken en kaarten samenstellen.

6.3 Waar zijn we te bereiken

Bezoekadres

Provinciaal Bestuur van Noord-Holland

Dreef 3,2012 HR Haarlem

Ambtelijke organisatie van Noord-Holland

Houtplein 33, 2012 DE Haarlem

Postadres

Postbus 3007, 2001 DA Haarlem

Algemene telefoonnummer

023-5143143

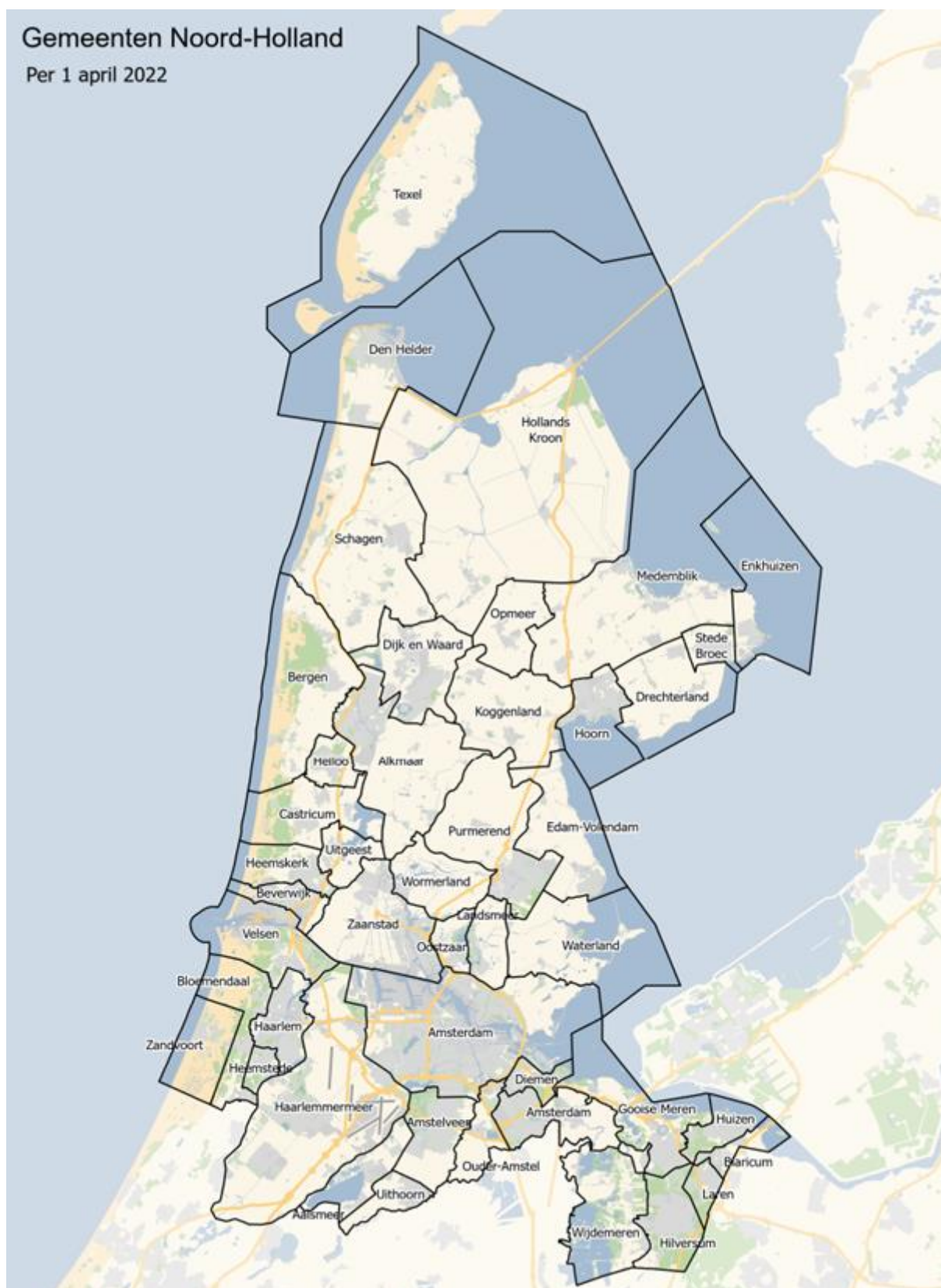
Website

www.noord-holland.nl

Algemene e-mail

post@noord-holland.nl

6.4 Lijst van Gemeenten

A	K
Aalsmeer	Koggenland
Alkmaar	L
Amstelveen	Landsmeer
Amsterdam	Laren
B	M
Bergen (NH.)	Medemblik
Beverwijk	O
Blaricum	Oostzaan
Bloemendaal	Opmeer
C	Ouder-Amstel
Castricum	P
D	Purmerend
Den Helder	S
Diemen	Schagen
Dijk en Waard	Stede Broec
Drechterland	T
E	Texel
Edam-Volendam	U
Enkhuizen	Uitgeest
G	Uithoorn
Gooise Meren	V
H	Velsen
Haarlem	W
Haarlemmermeer	Waterland
Heemskerk	Wijdmeren
Heemstede	Wormerland
Heiloo	Z
Hilversum	Zaanstad
Hollands Kroon	Zandvoort
Hoorn	
Huizen	

6.5 Bronvermelding

Beelden Jaarstukken 2021

Pagina	Omschrijving beeld	Fotograaf
Homepage/voorblad	Rotonde	Elmer van der Marel
Jaarstukken 2021	Paviljoen Welgelegen	Annoesjka Brohm
Beeld jaarverslag 2021	Rotonde	Elmer van der Marel
Inleiding		
Inleiding	Luchtfoto Laren	Tamara van der Horst
Leeswijzer	Brug Vrouwenverdriet	Ted Janssen
In een oogopslag		
	Metselaar	Ted Janssen
Programmaverantwoording		
Overzicht programma's	Metselaar	Ted Janssen
Openbaar bestuur	Paviljoen Welgelegen	Annoesjka Brohm
Organiseren van provinciaal bestuur	Statenzaal	Bart Homburg
>> de pagina's daarna	Statenzaal	Bart Homburg
Klimaat en Milieu		
Bevordering gezonde leefomgeving	Havengebied Zaandam	Annoesjka Brohm
>> de pagina's daarna	Tussen Schoorl en Petten	Bas Beentjes
	Tussen Schoorl en Petten	Bas Beentjes
Ruimte en Water		
Beschermen tegen overstromingen	Zuidpier IJmuiden	Elmer van der Marel
>> de pagina's daarna	Kanoërs in Loosdrechtse Plassen	Dirk-Jan van Dijk
	Kanoërs in Loosdrechtse Plassen	Dirk-Jan van Dijk
Ruimte	Woonwijk in aanbouw	Martijn Beekman
Uitvoeren ruimtelijk beleid	Vrouwen met boodschappenkarretjes	Dirk-Jan van Dijk
	Vrouwen met boodschappenkarretjes	Dirk-Jan van Dijk
Bereikbaarheid		
Bijdragen aan mobiliteit	Fietser en auto's bij spoorweg	Bas Beentjes
	Provinciale weg naast vaarweg	Bas Beentjes

>> de pagina's daarna	Provinciale weg naast vaarweg	Bas Beentjes
Groen	Schoorlse duinen	Staatsbosbeheer
Beschermen en ontwikkelen van de groenstructuur	Wijdewormer	Bas Beentjes
>> de pagina's daarna	Wijdewormer	Bas Beentjes
Economie, Cultuur en Welzijn	Stoomtram	Bas Beentjes
Uitvoeren welzijnstaken	Huis van Hilde	OORgineel, Rogier Reker
>> de pagina's daarna	Huis van Hilde	OORgineel, Rogier Reker
Financiën en bedrijfsvoering	Dreef kantoorgebouw	Bas Beentjes
>> de pagina's daarna	Dreef kantoorgebouw	Bas Beentjes
Economisch herstel en duurzaamheid	Zuidas	Bas Beentjes
>> de pagina's daarna	Zuidas	Bas Beentjes

Paragrafen

Overzicht paragrafen	Luchtballon Loosdrechtse plassen	Dirk-Jan van Dijk
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Skatende jongen	Annoesjka Brohm
Onderhoud kapitaalgoederen	Nieuwbouw	Martijn Beekman
Financiering	Centrum Zaandam	Annoesjka Brohm
Bedrijfsvoering	Kantoor Houtplein	Bas Beentjes
Overzicht verbonden partijen	Stel hand in hand	Elmer van der Marel
Grondbeleid	Zandwagens	Concrete Bouwfotografie
Provinciale heffingen	Provinciale weg	Bas Beentjes

Overzicht Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten en toelichting	Rotonde	Elmer van der Marel
Openbaar bestuur	Paviljoen Welgelegen	Annoesjka Brohm
Klimaat en Milieu	Zonnepanelen worden geplaatst	Johannes Abeling
Ruimte en Water	Kanoër in zee	Voor liefhebbers/gemeente Cast
Bereikbaarheid	Verkeer rondom Schiphol	Bas Beentjes
Groen	Weiland	Annoesjka Brohm
Economie, cultuur en welzijn	Huis van Hilde	Ruud Karstens
Financiën en Bedrijfsvoering	Zuidas	Bas Beentjes

Economisch herstel en duurzaamheid	Zuidas	Bas Beentjes
Overzicht van baten en lasten	Jongeren Nelson Mandela Park	Dirk-Jan van Dijk
Balans en toelichting	Jongeren Nelson Mandela Park	Dirk-Jan van Dijk
Overzicht van de reserves	Boeren in Wieringerwaard	Patrick de Wit
Voorzieningen	Boeren in Wieringerwaard	Patrick de Wit
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	Boeren in Wieringerwaard	Patrick de Wit
Overzicht van specifieke uitkeringen	Vogelaars in Kalverpolder	Annoesjka Brohm
Bijlagen		
Bestuur en directie	Paviljoen Welgelegen	Annoesjka Brohm
Noord-Holland in feiten en cijfers	Woningbouw	Bas Beentjes
Waar zijn we te bereiken	Dreef-gebouw	Bas Beentjes
Lijst van Gemeenten	Wegwijzer	Merlin Daleman
Bronvermelding	Koeien in de Beemsterpolder	Elmer van der Marel